

LAITILAN KAUPUNKI TILINPÄÄTÖS 2025

Kaupunginhallitus 30.3.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.2.1. KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	3
1.2.2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
1.2.3. LAITILA TILASTOJEN VALOSSA	10
1.2.4. OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	12
1.2.5. HENKILÖSTÖASIAT JA SOSIAALISET ASIAT	22
1.2.6. YMPÄRISTÖASIAT	23
1.2.7. IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN	23
1.2.8. KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUMINEN	23
1.2.9. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	24
1.2.10. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	26
1.3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	27
1.3.1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA	27
1.3.2. RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	28
1.3.3. RISKIEN ARVIOINTI	28
1.3.4. ARVIO SISÄISEN TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ	29
1.3.5. HALLITUKSEN KANNANOTTO SISÄISEN VALVONNAN JA SIIHEN SISÄLTyvÄN RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	30
1.3.6. KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE	30
1.4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	31
1.4.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	31
1.4.2. TOIMINNAN RAHOITUS	34
1.5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	36
1.6. KOKONAISTULOT JA -MENOT	39
1.7. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	40
1.7.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvISTÄ YHTEISÖISTÄ	40
1.7.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	40
1.7.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	41
1.7.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	41
1.7.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	43
1.7.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS	43
1.8. TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETUT TAVOITTEET	51
1.9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	55
2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	57
2.1. VALTUUSTON STRATEGISTEN PÄÄMÄÄRIEN TOTEUTUMINEN	57
2.2. KESKUSVAALILAUTAKUNTA	61
2.2.1. VAALIT (TEHTÄVÄ 10)	61
2.3. TARKASTUSLAUTAKUNTA	62
2.3.1. TILINTARKASTUS (TEHTÄVÄ 14)	62
2.4. KAUPUNGINHALLITUS	63
2.4.1. KAUPUNGINHALLITUS	63
2.4.2. RUOKAHUOLTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 15)	65
2.4.3. TIETOHALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 17)	69

SISÄLLYSLUETTELO

2.4.4. HALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 18)	72
2.4.5. SISÄINEN PALVELUTOIMINTA (TEHTÄVÄ 19)	77
2.4.6. TALOUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 20).....	80
2.4.7. ELINKEINOTOIMI (TEHTÄVÄ 21).....	85
2.4.8. KAAVOITUS (TEHTÄVÄ 22).....	88
2.4.9. ASUNTOTOIMI (TEHTÄVÄ 23)	90
2.4.10. TYÖLLISYYS JA MAAHANMUUTTO (TEHTÄVÄ 24)	93
2.4.11. MAASEUTUTOIMI (TEHTÄVÄ 25)	96
2.5. SIVISTYSVALIOKUNTA	98
2.5.1. SIVISTYSVALIOKUNTA	98
2.5.2. SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 26)	102
2.5.3. VARHAISKASVATUS (TEHTÄVÄ 27).....	106
2.5.4. PERUSOPETUS (TEHTÄVÄ 28).....	111
2.5.5. LUKIO-OPETUS (TEHTÄVÄ 29)	120
2.5.6. KIRJASTOTOIMI (TEHTÄVÄ 35)	124
2.5.7. KULTTUURITOIMI (TEHTÄVÄ 36).....	129
2.5.8. NUORISOTOIMI (TEHTÄVÄ 38).....	132
2.5.9. LIIKUNTATOIMI (TEHTÄVÄ 39)	137
2.6. VAKKA-SUOMEN KANSALAIKSIPISTON JOHTOKUNTA.....	140
2.6.1. VAKKA-SUOMEN KANSALAIKSIPISTO (TEHTÄVÄ 40)	140
2.7. VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA.....	145
2.7.1. VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO (TEHTÄVÄ 41)	145
2.8. TEKNINEN VALIOKUNTA	149
2.8.1. TEKNINEN VALIOKUNTA	149
2.8.2. TEKNINEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 57)	151
2.8.3. LIIKENNEVÄYLÄT JA ALUEET (TEHTÄVÄ 58).....	153
2.8.4. JÄTEHUOLTO (TEHTÄVÄ 59).....	156
2.8.5. KIINTEISTÖT (TEHTÄVÄ 60)	158
2.8.6. VESIHUOLTOLAITOS (TEHTÄVÄ 61).....	161
2.8.7. MITTAUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 63).....	165
2.9. RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	167
2.9.1. RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	167
2.9.2. YMPÄRISTÖNSUOJELU (TEHTÄVÄ 68)	169
2.9.3. RAKENNUSVALVONTA (TEHTÄVÄ 69)	171
2.10. YHTENNVETO TOIMIELIMITTÄIN	173
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	175
3.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	175
3.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN	175
4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	177
5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	181
6. YHTENNVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	182
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	184
7.1. KAUPUNKI	184
7.1.1. TULOSLASKELMA	184
7.1.2. RAHOITUSLASKELMA	185
7.1.3. TASE.....	186
7.2. KONSERNI.....	188
7.2.1. KONSERNITULOSLASKELMA	188
7.2.2. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	189

SISÄLLYSLUETTELO

7.2.3. KONSERNITASE.....	190
8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	192
8.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	192
8.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	193
8.3. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	194
8.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	196
8.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	196
8.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	198
8.4.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	199
8.4.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	201
8.4.5. MUUT LIITETIEDOT	202
9. VESIHUOLTOLAITOS (KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ).....	203
9.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS	203
9.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	207
9.3. VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA.....	209
9.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE.....	212
9.5. VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT	214
9.5.1. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	214
9.5.2. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	215
9.5.3. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	215
9.5.4. MUUT LIITETIEDOT	215
10. MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	217
10.1. KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTYJEN TOIMINTOJEN TULOSLASKELMIEN LAADINTAPERIAATTEET	217
10.2. VAKKA-SUOMEN KANSALAI SOPISTON ELINKEINOTOIMINTA	218
11. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	219
12. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	220

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli edeltävien vuosien tavoin taloudellisesti positiivinen. Talouden tunnuslukujen kehitys oli pääosin positiivista, mutta tulevia vuosia tarkasteltaessa valitettavan ohimenevää. Taloudentasapainottamisohjelman toteuttaminen osana talousarvionmukaista toimintaa vaikutti osaltaan merkittävästi siihen, että kaupungin talous säilyi positiivisena. Ohjelman mukaiset toimet antavatkin kaupungille hyvät lähtöasetelmat kohdata tulevat taloudellisesti vaikeammat vuodet ja erityisesti laskevat valtionosuudet.

Positiivisimmat osuudet tunnusluvuista löytyvät työllisyyden kehityksestä. Valtakunnallisesti työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ovat historiallisen korkealla. Vuosi 2025 alkoi Laitilassakin poikkeuksellisesti yli 9 prosentin työttömyysasteella, mutta vuoden mittaan työttömyys painui alle 6 prosentin. Vuoden loppuun mennessä työttömyys alkoi kuitenkin jälleen nousta, mutta vuoden päätteeksi työttömyys oli silti pienempi kuin sen alkaessa. Suurin selittävä syy loppuvuoden työttömyysasteen nousulle ovat Uudenautotehtaan muutokset tuotannossa ja sitä myöten lomautukset, irtisanomiset sekä vaikutukset alihankintaketjussa. Läheisyydestään huolimatta nämä vaikutukset ovat kuitenkin toistaiseksi jääneet pelättyä pienemmiksi.

Laitilan asukasluku kääntyi vuonna 2025 laskuun. Huolestuttavin osuus väestökehityksestä on syntyvyyden pientyminen. Laitilaan syntyi vuonna 2025 ainoastaan reilu 40 lasta. Kaupungin kuolleisuus oli puolestaan hieman vajaa 90 henkeä. Vaikka maahanmuutto on useamman vuoden kannatellut väkilukua, on väestöllinen yhtälö, jossa syntyvyys on alle puolet kuolleisuudesta, auttamatta väkilukua laskeva. Lapsien määrän väheneminen on ominaan vaikuttamaan pitkällä aikavälillä lähes kaikkeen kunnan toimintaan. Maahanmuutto näyttäytyy kuitenkin edelleen positiivisena osana väestökehitystä ja huomionarvoista on myös, että merkittävä osa Laitilaan syntyvistä lapsista on maahanmuuttotähtäisiä. Vieraskielisten osuus kaupungin väestöstä onkin viime vuodet tasaisesti kasvanut.

Laitilassa asuvien vieraskielisten osalta epävarmuus tulevasta on valitettavasti noussut. Erityisesti tilapäiseen suojeluun perustuvalla oleskeluluvalla maassa oleskelevat ukrainalaiset elävät, lainsäädäntöratkaisuihin johtuen, kasvavassa epävarmuudessa. Lainsäätäjät ei ole toistaiseksi turvannut sujuvaa siirtymää mahdollisesti tilapäisen suojelun päättymisestä tavanomaiseen pysyvään oleskelulupa. Päinvastoin työhön tai opiskeluun perustuvan oleskelun sekä perheen yhdistämisen ehtoja on edelleen tiukennettu ja kynnys tilapäisestä suojelusta pysyvään oleskeluun on nostettu perusteettoman korkeaksi. Huomionarvoista on, että moni suuri joukko tämän epävarmuuden kohtaavista on hakenut ja saanut kotikuntaoikeuden ja ovat siten täysin samanlaisia kaupunkilaisia kuin kaikki muutkin.

Suurin toiminnallinen muutos vuoden 2025 aikana oli työllisyyspalveluiden siirtyminen vuoden alussa valtiolta kuntien järjestämisvastuulle. Laitila on osa Turun työllisyysaluetta ja tuottaa kuntalain 54 §:n mukaisesti delegoidun toimivallan turvin työllisyyden lähipalvelunsa itse. Työllisyyspalveluiden käynnistäminen on sujunut kaupungissa erinomaisesti ja Laitilaa onkin useassa otteessa käytetty onnistuneena esimerkkinä lähipalveluiden tuottamisesta onnistuneesti pienessä yksikössä.

Merkittävä askel kuluneen vuoden aikana otettiin kaupunginomistamien sote-kiinteistöjen osalta, kun hyvinvointialue (Varha) solmi uudet vuokrasopimukset vuoden loppuun päättyvien siirtymäajan sopimusten jatkoksi. Sopimusneuvottelut kaupungin ja Varhan välillä etenivät sujuvasti siten, että Laitila oli ensimmäisten kuntien joukossa solmimassa sopimuksia. Ensimmäisessä vaiheessa jatkosopimukset solmittiin terveyskeskuksen kiinteistöön, koulurakennusten sekä kaupungintalon yhteydessä oleviin sosiaali- ja terveyspalveluiden käytössä oleviin tiloihin sekä Kaukolankotiin, jonka osalta vuokrasopimuksen ennakoidaan päättyvän,

kun uusi vanhusten tehostetun palveluasumisen yksikkö aloittaa toimintansa. On mahdollista, että hyvinvointialue vuokraa Kaukolankotia muihin tarkoituksiin sen nykyisen toiminnan päättyä.

Sote-kiinteistöjen vuokrasopimusmuutoksiin liittyi myös terveyskeskuksen kiinteistön yhtiöittäminen. Kunnan toimiessa kilpailulla vuokramarkkinalla on kiinteistöt lähtökohtaisesti yhtiötettävä. Poikkeuksen muodostavat sellaiset vuokrattavat tilat, joiden osuus kiinteistönsä kokonaisalasta jää niin pieneksi, että kiinteistön pääasiallinen käyttö on jotain muuta. Muista kiinteistöistä tultaneen yhtiöittämään vuoden 2026 aikana Palken käytössä oleva kiinteistö sekä paloasema, mikäli hyvinvointialue ei hanki kiinteistöä omistukseensa, mutta jatkaa toimintaansa siinä. Paloaseman osalta sopimusrakenne poikkeaa historiansa vuoksi muista hyvinvointialueen kanssa solmituista sopimuksista.

Merkittävä tapahtuma vuonna 2025 oli kuntavaalit, joiden myötä Laitilaankin valittiin uusi kaupunginvaltuusto sekä muut toimielimet. Uusi valtuustokausi käynnistyi kesällä. Uusi valtuustokausi tarkoittaa myös kaupunkistrategian päivitystä, jonka valmistelu aloitettiin loppuvuodesta 2025. Valtuuston on tarkoitus päättää strategiasta kevään 2026 aikana.

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

KAUPUNGINVALTUUSTO (31 JÄSENTÄ) 1.1.-31.5.2025

Puheenjohtajisto

Valtuuston pj: Saarela Riikka (KESK)
Valtuuston 1. vpj: Lehtola Seppo (SDP)
Valtuuston 2. vpj: Alkio Jukka (KESK)

Poliittiset voimasuhteet

KESK. 15, SDP 4, KOK. 4, Laitilan Puolesta 4, PS 2, KD 1, PRO V-S 1

Jäsenet

Aho Virve KOK	Kuisma Eero KESK	Pokki Pertti SDP
Aitakari Henri LPuolesta	Kuusisto Janne LPuolesta	Raittinen Juha LPuolesta
Aittakari Jouko PS	Kuusisto Pekka KESK	Rantanen Timo PS
Arokoivu Nina LPuolesta	Kylä-Heiko Tapio KESK	Rinne Seppo PRO V-S
Haijanen Pauliina KOK	Laaksonen Santeri KESK	Saari Susanna KESK
Kerttula Pertti KESK	Lahtonen Hanna SDP	Saari Tiina KD
Ketoniemi Ari KESK	Männistö Jarkko KOK	Viljanen Matti KESK
Kinnala Mika KESK	Peltola Heikki KOK	Vuorela Ilmari KESK
Kiveinen Jari SDP	Pilppula Oskari KESK	Vuorio Tuomas KESK
Kiviö Juha KESK		

KAUPUNGINVALTUUSTO (31 JÄSENTÄ) 1.6—31.12.2025

Puheenjohtajisto

Valtuuston pj: Kuusisto Pekka (KESK)
Valtuuston 1. vpj: Peltola Heikki (KOK)
Valtuuston 2. vpj: Lehtola Seppo (SDP) 1.6.-20.7.2025, Pokki Pertti (SDP) 29.9.-31.12.2025

Poliittiset voimasuhteet

KESK 15, KOK 6, SDP 4, KD 2, Laitilan Puolesta 2, PS 1, VIHR 1

Jäsenet

Aho Virve KOK	Lahtonen Hanna SDP	Rinne Joonas KOK
Alkio Jukka KESK	Lahtonen Linda KESK	Saarela Riikka KESK
Arokoivu Nina LPuolesta	Lähteenmäki Heidi KESK	Saari Susanna KESK
Hulenko Viktoria KESK	Männistö Jarkko KOK	Saari Tiina KD
Kerttula Pertti KESK	Perkkola Jussi KOK	Tsabanova Irina KD
Kinnala Mika KESK	Pilppula Oskari KESK	Ukkonen Katja SDP
Kiveinen Jari SDP	Raisto-Elo Tanja KESK	Vuorela Ilmari KESK
Kuusisto Janne LPuolesta	Raittinen Juha PS	Vuorio Tuomas KESK
Kylä-Heiko Tapio KESK	Rantapere Frans KOK	Wessman Riikka VIHR
Laaksonen Santeri KESK		

KAUPUNGINHALLITUS (9 JÄSENTÄ) 1.1.-31.5.2025**Puheenjohtajisto**

Hallituksen pj: Kuusisto Pekka KESK

Hallituksen vpj: Aho Virve KOK

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Kaupunginhallituksen sihteerinä toimii hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

Jäsenet

Haijanen Pauliina KOK

Pokki Pertti SDP

Vuorio Tuomas KESK

Kinnala Mika KESK

Saari Susanna KESK

Kuusisto Janne LPuolesta

Saari Tiina KD

KAUPUNGINHALLITUS (9 JÄSENTÄ) 1.6—31.12.2025**Puheenjohtajisto**

Hallituksen pj: Raisto-Elo Tanja KESK

Hallituksen vpj: Aho Virve KOK

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Kaupunginhallituksen sihteerinä toimii hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

Jäsenet

Alkio Jukka KESK

Pilppula Oskari KESK

Saari Tiina KD

Kerttula Pertti KESK

Rantapere Frans KOK

Lahtonen Hanna SDP

Saarela Riikka KESK

TILIVELVOLLISET TOIMIELIMET 1.1.-31.5.2025**Kaupunginhallitus** (jäsenet kuvattu edellä)**Keskusvaalilautakunta**

Jäsenet:	Kuisma Eero, pj.	Bergman Raisa	Vähätalo Martti
	Laihonen Juho, vpj.	Mutka Marja-Liisa	

Tarkastuslautakunta

Jäsenet:	Ketoniemi Ari, pj.	Rinne Joonas	Tuire Kinnala-Helo
	Lehtola Seppo, vpj.	Vuorinen Marketta	

Sivistysvaliokunta

Jäsenet:	Kylä-Heiko Tapio, pj.	Haijanen Pauliina	Lilja Henna
	Aitakari Henri, vpj.	Hemmilä Terhi	Rantanen Timo
	Frangén Milla	Kiviö Juha	Vuorela Ilmari

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta

Jäsenet:	Hautanen Jouni, vpj.	Koskinen Lea	Rinne Seppo
----------	----------------------	--------------	-------------

Tekninen valiokunta

Jäsenet:	Viljanen Matti, pj.	Jalonen Jesse	Kiveinen Jari
	Männistö Jarkko, vpj.	Jalonen Katri	Pilppula Oskari
	Aittakari Jouko	Kerttula Pertti	Viherjäläakso Katri

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Jäsenet:	Raittinen Juha, pj.	Oivo Jorma	Vainio Aki
	Kiveinen Veera, vpj.	Sukari Elina	Varjo Ville
	Elo Paula		

Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta

Jäsenet:	Toivola Mika, vpj.	Sillantie Jari	
----------	--------------------	----------------	--

TILIVELVOLLISET TOIMIELIMET 1.6—31.12.2025**Kaupunginhallitus** (jäsenet kuvattu edellä)**Keskusvaalilautakunta**

Jäsenet:	Aula Esa, pj.	Bergman Raisa	Laihonen Juho
	Koivusalo Ulla-Maija, vpj.	Frangén Milla	

Tarkastuslautakunta

Jäsenet:	Pokki Pertti, pj.	Hiltunen Jenna	Kinnala-Helo Tuire
	Kuusisto Pekka, vpj.	Frangén Milla	

Sivistysvaliokunta

Jäsenet:	Vuorela Ilmari, pj.	Hulenko Viktoria	Ukkonen Katja
	Perkkola Jussi, vpj.	Laaksonen Santeri	Uusikartano Pauliina
	Aitakari Henri	Lahtonen Linda	Wessman Riikka

Vakka-Suomen kansalaisopiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta

Jäsenet:	Toivola Mika, vpj.	Lahtonen Hanna	Perkkola Jussi
----------	--------------------	----------------	----------------

Tekninen valiokunta

Jäsenet:	Kinnala Mika, pj.	Jäspi Arto	Kylä-Heiko Tapio
	Rinne Joonas, vpj.	Kiveinen Jari	Lähteenmäki Heidi
	Jalonen Katri	Kuusisto Janna	Vuorio Tuomas

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Jäsenet:	Viljanen Matti, pj.	Elo Paula	Saari Susanna
	Raittinen Juha, vpj.	Kiviö Juha	Tsabanova Irina
	Arokoivu Nina		

MUUT TOIMIELIMET 1.1.-31.5.2025**Valtuuston vaalilautakunta**

Pekka Kuusisto, Henri Aitakari, Virve Aho, Jouko Aittakari, Hanna Lahtonen

Käräjäoikeuden lautamiehet

Juha Laurila, Olga Solovjova

Kiinteistötoimituksen uskotut miehet

Hannu Honkanen, Pekka Jalonen, Tapani Kaila, Juho Laihonon, Anita Mäki-Arvela, Juha Raittinen

Lounais-Suomen poliisin neuvottelukunta

Markku Lähteenmäki

Varsinais-Suomen liiton edustajainkokous

Pekka Kuusisto, Pauliina Haijanen

Alangon säätiön hoitokunta

Miko Doering, Simo Hiekka, Juha Knuutila, Jouni Kylä-Heiko, Petra Wallin

Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon lautakunta

Riitta Saloniemi, Hanna Lahtonen

MUUT TOIMIELIMET 1.6—31.12.2025**Valtuuston vaalilautakunta**

Saarela Riikka pj., Peltola Heikki vpj., Kuusisto Janne, Lahtonen Hanna, Raittinen Juha

Käräjäoikeuden lautamiehet

Männistö Jarkko, Setälä Anna

Kiinteistötoimituksen uskotut miehet

Jalonen Pekka, Kittamaa Jaakko, Laihonon Juho, Männistö Jarkko, Raittinen Juha, Sukari Elina

Lounais-Suomen poliisin neuvottelukunta

Lähteenmäki Markku

Varsinais-Suomen liiton edustajainkokous

Kuusisto Pekka, Aho Virve

Alangon säätiön hoitokunta

Doering Miko, Hiekka Simo, Knuutila Juha, Kylä-Heiko Jouni, Rantanen Jatta, Wallin Petra

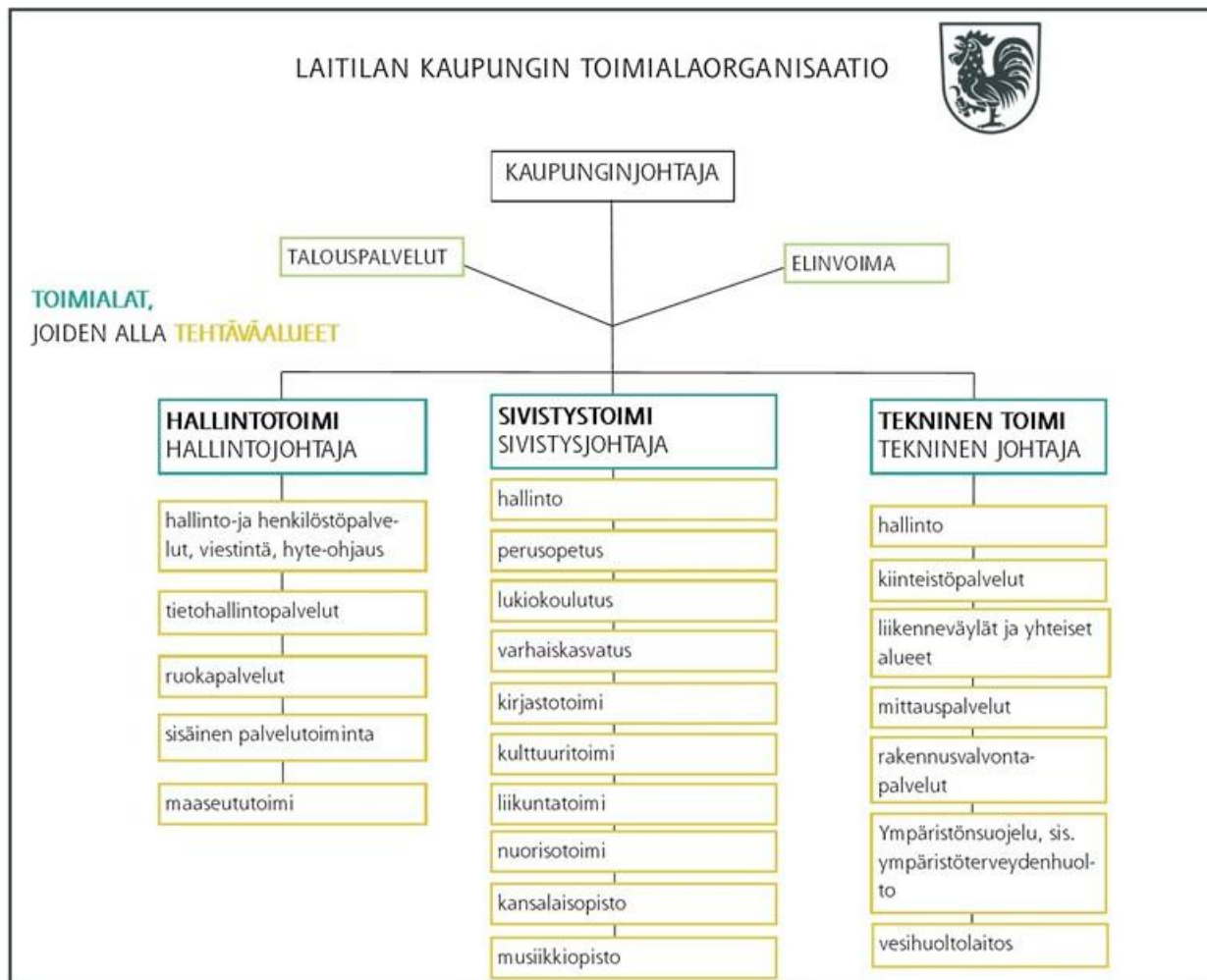
Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon lautakunta

Lahtonen Hanna, Toivonen Matias

LUETTELO TILIVELVOLLISISTA VIRANHALTIJOISTA 1.1.-31.12.2025

Vastuualue	Tilivelvollinen
10 Vaalit	hallintojohtaja
14 Tilintarkastus	lautakunnan pj
15 Ruokahuoltopalvelut	keittiöpäällikkö
17 Tietohallintopalvelut	tietohallintopäällikkö
18 Hallintopalvelut	hallintojohtaja
19 Sisäinen palvelutoiminta	henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntija
20 Talouspalvelut	talousjohtaja
21 Elinkeinotoimi	elinvoimapäällikkö
22 Kaavoitus	kaupunkisuunnittelija
23 Asuminen	asunto- ja palvelusihteeri
24 Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut	työllisyys- ja maahanmuuttopäällikkö
25 Maaseututoimi	hallintojohtaja
26 Sivistystoimen hallinto	sivistysjohtaja
27 Varhaiskasvatus	varhaiskasvatusjohtaja
28 Perusopetus	sivistysjohtaja
29 Lukio-opetus	lukion rehtori
35 Kirjastotoimi	kirjastotoimenjohtaja
36 Kulttuuritoimi	kulttuuripäällikkö
38 Nuorisotoimi	nuorisopäällikkö
39 Liikuntatoimi	vapaa-aikapäällikkö
40 Vakka-Suomen kans.op	kansalaisopiston rehtori
41 Vakka-Suomen musiikkiopisto	musiikkiopiston rehtori
57 Tekninen hallinto	tekninen johtaja
58 Liik. väylät ja alueet	työpäällikkö
59 Jätehuolto	tekninen johtaja
60 Kiinteistöt	kiinteistöpäällikkö
61 Vesihuoltolaitos	työpäällikkö, 1.5.2025 alkaen vesihuoltopäällikkö
63 Mittauspalvelut	maankäyttöinsinööri
68 Ympäristönsuojelu	ympäristöpäällikkö
69 Rakennusvalvonta	rakennustarkastaja

HALLINNON ORGANISAATIO

1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen talouskehitys oli vuonna 2025 edelleen vaimeaa. Kansantalouden kasvu jäi heikoksi ja talouden elpyminen eteni hitaasti. Pitkittynyt suhdanneheikkous, kohonnut työttömyys sekä kansainvälisen toimintaympäristön epävarmuus heijastuivat kuntatalouteen verotulojen vaimeana kehityksenä ja kasvavina menopaineina. Talouden käänne parempaan siirtyi ennusteiden mukaan myöhemmille vuosille.

Heikentyneestä työllisyysstilanteesta ja vaatimattomasta verotulokehityksestä huolimatta kunnat selvisivät viime vuodesta sopeutumistoimien ja investointien jarruttamisen ansiosta kohtuullisen hyvin. Kuntatalouden tila vuonna 2025 toteutuikin reilun miljardi euroa vahvempaan suhteessa vuoden takaisin ennusteisiin, mutta odotetusti suhteessa syksyn 2025 ennusteeseen.

Kuntaliiton laatiman kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvion mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni vuonna 2025 noin 0,4 miljardilla eurolla ja jäi noin 2,85 mrd. euroon. Tästä huolimatta kuntasektorin tilikauden tulos säilyi selvästi ylijäämäisenä, noin 0,7 mrd. eurossa. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Kuntatalouden rahavirta jäi kuitenkin positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi. Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli 0,8 mrd. euroa alijäämäinen.

Kuntien menokasvu oli odotettua maltillisempaa. Toimintakate heikkeni edellisvuodesta 7,8 prosenttia, joka on noin miljardi euroa. Kuntien toimintakulut kasvoivat 5,3 prosenttia (1,1 mrd. euroa) vuoteen 2024 verrattuna. Kasvu johtui lähes pelkästään TE-palvelu-uudistuksesta ja kotoutumisen edistämisestä (yli 700 milj. euroa) sekä työttömyysturvan laajentamisesta (+300 milj. euroa). Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen lisäsi kustannuksia vain noin 38 milj. euroa. Kuntapalveluiden laskennallinen palvelutarve pieneni 0,4 % yksikköä. Palkkojen sopimuskorotukset lisäsivät palkkakustannuksia 2,8 %, joka on noin 260 milj. euroa. Leikkaus kuntien laskennallisiin kotoutumiskorvauksiin (58 milj. euroa) oli pelättyä pienempi. Toimintatuotot kasvoivat kunnissa vaatimattomat 0,5 % (37 milj. euroa).

Taloudellisen tuloksen säilymiseen ylijäämäisenä vaikuttivat merkittävästi kertaluonteiset erät. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 yhteensä yli miljardilla eurolla, mikä paransi tilikauden tulosta olennaisesti. Ilman suurimpien kaupunkien ja yksittäisten omaisuserien myyntivoittoja kuntasektorin tulos olisi jäänyt vain lievästi positiiviseksi. Yli 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa, Helsingissä, Espoossa ja Porissa.

Kuntien taloustilanteet eroavat toisistaan huomattavasti. Vuonna 2025 noin kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna ja isojen kaupunkien taloustilanne heikkeni muita kuntakokoluokkia enemmän. Kertynyttä alijäämää oli ennusteiden mukaan 14 kunnan taseessa.

Kuntien toimintamenot kasvoivat vuonna 2025 erityisesti työllisyyden hoitoon liittyvien kustannusten vuoksi. TE-palvelujen siirto kunnille lisäsi kuntien rahoitusvastuuta, eikä uudistus toteutunut valtakunnallisesti kustannusneutraalisti. Kuntaliiton arvion mukaan työttömyysturvan kuntaosuudet ylittivät kompensoidun tason noin 110 milj. eurolla ja lisäksi TE-palveluiden rahoituksessa arvioitiin olevan noin 100 milj. euron aliresursointi. Näin ollen uudistuksen loppulasku kunnille oli noin 200–300 miljoonaa euroa.

Verorahoitus heikkeni kokonaisuutena ja jäi ennakoitua pienemmäksi. Kunnallisverotulot laskivat noin 0,2 % (21 milj. euroa), yhteisöverotuotot noin 4,4 % (n. 75 milj. euroa), kun taas kiinteistöverotulot kasvoivat noin 2,1 % (n. 50 milj. euroa). Valtionosuudet kasvoivat 19 % (660 milj. euroa) lähinnä TE-uudistuksen seurauksena, mutta samanaikaiset indeksijarrut, valtionosuusleikkaukset ja sote-uudistukseen liittyvät oikaisut rajoittivat niiden taloutta vahvistavaa vaikutusta.

Kuntien investointitaso pysyi vuoden 2024 tasolla. Investointimenot olivat noin 4,82 mrd. euroa, eikä vuosikate riittänyt niiden rahoittamiseen. Näin ollen osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin, jonka seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi vajaaseen 21 miljardiin euroon (3,4 prosenttia).

Kuntaliiton syksyn 2025 Talousbarometrin mukaan yli puolet vastaajista arvioi kuntansa talouden tilan vastaushetkellä heikokkoksi ja lähes 70 % talousjohtajista arvioi kuntansa taloustilanteen heikkenevän seuraavan 12 kuukauden aikana. Sopeutustoimien tarve säilyi laajana ja kunnissa varauduttiin menojen kasvun hillintään sekä investointien tarkempaan priorisointiin. Talousjohtajista 85 prosenttia arvioi kuntansa sopeutusarpeiden olevan vähintään kohtalaisia. Vajaa neljännes vastaajista arvioi, että kunnallisveroprosenttiin kohdistuu korotuspainetta.

Varsinais-Suomessa talouskehitys seurasi pääosin koko maan yleistä suhdannetilannetta. Varsinais-Suomen Maakuntaennusteen mukaan yritysten kasvuodotukset olivat vuonna 2025 edelleen varovaisia. Liikevaihdon kehitykseen liittyi lieviä myönteisiä odotuksia, mutta henkilöstömäärän kasvuodotukset ja investointiaikeet pysyivät heikkoina.

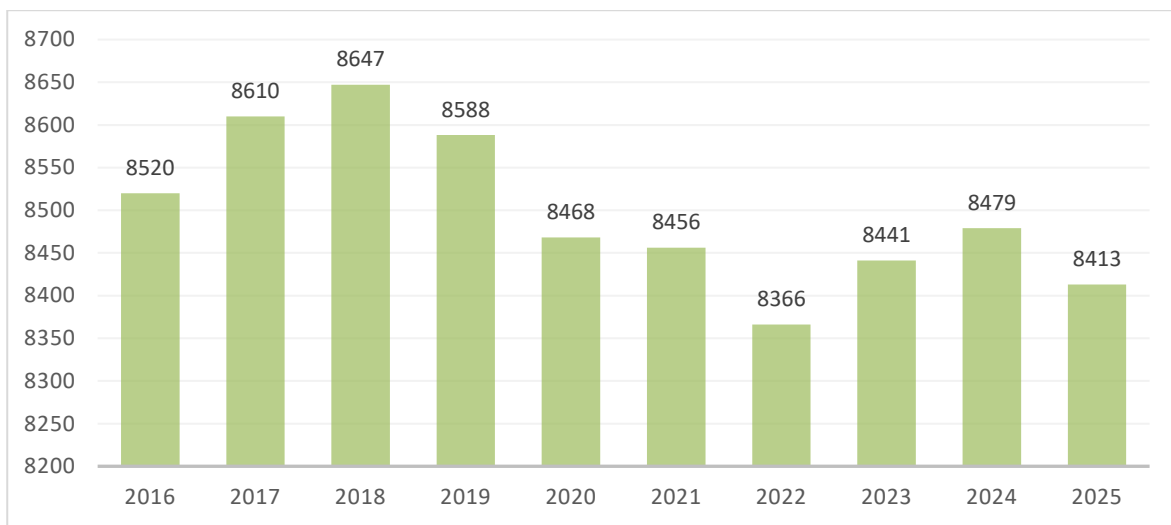
Lähteet: Kuntien talous 2025, kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025, Suomen Kuntaliitto 3.2.2026 (korjattu 4.2.2026); Kuntaliiton talousbarometri syksy 2025, Minna Punakallio ja Mikko Mehtonen; Varsinais-Suomen Yrittäjät & OP: Varsinais-Suomen Maakuntaennuste 2025; VM julkaisu 2025:49, taloudellinen katsaus, Syksy 2025

1.2.3. Laitila tilastojen valossa

Laitilan kaupungin asukasluku vuoden 2025 lopussa oli ennakkotiedon mukaan 8 413, mikä on 66 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu Laitilan kaupungin väestökehitys 2016–2025 (vuoden 2025 luku on ennakkotieto).

ASUKASLUKU

Alla olevassa taulukossa on esitetty väestömuutosten ennakkotietoja Laitilassa ja Vakka-Suomessa ajalla 1.1.2025–31.12.2025.

VÄESTÖNMUUTOSTEN ENNAKKOTIEDOT 1.1.2025–31.12.2025

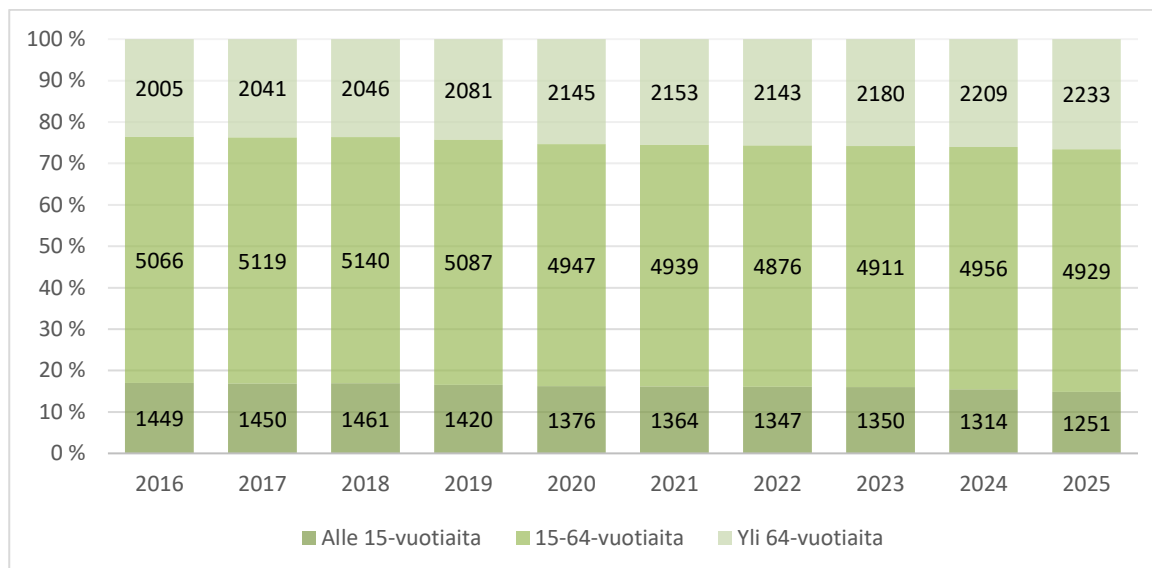
	Laitilan kaupunki	Vakka-Suomi
Syntyneet	42	173
Kuolleet	90	409
Luonnollinen kehitys	-48	-236
Tulomuutto	254	1 159
Lähtömuutto	366	1 363
Nettomuutto	-112	-204
Nettomaahanmuutto	91	341
Kokonaismuutos	-66	-100
Kokonaisväkiluku	8 413	30 020

Luonnollinen kehitys (-48) sekä kuntien välinen nettomuutto (-112) ovat negatiivisia. Nettomaahanmuutto on vertailuluvuista ainoa positiivinen (91 henkilöä).

Vakka-Suomessa väkiluku oli 30 020 henkilöä vuoden 2025 lopussa, joka on 100 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2024 (30 120).

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu Laitilan väestön ikärakenne vuosina 2016–2025. Vuoden 2025 tieto on tilastokeskuksen ennakkotieto.

IKÄRAKENNE

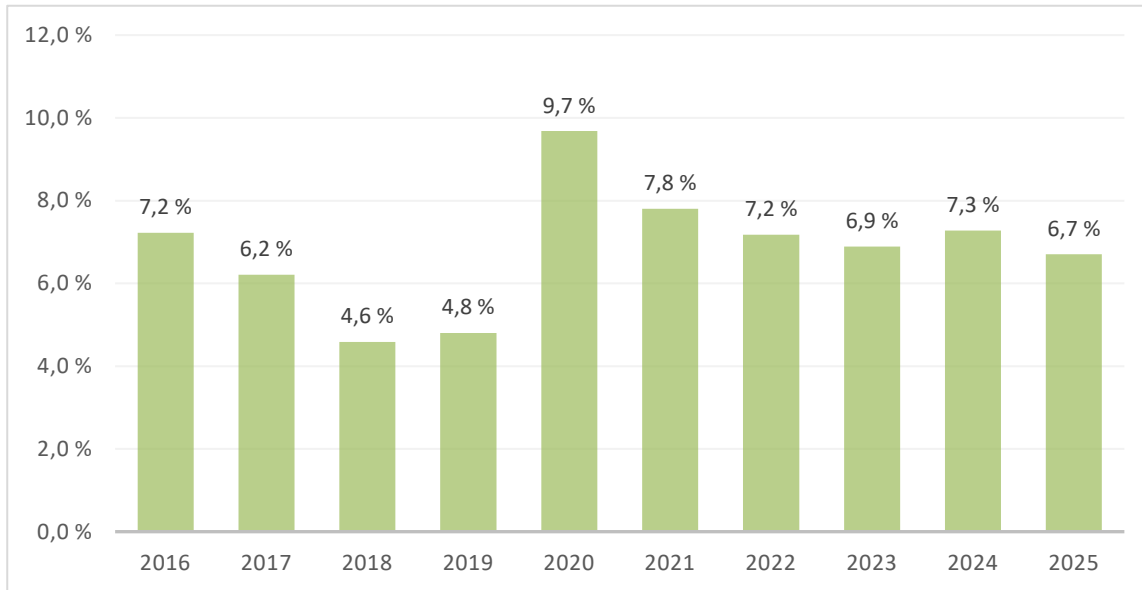
Laitilan kaupungin väestön ikärakenne on kehittynyt vuodesta 2016 vuoteen 2025 siten, että 0–14-vuotiaiden osuus on pienentynyt 2,1 prosenttiyksikköä (14,9 % vuonna 2025). Samalla ajanjaksolla 15–24-vuotiaiden osuus on pienentynyt 0,4 prosenttiyksikköä (9,4 %), 25–44-vuotiaiden osuus kasvanut 1,1 prosenttiyksikköä (23,3 %), 45–64-vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,6 prosenttia (25,9 %) ja yli 64-vuotiaiden osuus kasvanut 3 prosenttiyksikköä (26,5 %).

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan väkiluku Laitilassa laskee ja on 8 036 vuonna 2045. Yli 64-vuotiaiden suhteellinen osuus Laitilan väestöstä nousee 28,2 prosenttiin vuonna 2045, kun se vuonna 2025 on ollut 26,5 prosenttia.

Varsinais-Suomen alueen ikäjakauma vuonna 2025 oli vastaavasti seuraava: 0–14-vuotiaat 13,6 %, 15–24-vuotiaat 11,6 %, 25–44-vuotiaat 26,1 %, 45–64-vuotiaat 24,4 % ja yli 64-vuotiaat 24,4 %.

Laitilan kaupungin työttömyysaste oli 8,1 prosenttia joulukuussa 2025 (9,6 % 12/2024). Työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) oli yhteensä 316, joista miehiä oli 164 ja naisia 152. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 40. Samana ajankohtana avoimia työpaikkoja oli yhteensä 37 (2024: 50). Varsinais-Suomessa työttömyysaste vuoden 2025 joulukuussa oli 12,3 prosenttia eli 0,8 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Laitilan kaupungin työttömyysastetta keskimäärin vuosina 2016–2025.

TYÖTTÖMYYSASTE

Työllisten määrä oli 3 921 vuonna 2025 (3 917 vuonna 2024).

1.2.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tilikauden ylijäämä on 1,8 milj. euroa ja tilikauden tulos 1,7 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa tilikauden tulos arvioitiin 0,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Valtuusto hyväksyi muutoksia talousarvioon yhteensä 1,7 milj. euron edestä, joten tilikauden tulos muodostui 0,6 milj. euroa lopullista talousarviota paremmaksi. Valtuuston hyväksymät muutokset olivat pääsääntöisesti tulosta parantavia kulujen vähennyksiä sekä tulonlisäyksiä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.12.2024 talousarvion vuodelle 2025. Talousarviossa oli huomioitu vuonna 2024 laaditun talousarvion tasapainottamissuunnitelman vuoteen 2025 liittyvät toimenpiteet siltä osin, kun niiden toteutumista pidettiin todennäköisenä. Tästä huolimatta toimintakulut toteutuivat noin 1,3 milj. euroa (3,7 %) talousarviota alhaisempina. Toimintatuotot puolestaan toteutuivat 1,8 milj. euroa (22 %) arvioitua korkeampina.

Merkittävä ero tuloissa johtuu pääasiassa kotoutumiskorvauksista. Talousarviota laadittaessa kunnat valmistautuivat siihen, että kotoutumiskorvauksiin tehtäisiin valtion taholta suuria leikkauksia tai ne lakkautettaisiin kokonaan, joten varovaisuuden periaatetta noudattaen korvaukset arvioitiin pieniksi. Leikkaukset jäivät lopulta huomattavasti pelättyä pienemmiksi.

Kulutason alittumiseen vaikuttivat useat eri tekijät. Esimerkiksi useita päällikkötason tehtäviä oli osan vuotta täyttämättä henkilöiden irtisanouduttua. Nämä suunnittelemattomat muutokset ovat vääjäämättä vaikuttaneet myös tavoitteiden toteutumiseen, eikä kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ole saatu toteutettua. Esimerkiksi kaavoitushankkeita ja osaa investoinneista ei kyetty edistämään suunnitellusti. Erityisesti Vesihuoltolaitoksen korjausvelka on tästä syystä kasvanut entisestään. Toisaalta kulujen alittumiseen vaikutti myös järjestelmähankintoihin liittyvien kustannusten jaksottuminen kahdelle tilikaudelle. Uusien taloushallinnon järjestelmien käyttöönotto aloitettiin kesällä 2025, mutta projekti jatkuu vuoteen 2026, jolloin suurin osa kuluistakin siirtyy vuoteen 2026. Myös lasten kotihoidontukea käytettiin huomattavasti ennakoitua vähemmän.

Lopulta kaikkiaan 67 % tehtäväalueista alitti kulutasonsa eli teki säästöjä. Näistä 40 prosenttia oli merkittäviä, vähintään viiden prosentin poikkeamia, joten valtuusto sai käsiteltäväkseen runsaasti määräraha- ja tuloarvomuutoksia. Kaiken kaikkiaan kaupunki onnistui säästötavoitteissaan hyvin, joten toimintakateen 5 %-yksikön heikentyminen vuoteen 2024 nähden johtuu yksinomaan TE-uudistuksesta. Ennakkotietojen mukaan toimintakate kunnissa heikkeni keskimäärin 7,8 prosenttia. Vuosikate 6,4 milj. euroa oli Laitilassa vahva myös vuonna 2025, vaikka se hiukan heikentyi edellisvuodesta (7,1 milj. euroa).

Vuonna 2025 verotuloja kertyi yhteensä 18 milj. euroa eli noin 0,1 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Kunnallisveroa tilitettiin kaupungille noin 13,6 milj. euroa, joka on 250 t euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Yhteisöveroja kertyi vajaat 1,9 milj. euroa eli 70 t euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2025 kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: vakituinen asunto 0,41 %, muu rakennus 1 %, yleinen rakennukset 0,93 % ja yleinen maa-alueet 1,3 %. Kiinteistöverojen tuotto oli 2,5 milj. euroa eli vajaat 70 t euroa enemmän kuin vuonna 2024. Maltillinen kasvu johtuu pääosin kiinteistöveron rakennuskustannusindeksin nousun aiheuttamasta rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotuksesta.

Valtionosuuksien toteutuma oli 12,8 milj. euroa, josta 1,2 milj. euroa oli verotulomenetysten kompensatiota. Valtionosuuksia saatiin vajaat 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Toteuma ylitti talousarvion 0,4 milj. eurolla.

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2025 olivat 10 milj. euroa, joka on 1,8 milj. euroa varsinaista talousarviota enemmän. Merkittävä poikkeama johtui pääasiassa kotoutumiskorvauksista. Lisäksi tulojen kasvuun vaikuttivat muun muassa ulkopaikkakuntalaisten oppilaspaiikkojen tuotot, S2-opetuksen valtionosuuden kasvu sekä kansalaisopiston myyntikoulutusten odotettua suurempi volyymi. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 0,5 milj. euroa (5 %), kun koko kuntasektorilla ne kasvoivat keskimäärin 0,5 prosenttia.

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintakulut vuonna 2025 olivat yhteensä 34,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat vuodesta 2024 yhteensä 5,1 prosenttia, kun koko kuntasektorilla ulkoiset toimintakulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan noin 5,3 prosenttia. Henkilöstökulut yhteensä laskivat 1,8 prosenttia. Palkat ja palkkiot laskivat 2,1 prosenttia (357 t euroa) ja sivukulut yhteensä 0,3 prosenttia (12 t euroa). Kunnissa palkat ja palkkiot kasvoivat ennakkotietojen mukaan 3,7 % ja sivukulut 4,5 prosenttia. Kunnissa vuoden 2025 sopimuskorotukset palkkoihin olivat noin 2,8 prosenttia.

Sairausvakuutus-, tapaturmavakuutus- ja kansaneläkelaitoksen korvauksia saatiin yhteensä 248 732 euroa, joka on 26 023 euroa vähemmän kuin vuonna 2024.

Palvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 19 prosenttia (1,2 milj. euroa) ja olivat 9 % (0,6 milj. euroa) muutettua talousarviota suuremmat. Koko kuntasektorilla palvelujen ostot kasvoivat noin 6,9 prosenttia. Aine- ja tarvikekulut toteutuivat 12 % (0,5 milj. euroa) arvioitua pienempinä. Merkittävä poikkeama johtuu muun muassa sähkö- ja lämmityskuluista, jotka oli arvioitu huomattavasti toteutunutta korkeammiksi. Sähkö- ja lämmityskuluihin vaikuttaa merkittävästi niin keliolosuhteet kuin sähkön markkinahinta. Aine- ja tarvikekulut kuitenkin kasvoivat edellisvuodesta 2 %, kun koko kuntasektorilla ne pienentyivät 3,8 %.

Muut toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisesti, mutta olivat 30 % (466 t euroa) edellisvuotta suuremmat. Merkittävien syy kustannusten nousuun on Varpeen väistötalon vuokratkustannukset. Ennakkotietojen mukaan muut toimintakulut laskivat kunnissa 0,6 prosenttia. Muiden toimintakulujen määrään vaikuttavat myös kertaerät, kuten vahingonkorvaukset, omaisuuden myyntitappiot ja luottotappiokirjaukset, joten erässä voi olla merkittävää vaihtelua eri vuosien välillä.

Alkuvuonna sivistystoimessa valmistauduttiin laajaan esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistukseen. Uudistus eteni valtakunnallisen lainsäädäntö- ja opetussuunnitelmamuutosten pohjalta ja astui voimaan 1.8.2025. Perusopetuksessa uudistuksen toimeenpano vaikutti opetuksen järjestämisen rakenteisiin. Oppimisen tuen uudistus vaati perusopetuksen henkilöstöresurssin lisäämistä ja koko opetushenkilöstön osaamisen vahvistamista. Merkittävä toimintaympäristön muutos sivistystoimessa oli myös pyhärannan kirjastopalveluiden siirtyminen Laitilan kaupungin järjestämisvastuulle 1.2.2025 alkaen.

Merkittävin toimintaympäristön muutos vuonna 2025 kuitenkin oli TE-uudistus. Vuoden alusta voimaan tulneiden lakimuutosten myötä Laitilan kaupunki tarjoaa työllisyyspalvelut laitilalaisille työnhakijoille ja yrityspalveluja paikallisille yrityksille osana Turun työllisyysaluetta. Laitila on yksi yhdeksästä kunnasta, jotka ovat ottaneet vastuulleen lähipalveluiden järjestämisen alueellaan. Vuoden 2025 alusta tuli voimaan myös uusi kotoutumislaki, joka velvoittaa kuntia entistä vahvemmin järjestämään kotoutumispalveluita. Kunnan tehtävänä on tarjota kaikille maahan muuttaneille matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita. Laitilassa on hankkeen tuella käynnistetty maahanmuuttajille suunnatun infopisteen toiminta.

Työttömyysturvan kuntaosuus ylittää kunnissa kompensoidun noin 110 miljoonalla. Myös Laitilassa kuntaosuus ylitti reippaasti (9,5 %) sekä budjetoidun tason, että kompensaation määrän (7,9 %), vaikka Laitilassa työmarkkinatilanne oli haasteista huolimatta varsin kohtuullinen. Kuntaosuus oli noin 350 te korkeampi kuin vuonna 2024. Laskennallinen kompensaatio oli 275 t euroa.

Valtionosuudet toteutuivat 3,2 % (0,4 milj. euroa) arvioitua korkeampina ja verotuotot 2,4 % (0,4 milj. euroa) arvioitua pienempinä. Verotuotot jopa laskivat prosentti (0,1 milj. euroa) edellisvuodesta, vaikka kunnallisveroprosenttia nostettiin 0,3 prosenttiyksikköä. Valtionosuudet puolestaan kasvoivat kokonaisuudessaan 3,8 % (0,5 milj. euroa) edellisvuodesta. Valtionosuudet 12,8 milj. euroa sisälsivät 1,1 milj. euroa TE-uudistukseen liittyvää laskennallista osuutta. Valtionosuuksien kasvu oli vaatimatonta siihen nähden, että TE-uudistus kasvatti kaupungin kuluja noin 1,5 miljoonalla. Koko kuntasektorilla verot laskivat yhteensä 0,2 % ja valtionosuudet kasvoivat 19,8 %.

Poistot pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla, mutta arvonalentumiskirjauksia oli huomattavasti edellisvuotta enemmän (367 t. euroa vuonna 2024 ja 935 t. euroa vuonna 2025). Kaukolankodin ja Paloaseman poistosuunnitelmia muutettiin vastaamaan vuonna 2013 käyttöön otettuja poistoajoja. Näin ollen Kiinteistöjen omaisuuseristä alas kirjattiin se osuus, jossa poisto aika oli vuonna 2013 voimaan astuneiden poistoaikojen myötä jo kulunut kokonaan umpeen. Kaukolankodin alas kirjattava summa oli noin 524 t. euroa ja Paloaseman 43 t. euroa. Sote-kiinteistöistä Terveyskeskusrakennus tulee yhtiöittää ensimmäisenä, sillä Varsinais-Suomen hyvinvointialue ei ottanut optiokautta käyttöön. Terveyskeskuksesta tehtiin noin 360 t. euron arvonalentumiskirjaus, sillä ulkopuolisen arvioitsijan mukaan rakennuksen markkina-arvo oli pienempi kuin tasearvo. Rakennus myydään yhtiölle markkinahintaan, joten arvonalennuskirjaus oli syytä tehdä.

Korkokulut laskivat Laitilassa 35 % (180 t euroa), kun koko kuntasektorilla ne laskivat ennakotietojen perusteella 16,1 prosenttia. Kaupungin lainojen korkosuojausaste oli edelleen korkea 83,1 % (85,9 % vuonna 2024) ja keskiporko 1,69 % pysyi yleiseen korkotasoon nähden maltillisena (1,59 % vuonna 2024).

Käyttötalouden nettomenot kehittyivät vuonna 2025 edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna seuraavasti. (Vertailussa ovat mukana myös sisäiset erät. Vuodesta 2020 lähtien sisäiset vuokrat on sisällytetty toimintakuluihin, kun ne vielä vuonna 2019 kirjattiin kustannuslaskennallisiin menoihin. Vuokratulot jakaantuvat pääomavuokraosuuteen, joka on kohdennettu hallintotoimeen sekä ylläpitovuokraan, joka on kohdennettu tekniseen toimeen. Vuodesta 2022 lähtien myös siivouskulut ovat olleet osana sisäistä vuokraa. Aiemmin siivouskulut kirjattiin kustannuslaskennallisina erinä. Työterveyshuollon kustannukset on vuodesta 2023

lähtien kirjattu yksiköiden toimintakuluiksi. Aiemmin ne kirjattiin kustannuslaskennallisina erinä. Kustannuslaskennalliset erät vaikuttavat toimintakatteeseen, mutta eivät ole mukana toimintakuluissa ja -tuloissa. Kyseiset kustannukset jaetaan kustannuspaikoille palkkakulujen suhteessa ja ne vaikuttavat jokaisen toimialan toimintakatteeseen. Kustannuslaskennalliset tulot vaikuttavat hallintotoimen, elinvoiman erillisyyksikön ja talouspalveluiden erillisyyksikön toimintakatteeseen.)

Hallintotoimen toimintakate (3,0 milj. €) heikentyi edellisvuodesta 13,3 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 8,3 prosenttia ja toimintatulot laskivat 2,4 prosenttia. Hallintotoimen nettomenot ovat positiiviset pääomavuokratuloista johtuen. Kaupunginhallituksen alaisten palveluiden toimintakulut ylittyivät noin 150 tuhannella eurolla. Keskeisiä tekijöitä määrärahojen ylitykselle ovat Varppeen koulun kiinteistön toimintakulujen ylittyminen lähes 0,5 miljoonalla eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden. Varppeen koulun sisäiset vuokratulot on pääosin kirjattu kaupunginhallitukselle, sillä tilat ovat remontissa, eivätkä ne ole täysimääräisesti Sivistystoimen käytössä. Sivistystoimi puolestaan maksaa ulkoista vuokraa väistötiloista. Varppeen koulun toimintakulujen ylitystä ei ole osattu täysimääräisesti huomioida muutetussa talousarviossa. Ilman Varppeen koulun vaikutusta kaupunginhallitus olisi alittanut määrärahansa.

Elinvoiman erillisyyksikön toimintakate (-1,44 milj. €) heikkeni 49,0 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 48,7 prosenttia ja toimintatulot 49,0 prosenttia. Merkittävin syy muutoksiin on TE-uudistus.

Talouspalveluiden erillisyyksikön toimintakate (-0,089 milj. euroa) vahvistui 4,2 prosenttia. Toimintamenot laskivat 1,4 prosenttia ja toimintatulot (2 t euroa) kasvoivat 82,1 prosenttia.

Sivistystoimen toimintakate (-23,1 milj. €) vahvistui prosentin. Toimintatulot laskivat 4,0 prosenttia ja toimintamenot laskivat 1,4 prosenttia.

Vakka-Suomen kansalaisopiston toimintakate (-0,8 milj. €) vahvistui 0,1 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 3,2 prosenttia ja toimintatulot nousivat 6,4 prosenttia.

Vakka-Suomen musiikkiopiston toimintakate (-0,8 milj. €) vahvistui 5,5 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 10,7 prosenttia ja toimintatulot 21,9 prosenttia.

Teknisen toimen toimintakate (-0,7 milj. €) heikkeni 60 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 3,0 prosenttia ja toimintatulot laskivat 0,4 prosenttia edellisvuodesta. Merkittävin toiminnallinen muutos oli liikuntapaikkatyöntekijöiden siirtyminen liikuntatoimesta tekniseen toimeen 1.8.2025 lukien.

Rakennus- ja ympäristötoimen toimintakate (-0,27 milj. €) heikkeni edellisvuodesta 1,5 prosenttia. Toimintamenot laskivat 0,2 prosenttia ja tulot vähenivät 5,7 prosenttia.

VUONNA 2025 TOIMIALAT OVAT KEHITTÄNEET TOIMINTAANSA SEURAAVALLA TAVALLA

Vuonna 2024 kaupunki laati talouden tasapainottamisohjelman kaudelle 2024–2027 ja kävi koko henkilöstöä koskevat YT-neuvottelut. Osa talouden tasapainottamistoimenpiteistä kohdistui vuoteen 2025. TE-uudistus toteutui vuoden 2025 alusta ja oppimisen tuen uudistus 1.8.2025.

Sivistystoimi

- Hallinto
 - o sähköinen arkistointi
 - o Varha-yhteistyö; sitouttava kouluyhteistyö, SiSote-verkostotyö
 - o oppimisen tuki perusopetuksessa
 - o Pyhärannan kirjastopalveluiden tuottaminen ja kehittäminen

- sivistystoimen valmius- ja varautumisen kehittäminen
- yrittäjyhteistyön kehittäminen
- sivistystoimen organisaatorakenteen kehittäminen
- Varhaiskasvatus
 - työhyvinvointi
 - leikki- ja leikkiympäristöt
 - digitalisaation edistäminen ja kehittäminen
 - yhteisopettajuus
 - esimiesjärjestelyt
 - henkilöstön pedagogiikan ja toimenkuvien kirkastaminen
- Perusopetus
 - oppimisen tuen uudistus: tarkoituksenmukaisen pedagogisen tuen varmistaminen niin rakenteita kuin toimintakulttuuria uudistaen
 - oppilaiden osallisuuden, hyvinvoinnin ja turvallisen kasvuympäristön vahvistaminen oppilaskunta- sekä tukioppilastoiminnan avulla
 - sosiaalisten taitojen, tunnetaitojen ja itsetuntemuksen vahvistaminen
 - myönteisen kouluilmapiirin, ryhmähengen ja vuorovaikutussuhteiden ylläpitäminen sekä työrauhan ja meluttomuuden edistäminen yhtenäisillä toimintatavoilla
 - sitouttavan kouluyhteistyön toimintamallien kehittäminen: Koulupoissaolojen ennaltaehkäisy mm. läsnäolon positiivisen huomioinnin avulla, varhaisten merkkien tunnistaminen (myöhästely, ensimmäiset yksittäiset poissaolot) ja niihin puuttuminen sekä poissaolojen systemaattinen seuranta
 - suvaitsevuuden lisääminen ja erilaisuuden hyväksyminen
 - päivitetyn digipolun jalkauttamisen jatkaminen kouluarkeen (edelleen opetusryhmäkohtaisia eroja)
 - hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisääminen (kaveritaidot, tunne- ja vuorovaikutustaidot) (jatkuva työtä, osana arkea)
 - koulutalojen yhteistyön lisääminen, perustettu yhteistyö- ja kehitysryhmä opettajista
 - monialaisten kokonaisuuksien osalta painotus lukutaitoon, käyttäytymiseen ja kulttuuriin
 - TVT-hankintojen ja laitteiston järkevöittäminen
- Lukio
 - oppimisen tuen kehittäminen
 - nivelvaiheyhteistyö (9.lk - lukio)
 - kansainvälinen toiminta
 - lukion vetovoimaisuuden lisääminen ja lukion näkyvyyden kasvattaminen
- Kirjastotoimi
 - Laitilan kaupungin ja Pyhärannan kunnan solmima yhteistoimintasopimus kirjastoyhteistyöstä astui voimaan ja Laitilan kaupunki tuottaa Pyhärannan kunnan kirjastopalvelut 1.2.2025 alkaen
 - Laitila-kokoelma digiksi -hankkeessa saatettiin kirjaston Laitila-kokoelmassa olevaa paikallista aineistoa digitoinnin avulla laajemmin saataville
 - Laitilan pääkirjaston lehtisalin ja tutkijanhuoneen kalusteita uusittiin vastaamaan asiakkaiden etätöskentelytarpeisiin
 - kassajärjestelmän käyttöönotto

- Kulttuuritoimi
 - o osallistavan kulttuuritoiminnan kehittäminen (mm. kylien jouluseimi-kilpailu)
 - o yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen (yhteistuotannot ja yhteiset tapahtumat)
 - o kulttuuriviestinnän ja näkyvyyden kehittäminen
 - o selkeämpi vuosikello ja toistuvat formaatit
- Nuorisotoimi
 - o K-0 toiminta perusopetuksessa
 - o Ankkuritiimin kehittäminen yhteistyössä Varhan kanssa
 - o Koulunuorisotyö
- Liikuntatoimi
 - o liikuntapalveluiden kehittäminen
 - uimahallitoiminta on siirtynyt omaksi toiminnaksi ja arki on vakiintunut
 - liikuntapalvelut ovat monipuolistuneet
 - tapahtumissa monipuolisesti kaupungin sisäistä yhteistyötä
 - o varausjärjestelmän päivitys
- Vakka-Suomen musiikkiopisto
 - o Tempo-orkesteritoiminta
 - o esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- Vakka-Suomen kansalaisopisto
 - o kestävän tulevaisuuden sertifikaatin toimenpiteet, sertifikaatin uusinta keväällä 2026
 - o osaamisperusteisten kurssien opetussuunnitelma ja opintopistekurssien toteutus
 - o maahanmuuttajien kieltenopetuksen kehittäminen sekä omien toimenpiteiden että erillisten hankkeiden kautta
 - o yhteistyön tehostaminen kunnallisten työvoimatoimijoiden kanssa
 - o kurssitoiminnan arvioinnin kehittäminen ja palautteen hyödyntäminen osana kurssisuunnittelua

Hallintotoimi

- Vaalit:
 - o äänestysalueiden 001 Laitila-taajama ja 002 Laitila-haja-asutus yhdistäminen yhdeksi äänestysalueeksi 001 Laitila vuoden 2027 alusta lukien, kaupunginvaltuusto 10.11.2025
- Ruokapalvelut:
 - o Paperittoman reseptiikan hallinta iPad:llä
 - o Henkilökunnan kannustaminen ammattikoulutuksiin- kaksi työntekijää aloittaa opiskelun tammi-kuussa 2026
 - o Keittiöiden omavalvonnan päivittäminen ja pintahygienia näytteiden ja tarkastuskertomusten siirto Smartkitchen-sähköiseen palveluun
 - o Haukka- henkilöstöravintolan kylälaitteiden valvonta siirretty myös Smartkitchen järjestelmään
- Tietohallintopalvelut:
 - o Kehittämis- ja talouden tasapainotusohjelman mukaisena tietohallinnon tasapainotustoimenpiteenä oli virtualisointialustan kevennys keväällä 2025.
 - o Organisaation eri toimipisteiden langattomien yhteyksien parannukset

- Teknisenä asiantuntijana toimiminen
 - te-siirtymässä (käyttövelvoite useisiin uusiin järjestelmiin)
 - tiedonhallintaa ja arkistointia tukevassa dokumentoinnissa
 - talousohjelmien uudistuksessa (usean järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto)
 - Rek.ai-palvelun käyttöönotossa kotisivuilla
- Hallintopalvelut:
 - henkilöstösuunnitelmien ja ohjeistusten laatiminen ja päivittäminen
 - hallintosäännön päivittäminen
 - kuntalaisille suunnattu turvallisuuskysely marras-joulukuussa
 - koko kaupunkiorganisaation säännölliset esihenkilötapaamiset
 - useita paikallisneuvotteluja sekä YT-menettelyjä
 - uuden palkkausjärjestelmän (tasopalkka) käyttöönotto
 - valmisteltu ja edistetty M2-matka- ja kululaskuohjelman sekä ePassin käyttöönottoa
 - intran ohjeistuksia pidetty ajan tasalla muutosten keskellä
 - yhdistysyhteistyö (mm. yhteiset tilat virastotalolle)
 - vakanssiluettelon laatiminen
 - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoitua
 - kaupungin varautumissuunnitelman yleisen osan, kriisiviestintäsuunnitelman sekä tietohallinnon ja ruokapalvelujen varautumissuunnitelmien päivittäminen
 - osallistuminen ruokapalvelujen näkökulmasta perusopetuksen kehittämistyöhön
 - mukana liikenneturvallisuustyöryhmässä, Hinku-työryhmissä sekä kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöpalavereissa
 - toimialojen ja esihenkilöiden neuvontaa ja selvittelyitä
- Sisäinen palvelutoiminta:
 - Suunnitelmien valmisteleminen aloittaminen:
 - Kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026-2030
 - Kaupungin työuraohjelma 2026-2030
 - Laitilan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma 2026-2030
 - Hyvinvoiva henkilöstö: Kevan henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin neljännen kerran -> työyksiköt laativat kehittämistoimenpiteitä; seuranta työyksiköissä ja yhteistyötoimikunnassa
 - Yhteistyö HyTe-työssä Varhan kanssa lisääntyi
 - Tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa toteutunut suunnitelmallisesti
 - Vastuu ympäristöstä: työsuuhdepolkupyörää käytti 27 työntekijää
 - Säännölliset laajennetun tiedonhallintaryhmän kokoontumiset x 2 keväällä ja x 2 syksyllä (mm. TOS-rakenne ja TOS-ylläpito, säilytysaika-suositukset)

Tekninen toimi

- Trimble-ohjelmiston käyttöönottoa ja sisäänajoa jatkettu edelleen (rak. valvonta, kaavoitus, ymp.)
 - asiointi muuttunut sähköiseksi
 - uusien ominaisuuksien haltuunottoa
- Resurssien lisääminen vesihuoltolaitoksen toimintaan
- Liikuntatoimen kenttähenkilöstön ja teknisen ulkoalueiden hoidon henkilöstön yhdistäminen teknisen toimen alle

- Kiinteistötoimen henkilöstöjärjestelyt palvelutarpeen mukaiseksi
- Rakennusvalvontayhteistyön selvityksen käynnistäminen yhteistyössä Uudenkaupungin kanssa
- Osallistuminen Skenarios-ohjelman kehittämiseen (valtakunnallinen Senaatti-kiinteistöjen hallinnoima) tilapalveluohjelma
- Ilmasto-ohjelman laatiminen yhdessä Uudenkaupungin ja Ukipoliksens kanssa
 - myös toimenpideohjelma
- Sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen osallistuminen
- Laitilan Talot Oy:n hallinnon uudelleenorganisointi
- Jatkettu Laitilan Talot Oy:n kasvattamista
 - Kiint Oy Keskevaarin ja Kiint Oy Hartikkalankartanon liittämistoimenpiteet yhtiöön käynnistetty
- Esteettömyyskartoituksen laadinta keskustan katualueiden osalta
- Kiinteistötoimen asiakaspalautteen käyttöönotto

Elinvoiman erillisyksikkö

- Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut
 - Työllisyyspalveluista tuli osa kunnan palveluita lakimuutosten myötä.
 - Laitila liittyi Turun työllisyysalueeseen ja sai mahdollisuuden järjestää itse työllisyyden lähipalvelut henkilöasiakkaille ja yrityksille.
 - Kokonaan uusi yksikkö aloitti toimintansa aktiivisesti vuoden alusta. Ensimmäinen toimintavuosi sujui hyvin, vaikka toimintatapoja kehitettiin jatkuvasti.
 - Työllisyyspalvelujen yhteyteen käynnistettiin infopistetoiminta maahanmuuttajille ja nuorille oma palvelupistetoiminta.
- Elinkeinotoimi
 - Työllisyyspalveluiden ensimmäisen toimintavuoden osalta toteutettiin yritysrajoituksen kehittämistä.
 - Osallistuttiin aktiivisesti äkillisen rakennemuutoksen hankkeiden toteutumiseen ja ohjaukseen yrityskontakteissa.
 - Laitila BID hankekokonaisuus Laitilan osalta saatiin käyntiin.
 - Yrittäjien kanssa kehitettiin yhteisiä tapahtumia ja aktivoitiin keskustan toimintoja.
 - Kylien aktivointiin ohjattiin resursseja loppuvuodesta.

Talouspalvelut

- Talousjärjestelmien kilpailutus ja uusiminen yhteistyössä muiden LaskentaVakka Oy:n osakskuntien kanssa.
- CGI DataCycle360 – sähköisen pitkäaikaistaltiointijärjestelmän käyttöönottoprojektin loppuunsaattaminen vanhan kirjanpitojärjestelmän (Intime) aineistojen osalta.
- Yritysjärjestelyt: Sote-kiinteistöyhtiön perustaminen ja rakennusten yhtiöittämiseen liittyvä valmistelu; uusi osakkuusyhtiö LaskentaVakka Oy; Koy Keskevaarin omistusjärjestelyt, KOy Laitilan talojen organisaatiouudistuksen valmistelu yhteistyössä teknisen toimen kanssa.
- TE25 uudistuksen raportointi- ja laskutusvaatimuksiin liittyvät järjestelyt
- Pyhärannan kirjastopalveluiden siirtoon liittyvät taloudelliset toimenpiteet.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TALOUSARVION VERTAILU:

- Ulkoiset toimintakulut (34,2 milj. €) olivat miljoona euroa pienemmät kuin muutetun talousarvion määrärahat ja 1,3 milj. euroa varsinaista talousarviota pienemmät.
- Ulkoiset toimintatuotot (10,0 milj. €) muodostuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota ja 1,8 milj. euroa varsinaista talousarviota suuremmiksi.
- Vuosikate (6,4 milj. €) muodostui 1,5 milj. euroa muutettua talousarviota suuremmaksi ja 3,2 milj. euroa varsinaista talousarviota paremmaksi.
- Tilikauden tulos (1,7 milj. €) oli 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota parempi ja 2,3 milj. euroa varsinaista talousarviota parempi.
- Kunnallisveroa tilitettiin 649 487 euroa varsinaista talousarviota vähemmän. Kiinteistöveroa tilitettiin 65 420 euroa arvioitua enemmän ja osuus yhteisöveron tuotosta oli 140 023 euroa suurempi kuin arvioitu. Yhteensä verotuloja saatiin 444 043 euroa arvioitua vähemmän.
- Vuoden 2025 aikana valtuusto hyväksyi käyttötalouden määrärahamuutoksia yhteensä 1 685 518 euroa.

Kaupunginvaltuuston käyttötalouteen hyväksymät **määrärahamuutokset** olivat seuraavat:

- Vaalit toimintatuotot +2 700 € ja toimintakulut +10 000 €
- Tilintarkastus toimintakulut -3 000 €
- Ruokapalvelut toimintakulut +34 000 €
- Tietohallintopalvelut toimintakulut +50 000 €
- Hallintopalvelut toimintatuotot -144 532 € ja toimintakulut +139 751 €
- Sisäinen palvelutoiminta toimintatuotot -3 000 € ja toimintakulut -18 000 €
- Elinkeinoitoimi toimintatuotot +45 000 € ja toimintakulut +15 500 €
- Kaavoitus toimintatuotot +5 000 € ja toimintakulut -25 000 €
- Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut toimintatuotot +1 180 000 €
- Maaseututoimi toimintatuotot -10 500 €
- Sivistystoimen hallinto toimintatuotot +5 000 €
- Varhaiskasvatus toimintakulut -382 000 €
- Perusopetus toimintatuotot +14 798 € ja toimintakulut -29 771 €
- Lukio-opetus toimintatuotot +12 000 € ja toimintakulut -912 €
- Kirjastoitoimi toimintatuotot +110 000 € ja toimintakulut +47 380 €
- Nuorisotoimi toimintakulut -96 000 €
- Liikuntatoimi toimintatuotot -20 000 € ja toimintakulut -55 000 €
- Tekninen hallinto toimintatuotot +10 000 € ja toimintakulut -65 000 €
- Liikenneväylät ja -alueet toimintakulut -130 000 €
- Vesihuoltolaitos toimintatuotot -90 000 € ja toimintakulut -55 000 €
- Mittauspalvelu toimintakulut +55 000 €
- Ympäristönsuojelu toimintatuotot +6 000 €
- Rakennusvalvonta toimintatuotot +55 000 €

INVESTOINNIT

Investointiosan menot olivat yhteensä 4,0 milj. euroa ja siten varsinaista talousarviota 0,7 milj. euroa pienemmät. Valtuusto hyväksyi investointiosaan lisämäärärahoja yhteensä 46 442 €, jolloin investointien muutetut talousarviomenot olivat 4 646 558 €. Varsinaiset määrärahalisäykset on eritelty tarkemmin alla.

Suurimmat yksittäiset **toteutuneet investointikohteet** vuonna 2025 olivat:

- Samppanummen katujen peruskunnostus 684 180 €
- Varppeen koulun julkisivusaneeraus 669 548 €
- Urheilutalon peruskorjaus 505 398 €
- Päällystysohjelman mukaiset kohteet 212 687 €
- Keskusta-alueen vesihuoltosaneeraus 203 490 €

Valtuusto myönsi investointeihin **määrärahamuutoksia** seuraavasti:

- Taloushallinnon järjestelmä uudistus -50 000 €
- Sähköinen pitkäaikaistaltiointi 30 000 €
- HR-ohjelmistojen kehittäminen -25 812 €
- Maa-alueiden hallinta 270 000 €
- Laitilan pesäpallokatsomo 92 843 €
- Kyläkenttien valaistus 14 113 €
- Tuunaan tekonurmikentän kunnostus 9 760 €
- Ouca muksubussi 13 000 €
- Kappelimäen vanhan koulun IV-saneeraukset -340 000 €
- Laessaari kunnallistekniikan rakentaminen 16 000 €
- Samppanummen katujen peruskunnostus 500 000 €
- Kodjala asemakaava-alueen rakentaminen -30 000 €
- Laitilan pesäpallokatsomo 87 198 €
- Mustajärven rantasaunan esteettömyys -22 950 €
- Varppee lähiliikuntapaikka -170 000 €
- Paikkatieto-ohjelma 24 500 €
- Varavoimakone Varppeen keittiö 6 552 €
- Hallitien jatko Matikankujalle -80 000 €
- Pesäpallokentän uusi tekonurmi -18 495 €
- Sähköautojen latauspisteet -9 650 €
- Urheilutalon peruskorjaus -450 000 €
- Varppeen koulun julkisivusaneeraus 100 000 €
- Kaupungintalon hissien uusinta 60 000 €
- KT43 valaistus Kodjala-Kalanti 70 000 €
- Vesijohtoverkosto Kodjala -50 000 €
- Jätevesipumppamoiden saneeraukset -60 000 €
- Viemäriverkosto Kodjala -20 000 €
- Vesitornin saneeraus -30 000 €
- 8-tien alitusten saneeraus -13 000 €
- Viemäriverkoston täydentäminen toiminta-alueella -60 000 €
- 8-tien alitusten saneeraus /viemäriverkosto -23 000 €

RAHOITUS

Laitilan kaupungin korollinen vieras pääoma oli vuoden 2025 lopussa 17,75 milj. euroa. Asukaskohtaisesti lainaa oli 2 110 euroa (vuonna 2024 asukaskohtainen laina oli 2 506 euroa). Lainamäärä väheni 3,5 milj. euroa edellisvuodesta. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä vuonna 2024 oli 3 450 euroa.

Kaupungin lainarahoitus on pitkällä aikavälillä muodostunut pääasiassa lyhytaikaisesta lainasta, johtuen alhaisista koroista. Viime vuosina korot kuitenkin kääntyivät jyrkkään nousuun, joten lainasalkun rakennetta muutettiin ja suojausastetta nostettiin. Lainakantaa kasvattavat suuret investoinnit, joiden rahoitukseen tulorahoitus ei riitä. Lainakanta on kokonaisuutena laskenut alle vuoden 2018 tason johtuen vuosien 2020–2025 positiivisista tuloksista sekä investointien arvioitua hitaammasta toteutumisesta. Vuosina 2021–2025 vuosikate riitti kattamaan poistojen lisäksi myös investoinnit.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta on kääntynyt positiiviseksi ollen 8,0 milj. euroa (4,7 milj. euroa vuonna 2024). Toiminnan ja investointien rahavirta on vuoden 2025 lopussa 2,4 milj. euroa (2,9 milj. euroa vuonna 2024). Mikäli tunnusluku on alijäämäinen, joudutaan investointeja kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Laitilan kaupungin korkoriski on vuosien ajan ollut melko suuri. Kaupungin investointien rahoittamiseksi ja korkosuojausasteen nostamiseksi otettiin lokakuussa 2024 talousarvion mukaisesti kiinteäkorkoinen 5 miljoonan euron pitkäaikainen laina. Lainaa ei nostettu heti alkuvuodesta, koska oli odotettavissa, että pitkäaikaisten lainojen korot kääntyvät laskuun, kuten tapahtuikin. Kyseinen järjestely ei lisännyt kokonaislainamäärää vaan lyhytaikaisia, kuntatodistuslainoja konvertoitiin pitkäaikaiseksi lainaksi. Näin saavutettiin parempi suojaustaso korkomuutoksia vastaan.

Vuonna 2025 kaupungin taloustilanne oli odotettua vahvempi ja investointitaso jäi arvioitua pienemmäksi, joten lainakanta pieneni 3,5 miljoonaa euroa. Näin ollen uutta pitkäaikaista lainaa ei ollut tarpeen ottaa, vaikka talousarviossa oli siihen varauduttu. Tilapäislainan kerralla käytössä oleva enimmäismäärä pidettiin edelleen 30 miljoonassa eurossa. Ennen koronaepidemiaa limiitti oli 20 miljoonaa euroa. Rahalaitoskohtaiset nostolimiitit pysyivät kuitenkin ennallaan 20 miljoonassa eurossa.

1.2.5. Henkilöstöasiat ja sosiaaliset asiat

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2025 yhteensä 508 henkilöä (507 henkilöä 31.12.2024), joista määräaikaisia oli 178 (2024: 174). Henkilöstömäärän kasvua pyrittiin hillitsemään auki tulevien vakanssien täyttölupien tarkastelulla. Kaupungin vuoden 2025 henkilöstökertomuksessa analysoidaan henkilöstöön ja työhyvinvointiin liittyviä asioita tarkemmin.

Laitilan kaupungin omassa toiminnassa ja palveluhankinnoissa huomioidaan sosiaalisia näkökohtia seuraavasti:

- **Työelämän perusoikeuksien noudattaminen**, kuten ILO:n sopimukset, YK:n lapsen oikeuksien sopimus, kansallinen työaika- ja palkkalainsäädäntö sekä yleiset ympäristö-, terveys- ja turvallisuusvaatimukset.
- **Harmaan talouden torjunta** varmistamalla verojen maksaminen toimittajavalinnoissa.
- **Työllistämisvelvoitteet**, joita voidaan sisällyttää hankintoihin erityisesti työttömien ja vajaakuntoisten osalta. Kaupunki toteuttaa tätä velvoitetta omalta osaltaan Kelpolan (ent. Palke5) toiminnassa, jonka päätehtävänä on työttömien ja/tai vajaakuntoisten työllistäminen.
- **Riskialojen hankinnoissa** (esim. elintarvike-, IT- ja teleala) huomioidaan sosiaaliset, ympäristö- ja ihmisoikeusnäkökohdat myös materiaalihankinnoissa.

1.2.6. Ympäristöasiat

Kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojella, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaan rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

- huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä
- huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista
- osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen
- antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristöön liittyvistä asioista muille viranomaisille
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa
- edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä suorittaa muut sille hallintosäännössä määrätyt tehtävät.

Laitilan kaupunki kuuluu hiilineutraaliutta tavoitteleviin (HINKU) kuntiin. Kaupungille on laadittu ilmasto-ohjelma, Mainiommat kukonaskleet tulevaisuuteen, vuosiksi 2025–2030. Lisäksi Laitila on kuulunut kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) allekirjoittaneisiin kuntiin sopimuskautena 2017–2025. Syyskuussa 2025 kaupunki on päättänyt liittyä uuteen Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) vuosiksi 2026–2035.

Kaupunki laskuttaa kiinteistöiltä jätelain valtuuttamaa perusmaksua. Laitilassa jätehuollon perusmaksulla katetaan esimerkiksi tuottajayhteisöjen keräystä täydentävien hyötyjätetepisteiden ylläpidon, vaarallisen jätteen ja hyötyjätteen keräämisen, jäteneuvonnan sekä jäterekisterin ylläpidon aiheuttamat kustannukset. Laitilan kierrätyskeskus on vakiinnuttanut asemansa ja edistää kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteutumista kaupungissa.

1.2.7. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Kunta on merkittävä toimija ihmisoikeuksien käytännön toteuttajana. Laitilan kaupunki huomioi ihmisoikeudet osana palvelutuotantoaan ja päätöksentekoaan ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Kunnan arjen työ tukee heikoimmassa asemassa olevien oikeuksia ja hyvinvointia.

Tasa-arvolain 4 § velvoittaa viranomaisia edistämään naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Laitilan kaupungissa toiminnallinen tasa-arvo tarkoittaa sukupuolinäkökulman huomioimista kaikissa palveluissa ja toiminnoissa. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin kuluvaan vuonna, ja sen seuranta on osa henkilöstöraportointia.

1.2.8. Korruption ja lahjonnan torjuminen

Kunnan toiminnassa noudatetaan hyvää hallintoa, viranhaltijalakia ja rikoslain säännöksiä. Viranhaltijan tulee toimia tehtävässään tasapuolisesti, asianmukaisesti ja välttää menettelyä, joka voi heikentää luottamusta viranomaistoiminnan puolueettomuuteen. Kiellettyjen taloudellisten etuuksien vastaanottaminen on selkeästi säänneltyä, mutta myös lain rajojen sisällä oleviin etuihin suhtaudutaan pidättyvästi hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Kunnan henkilöstön ja luottamushenkilöiden tulee harkita tapauskohtaisesti etuuksien hyväksyttävyyttä, ja epäselvissä tilanteissa etu tulee lähtökohtaisesti hylätä. Virkamatkojen osalta noudatetaan periaatetta, että kunta maksaa virkatehtäviin liittyvät matkat, ja ulkopuolisten tahojen tarjoamiin matkoihin suhtaudutaan varovaisesti.

Kaupunki on ottanut käyttöön EU:n Whistleblower-direktiivin mukaisen ilmoituskanavan, joka mahdollistaa epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamisen nimettömästi. Järjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2023 alkupuolella ja tukee toiminnan läpinäkyvyyttä ja eettisyyttä.

1.2.9. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suomen talous on vuonna 2025 edelleen heikossa suhdannetilanteessa, mutta talouden ennakkoidaan kääntyvän maltilliseen kasvuun vuodesta 2026 alkaen. Valtiovarainministeriön Taloudellisen katsauksen (talvi 2025) mukaan bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan olevan noin 1,1 prosenttia vuonna 2026 ja vahvistuvan tätä seuraavina vuosina. Työllisyystilanteen odotetaan kohentuvan vähitellen ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan ennustejaksolla, mikä tukee kuntien veropohjan kehitystä. Julkisen talouden kokonaiskuva säilyy kuitenkin kireänä myös lähivuosina (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus talvi 2025).

Kuntatalouden tulokehityksen arvioidaan paranevan vuonna 2026. Valtiovarainministeriön syksyn 2025 kuntatalousohjelman mukaan kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan noin 5,2 prosenttia vuoteen 2025 verrattuna. Kasvu painottuu kunnallisveroon, jonka kertymän arvioidaan kasvavan noin 6 prosenttia, kun taas yhteisöveron ja kiinteistöveron kehitys on maltillisempaa. Verotulojen kasvu tukee kuntien rahoitusasemaa, mutta ei yksin riitä kattamaan rakenteellisia menopaineita (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2026, syksy 2025).

Kuntatalouden keskeinen haaste on edelleen rahoituksellinen epätasapaino. Kuntaliiton tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien toiminnan ja investointien rahavirta on ollut negatiivinen, eikä vuosikate ole koko maan tasolla riittänyt kattamaan investointeja ilman lisärahoitusta. Investointitaso on pysynyt korkeana ja rahavirran ennakkoidaan pysyvän negatiivisena myös tulevina vuosina. Tämä merkitsee, että investointien rahoittaminen edellyttää velanottoa, omaisuuden myyntejä tai investointien ajoituksen ja laajuuden tarkkaa harkintaa (Suomen Kuntaliitto, Kuntatalouden tilinpäätösanalyysit ja talousennusteet; Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2026, syksy 2025).

Valtionosuudet kasvavat nimellisesti vuonna 2026 ja peruspalvelujen valtionosuuden taso nousee edellisvuoteen verrattuna. Samanaikaisesti rahoitusta heikentävät pysyvät ja määräaikaiset vähennykset sekä indeksikorotuksiin kohdistuvat säästöt. Näiden yhteisvaikutuksena valtionosuuksien kasvu ei täysimääräisesti kompensoi kustannusten nousua, mikä korostaa kuntien omaa talouden tasapainottamistyötä (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2026, syksy 2025).

Valtionosuusprosentin vaatimaton nousu vuonna 2026 ei muuta sitä tosiasiaa, että kunnat rahoittavat pääosan palveluistaan itse omilla verotuloillaan. Samalla, kun kuntien tehtävät ja rahoitusvastuut lisääntyvät, kehityshankkeet ja investoinnit etenevät sekä palkkakustannukset kasvavat niin valtionosuuksien pienellä kasvulla ei pystytä muuttamaan kuntatalouden suuntaa. Suunnan ratkaisevat kunnan asukkaat ja verotulojen kehitys. Valtaosassa kuntia nämä molemmat tekijät ovat kehittyneet viime aikoina negatiivisesti. (Kuntaliitto Minna Punakallion blogi 29.12.2025)

Laitilan kaupungin tulevaa kehitystä leimaa lähivuosina kuntatalouden tulojen ja menojen rakenteellinen epätasapaino, joka on koko kuntakenttää koskeva ilmiö. Valtiovarainministeriön syksyn 2025 kuntatalousohjelman mukaan verotulojen kasvu vahvistuu vuodesta 2026 alkaen, mutta kuntien tulorahoitus ei

kokonaisuutena riittä kattamaan kasvavia toimintamenoja ja investointitarpeita. Menopaineita lisäävät erityisesti henkilöstökustannusten nousu, työllisyyteen liittyvät menot sekä mittavat investointitarpeet.

Kuntatalouden epätasapainon hallintaan kunnilla on käytettävissään rajallinen keinovalikoima. Keskeisimpiä keinoja ovat menojen sopeuttaminen ja toiminnan tuottavuuden parantaminen, palveluverkon ja toimintatapojen tarkastelu sekä investointien priorisointi ja ajoittaminen. Lisäksi kunnilla on mahdollisuus veroratkaisuihin, erityisesti kunnallisveroprosentin muutoksiin sekä omaisuuteen liittyviin muutoksiin, kuten omaisuuden myynteihin tai investointien vaiheistamiseen. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioiden mukaan tulojen ja menojen epätasapainon hallinta edellyttää useimmiten useiden keinojen samanaikaista käyttöä sekä pitkäjänteistä taloussuunnittelua (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2026, syyskuu 2025; Suomen Kuntaliitto, Kuntatalouden tilannekuvat ja talousennusteet).

Vuonna 2025 Laitilassa syntyi vain 42 lasta, mikä on selvästi vähemmän kuin aiempina vuosina. Väestökehityksen seurauksena myös peruskouluikäisten määrä tulee lähivuosina vähenemään huomattavasti. Alakoulujen oppilasmäärän lasku on jo alkanut ja kehityksen arvioidaan voimistuvan tulevina vuosina. Tämä trendi johtaa väistämättä valtionosuuksien pienenemiseen ja lisää paineita Sivistystoimen taloudelle sekä palveluiden järjestämiselle. Samanaikaisesti osa koulukiinteistöistä on peruskorjauksen tarpeessa, mikä korostaa investointitarpeita ja tilaratkaisujen uudelleenarviointia. Kokonaisvaltaisen suunnitelman laatiminen Laitilan perusopetuksen palveluverkosta sekä kiinteistökannasta on välttämätöntä, jotta palvelut voidaan turvata kestävästi muuttuvassa toimintaympäristössä.

Merkittävän taloudellisen riskin suunnitelmakaudelle aiheuttaa sote-kiinteistöjen mahdollinen tyhjilleen jääminen, kun Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) pakkovuokra-aika päättyi vuoden 2025 lopussa. Ulkoisten vuokratulojen vähentymisellä on merkittävä vaikutus kaupungin käyttötalouteen, koska sote-kiinteistöjen kulut siirtyvät kaupungilta vasta yhtiöittämisvaiheessa ja silloinkin vain niiden kiinteistöjen osalta, joille löytyy käyttöä.

Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet Vakka-Suomen työttömyysasteeseen ja pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa. Laitila on kuitenkin ollut poikkeus, sillä Laitilassa pitkäaikaistyöttömien määrä jopa väheni 10 hengellä verrattuna vuoden takaiseen, ollen tammikuussa 50. Silti työttömyyden hoidon ja laajenevan työttömyysturvavastuun valtionrahoitus alittaa kustannukset myös Laitilassa. Työllisyysmäärärahojen leikkaukset ja kuntien palkkatuen käytön rajoittaminen iskevät vaikeaan suhdannetilanteeseen, sillä työttömyys on lisääntynyt. Usein vaikeasti työllistyviä asiakasryhmiä voidaan auttaa parhaiten sosiaali- ja terveyshuollon palveluissa hyvinvointialueella, joihin kaupungilla ei juuri ole vaikutusmahdollisuuksia.

Kokonaisuutena Laitilan kaupungin talouden tasapainon turvaaminen edellyttää jatkossakin ennakoivaa talouden seurantaa, investointien harkittua toteuttamista, kustannuskehityksen hallintaa sekä toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamista. Taloudellisesti kestävällä päätöksenteolla luodaan edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnin ja palvelujen laadun turvaamiselle myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kuntalaki asettaa raamit kuntataloudelle. Laissa määritellään muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuudet. Alijäämän kattamisvelvollisuutta määriteltäessä pohjana käytetään konsernitilinpäätöksen tietoja. **Arviointimenettelyn käynnistävät kriisikuntakriteerit ovat seuraavat:**

- Asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa

TAI kahtena peräkkäisenä vuonna täytyvät kaikki seuraavat kriteerit yhtä aikaa:

- konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
- konsernitalinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Tulevien vuosien investointihankkeet ja niiden kehitys vaikuttavat oleellisesti Laitilan kaupungin velkakehitykseen ja talouden tasapainoon. **Kriisikuntakriteerien valossa ei ole merkitystä, rakennetaanko esimerkiksi koulu lainarahalla kunnan omaan taseeseen vai rahoitetaanko se leasing-rahoituksella. Tunnusluvussa huomioidaan lainakannan lisäksi myös vuokra- ja leasingvastuut.** Investointimäärärahoja myönnettäessä on harkittava tarkkaan, mitkä investoinnit toteutetaan ja missä mittakaavassa ne toteutetaan. Investoinnit tulisi kohdistaa toimintaa kehittäviin ja taloutta vahvistaviin hankkeisiin.

1.2.10. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Laitilan kaupungin tulevaan kehitykseen liittyy useita taloudellisia ja toiminnallisia riskejä sekä epävarmuustekijöitä, jotka ovat pitkälti yhteisiä koko kuntakentälle. Yleinen taloussuhdanne on edelleen hauras ja vaikka talouskasvun ennakoitaan vahvistuvan vuodesta 2026 alkaen, ennusteisiin liittyy merkittävää epävarmuutta. Talouskehityksen mahdollinen heikentyminen tai työllisyystilanteen ennakoitua hitaampi kohentuminen voi vaikuttaa suoraan kuntien verotulokertymään ja rahoitusasemaan

Kuntatalouden keskeinen riski liittyy tulojen ja menojen rakenteelliseen epätasapainoon. Valtiovarainministeriön arvion mukaan kuntien tulo-rahoitus ei koko ennustejaksolla riitä kattamaan kasvavia toimintamenoja ja investointitarpeita, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena. Tämä lisää velkaantumiskasvua ja heikentää kuntien taloudellista liikkumavaraa erityisesti tilanteissa, joissa investointipaineet ovat suuria tai tulokehitys jää ennakoitua heikommaksi (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2026, syyskuu 2025).

Merkittävä epävarmuustekijä liittyy valtion rahoitus- ja ohjausratkaisuihin. Valtionosuuksien nimellinen kasvu ei täysimääräisesti kompensoi kustannusten nousua, ja rahoitukseen kohdistuvat pysyvät vähennykset sekä indeksikorotuksiin tehtävät säästöt heikentävät kuntien rahoitusasemaa. Lisäksi julkisen talouden sopeutustoimet voivat jatkossa kohdistua myös kuntatalouteen, mikä lisää rahoituksen ennakoimattomuutta.

Toiminnallisia riskejä aiheuttavat henkilöstökustannusten kehitys ja työvoiman saatavuus. Kunta-alan palkkatarkistukset, eläköityminen sekä osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet voivat lisätä kustannuksia ja vaikeuttaa palvelujen järjestämistä. Samanaikaisesti työllisyyteen liittyvien menojen kasvu ja kuntien laajentunut vastuu työllisyyspalveluista lisäävät kuntatalouden herkkyyttä suhdannevaihteluille.

Epävarmuutta aiheuttavat myös lainsäädäntömuutokset, jotka vaikuttavat kuntien toimintaan ja kustannusrakenteeseen. Erityisesti valmisteilla olevat muutokset julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä (hankintalakiuudistus) voivat lisätä hallinnollista kuormitusta, pidentää hankintaprosesseja ja vaikuttaa hankintojen kustannuksiin sekä aikatauluihin. Lainsäädäntömuutosten vaikutukset konkretisoituvat usein viiveellä, mikä vaikeuttaa ennakoitua ja edellyttää kunnissa riittävää osaamista ja resurssien varaamista muutosten toimeenpanoon.

Merkittävänä epävarmuustekijänä ovat myös tapahtumat sen jälkeen, kun Venäjän aloittama hyökkäyssota päättyy. Laitilassa asuu runsaasti kotikunnan saaneita ukrainalaisia ja merkittävä osa sivistyspalveluiden piirissä olevista sekä syntyvistä lapsista ovat maahanmuuttajataustaisia. Luonnollinen väestönkehitys on ollut Laitilassa jo pitkään negatiivista. Laitilan kaupungin väestöennusteiden mukaan perusopetuksen oppilasmäärä tulee vähenemään merkittävästi vuosikymmenen loppuun mennessä. Laskusuhdanne näkyy alakoulukaisten oppilaiden määrässä jo lähivuosina. Oppilasmäärän vähentyessä myös valtionosuudet opetuksen järjestämiseksi tulevat laskemaan. Vaikutukset tulevat voimistumaan entisestään, mikäli ukrainalaiset perheet palaavat sodan jälkeen takaisin kotimaahansa.

Lisäpaineita kiristyvään taloustilanteeseen tulee myös konserniyhtiöiden suunnalta, mikäli käy niin, että kaupunki joutuu rahoittamaan yhtiöitä tai takaamaan suuria lainoja. Riski korostuu entisestään, mikäli hyvinvointialue tekee vain lyhyitä vuokrasopimuksia sote-kiinteistöistä tai luopuu joidenkin kiinteistöjen vuokrauksesta kokonaan. Näin ollen kaupunkikonserniin saattaa jäädä tyhjillään olevia kiinteistöjä, joihin ei ole helppoa löytää uusia vuokralaisia. Myös Laitilan kaupungin omassa käytössä olevien kiinteistöjen käyttöä tulee edelleen selvittää ja tehostaa sekä laittaa tarpeettomat kiinteistöt myyntiin. Laitilan kaupunki ei ole tähän mennessä myynyt yhtään sote-kiinteistöä.

Kokonaisuutena Laitilan kaupungin keskeiset riskit ja epävarmuustekijät liittyvät taloussuhdanteen kehitykseen, kuntatalouden rakenteelliseen epätasapainoon, rahoituskehysten muutoksiin, henkilöstöön kohdistuviin paineisiin sekä toimintaa koskeviin lainsäädäntömuutoksiin. Näiden riskien hallinta edellyttää ennakkoivaa talouden seuranta, muutoksiin sopeutumista, joustavaa päätöksentekoa sekä taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tiivistä yhteensovittamista.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

1.3.1. Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Varojen käytöstä ja sisäisestä valvonnasta ohjeistetaan erilaisten sääntöjen ja toimintaohjeiden avulla. Toimintaa ohjaavia sääntöjä ja ohjeita ovat hallintosääntö, palkkiosääntö, muistamissääntö, matkustussääntö, vakuutuskäsikirja, talousarvion laadintaohjeet ja täytäntöönpano-ohjeet, hankintaohje, laskutus- ja perintäohjeet, konserniohje, tilinpäätöksen laadintaohjeet, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä tiedonhallinnan toimintasääntö. Lisäksi intranettiin on koottu aihepiireittäin yksityiskohtaisempia ohjeita ja lomakkeita.

Talouspalvelut raportoivat valtuutettuja, hallituksen jäseniä sekä talousarvion tehtävien vastuuhenkilöitä neljännesvuosittain siitä, miten talousarvio ja sen tavoitteet ovat toteutuneet. Raportti sisältää selvityksen kaupungin talouden kokonaistilanteesta. Toimielimet käsittelevät tehtäväalueidensa talousarvion sekä investointien toteutuman vähintään neljännesvuosittain. Osavuosiraportointiin sisältyy myös tehtävien vastuuhenkilöiden selvitys mahdollisista laskennallisista määrärahaylityksistä sekä mahdollisten täydentävän rahoituksen hankkeiden toteutuksesta. Mahdollisista talousarvion muutostarpeista perusteluineen tulee ilmoittaa annetussa aikataulussa osavuosikatsausten yhteydessä talousjohtajalle. Kaupunginhallituksella ja talousjohtajalla on oikeus antaa tarvittaessa hallintokunnille talouden seurantaan liittyviä tarkempia ja yksityiskohtaisempia menettelytapaohteja. Julkisista hankinnoista annetun lain noudattamista valvoo talousjohtaja.

Käteiskassojen tarkastuksesta vastaa yksikön esimies ja tarkastus tulee tehdä riittävän usein, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kassanhoitaja vaihtuu kesken tilivuoden, on käteiskassan tarkastus syytä suorittaa. Kassan tarkastuksesta ja täsmäytyksestä tulee toimittaa raportti talouspalveluihin vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi suorittaa talousjohtajan toimesta

käteiskassojen satunnaistarkastuksilla. Käteiskassojen määrää pyritään jatkossa vähentämään muun muassa kehittämällä verkkomaksamisen mahdollisuuksia.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta koskevat myös kaupungin tytäryhtiöitä. Konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tulee raportoida konsernijohtoa konserniyhtiöiden merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä.

Yksiköiden turvallisuus- ja varautumissuunnitelmat toimivat osana toiminnan riskienhallintaa ja suunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan. Helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti pysyvästi koko Euroopan turvallisuustilannetta. Turvallisuustilanteen muutos näkyi erityisesti varautumissuunnitelmien päivityksenä, varautumistoiminen parantamisena sekä varautumisharjoituksina.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhtiöiden lainoille kaupungin omavelkaisen takauksen. Näistä takausvastuista ei ole aiheutunut kaupungille taloudellisia tappioita. Jos kaupungin omistus ei ole 100 %:n luokkaa, vaaditaan pääsääntöisesti vastavakuus.

1.3.2. Riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalaki velvoittaa, että kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Lisäksi on otettava kantaa siihen, onko valvonassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella, miten suunnittelukaudella on tarkoitus kehittää sisäistä valvontaa ja sen prosessia sekä annettava selonteko merkittävistä riskeistä.

Riskienhallintatyö kattaa eri toimielinten tehtäväalueet. Tilinpäätöksen tehtäväkohtaisiin tarkasteluihin on sisällytettävä myös arvio riskienhallinnan järjestämisestä ja sen toteutumisesta. Kaupungilla on käytössään Targetorin toimittama riskienhallinnan ohjelmisto. Targetor Pro -riskienhallintaohjelmaan on sisällytetty myös työsuojelulliset riskit sekä biologiset riskit. Tarkastuslistan avulla työpaikoilla voidaan arvioida työpaikan oman varautumisen sekä tarvittavien toimenpiteiden tarvetta. Tarkastuslista täytetään työpaikalla esihenkilön johdolla.

1.3.3. Riskien arviointi

Arvioitaessa riskejä ja epävarmuustekijöitä ne voidaan luokitella useampaan kategoriaan. Kaupunki on riskianalyysissään käyttänyt seuraavaa jaottelua: toiminnalliset-, taloudelliset-, henkilö-, turvallisuus- ja työsuojelulliset riskit sekä biologiset riskit. Osa riskitekijöistä voi kuulua samaan aikaan useampaan kategoriaan.

Vuoden 2025 lopussa Laitilan riskienhallintaohjelmaan sisältyi 111 riskiä, joista 38 on toiminnan riskejä, 22 talousriskejä, 23 henkilöriskejä ja 28 turvallisuusriskejä. Toiminnallisia riskejä ovat toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, organisaatorakenteeseen, sopimuksiin ja hankintoihin, omaisuuteen sekä viestintään ja sidosryhmiin liittyvät riskit.

Vuonna 2025 merkittävimpinä riskeinä koettiin:

Kuntatalouden tilan heikkeneminen ja mahdolliset säästökohteet sekä näiden vaikutus valtionosuuksiin, talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutus kuntalaisten palveluihin ja sitä kautta kaupungin pito- ja veto-voimatekijöihin, kiinteistöjen sisäilmaongelmat, erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten määrän lisääntyminen sekä heidän ongelmiansa monimutkaistuminen, tiedon siirtyminen henkilöstövaihdosten tai sairastapausten myötä, henkilöstön riittävyys, -liikakuormitus, -saatavuus ja -osaaminen, tietojen katoamisen mahdollisuus, käyttöoikeudet ja tietoturvarikkomukset sekä ”avoimet ovet”.

Omaisuuksien vahinkoriskejä ja toiminnan häiriöttömyyteen liittyviä riskejä on rajattu vakuutuksilla. Vakuutusten ajanmukaisuus tarkistetaan vakuutusyhtiön kanssa säännöllisesti kerran vuodessa ja muuten

tarvittaessa. Vakuutusasioita kaupungin kanssa hoitaa Novum-meklariyhtiö. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2022. Omaisuusvakuutussopimukset on tehty IF:in kanssa. Tapaturma- ja muut henkilövakuutukset puolestaan on vakuutettu Fenniassa.

Taloudellisia riskejä aiheuttavat muun muassa puutteet hankintaosaamisessa, sopimusten- ja projektienhallinnassa sekä taloussuunnittelussa- ja seurannassa. Myös tiliöintivirheet voivat aiheuttaa taloudellisia seuraamuksia. Rahoitusratkaisut, investointitaso sekä kulurakenne aiheuttavat riskejä, mikäli tulot ja menot eivät ole tasapainossa. Merkittävimmät taloudelliset riskit Laitilassa koetaan liittyvän suhdannevaihteluihin, lainsäädännön muutoksiin, sote- ja TE-uudistuksen vaikutuksiin sekä geopolittisiin riskeihin. Riskinä koetaan myös Laitilan talouden tilan heikkeneminen yhdistettynä lisääntyvien investointien aiheuttamaan lainarahoituksen kasvuun. Suhdannevaihteluihin ja lainsäädännön muutoksiin liittyviin riskeihin kuuluvat esim. työttömyyden kasvu, verotulojen ja valtionosuuksien pieneneminen sekä muuttuvat lakisääteiset velvoitteet, joilla on kustannuksia lisääviä vaikutuksia.

Laitilan kaupungin korkorisktiin on varauduttu korkosuojauksilla. Suojausaste on edelleen hyvällä tasolla ja keskiporko on pysynyt kohtuullisella tasolla. Investoinnit saatiin rahoitettua vuonna 2025 kokonaan tulorahoituksella, joten lainakantaa saatiin pienemmäksi.

Henkilöriskejä ovat työyhteisöön ja työsuhteisiin liittyvät riskit sekä saatavuuteen, resurssien riittävyyteen, henkilöstön kuormittumiseen ja osaamiseen liittyvät riskit. Joillakin aloilla uuden henkilökunnan saatavuus, erityisesti sijaisten osalta, koetaan haasteena. Lisäksi oleelliseksi riskitekijäksi koetaan henkilöstön suuri vaihtuvuus joillakin aloilla/tehtävissä.

Turvallisuusriskejä ovat mm. turvallisuuden johtaminen, toimitilojen turvallisuus, tietoturva sekä ympäristön turvallisuus. Merkittävimmiksi riskeiksi koetaan kiinteistöjen sisäilmaongelmat, työnteon riippuvuus sähköisistä järjestelmistä, uhkaavan henkilön kohtaaminen sekä avainhallinta ja ”avoimet ovet”. Kyberturvallisuus sekä mahdolliset sabotaasit kriittiseen infrastruktuuriin ovat nousseet merkittäviksi riskeiksi myös kunnissa.

Työsuojeluun liittyvistä riskeistä merkittävimmiksi koetaan sisäilmaongelmiin liittyvät riskit, kuulutusten huono kuuluvuus eri tiloissa sekä kiireen aiheuttama stressi.

Edellä mainittujen riskien toteutuminen Laitilassa on mahdollista, mutta niihin voidaan varautua huolellisella ja ennakoivalla suunnittelulla, seurannalla, varautumisharjoituksilla, sekä henkilökunnan ohjeistuksella. Riskien tiedostaminen auttaa poistamaan ja vähentämään riskejä muuttamalla ja kehittämällä mahdollisuuksien mukaan toimintatapoja ja käytäntöjä.

Laitilan kaupungissa riskienhallintaa koordinoi controller.

1.3.4. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Riittävän sisäisen valvonnan perusedellytyksenä on riskien tunnistaminen ja niiden huomioiminen valvontaa suunniteltaessa ja toteuttaessa.

Hallintokunnat ovat tehneet riskikartoituksia. Sisäinen valvonta toteutuu osana päivittäisiä työprosesseja mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana sekä huolehtimalla henkilökunnan riittävästä perehdytyksestä ja ohjeistuksesta.

Laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, erillisyksiköiden vastuuhenkilöt sekä vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa säännöllisesti ja suorittavat

itsearviointia. Laskujen tiliöintivirheitä havaittaessa on perehdytetty laskujen hyväksyjä ja asiataarkastajia. Lisäksi tiliöinti- ja arvonlisävero-ohjeistusta on täsmennetty muun muassa esimerkkien avulla

Sisäistä valvontaa suoritetaan raportointikäytäntöjen sekä työruutiinien kautta ja se tapahtuu osana normaaleja johtamiskäytäntöjä, jolloin johto seuraa muun muassa määrärahojen käyttöä ja päätöksentekoa. Asioita käsitellään toimialojen johtoryhmissä ja osastopalavereissa. Kaupungilla ei ole omaa sisäistä tarkastajaa, mutta tarvittaessa palvelua voidaan ostaa tilintarkastusyhteisöltä. Talouspalveluissa seurataan, miten hallintokunnat noudattavat talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

1.3.5. Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatiin selontekoihin.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta, hyvän hallintotavan noudattamisesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

1.3.6. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sopimustenhallinnan osalta kehitystä on hiukan tapahtunut, kun kaupunki hankki loppuvuodesta 2021 Cloudia sopimushallinnan -järjestelmän. Järjestelmän käyttöönottoprojekti kuitenkin siirtyi vuodelle 2022 ja jatkui edelleen vuonna 2023. Järjestelmän käyttö on jäänyt vähäiseksi, ja sitä ovat käyttäneet lähinnä talous- sekä hallintopalvelut. Cloudia Sopimus on pilvipalveluna tarjottava sopimushallintaratkaisu, jonka avulla voidaan hallita kaupungin sopimuksia sopimuskauden aikana. Järjestelmä kattaa sopimushallinnan vaiheet sopimuksen syntymisestä pitkäaikaisarkistoon siirtämiseen saakka. Järjestelmä on integroitu CaseM -asianhallintajärjestelmään hankintasopimusten osalta, mutta muiden sopimusten osalta integraatio on edelleen kesken.

Tiedonhallintalaki (906/2019), joka tuli voimaan 1.1.2020 toi merkittäviä muutoksia viranomaisten sähköiseen arkistointiin erityisesti vuoden 2022 alusta lukien. Vuonna 2023 aloitettiin DataCycle360 sähköisen pitkäaikaistaltiointijärjestelmän käyttöönottoprojekti, joka mahdollistaa asiakirjojen keskitetyn ja järjestelmällisen hallinnan. Käyttöönotto aloitettiin talouspalveluista ja on vuoden 2025 aikana jatkunut Sivistystoimessa. Muut toimialat eivät ole ottaneet järjestelmää käyttöön, vaan käyttävät sähköiseen pitkäaikaistaltiointiin CaseM-asianhallintajärjestelmää. Valmisteilla oleva hankintalakiuudistus voi tuoda rajoituksia in-house yhtiöiltä tehtyihin hankintoihin, joka puolestaan voivat edellyttää asianhallintajärjestelmän kilpailuttamista.

Ostolaskujen arvonlisäveroauditointia tehdään tarpeen mukaan. Henkilökunnan ohjeistusta ja koulutusta jatketaan muun muassa hankintoihin, talouden suunnitteluun ja -seurantaan sekä projektienhallintaan liittyvissä asioissa. Ohjeistusta pidetään ajan tasalla ja päivitetään tarpeen mukaan intranetissä pitkin vuotta.

Vuoden 2025 aikana aloitettiin talousjärjestelmien uusimisprojekti. Ensimmäisenä uusittiin taloussuunnittelujärjestelmä ja vuoden 2026 talousarvio päästiin tekemään uudella järjestelmällä. Henkilökuntaa on koulutettu uusien järjestelmien käyttöön ja lisäksi tukena ovat kirjalliset ohjeet. Uusi johdon raportointijärjestelmä saadaan käyttöön vuoden 2026 alkupuolella. Tämä helpottaa talouden suunnittelua ja seurantaa, kun vastuhenkilöt pääsevät tarvittaessa porautumaan laskun kuvalle saakka.

Suurin uudistus kaupungin organisaatioon tuli vuoden 2025 alusta, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille. Kaupungin elinvoiman edistämisroolin korostuessa organisaatiota muutettiin vuoden 2023 alusta siten, että maankäytön suunnittelu, elinkeinoasiat, asuminen, joukkoliikenne sekä työllisyys- ja maa-hanmuuttoasiat koottiin yhdeksi elinvoiman erillisyyksiköksi. Vuoden 2025 alusta lähtien Työllisyys- ja maa-hanmuuttopalvelut on ollut erillinen tehtäväalue Elinvoiman erillisyyksikössä. Tehtäväalueen kustannuspaik-karakennetta muutettiin, jotta laajenevien työllisyyspalvelutehtävien seuranta saadaan hoidettua riittävällä tarkkuudella ja uudet raportointivelvoitteet täytettyä.

Elokuusta 2025 lähtien liikuntapaikkatyöntekijät siirtyivät liikuntatoimesta tekniseen toimeen. Talouden ta-sapainottamissuunnitelman toteuttaminen ja muuttuneeseen toimintaympäristöön sopeutuminen saattavat edellyttää muutoksia organisaatorakenteeseen myös vuoden 2026 kuluessa.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

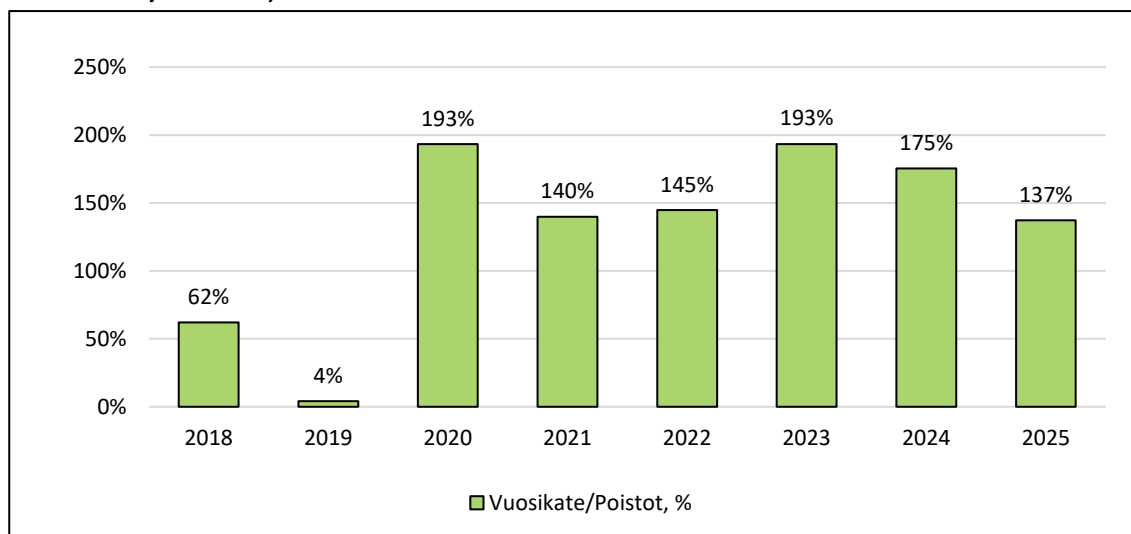
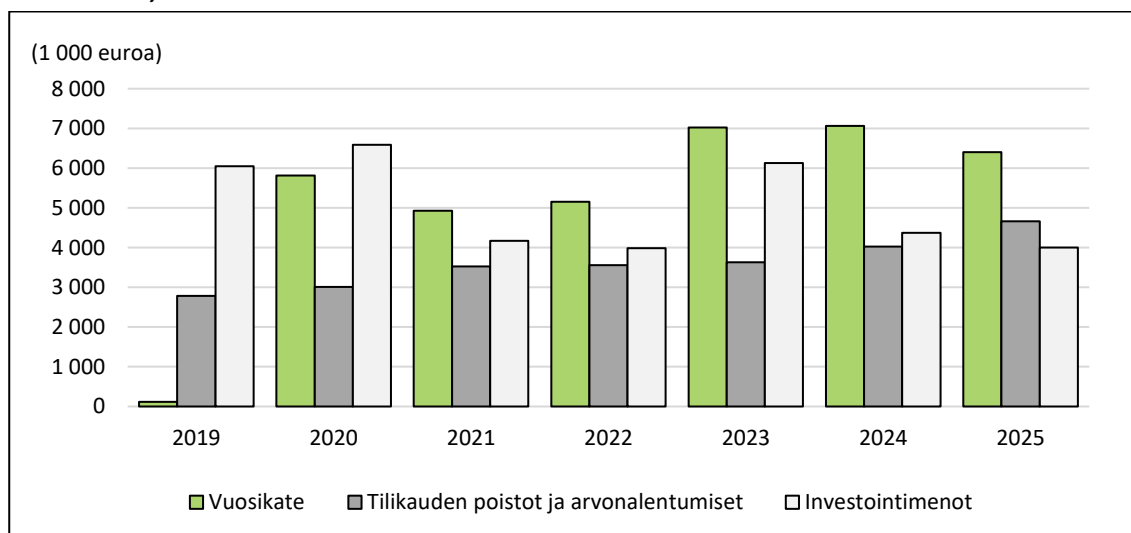
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	9 953	9 477
Valmistus omaan käyttöön	7	0
Toimintakulut	-34 193	-32 537
Toimintakate	-24 234	-23 060
Verotulot	18 009	18 117
Valtionosuudet	12 845	12 397
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30	31
Muut rahoitustuotot	97	119
Korkokulut	-342	-524
Muut rahoituskulut	-3	-15
Vuosikate	6 402	7 064
Poistot ja arvonalentumiset	-4 663	-4 027
Satunnaiset kulut	0	-921
Tilikauden tulos	1 738	2 116
Tilinpäätössiirrot	64	105
Tilikauden yli-/alijäämä	1 802	2 221

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	29,1 %	29,1 %
Vuosikate/poistot	137,3 %	175,4 %
Vuosikate, euroa/asukas	761	833
Asukasluku	8 413	8 479

VUOSIKATE/POISTOT, %**VUOSIKATE, POISTOT JA INVESTOINTIMENOT**

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikauden tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 29,1 % (2024: 29,1 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$.

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Tunnusluku on pysynyt edellisvuoden tasolla. Toimintatuotot ovat kasvaneet 5,0 % ja toimintakulut kasvaneet 5,1 % edellisvuoteen verrattuna. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, millainen osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloin ja valtionosuuksin (71 %).

Toimintakate -24 233 536 € (2024: -23 060 184 €)

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate on kasvanut edellisvuodesta 5,1 %. Laitilassa asukaskohtainen toimintakate oli -2 880 €/asukas.

Vuosikate 137,3 % poistoista (2024: 175,4 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset.

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Laitilan kaupungin poistoaikoja on lyhennetty vuodesta 2013 lähtien.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuonna 2025 vuosikate oli 6 401 786 €, poistot 3 728 105 € ja arvonalentumiset 935 294 €. (Vuonna 2024 vuosikate oli 7 064 137 €, poistot 3 659 752 € ja arvonalentumiset 367 166 €.)

Vuonna 2025 vuosikate Laitilassa oli 761 €/asukas (2024: 833 €/asukas). Kaikkien kuntien vuosikate asukasta kohden oli keskimäärin 582 € vuonna 2024.

Tilikauden tulos 1 738 387 € (2024: 2 115 874 €)

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Vuoden 2025 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 802 276 euroa. Tulos on 0,65 miljoonaa euroa parempi kuin vuoden 2025 muutettu talousarvio.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 402	7 064
Satunnaiset erät	0	-921
Tulorahoituksen korjauserät	-57	-14
Toiminnan rahavirta yhteensä	6 345	6 129
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 005	-4 369
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	29	1 145
Investointien rahavirta yhteensä	-3 976	-3 224
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 369	2 905
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-24
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	-24
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 500	-2 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-3 700
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 500	-1 200
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	4	-123
Vaihto-omaisuuden muutos	9	9
Saamisten muutos	-166	-112
Korottomien velkojen muutos	713	-313
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	561	-539
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 939	-1 764
Rahavarojen muutos	-571	1 141
Rahavarat jakson alussa	2 488	1 347
Rahavarat jakson lopussa	1 918	2 488

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	8 012 133	4 694 935
Investointien tulorahoitus, %	159,8 %	161,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,63	2,39
Lainanhoitokate	1,76	2,51
Kassan riittävyys, pv	17	23
Asukasluku	8 413	8 479

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta 2 368 599 euroa ja sen kertymä 5 vuodelta on 8 012 133 € (2024 kertymä 4 694 935 €).

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen

lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien kertymä -tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus 159,8 % (2024 161,7 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Vuonna 2024 Suomen kunnissa investointien tulorahoitusprosentti oli keskimäärin 90,5 %.

Lainanhoitokate 1,76 (2024 2,51), laskentakaava: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanhoitolyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. **Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.** Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä luvun ollessa 1–2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Laitilan lainanhoitokyky oli tyydyttävä vuonna 2025 ja heikkeni edellisvuodesta vuosikatteen pienentyessä.

Kassan riittävyys 17 pv (2024 23 pv), laskentakaava: $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Keskimäärin kunnissa kassan riittävyys oli noin 77 päivää vuonna 2024.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	209	82
3. Ennakkomaksut	7	68
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	216	149
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	6 774	6 486
2. Rakennukset	32 864	34 281
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 028	16 870
4. Koneet ja kalusto	456	729
5. Muut aineelliset hyödykkeet	108	108
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 133	4 799
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	62 364	63 273
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 466	3 354
3. Muut lainasaamiset	722	722
4. Muut saamiset	264	264
III Sijoitukset yhteensä	4 452	4 340
A Pysyvät vastaavat yhteensä	67 032	67 762
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahoitusrahastojen varat	313	316
3. Muut toimeksiantojen varat	11	11
B Toimeksiantojen varat yhteensä	324	327
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	165	174
I Vaihto-omaisuus yhteensä	165	174
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 258	1 204
3. Muut saamiset	301	400
4. Siirtosaamiset	487	276
II Saamiset yhteensä	2 046	1 880
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	131	131
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	131	131
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 691	2 262
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 034	4 447
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 389	72 536

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	27 833	27 833
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 382	12 261
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 802	2 221
A Oma pääoma yhteensä	44 017	42 315
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	319	383
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	319	383
C Pakolliset varaukset yhteensä	0	0
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	480	478
3. Muut toimeksiantojen pääomat	25	25
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	504	503
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 250	14 750
Korottomat		
7. Muut velat	3 145	3 066
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 500	6 500
Korottomat		
5. Saadut ennakot	8	8
6. Ostovelat	2 319	1 885
7. Muut velat	369	362
8. Siirtovelat	2 958	2 765
E Vieras pääoma yhteensä	26 549	29 336
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 389	72 536

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	62,1 %	58,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,0 %	73,3 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	16 184	14 382
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa / asukas	1 924	1 708
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	17 750	21 250
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 110	2 506
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 euroa	18 894	21 837
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	2 246	2 575
Lainasaamiset, 1000 euroa	722	722
Asukasmäärä	8 413	8 479

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseen liitetiedoissa on tase-erien tarkemmat erittelyt. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste 62,1 % (2024: 58,9 %), laskentakaava: $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma-Saadut ennakot})$.

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 % ja sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. **Laitilassa omavaraisuusaste on alle tavoitetason.** Suomen kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 62 % vuonna 2024.

Suhteellinen velkaantuneisuus 65,0 % (2024: 73,3 %), laskentakaava: $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2024 suhteellinen velkaantuneisuus koko maassa oli 102 %.

Kertynyt ylijäämä 16,2 milj.€ (2024: 14,4 milj. €*), laskentakaava: Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana (tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina). Vuoden 2025 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 802 276 euroa.

*Käyttöomaisuuden tarkastelussa havaittiin, että joitakin menneiden tilikausien aikana valmistuneita hyödykkeitä ei ole aikanaan aktivoitu taseeseen, eikä niistä ole tehty suunnitelman mukaisia poistoja. Lisäksi muutamaan jo valmiiksi merkittyyn kohteeseen oli kirjattu lisää kuluja, eikä jälkimmäisiä oltu aktivoitu. Menneiltä tilikausilta puuttuvat poistot on kirjattu edellisten tilikausien voiton/tappion oikaisuna. Oikaisujen takia edellisten tilikausien ylijäämä pieneni 99 485,15 euroa.

Kertynyt ylijäämä/asukas 1 924 € (2024: 1 708 €)

Kertynyt ylijäämä kasvoi vuodesta 2024 asukasta kohden 216 euroa. Kaikkien kuntien kertynyt ylijäämä/asukas oli 3 138 euroa vuonna 2024.

Lainakanta 31.12.2025 oli 17,75 milj.€ (2024: 21,25 milj. €), laskentakaava: Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat).

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat/asukas 2 110 € (2024: 2 506 €)

Laitilan asukaskohtainen lainamäärä laski 394 euroa asukasta kohden vuonna 2025. Vuonna 2024 koko maassa lainoja per asukas oli 3 450 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.2025 olivat 18,9 milj. € (2024: 21,8 milj. €), laskentakaava: Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Leasing- ja vuokravastuusiin on laskettu mukaan kaikkien kaupungin vuokraamien koneiden- ja laitteiden leasingvastuut sekä ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen vuokrat.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 2 246 € (2024 2 575 €), laskentakaava: asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.2025 olivat 722 000 € (2024 722 000 €)

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -asetelma perustuu tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan ja käsittää kaupungin ulkoiset tulot ja menot.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

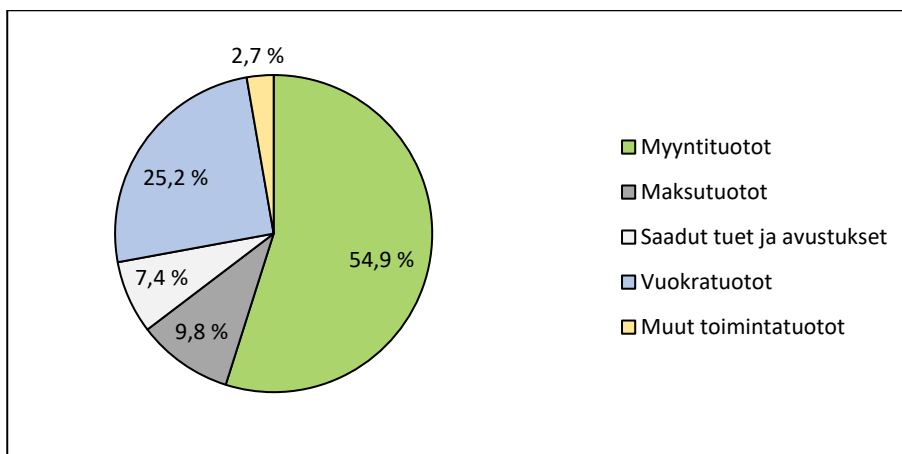
TULOT (1 000 euroa)		MENOT (1 000 euroa)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	9 953	Toimintakulut	34 193
Verotulot	18 009	Valmistus omaan käyttöön	-7
Valtionosuudet	12 845	Korkokulut	342
Korkotuotot	30	Muut rahoituskulut	3
Muut rahoitustuotot	97	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-59	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	0
Investoinnit		Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustapiot	-2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	29	Investointimenot	4 005
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 500
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	40 904	Kokonaismenot yhteensä	42 035

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 40 904 - 42 035 = -1 131

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -571 - 561 = -1 131

ULKOISET TOIMINTATUOTOT TILIRYHMITÄIN

Expense Category	Percentage
Henkilöstökulut	59,1 %
Palvelujen ostot	21,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9,6 %
Maksetut avustukset	3,7 %
Vuokratulot	5,6 %
Muut toimintakulut	0,4 %

1.7.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

LAILAN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

	Määrä
Yhdistelty kokonaan	
Tytäryhteisöt	-
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	8
Kunnallista liiketoim. harjoittavat yhtiöt	2
Muut yhtiöt	-
Osuuskunnat	-
Yhdistykset	-
Säätiöt	-
Kuntayhtymät	1
Yhteensä	10
Osuus voitosta/tappiosta yhdistelty	
Osakkuusyhteisöt	7
Yhteisyhteisöt	-
Yhteensä	7

Kaupungin omistajapolitiikan näkyminen tyttärien toiminnassa on tullut entistä tärkeämmäksi. Kunnat laatiivat konsernitilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitaseen lisäksi konsernituloslaskelma ja konsernirahoituslaskelma. Koko konsernin ohjaaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta myös kesken tilikautta on tärkeää.

Laitilan kaupunki

omistajapoliittista ohjausta, kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen on vuosittain raportoitava toiminnastaan kaupunginhallitukselle. Raportointi tapahtuu toimintavuoden aikana tehtävän puolivuosisraportoinnin yhteydessä sekä toimintavuoden päätyttyä yhteisöjen tilinpäätösten valmistumisen jälkeen erikseen annetun aikataulun ja ohjeistuksen mukaisesti. Puolivuotisraportoinnin ja tilinpäätösraportoinnin tulee sisältää vähintään olennaisimmat asiat yhtiön toiminnasta, taloudesta ja arvion niiden tulevasta kehityksestä sekä selvityksen kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Raportoitavia tunnuslukuja ovat ainakin: asuntojen-/toimitilojen vuokrausaste % (asunto- ja kiinteistöyhtiöt), tuottojen toteutuma-aste %, kassavarat €, omavaraisuusaste (%), suhteellinen velkaantuneisuus (%) sekä tilinpäätöksessä lainakanta ja vuosikatteen osuus poistoista (%).

Kaupunginhallitus ohjaa tarpeen mukaan tytäryhteisöissä toimivia kaupungin edustajia tyttärille asetetuista tavoitteista. Konserniohjeen mukaan tytäryhteisön hallituksen on pyydettävä konsernijohdon kannanotto muun muassa seuraaviin toimenpiteisiin: tytäryhteisön perustaminen, yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen, yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, toimintaan nähden merkittävät investoinnit, kiinteistö- ja yrityskaupat, merkittävä lainanotto ja lainananto, taloudellisesti merkittävät sopimukset, yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan sekä tieto saneerausmenettelyyn hakeutumisesta.

Laitilan kaupunkikonsernin rakenne on viime vuosina yksinkertaistunut. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen poisti vapaaehtoiset kuntayhtymät konsernirakenteesta jättäen Varsinais-Suomen liiton ainoaksi toimintaa harjoittavaksi kuntayhtymäksi. Lisäksi kaupunki on hankkinut kiinteistöyhtiöitä 100 % omistukseen ja fuusioinut niitä Laitilan taloihin. fuusiointia on tarkoitus jatkaa vuonna 2026 ja samalla pyrkiä selkeyttämään kiinteistöyhtiöiden hallinnointia. Vuonna 2026 aloittaa toimintansa uusi joulukuussa perustettu sote-kiinteistöyhtiö.

1.7.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupungin suunnitelmissa ja tahtotilana on ollut selkeyttää ARA-kohteiden omistusjärjestelyjä sekä keskittää kiinteistöyhtiöiden omistusta. KOy Keskevaarin omistusjärjestelyjä muutettiin siten, että kaupunki hankki 100 % omistusosuuden yhtiöstä. Yhtiö on tarkoitus fuusioida Laitilan taloihin vuoden 2026 aikana. Myös KOy Hartikkalankartanon osalta aloitettiin toisen omistajan kanssa neuvottelut koko osakekannan hankinnasta, mutta asiaa ei saatu ratkaistua. Kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 aloittaa yhtiön osakkeiden lunastusmenettelyn. Kaupunki omistaa 95,05 % yhtiöstä. Suunnitelmissa on fuusioida myös KOy Hartikkalankartano Laitilan taloihin.

Kaupunkikonserni kasvoi vuonna 2025 yhdellä tytäryhtiöllä, kun kaupunki perusti joulukuussa sote-kiinteistöyhtiön, Laitilan sosiaali- ja terveystalokkiinteistöt Oy:n. Lisäksi kaupunki hankki osakkeita uudesta talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja tarjoavasta in-house yhtiöstä LaskentaVakka Oy:stä, josta tuli samalla kaupungin osakkuusyhtiö. Yhtiön muut omistajat ovat Uudenkaupungin kaupunki ja Taivassalon kunta.

Kaupungin tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy suoritti Kiinteistö Oy Suulimäen teollisuustaloon lukuun ottamatta myös tytäryhteisöjen tilintarkastuksen.

1.7.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne on tällä hetkellä pääsääntöisesti kohtuullisen hyvä ja vuokrausasteet ovat korkeita. Useisiin vuokrataloihin kohdistuu kuitenkin merkittävä määrä korjausvelkaa. Inflaatio ja erityisesti energiakustannusten ja rakennustarvikkeiden kohonneet kustannukset sekä korkotason nousu ovat

haastaneet kiinteistöyhtiöiden taloutta ja siirtäneet suurempien korjausinvestointien toteutusajankohtaa. Tällä hetkellä rakennusalalla on kuitenkin työvoimaa hyvin saatavilla ja hinnat ovat laskeneet. Korko- ja hintatasoon sisältyy merkittäviä geopolittisia riskejä, jotka vaikuttavat myös konserniyhtiöihin. On mahdollista, että levottomuudet eri puolilla maailmaa nostavat öljyn hintaa ja tällä on seurannaisvaikutuksia inflaatioon ja korkotasoon.

Kaupungin vuokrataloyhtiöt on pääosin keskitetty KOy Laitilan Taloihin. Yhtiön toimintaa rasittaa suuri velkamäärä. Laitilan Talojen omavaraisuusaste kohosi fuusioiden myötä hiukan edellisvuodesta, mutta yhtiön omavaraisuus on edelleen heikolla tasolla. Velkaantuminen johtuu uusien vuokratalojen rakentamisesta, jolla saatiin Laitilaan lisää vuokra-asuntoja yksityisen asuntotuotannon puuttuessa lähes kokonaan. Uusien kohteiden suuren velkamäärän myötä poistot painavat tulosta alaspäin. Vanhempien kohteiden osalta velat ovat pieniä ja niiden tulos kokonaisuutena on positiivinen. Vuokratasot ovat uusissa kohteissa niin korkeat, ettei nostomahdollisuuksia käytännössä ole ja niiden joukosta löytyy suurin osa vapaista asunnoista. Vanhempien vuokra-asuntojen vuokrat ovat kohtuullisempia ja vapaita asuntoja ei näissä juuri ole.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) pakkovuokra-aika päättyi vuoden 2025 lopussa. Varha on ilmoittanut, ettei se ota optiokautta käyttöön Terveyskeskuksen eikä Kaukolankodin kiinteistöjen osalta. Sote-kiinteistöt on yhtiötettävä 1.1.2026 lukien siirtymäajan päättyessä. Tästä syystä kaupunki perusti uuden sote-kiinteistöyhtiön, johon yhtiötetään ensimmäisenä Terveyskeskus.

Paloaseman osalta kaupunki teki myyntitarjouksen Varhalle. Mikäli hyvinvointialue ei osta Paloasemaa ja aikoo jatkaa tilojen vuokrausta, tulisi myös paloasema yhtiöittää. Palke 7 osalta Varha on ottanut optiokauden käyttöön, joten rakennus tultaneen yhtiöittämään viimeistään vuoden 2027 aikana, mikäli hyvinvointialue aikoo jatkaa tilojen vuokralaisena. Kaukolankodin tilat jäävät näillä näkymin pääasiassa tyhjiksi uuden asumispalveluyksikön valmistuttua, joten kiinteistön yhtiöittäminen ei tule kyseeseen. Kaukolankodin ja muiden tyhjiillään olevien tai tyhjäksi jäävien kiinteistöjen tulevan käyttötarkoituksen tai myynnin suunnittelua varten on perustettu työryhmä.

Uuden kiinteistöyhtiön taloutta haastaa Varhan palveluverkkosuunnitelmien keskeneräisyys. Terveyskeskuksesta tehtiin vuokrasopimus viiden vuoden irtisanomisajalla, mutta muiden tilojen osalta nykyiset sopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia 12 kuukauden irtisanomisajalla. Käytännössä sote-kiinteistöjen arvo määrittyy vuokrasopimuksen pituudella. Markkinoilla toimivan yhtiön on erittäin haastavaa harjoittaa kannattavaa, suunnitelmallista liiketoimintaa ilman pitkiä vuokrasopimuksia.

Laitilan kaupungin tulee valmistautua hankintalakiin esitettyihin muutoksiin koskien In-house yhtiöiden omistajilleen toimittamia palveluja. Vakka-Suomessa on selvitelty talous- ja palkkahallinnon järjestämistä koskevaa kuntayhteistyötä ja perustettu tarkoitusta varten in-house yhtiö. Laitilan kaupunki merkitsi osakeannissa 250 Vakka-Suomen Laskenta Oy:n osaketta, joka vastaa noin 29 % omistusosuutta. Kaupungin taloushallinnon järjestelmien uudistaminen on välttämätöntä, joten kaupungin oli tarpeen olla alusta lähtien mukana yhtiön toiminnassa, jotta se pääsi tuomaan esiin tarpeensa ja näkemyksensä järjestelmäkilpailutuksessa. Osa uusista järjestelmistä otettiin käyttöön jo syksyllä 2025, mutta suurin osa käyttöönotoista tapahtuu kevään 2026 aikana.

Suurimmat muutokset yhtiöiden toimintaympäristöön on aiheuttanut Ukrainan sodan suorat ja seurannaisvaikutukset. Lisäksi Donald Trumpin valinta Yhdysvaltojen presidentiksi on horjuttanut maailmantalouden tilaa ja kauppasodan uhka syöksi pörssikurssit laskuun alkuvuodesta 2025. Yhdysvaltojen asettamien tuontitullien vaikutukset ulottuvat kaikkiin maihin, myös Suomeen.

Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet Laitilan kaupungin työttömyysasteeseen pelättyä vähemmän. Laitila on yksi harvoista kunnista, joissa pitkäaikaistyöttömyys ei ole kasvanut, mutta valitettavasti nuorten työllisyystilanne on heikentynyt myös Laitilassa. Uudet teknologiat ja automatisaatio syrjäyttävät erityisesti nuorten ensimmäisiä työtehtäviä. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttavat myös yleisesti yritysten varautuminen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen.

Kiinteistöyhtiöiden osalta merkittävänä riskinä ovat korjausvelan kasvaminen ja yllättävät korjausmenot. Toisaalta ukrainalaiset tilapäisen suojelun piirissä olevat sekä kotikuntaa hakeneet henkilöt ovat vahvistaneet kiinteistö- ja asuntoyhtiöiden vuokrausasteita, jotka pysyivät koko vuoden korkeana. Maahanmuuton ansiosta Laitilan väkiluku on laskenut maltillisesti, vaikka luonnollinen väestönkehitys on ollut jo vuosia negatiivinen.

Pidemmällä aikavälillä lasten määrän lasku ja paineet alentaa tilakustannuksia johtavat kuitenkin tilojen vähentämiseen. Käytöstä poistuva rakennuskanta on haaste kaukolämpöyhtiölle, jolle kaupunki on merkittävä asiakas. Väestömurros tulee vaikuttamaan myös kaupungin vuokrataloyhtiöihin käyttöasteiden laskiessa, korjausvelan kasvaessa ja rahoituksen saatavuuden vaikeutuessa.

1.7.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeiden mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Konsernijohto (kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä talousjohtaja) vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Toimialajohtaja seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa konsernijohtolle.

Talousjohtaja vastaa konserniohjetta yksityiskohtaisempien ohjeiden valmistelusta sekä seuraa tytäryhtiöiden toimintaa, taloudenhoitoa ja konserniohjeen soveltamista.

1.7.6. Konsernitilinpäätös

Muutettu kuntalaki asettaa vaatimuksia konsernitilinpäätöksen laadinnalle. Vuodesta 2016 alkaen kaikkien kuntien on laadittava konsernitilinpäätös. Samalla muutettiin kuntien arviointimenettelyyn liittyviä kriisikuntakriteeristöä siten, että suurin osa kriisikuntakriteereistä lasketaan konsernitilinpäätöksen perusteella. Kriisikuntakriteereitä on päivitetty vuonna 2020. Kriisikuntakriteerit on lueteltu tilinpäätöksen alkuosan toimintakertomuksessa.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä konsernituloslaskelman **toimintakate oli -23,5 milj. euroa (2024 toimintakate oli -21,5 milj. euroa)**. Konsernin toimintakate heikkeni edellisvuodesta 2 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman **vuosikate oli 814 euroa/asukas** eli asukasta kohden 159 euroa pienempi kuin vuonna 2024. Vuonna 2024 Suomen kuntakonsernien asukaskohtainen vuosikate oli keskimäärin 1 045 euroa. Laitilan konsernitilinpäätöksessä vuoden 2024 asukaskohtainen vuosikate oli 973 euroa.

Konsernin vuoden 2025 **tilikauden tulos oli 1 261 687 euroa**, kun vuonna 2024 se oli 2 424 780 euroa. **Tilikauden ylijäämä vuonna 2025 oli 1 267 807 euroa.**

Vuonna 2024 Suomen kunnissa konsernin asukaskohtainen kertynyt ylijäämä oli keskimäärin 3 713 euroa, kun Laitilan konsernissa se oli 1 858 euroa asukasta kohden. **Konsernin kertynyt ylijäämä Laitilassa vuonna 2025 oli 16,8 milj. euroa. Asukasta kohden kertynyttä ylijäämää oli 2 001 euroa.**

Vuoden 2025 konsernitilinpäätöksessä **investointien tulorahoitusosuus oli 93,4 prosenttia**. Vuonna 2024 Suomen kuntakonserneissa investointien tulorahoitusosuus oli keskimäärin 79 %, kun Laitilan kuntakonsernissa se oli samaan aikaan 178,8 prosenttia.

Laitilan **omavaraisuusaste oli 52,7 prosenttia** vuoden 2025 konsernitilinpäätöksessä. Vuonna 2024 se oli Suomen kuntakonserneissa 47,2 prosenttia ja Laitilassa 50,2 prosenttia.

Konsernin lainakanta 31.12. oli 30,9 milj. euroa. Lainakanta laski edellisvuodesta noin 4 miljoonalla eurolla. Vuonna 2024 Laitilassa lainakanta oli 34,9 milj. euroa.

Konsernin lainakannasta laskettu **vuoden 2025 asukaskohtainen lainamäärä oli 3 672 eli yli 400 euroa** edellisvuotta pienempi. **Suomen kuntakonsernien vuoden 2024 asukaskohtainen lainakanta oli keskimäärin 7 254 euroa**, kun vastaavana ajankohtana Laitilan kaupungin konsernissa se oli 4 117 euroa asukasta kohden.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. olivat 32,0 milj. euroa. ja lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas olivat 3 808 euroa. Vuonna 2024 vastaava luku oli Suomen kuntakonserneissa **8 549 euroa/asukas**.

KONSERNITULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	14 992	14 457
Toimintakulut	-38 074	-36 246
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-381	335
Toimintakate	-23 462	-21 453
Verotulot	18 009	18 117
Valtionosuudet	12 845	12 397
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	41	42
Muut rahoitustuotot	83	99
Korkokulut	-666	-933
Muut rahoituskulut	-5	-16
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-547	-809
Vuosikate	6 845	8 251
Poistot ja arvonalentumiset	-5 583	-4 901
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	0	-926
Satunnaiset erät yht.	0	-926
Tilikauden tulos	1 262	2 425
Tilikauden verot	0	-4
Laskennalliset verot	23	9
Vähemmistöosuudet	-17	18
Tilikauden yli-/alijäämä	1 268	2 448

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	39,4 %	39,9 %
Vuosikate/poistot	122,6 %	168,4 %
Vuosikate, euroa/asukas	814	973
Asukasluku	8 413	8 479

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 845	8 251
Satunnaiset erät	0	-926
Tilikauden verot	0	-4
Tulorahoituksen korjauserät	329	577
Toiminnan rahavirta yhteensä	7 173	7 899
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 325	-4 615
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	2 827	126
Investointien rahavirta yhteensä	-4 499	-4 489
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 675	3 410
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	5	10
Antolainauksen muutokset yhteensä	5	10
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 059	-538
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10	-6 205
Lainakannan muutokset yhteensä	-4 016	-1 743
Oman pääoman muutokset	-3	-81
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	4	-123
Vaihto-omaisuuden muutos	82	-15
Saamisten muutos	-159	-136
Korottomien velkojen muutos	629	-247
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	557	-520
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 457	-2 333
Rahavarojen muutos	-782	1 077
Rahavarat jakson alussa	3 964	2 887
Rahavarat jakson lopussa	3 182	3 964

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 385 064	751 625
Investointien tulorahoitus, %	93,4 %	178,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,66	1,73
Lainanhoitokate	1,59	6,24
Kassan riittävyys, pv	23	34

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Konsernituloslaskelmasta: toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut ja tilikauden verot
- Konsernin rahoituslaskelmasta: investointimenot, antolainasaamisten lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

KONSERNITASE - VASTAAVAA

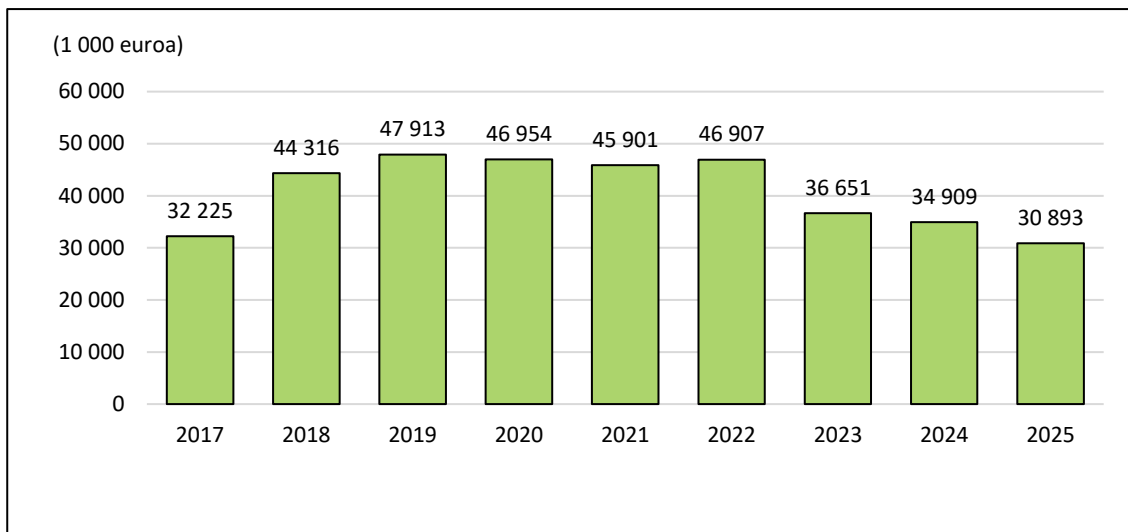
(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	250	128
Ennakkomaksut	7	68
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	257	196
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 403	7 114
Rakennukset	48 066	50 168
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 764	19 360
Koneet ja kalusto	1 019	1 217
Muut aineelliset hyödykkeet	119	118
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 175	4 835
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	81 545	82 813
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 521	1 894
Osakkeet ja osuudet	691	724
Muut lainasaamiset	299	304
Muut saamiset	240	240
Sijoitukset yhteensä	2 751	3 162
Pysyvät vastaavat yhteensä	84 554	86 171
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	69	90
Lahjoitusrahastojen varat	521	489
Muut toimeksiantojen varat	11	11
Toimeksiantojen varat yhteensä	602	590
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	240	322
Vaihto-omaisuus yhteensä	240	322
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Siirtosaamiset	174	-18
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 626	1 601
Muut saamiset	352	467
Siirtosaamiset	350	295
Saamiset yhteensä	2 503	2 344
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Muut arvopaperit	131	131
Rahoitusarvopaperit yhteensä	131	131
Rahat ja pankkisaamiset	3 051	3 833
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 924	6 629
VASTAAVAA YHTEENSÄ	91 079	93 390

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	27 833	27 833
Muut omat rahastot	1 702	1 702
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 571	13 309
Tilikauden yli-/alijäämä	1 268	2 448
Oma pääoma yhteensä	46 373	45 291
Vähemmistöosuudet	1 551	1 550
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yht.	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä	0	0
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	69	90
Lahjoitusrahastojen pääomat	480	478
Muut toimeksiantojen pääomat	233	198
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	782	766
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 853	27 879
Korottomat		
Muut velat	4 909	4 804
Laskennalliset verovelat	204	226
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 039	7 030
Korottomat		
Saadut ennakot	48	49
Ostovelat	2 686	2 363
Muut velat	528	523
Siirtovelat	3 106	2 909
Vieras pääoma yhteensä	42 373	45 783
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	91 079	93 390

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	52,7 %	50,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	92,3 %	101,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	16 838	15 757
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	2 001	1 858
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	30 893	34 909
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	3 672	4 117
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	32 037	35 495
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	3 808	4 186
Lainasaamiset, 1 000 euroa	299	304
Asukasmäärä	8 413	8 479

KONSERNIN LAINAKANTA***Omavaraisuusaste, %***

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet

Kaupunginvaltuusto päättää kaupunkikonsernille ja sen tytäryhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Tilinpäätösraportoinnin tulee sisältää vähintään olennaisimmat asiat yhtiön toiminnasta, taloudesta ja arvion niiden tulevasta kehityksestä sekä selvityksen kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Raportoitavia tunnuslukuja ovat ainakin: asuntojen-/toimitilojen vuokrausaste % (asunto- ja kiinteistöyhtiöt), tuottojen toteutuma-aste %, kassavarat €, omavaraisuusaste (%), suhteellinen velkaantuneisuus (%) sekä lainakanta ja vuosikatteen osuus poistoista (%).

Yhtiöt	Tuottojen to- teuma-%		Kassavarat 1000 €		Kassan riittävyys pv.		Suhteellinen vel- kaantuneisuus-%	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Tytäryhteisöt (Koy)								
Koy Laitilan Talot	90	89	455	403	78	63	1640	668
Koy Laitilan Kuntokoti	111	111	123	155	325	327	15	20
Koy Kaukolan Teollisuus	100	100	103	97	99	99	698	642
Koy Hartikkalankartano	105	103	295	335	332	355	15	19
Koy Keskevaari	101	92	66	38	227	106	232	218
Koy Suulimäen teollisuustalo	99	143	36	18	295	12	0	51
Osakkuusyhteisöt (Koy)								
Koy Eerikin Yritystalo	100	100	102	125	464	687	19	10
Koy Ylistupa	102	97	205	256	516	619	13	15
Koy Yrityspuisto	99	99	7	9	67	73	8	22
Tytäryhtiö (Oy)								
Laitilan Lämpö Oy	94	98	119	31	14	4	18	14
ASUNTOYHTIÖT								
Osakkuusyhtiöt								
As. Oy Laitilan Martanpuisto	100	123	35	36	104	140	364	151
As. Oy Laitilan Mirjamin- puisto	100	100	40	41	179	189	46	39
As. Oy Laitilan Tanhuantie	100	100	17	18	90	138	26	11
Tytäryhtiö (Oy)								
Jääkukko Oy	103	101	95	77	150	150	270	261

Yhtiöt	Lainakanta		Vuosikatteen osuus poistoista (%)	
	2024	2025	2024	2025
Tytäryhteisöt (Koy)				
Koy Laitilan Talot	10 715 592	10 391 310	117,5 %	73,9 %
Koy Laitilan Kuntokoti	431 206	431 206	185,0 %	56,4 %
Koy Kaukolan Teollisuus	1 934 425	1 781 476	100,1 %	91,9 %
Koy Hartikkalankartano	-	-	327,1 %	149,1 %
Koy Keskevaari	228 577	212 251	162,6 %	-25,2 %
Koy Suulimäen teollisuustalo	-	37 826	-10,1 %	100,2 %
Osakkuusyhteisöt (Koy)				
Koy Eerikin Yritystalo	0	0	132,2 %	121,8 %
Koy Ylistupa	0	0	-48,7 %	694,9 %
Koy Yrityspuisto	0	0	101,5 %	100,8 %
Tytäryhtiö (Oy)				
Laitilan Lämpö Oy	0	0	72,6 %	131,1 %
ASUNTOYHTIÖT				
Osakkuusyhtiöt				
As. Oy Laitilan Martanpuisto	167 098	235 043	115,6 %	89,1 %
As. Oy Laitilan Mirjaminpuisto	26 604	20 366	14,6 %	59,2 %
As. Oy Laitilan Tanhuantie	0	0	127,3 %	11,3 %
Tytäryhtiö (Oy)				
Jääkukko Oy	780 000	720 000	129,2 %	73,2 %

Vuoden 2025 talousarviossa tytäryhtiöille asetettiin seuraavia tavoitteita:

Laitilan Lämmön osalta tavoitteeksi oli kirjattu: *”Laitilan Lämpö Oy toimittaa kaupungille ja muille asiakkaille lämpöenergiaa enintään muiden paikkakunnalla käytössä olevien yleisten lämpöenergiamuotojen keskimääräiseen hintatasoon sekä enintään maan vastaavien lämpölaitosten keskimääräiseen hintatasoon. Kustannustason nousu on vaikuttanut muun muassa metsähakkeen hintaindeksiin ja sopeutuakseen muuttuneeseen tilanteeseen yhtiö on joutunut nostamaan hintojaan. Kaukolämpö on kuitenkin edelleen pystytty pitämään hintakilpailukyvyltään kohtuullisen hyvänä lämmitysmuotona ja lämmön hinta Laitilassa on alle lämpölaitosten keskihinnan Suomessa. Näin ollen yhtiön tavoitteena onkin vakauden tuominen paikkakunnan tilanteeseen. Vuodelta 2023 yhtiö ei jakanut osinkoa, koska tulos oli tavanomaista heikompi. Yhtiön tulee jakaa osinkoa omistajilleen tilinpäätöksen sen kulloinkin salliessa.”*

Merkittävin suunnitteilla oleva investointi vuodelle 2025 oli Keskuskadun kaukolämpölinjan saneeraus.

Laitilan lämpö	2024	2025
Tuotanto/MWh	37 322	35 187
Käyttökate 1000 €	155	275

Vuosi 2025 oli poikkeuksellisen lämmin ja tämä näkyi Laitilan Lämmön myymän kaukolämmön määrässä, joka jäi 9,3 % budjetoitua pienemmäksi. Lämpimän sään ohella lämpöliiketoiminta on kärsinyt puupolttoaineen korkeasta hinnasta. Metsähakkeen hintaindeksi on noussut Ukrainan sodan syttymisestä lähtien yhtäjaksoisesti kevääseen 2025 asti nousun ollessa alkuvuodesta 2022 alkaen yhteensä yli 67 prosenttia. Tämän vuoksi lämmön hankintahinta nousi edellä mainitulla jaksolla lähes 50 prosenttia. Syksyllä lämmön hankintahinta kääntyi lievään laskuun, eikä lämmön myyntihintaa tarvinnut korottaa vuoden 2025 aikana.

Kaukolämpö on edelleen pystytty pitämään hintakilpailukyvyltään kohtuullisen hyvänä lämmitysmuotona. Käytännössä kaikki lämpöyhtiöt ovat viime vuosina joutuneet nostamaan hintojaan.

Osinkoa yhtiö ei ole viime vuosina jakanut, koska tilikauden tulokset ovat olleet tavanomaista heikompia.

Laitilan Lämpö on viime vuosina uusinnut runkolinjojaan samalla, kun kaupunki on uusinnut vesi- ja viemäriinjojaan. Vuonna 2025 uusittiin Keskuskadun linja. Suurimmat lämpöverkkosaneeraukset on saatu valmiiksi, joten tulevana vuosina investointiohjelmaa voidaan keventää.

Toimintaan liittyvistä riskeistä merkittävimpanä nähdään, että levottomuudet eri puolilla maailmaa saattavat vaikuttaa hintaindekseihin korottavasti ja nostavaa lämmön hankintahintaa.

Jääkukolle oli asetettu seuraavat tavoitteet: *”Jääkukko Oy:n hallituksen edustajat ovat neuvotelleet kaupungin kanssa yhtiön toiminnan tukemisen tavasta. Laitilan kaupungin liikuntatoimen talousarviossa osoitetaan määrärahat jäähallitoiminnan tukeen. Kaupungin tukea ei ohjata kuntosalitoimintaan, joka toimii markkinaehtoisesti. Jääkukko Oy:n taloutta haastaa erityisesti kohonneet energiakustannukset sekä pukuhuonetoimien remonttia varten nostettu laina, johon kaupunki myönsi omavelkaisen takauksen. Uuden lainan myötä yhtiön omavaraisuusaste on heikentynyt. Jääkukko Oy:n tavoitteena on pohtia keinoja tulo-rahoituksen lisäämiseksi sekä energiatehokkuuden parantamiseksi.”*

Jääkukko	2024	2025
Jäänkäyttötunnit	1 898	1 736
Kuntosalikerrat	13 132	14 157

Jääkukko Oy:n sähkön, lämmön ja veden kulutus nousivat vuosien 2024 ja 2025 välillä, joten energiakustannukset kasvoivat. Toisaalta myös liikevaihto kasvoi hiukan vuodesta 2024. Jäänkäyttötunnit laskivat ja kunto-osalikerrat lisääntyivät edellisvuodesta. Velkarahoituksella toteutettujen investointien takia Jääkukko Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on korkea ja omavaraisuusaste tyydyttävällä tasolla. Jäähallin energiakustannusten jäätyä odotettua pienemmiksi, yhtiö palautti kaupungille osan kaupungin maksamasta avustuksesta.

Laitilan Kuntokodille on asetettu talousarviossa seuraavat tavoitteet: *”Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodin tavoitteena on käynnistää kiinteistöyhtiön toiminta vakaasti ja kestävästi sekä kartoittaa aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia ja seurata sote-valmistelutyön etenemistä. Sote-uudistuksen myötä yhtiöön voidaan selvitysten jälkeen mahdollisesti liittää muitakin Laitilan sote-kiinteistöjä.”*

Kiinteistö Oy Laitilan kuntokodin toiminta on käynnistynyt vakaasti. Yhtiön omavaraisuusaste on hyvällä tasolla. Yhtiöön ei ole liitetty muita sote-kiinteistöjä.

Vuoden 2025 aikana yhtiö toteutti saunan ja pukutilan korjauksen/laatoituksen sekä siihen liittyvän kosteuskartoituksen. Remontin kustannukset kasvattivat hoitokustannuksia ja painoivat yhtiön tuloksen tappiolliseksi.

KOy Laitilan taloille on asetettu talousarviossa seuraavat tavoitteet: *”Laitilan Talot laatii vuoden 2025 kuluessa omistajalle ehdotuksen uuden asuinkerrostalon rakentamisesta, sekä sen vaatimasta oman pääoman korottamisesta sekä mahdollisesta tarvittavasta lainasta ja/tai lainan takauksesta.”*

Hanke eteni vuoden 2025 aikana siten, että kaupunki hankki tontin, joka soveltuisi kyseiseen tarkoitukseen. Laitilan Talot aloitti hankkeen valmistelun, joka jatkuu edelleen vuonna 2026. Hanke on suunniteltu toteutettavan lainarahalla, johon annettaisiin kaupungin omavelkainen takaus. Uusi laina tulisi haastamaan yhtiön taloutta, sillä velkamäärä on jo nykyisellään korkea ja omavaraisuusaste heikko.

Vuoden 2025 aikana selviteltiin, olisiko omistusjärjestelyjen muutoksilla ja niitä selkeyttämällä mahdollista fuusoida Laitilan taloihin muitakin kiinteistöyhtiöitä, jolloin yhtiön taloutta saataisiin tervehdytettyä sekä kaupungin omistusjärjestelyjä selkeytettyä. Tarkoituksena on, että vuoden 2026 aikana yhtiön kokoa kasvatettaisiin fuusioimalla siihen kaksi Laitilan kaupungin omistuksessa olevaa kiinteistöyhtiötä (Kiinteistö Oy Keskevaari ja Kiinteistö Oy Hartikkalan-kartano). Fuusioiden jälkeen yhtiön omistuksessa olevien taloyhtiöiden määrä olisi 13 kohdetta ja vuokrattavien asuntojen määrä 350 kpl:tta

Yhtiö irtisanoi marraskuussa 2025 isännöintisopimuksensa, joka päättyi 28.2.2026. KOy Laitilan talojen palokattuna toimitusjohtajana aloitti 7.1.2026 Anne Rinteeleä. Samalla yhtiö käynnisti oman toimintansa ja organisaationsa valmistelutyön.

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöiden osalta taloudelliseksi tavoitteeksi on asetettu 50 %:n omavaraisuusaste pitkällä aikavälillä ja 90 %:n käyttöaste.

Yhtiöt	Asuntojen/Tilojen vuokrausaste%		Omapääoma/tase (omavaraisuus-%)	
	2024	2025	2024	2025
Tytäryhteisöt (Koy)				
Koy Laitilan Talot	92	90	2	5
Koy Laitilan Kuntokoti	100	100	67	67
Koy Kaukolan Teollisuus	100	100	31	32
Koy Hartikkalankartano	99	99	91	90
Koy Keskevaari	99	94	25	22
Koy Suulimäen teollisuustalo	100	100	100	94

Osakkuusyhteisöt (Koy)				
Koy Eerikin Yritystalo	100	100	98	98
Koy Ylistupa	98	97	94	94
Koy Yrityspuisto	100	100	99	100
Tytäryhtiö (Oy)				
Laitilan Lämpö Oy			87	89
ASUNTOYHTIÖT				
Osakkuusyhtiöt				
As. Oy Laitilan Martanpuisto	100	100	69	62
As. Oy Laitilan Mirjaminpuisto	100	100	93	93
As. Oy Laitilan Tanhuantie	100	100	97	98
Tytäryhtiö (Oy)				
Jääkukko Oy			30	31

Omavaraisuusaste on alle tavoitetason kolmessa kiinteistöyhtiössä. Laitilan talojen osalta velkaantuminen johtuu uuden vuokratalon rakentamisesta ja Keskevaarin osalta pääosin putkiremontista. Alhaisimmat omavaraisuusasteet ovat KOy Keskevaarilla, KOy Kaukolan Teollisuudella ja KOy Laitilan taloilla. Tytäryhtiöasemassa olevien kiinteistöyhtiöiden toimitilojen-/asuntojen vuokrausaste on pysynyt edelleen hyvällä tasolla ollen vuoden lopun tilanteessa yhteensä 97,2 %.

Lisäksi kiinteistö- ja asuntoyhtiöiden tavoitteena oli pohtia erilaisia energiansäästökeinoja. Yhtiöt toteuttivat energiansäästötoimenpiteitä muun muassa tarkastamalla asuntojen patteriventtiilejä ja laskemalla yhteisten tilojen lämpötiloja. Saneerausten yhteydessä on asennettu huoneistokohtaisia vesimittareita, jotka kannustivat asukkaita veden säästöön.

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöiden taloutta ovat haastaneet erityisesti energiakustannusten sekä korkotason nopea nousu. Kustannusten ja korkotason nousu haastaa erityisesti Laitilan taloja, koska yhtiö ei pysty kattaamaan kohonneita kustannuksia kokonaisuudessaan vuokrahintoja korottamalla. Lisäksi osa kiinteistöistä on vanhoja ja peruskorjausten tarpeessa. Laitilan Talojen omavaraisuusaste kohosi fuusioiden myötä hiukan edellisvuodesta, mutta yhtiön omavaraisuus on edelleen heikolla tasolla.

Suunnitellut ja jo toteutuneet hankkeet lisäävät eräiden yhtiöiden velkaantuneisuutta. Korkokustannusten nousu heikentää velkaisten yhtiöiden tulosta ja on tuonut haasteita välttämättömienkin remonttien toteutukseen.

1.9. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupungin vuoden 2025 tilikauden tulos on 1 738 387,41 euroa ylijäämäinen. Poisto-eroa puretaan 63 888,97 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1 802 276,38 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätillille.

Vuoden 2025 taseessa kumulatiivinen ylijäämä on 16 184 410,33 euroa. Kumulatiivinen ylijäämä olisi 20 017 217,1 euroa ilman seuraavia eriä:

- vuonna 2017 tehtyä Pähkinäpensaän päiväkodin alaskirjausta (1 932 816,97 €)
- vuoden 2018 tilinpäätöksessä alaskirjattua Winnovan rakennusta (136 007,02 €)

- vuonna 2021 alaskirjattuja Kulttuurimeijeriä (32 531,72 €), Pihlajakotoa (8895,43 €) ja jäteveden puhdistamon rakennuksia (157 450,14 €)
- vuonna 2022 alaskirjattuja Koveron koulua (100 675 €), Palke 7 vanhaa rakennusta (21 094,69 €), Anttilantaloa (4026,18 €) ja uuden Kaukolankodin suunnittelukustannusten kertapoistoa (37 363,97 €)
- vuonna 2024 alaskirjattuja Terveyskeskusta (240 972,21 €), Itäkulman koulua (96 398,38 €), Kulttuurimeijeriä (20 032,96 €) ja Terveystaloa (9 762,70 €). Terveyskeskuksen osalta alaskirjaus johtui poistosuunnitelman muutoksesta.
- vuonna 2025 poistosuunnitelman muutoksia
 - o Kaukolankoti (524 361,45 €), Nuorisotalo/paloasema (42 756,36 €) ja Palke 7 (8 335,25 €).
- vuonna 2025 kirjattua terveyskeskuksen markkinahinnan ja tasearvon erotusta (357 352 €)
- vuonna 2025 kertapoistoja
 - o Untamalan koulun av- ja it-hankinnat (1 816,06 €) ja Kodjalan koulun esitystekniikka (673,13 €)

Käyttöomaisuuden tarkastelussa havaittiin vuonna 2025, että joitakin menneiden tilikausien aikana valmistuneita hyödykkeitä ei ole aikanaan aktivoitu taseeseen, eikä niistä ole tehty suunnitelman mukaisia poistoja. Lisäksi muutamaan jo valmiiksi merkittyyn kohteeseen oli kirjattu lisää kuluja, eikä jälkimmäisiä oltu aktivoitu. Menneiltä tilikausilta puuttuvat poistot on kirjattu edellisten tilikausien voiton/tappion oikaisuna. Oikaisujen takia edellisten tilikausien ylijäämä pieneni 99 485,15 euroa.

2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

2.1. Valtuuston strategisten päämäärien toteutuminen

Valtuuston strategiset päämäärät on jalkautettu tavoitteiksi osastoille ja tehtäväalueille. Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan jokaisella tehtäväalueella erikseen seuraavissa alaluvuissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

KESTÄVÄ JA TASAPAINOINEN TALOUS

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talous on vakaa ja tasapainossa		Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut: 137,3 %
Kaupunki velkaantuu vain kehittyäkseen		Kaupungin kokonaisvelan suhde uudis- ja perusparannusinvestointeihin	Kaupungin lainakanta pienentyi 3,5 milj. euroa. Vuoden 2025 investointien suhde lainakantaan on 22,6 %.
Kestävä talous mahdollistaa laadukkaat palvelut ja toimivan infrastruktuurin rakentamisen.	Otetaan käyttöön yleinen kuntalaiskokemusmittari, joka mittaa yleistä tyytyväisyyttä kunnan / kaupungin toimintaa kohtaan eri osaluilla.	Mittarina toimii alkuvaiheessa CSAT pohjainen tyytyväisyysmittari kunnan toimintaa kohtaan sen eri keskuspeiteissä.	Ei mittaria käytössä.

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laitila kantaa kokoaan suuren vastuun ja näyttää muillekin ennakkoluulottomasti esimerkkiä ympäristön kannalta kestävässä ratkaisussa.	Etsitään aktiivisesti edellä käyviä tapoja tehdä kaikesta kaupungin toiminnasta ympäristön kannalta entistä kestävämpää Otetaan osaa erilaisiin kunnille suunnattuihin ympäristökampanjoihin	Koko kaupunki tai joku toimiala osallistuu kampanjoihin.	Ilmasto-ohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa 2025. Kaupungissa kunnostettiin ja hoidettiin perinneympäristöjä Helmikunnat 3 -hankkeessa.
Laitilan kaupungin päätöksiä ja valintoja ohjaavat kestävät toimintaperiaatteet ja ratkaisut. Kaupunki sitoutuu energiansäästöön ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen.	Aloitetaan asteittain CO2-budjetointi kaupungin toiminnossa. Osallistutaan Hinku-verkoston toimintaan ja toimitaan sen periaatteiden mukaisesti Kartoitetaan jatkuvasti kaupungin toimintaan sopivia ympäristö- ja ilmastomittaristoja, hyödynnetään niitä	Laitilan Hinku-työryhmä koontuu vähintään kerran vuodessa.	Ei toteutunut. Ei toteutunut. Ilmasto-ohjelmaan on määriteltä eri toimialueille mittareita toimenpiteisiin: Kiinteistötehtäväalue on ottanut käyttöön ilmasto-ohjelman mittareita ja toteuttanut taloussuunnitelmaan tavoitetasot vuodelle 2026.

	Investoinneissa huomioi- daan energiatehokkuus		Urheilutalon peruskorjauk- sessa rakennukseen lisätään aurinkopaneelit. Varpeen koulun julkisivusa- neerauksessa julkisivun energiatehokkuutta noste- taan paremmilla eristeillä. Katuvaloja vaihdettu edel- leen led-valaisimiksi.
	Tehdään ympäristövaikutus- ten arviointi suurimmista in- vestoinneista		Urheilutalon peruskorjauk- sen suunnittelussa on toteu- tettu Valonian ”Kasvua ja kestävyyttä kiertotaloutta tukevilla hankinnoilla” – hanke ja huomioitu mm. ma- teriaalivalinnoissa kiertota- lous
Laitila etsii aktiivisesti mah- dollisuuksia hyödyntää vaih- toehtoisia energiamuotoja, pyrkii vaikuttamaan kulutus- tottumuksiin sekä edistä- mään kestäviä liikkumismuo- toja. Alueen viihtyisyyttä py- ritään kasvattamaan luon- non monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestävää käyttöä kunnioittaen.	Lisätään kestävien liikkumis- muotojen osuutta kulkuta- pajakaumassa mm. pyörä- teitä lisäämällä kävelyn- ja pyöräilyn edistämishjelman mukaisesti	Kulikutapajakauma Uusien kevytväylien määrä	Kulikutapajakaumaa ei ole ol- lut saatavilla. Vuonna 2025 rakennettiin uusia kevyenliikenteen väy- liä Sytkorventielle sekä Koto- harjuun.
	Edistetään aktiivisesti tuuli- voiman, biokaasulaitosten, aurinkovoimaloiden ja muun mahdollisen uusiutuvan energian tuotantoa Laitilassa	Uusiutuvan energian tuotan- non investointien määrä	Lukuisia uusia hankkeita on vireillä.
TAVALLISTA PAREMMAT PERUSPALVELUT			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitila tuottaa palvelut vaa- dittua paremmin. Lakisäätei- set vaatimukset ovat Laiti- lassa palveluiden tason lat- tia, eivät katto.	Otetaan käyttöön palvelui- den toimivuutta kuvaava CES mittari.	Palveluluiden toimivuutta kuvaava CES mittari.	Mittaristo ei käytössä. Tun- nistettu tarve seurata tasa- painottamistoimenpiteiden vaikutusta palvelutasoon.
Kaupunki pitää kiinni laaduk- kaista peruspalveluista, joilla mahdollistetaan kaiken ikäis- ten sujuva arki ja vapaa-aika sekä turvataan kaupungin houkuttelevuus asuinpaik- kana	Otetaan käyttöön palvelui- den toimivuutta kuvaava CES mittari. Suhtaudumme myönteisesti vapaa-ajan asuntojen muut- tamiseen vakituiseksi asun- noiksi.	Palveluluiden toimivuutta kuvaava CES mittari.	Mittaristo ei käytössä.
Yhteistyökumppanina Laitila edistää muidenkin tahojen järjestämien palveluiden si- joittumista kaupunkiin.	Tehostetaan kuntamarkki- nointia ja uusien asuin- ja te- ollisuusalueiden markkinoin- tia Huolehditaan tehokkaasta edunvalvonnasta sote-palve- luiden palveluverkon suh- teen		Vuonna 2025 ei toteutettu laajaa mainoskampanjaa. Edunvalvonnasta on huoleh- dittu käytettävissä olevin keinoin.

	Tuetaan aktiivisesti kolmannen sektorin toimijoiden perustoimintaa sekä tapahtumajärjestäjiä		Kolmannen sektorin toimijoiden tuki ja yhteistyö ovat pysyneet korkealla tasolla.
KETTERÄ MUKAUTUMINEN MUUTOKSIIN			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitila tekee muutoksista voimavaransa. Laitila mukautuu ketterästi muutokseen, kehittyä ja elää ajassa.	-		Laitila on mukautunut ketterästi muutoksiin. Esim. koronaan, Ukrainan sotaan sekä kuntien säästöpainkeisiin on reagoitu proaktiivisesti.
Arvojen mukaisesti tulevaisuuslähtöinen, rohkea ja kehittyvä kaupunki hyödynää yhteiskunnan suuret muutokset.			Laitilan väkiluku on laskenut maltillisesti kovasta kilpailusta ja väestörakenteen muutoksista huolimatta.
Uudistuessaan kaupunki kuulee aktiivisesti asukkaita ja kehittää osallistumisen muotoja.	Aloitetaan järjestelmällinen asiakaspalautteen kerääminen	Asiakaspalautteen määrän nousu Äänestysaktiivisuus vaaleissa	Asiakaspalautetta on tullut aikaisempaa enemmän mm. kuntalaistikettien kautta. Kuntavaalien äänestys-% 51,2 % (koko maa 54,3 %) ja aluevaalien äänestysprosentti 48,4 % (koko maa 51,7 %)
	Järjestetään kuntalaisten kuulemistilaisuuksia järjestelmällisesti.	Kuulemistilaisuuksien määrä	Kuulemistilaisuuksia järjestettiin yhteensä mm. kaavotukseen ja peruskouluverkkoon liittyen 2 kpl:ta.
	Toteutetaan erilaisia kuntalaiskyselyitä pienellä kynnyksellä.	Kyselyiden määrä	Turvallisuuskysely
	Jatketaan osallistuvaa budjetointia		Ei toteutunut.
Laitilassa kaikki ovat yhdenvertaisia ja arvokkaita. Kaupunki toimii yhdenvertaisesti ja edistää toiminnallaan kaikenlaista syrjimättömyyttä yhteiskunnassa.	Toteutetaan uusi kuntalaisten yhdenvertaisuuskysely	Työhyvinvointikyselyn mittaristo Kuntalaisten yhdenvertaisuuskyselyn mittaristo	Työhyvinvointikysely toteutettiin. Työyksiköissä tehtiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kuntalaisten yhdenvertaisuussuunnitelmaa ei ole vielä laadittu.
HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitilassa kaupungin henkilöstö voi hyvin. Työyhteisössä jokainen kokee olevansa arvokas.	Työhyvinvointitulosten yksikkökohtainen toimenpideohjelma TOP 3 sairauspoissaolojen seurantatoimenpiteet	Työhyvinvointikyselyn mittaristo. Sairauspoissaolojen määrä	Työhyvinvointitulosten yksikkökohtaiset toimensuunnitelmat laadittiin. Sairauspoissaolojen määrä väheni, ollen yhteensä 6202 (v. 2024: 7074) päivää.

Kaupunki on nykyaikainen työnantaja, joka seuraa työelämän kehitystä. Johtaminen on laadukasta ja osaa vaa sekä kehittyy muun työelämän mukana.	Esimiesten jatkuva koulutus Osallistutaan aktiivisesti erilaisiin työelämää kehittäviin hankkeisiin	Työhyvinvointikyselyn mittaristo. Koulutuspäivien tilastointi Etätyösopimusten määrä	Hankittu kaikille organisaation työntekijöille laaja koulutuskokonaisuus, josta voi valita koulutusajankohdan ja sisällön
Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittyä työtehtävissään, oppia uutta ja edetä urallaan. Työn ja vapaa-ajan tasapainosta huolehditaan. Työelämän joustot, mahdollisuudet etätyöhön ja erilaisiin tapoihin tehdä töitä ovat Laitilassa arkipäivää.	Tarjotaan henkilöstölle aktiivisesti mahdollisuuksia osallistua erilaisiin koulutuksiin Tarjotaan henkilöstölle mahdollisuus tehdä etätyötä työtehtävien salliessa ja hyödyntää muita työelämän joustoja Työkierron mahdollistaminen Hyödynnetään mahdollisuutta käyttää sisäistä rekrytointia.	Työelämän joustojen, kuten vuorotteluvapaan, osa-aika-eläkkeen ja opintovapaan käytön seuraaminen Työkiertoa hyödyntäneiden henkilöiden määrä.	Koulutuskorvausta haettu yht. 696 (v. 2024 684) työpäivältä. Alle 40 etätyösopimusta Avoimeksi tulleet vakanssit pääsääntöisesti julkaistu sisäisesti haettaviksi.

2.2. Keskusvaalilautakunta

2.2.1. Vaalit (Tehtävä 10)

Vastuhenkilö: hallintosihteeri Jaana Suominen, hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Vaalien toimittamista varten kaupunki on jaettu kahteen äänestysalueeseen. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 yhdistää äänestysalueet vuoden 2027 alusta alkaen. Vaaliviranomaisina toimivat keskusvaalilautakunta, vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta. Ennakkoäänestys hoidetaan kaupungin omana sekä palkatun henkilöstön työnä. Valtio osallistuu valtiollisten vaalien kustannuksiin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Vuonna 2025 järjestettiin kunta- ja aluevaalit.

VAALIT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	43 975	6 500	2 700	9 200	9 236	100,4 %	36
Toimintatuotot yht.	43 975	6 500	2 700	9 200	9 236	100,4 %	36
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-25 970	-13 749	-7 000	-20 749	-19 513	94,0 %	1 236
Palvelujen ostot	-5 207	-4 000	-3 000	-7 000	-6 510	93,0 %	490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-792	-100	0	-100	-2 787	-	-2 687
Vuokrakulut	-3 235	-3 139	0	-3 139	-2 990	95,3 %	149
Toimintakulut yht.	-35 204	-20 988	-10 000	-30 988	-31 800	102,6 %	-812
KL menot	-2 138	-1 135	0	-1 135	-1 225	107,9 %	-90
Toimintakate	6 633	-15 623	-7 300	-22 923	-23 789	103,8 %	-866
Yhteensä	6 633	-15 623	-7 300	-22 923	-23 789	103,8 %	-866
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	1	-2	-1	-3	-3	103,3 %	0

2.3. Tarkastuslautakunta

2.3.1. Tilintarkastus (Tehtävä 14)

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunnan pj

TOIMINNAN KUVAUS

Tilintarkastus suoritetaan hyvää tilintarkastustapaa noudattaen ja siinä kiinnitetään huomiota toiminnan tuloksellisuuteen, toimintatavoitteiden toteutumiseen, sisäiseen valvontaan ja tilinpäätöstietojen oikeellisuuteen ja riittävyyteen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilan kaupunki kilpailutti vuonna 2024 kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut tilikausille 2025–2028 mukaan lukien kaksi optiovuotta. Tilintarkastuspalveluiden tuottajaksi valittiin BDO Audiator Oy. Sote-uudistuksen jälkeen eli vuodesta 2023 lähtien tilintarkastuspäiviä on arvioitu olevan vuodessa noin 16.

JHT-tarkastaja hoitaa varsinaisen talouden ja hallinnon tarkastuksen. Tarkastuslautakunta (5 jäsentä) valvoo tilintarkastusta ja sitä, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Arvioinnin tulokset esitetään vuosittain laadittavassa arviointikertomuksessa, joka luovutetaan kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi tulevat hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilintarkastus on yhteen sovitettu emoyhtiön tilintarkastuksen kanssa.

Kuntalain 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

TILINTARKASTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-5 495	-5 349	0	-5 349	-4 017	75,1 %	1 332
Palvelujen ostot	-19 034	-22 800	3 000	-19 800	-28 650	144,7 %	-8 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-302	-	-302
Toimintakulut yht.	-24 529	-28 149	3 000	-25 149	-32 969	131,1 %	-7 820
KL menot	-441	-512	0	-512	-354	69,2 %	158
Toimintakate	-24 970	-28 661	3 000	-25 661	-33 323	129,9 %	-7 662
Yhteensä	-24 970	-28 661	3 000	-25 661	-33 323	129,9 %	-7 662
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-3	-3	0	-3	-4	129,2 %	-1

2.4. Kaupunginhallitus

2.4.1. Kaupunginhallitus

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupunginhallituksen suorassa alaisuudessa ovat hallintotoimi sekä erillisyyksiköt. Hallintotoimeen kuuluvat seuraavat tehtävät: ruokapalvelut, tietohallintopalvelut, hallintopalvelut, sisäinen palvelutoiminta ja maaseututoimi. Erillisyyksiköitä ovat talouspalvelut sekä elinvoima. Elinvoimayksikköön kuuluvat elinkeinotoimi, työllisyys- ja kotouttamisen palvelut, asuminen ja kaavoitus.

Kaupunginhallitus johtaa ja kehittää kaupunginvaltuuston määrittelemien strategisten päämäärien mukaisesti kaupungin hallintoa, taloutta, maankäyttöä, elinkeinotoimintaa, maaseututoimintaa sekä palvelutuotantoa siten, että Laitila toimii jatkossakin keskeisenä Vakka-Suomen asumisen, pienteollisuuden ja palvelujen keskuksena.

Jaostot (terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja elinvoima) toimivat kaupunginhallituksen alaisuudessa. Jaostot lakkautettiin uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2025 ja tehtävät siirrettiin pääosin kaupunginhallitukselle. Vaikuttamistoimielimistä vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja monikulttuurisuusneuvosto toimivat kaupunginhallituksen alaisuudessa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kaupunginhallituksen jaostoina aloittivat vuoden 2023 alussa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto sekä elinvoiman jaosto. Jaostojen toiminta päättyi valtuustokauden vaihduttua 1.8.2025.

Työllisyyspalvelut tulivat kuntien vastuulle 1.1.2025.

HENKILÖSTÖ

Kuvataan eri tehtävissä

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Las-kujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkia hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valti-onosuusjärjestelmien muutokset sekä henkilöstön saatavuuteen liittyvät hankaluudet tuovat riskejä palvelu-jen laadukkaaseen tuottamiseen. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin ris-kien hallitsemiseksi on ryhdytty. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Riittävästä, ajantasai-sesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

KAUPUNGINHALLITUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 672 486	1 663 791	0	1 663 791	1 637 510	98,4 %	-26 281
Maksutuotot	338	200	0	200	149	74,4 %	-51
Tuet ja avustukset	22 795	3 000	0	3 000	6 962	232,1 %	3 962
Vuokratuotot	5 203 065	5 189 132	-155 032	5 034 100	5 045 738	100,2 %	11 638
Muut toimintatuotot	27 465	30 664	-3 000	27 664	68 729	248,4 %	41 065
Toimintatuotot yht.	6 926 150	6 886 787	-158 032	6 728 755	6 759 087	100,5 %	30 332
KL tulot	960 916	1 107 131	0	1 107 131	1 043 822	94,3 %	-63 309
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 648 745	-1 738 756	0	-1 738 756	-1 687 224	97,0 %	51 532
Palvelujen ostot	-535 600	-588 758	-50 000	-638 758	-557 492	87,3 %	81 266
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-492 354	-482 543	-16 000	-498 543	-464 520	93,2 %	34 023
Avustukset	-82 603	-108 000	0	-108 000	-73 162	67,7 %	34 838
Vuokratulot	-1 504 331	-1 391 581	-139 751	-1 531 332	-1 846 136	120,6 %	-314 804
Muut toimintakulut	-89 555	-181 400	0	-181 400	-91 508	50,4 %	89 892
Toimintakulut yht.	-4 353 189	-4 491 038	-205 751	-4 696 789	-4 720 042	100,5 %	-23 253
KL menot	-96 517	-107 576	0	-107 576	-106 172	98,7 %	1 404
Toimintakate	3 437 360	3 395 304	-363 783	3 031 521	2 976 696	98,2 %	-54 825
Poistot ja arvonalentumiset	-51 588	-92 307	0	-92 307	-57 611	62,4 %	34 696
Yhteensä	3 385 772	3 302 997	-363 783	2 939 214	2 919 085	99,3 %	-20 129
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	399	395	-43	351	347	98,8 %	-4

2.4.2. Ruokahuoltopalvelut (Tehtävä 15)

Vastuuhenkilö: keittiöpäällikkö Juha Laiho

TOIMINNAN KUVAUS

Valmistetaan ja tarjotaan maukasta, terveellistä ja vaihtelevaa ruokaa kaikille asiakasryhmille niin päiväkotikäisille kuin aikuisille. Kouluissa ja päiväkodeissa sekä ryhmäperhepäivähoidoissa on käytössä seitsemän viikon kiertävä ruokalista. Oppilaita opastetaan ottamaan tarjolla olevia ruokia monipuolisesti lautaselleen.

Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot. Erikoisruokavalioiden valmistus vaatii ammatillisesti paljon tietoa ja tarkkuutta, koska osa erikoisruokavalioiden on erittäin vaikea toteuttaa monien rajoittavien raaka-aineiden vuoksi. Erikoisruokavaliointilaitusta on muutettu siten, että suurimmasta osasta edellytetään lääkärintodistusta.

Kasvisruokia pääruokana on tarjolla kaikille jokaisena koulun toimintapäivinä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Varpeen koulun keskuskeittiö valmistaa oman koulun lisäksi lounaat viiteen eri toimipisteeseen (Kappelimäen koulu, neljä kyläkoulua). Itäkulman koulutalon toiminnan loppumisen myötä keittiötoiminta jatkui neljässä Laitilan kyläkoulun koulutalossa. Kaupunginviraston Haukka-ruokalassa toimii jakelukeittiö, johon ruoan toimittaa ulkopuolinen toimija. Kaupungin ravitsemisyöntekijä huolehtii mm. ruokien esillepanosta, astiahuollosta, kassatoiminnasta ja kahvitarjoiluista jne.

Keskuskeittiössä valmistetaan normaalisti päivittäin n. 1 100 lounasta. Kappelimäen koulun 6.-luokkalaisten käyvät ruokailemassa Varpeen koulun ruokasalissa. Näin toimien Kappelimäen koulun oppilaiden ruokailuun käytettävä aikataulu saadaan väljemmäksi ja ruokailu sujuvammaksi.

Kappelimäen iltapäiväkerhojen (3 kerhoa) osallistujat (n. 50 oppilasta) käyvät iltapäivällä välipalalla Kappelimäen koulun keittiön ruokasalissa ja puolet ryhmästä Laineen talolla. Samoin toimitetaan välipaloja eri kouluissa pidettäviin oppilaskerhoihin. Erilaisten tilaisuuksien ja retkien (vanhempainillat, kokoukset, koulutustilaisuudet, leirikoulut) tarjoiluja järjestetään jonkin verran.

Ruokapalvelussa toimii ruokatoimikunta, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Kokouksiin kutsutaan kaupungin kaikista koulutaloista oppilaita, rehtoreita ja opettajia.

Ruokapalvelun elintarvike – ja työaine hankintojen kotimaisuusaste on 78 %.

Apilaniityn päiväkodin keittiön henkilökunta valmistaa Apilaniityn ja Vanhan Pappilan aamupalan, lounaan, välipalan ja erityisruokavaliot. Lisäksi Apilaniityn päiväkodin keittiössä valmistetaan Pähkinäpensaan päiväkodin asiakkaille lounaat ja erityisruokavaliot. Pähkinäpensaan päiväkodin keittiön henkilökunta valmistaa aamu- ja välipalat itse. Päivittäin valmistetaan lounaita 350 annosta/pvä.

Hanselin kanssa on jatkettu elintarvikkeiden ja nonfood-tuotteiden puitesopimusta. Sopimuskausi on voimassa v. 1.2.2024 – 31.12.2027.

Ateriakuljetuksen sopimus päättyi 31.12.2025. Uusi kilpailutus tehtiin loppuvuodesta 2025 ja uudet sopimukset ovat voimassa 1.1.2026-29.2.2028.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvio toteutui suunnitellusti.

HENKILÖSTÖHenkilökunnan määrä:

Varpeen koulun keskuskeittiö: keittiöpäällikkö, 3 kokkia, 2 ravitsemistyöntekijää

Kappelimäen koulun keittiö: 3 ravitsemistyöntekijää (2 kokoaikainen ja 1 osa-aikaista)

Laitilan kyläkoulu: neljässä koulutalon keittiössä on ravitsemistyöntekijä – siivooja ja yhdessä osa-aikainen ravitsemistyöntekijä

Apilaniityn päiväkodin keittiö: ruokapalveluesimies ja 2 kokkia

Pähkinäpensaän päiväkodin keittiö: 2 kokkia

Vanhassa Pappilassa yksi määräaikainen/ osa-aikainen ravitsemistyöntekijä.

Kiertävän sijaisen palkkauskustannukset ovat keskuskeittiön kustannuspaikalla.

Haukka-ravintolassa on osa-aikainen ravitsemistyöntekijä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toimii hyvin, henkilökunta tekee oikeita asioita ja prosessit etenevät sääntöjen mukaan. Noudatetaan omavalvontasuunnitelmaa. Riskit tiedetään ja ne ovat osittain myös pienentyneet.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toiminnan tehostaminen	Elintarvikesopimusten kehittäminen	Sopimusten ja kustannusten seuranta / edulliset uudet sopimukset	Toteutuu. Jatkuva seuranta.
	Tuotannonohjausjärjestelmä	Hävikin minimointi Tavoite 50 % nykyisestä	Hävikkiä vähän, Hävikkiä syntyy aterian osista.
		Kustannusten hallintaan pyrkiminen / pysytään annetuissa tavoitteissa	Toteutuu.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Aterioiden laatu ja turvallisuus	Aterioiden valmistuksessa ja elintarvikkeiden hankinnoissa sekä varastoinnissa noudatetaan omavalvontaa	Aterioiden valmistusprosessi on omavalvonnan kriteerien mukaista / 100%:sti omavalvonnan kriteerit täyttävää	Toteutuu.
Toimiva aterioiden kuljetus	Säännölliset palaverit aterioiden kuljetuksesta vastaavien kanssa	Aikataulun mukaiset ja säännökset täyttävät kuljetukset/ Sovitut aikataulut toteutuvat ja ateriakuljetuksissa noudatetaan omavalvontaa	Toteutuu. Uudet yritykset kuljetuksissa 1.1.2026.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Aterioiden laatu ja turvallisuus	Kiertävä ja monipuolinen ruokalista	Asiakastyytyväisyys / 75 % asiakasta tyytyväisiä	Toteutuu suurimmalta osin.
	Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot.	Valmistus huolella ja tarkkuudella / 100 % onnistuminen	Toteutuu.
	Käytetään vain ensiluokkaisia raaka-aineita.	Palautepalaverit toimittajien kanssa / Sopimustuotteiden käyttäminen	Sopimustuotteiden monipuolinen käyttäminen

<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönotto: tilauksesta valmistamiseen ja toimittamiseen	Käytettävissä olevien perustietojen ja reseptien päivittäminen sekä vienti ohjelmaan	Toimiva tuotannonohjausjärjestelmä	Toteutuu.
Reseptiikan päivittäminen	Nykyisten asetusten edellyttämien tietojen esille tuonti valmistettuihin aterioihin.	Reseptiikan toimivuus / Reseptit käytössä kokonaisuudessa 2023	Toteutuu. Jatkuvaa toimintaa.
Suurkeittiökoneiden ja laitteiden kunto	Ammattikeittiölaitteiden huoltoliikkeiden hyödyntäminen	Huollon tehokkuus / Samana tai seuraavana päivänä	Toteutuu
Henkilökunnan palvelualtius ja joustavuus	Normaalit päivittäiset työtehtävät sekä erilaisten tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan asiallisesti ja joustavasti	Työpaikkakokoukset ja tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan lyhyelläkin varoitusaajalla/ palvelualtis ja joustava henkilökunta	Toteutuu.
Sujuvat ruokapalvelun prosessit	Ruokapalvelun prosessikuvausten tekeminen	Työtehtävien selkiintyminen / tehtäväkuvausten tarkentaminen	Toteutuu/jatkuvassa tarkkailussa
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sijaisjärjestelyt ja henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen	Sijaisten rekrytointi	Henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen / sijainen aina käytettävissä	Haasteita on.
Henkilökunnan työssä jaksaminen	Mahdollisuus oman työn kehittämiseen	Tehtäväkuvausten päivittäminen. Palaverit vähintään 4 kertaa/v. Kehityskeskustelut Sairauslomien määrä ei kasva / Perähdytys tehdään kaikille uusille työntekijöille. Työtyytyväisyys parane.	Palaverit toteutuu. Sairauslomien määrä huomattava.
	Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen	Ammatillisen täydennyskoulutuksen järjestäminen 1–2/työntekijä Osaava henkilökunta	Toteutuu mahdollisuuksien mukaan.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Kaikkien koulujen suoritteet	235 085	202 895	229 072
Päiväkotien suoritteet	74 238	92 746	67 290

RUOKAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 651 167	1 641 836	0	1 641 836	1 624 941	99,0 %	-16 895
Maksutuotot	164	0	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	4 956	3 000	0	3 000	4 268	142,3 %	1 268
Muut toimintatuotot	21 293	21 740	0	21 740	21 065	96,9 %	-675
Toimintatuotot yht.	1 677 579	1 666 576	0	1 666 576	1 650 274	99,0 %	-16 302
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-726 348	-721 296	-18 000	-739 296	-729 538	98,7 %	9 758
Palvelujen ostot	-69 828	-75 600	0	-75 600	-72 814	96,3 %	2 786
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-480 175	-462 623	-16 000	-478 623	-444 325	92,8 %	34 298
Vuokrakulut	-379 842	-392 675	0	-392 675	-379 951	96,8 %	12 724
Muut toimintakulut	-1 703	-1 350	0	-1 350	-662	49,0 %	688
Toimintakulut yht.	-1 657 896	-1 653 544	-34 000	-1 687 544	-1 627 289	96,4 %	60 255
KL menot	-54 019	-58 228	0	-58 228	-56 635	97,3 %	1 593
Toimintakate	-34 335	-45 196	-34 000	-79 196	-33 651	42,5 %	45 545
Poistot ja arvonalentumiset	-19 132	-22 465	0	-22 465	-19 132	85,2 %	3 333
Yhteensä	-53 467	-67 661	-34 000	-101 661	-52 782	51,9 %	48 879
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-6	-8	-4	-12	-6	51,7 %	6

2.4.3. Tietohallintopalvelut (Tehtävä 17)

Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö Sami Suominen

TOIMINNAN KUVAUS

Tietohallinnon tehtävänä on palvella Laitilan kaupunkia siten, että sillä on sen toimintoja tukeva tehokas ja laadukas tietohallinnon sekä tietotekniikkapalveluiden palvelujärjestelmä. IT-palveluja tuottamalla, kehittämällä ja hankkimalla sekä koordinoimalla tietohallinto tukee tuottavaa toimintaa ja tietotekniikan tehokasta käyttöä, sekä huolehtii tietoturvasta ja verkkoyhteyksien toimivuudesta korkeatasoisten ja jatkuvasti kehitettyjen palvelujen toteuttamiseksi. Tietohallinnossa työskentelee tietohallintopäällikön lisäksi kokoaikainen it-asiantuntija.

Tietohallinnon ohjauksen ja koordinoinnin tavoitteena on järjestää toiminta Laitilan kaupunkiorganisaatiossa järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toimintaedellytykset pitkäjänteisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Tietohallinnon perustyö vuoden 2025 aikana pysyi työmäärältään hyvin samankaltaisena kuin edellisvuosina. Leasing-laitevaihtoja ja -palautuksia oli vuoden mittaan yht. 273 kpl ja ratkaistujen tikkettien määrä puolestaan oli 188 kpl. Päivittäisten toimintojen, järjestelmien ylläpidon sekä käyttäjätuen osalta ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Vuodenvaihteessa 2024/2025 TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle ja tietohallinto oli mukana TE-palvelujen käynnistyksessä teknisenä asiantuntijana, sillä uudistuksen myötä tuli käyttövelvoite useaan uuteen järjestelmään.

Alkuvuodesta 2025 käynnistettiin virtuaalialustan uusinta, joka toteutui suunnitellusti keväällä -25. Samassa yhteydessä laitteistoa kevennettiin, koska tarve omalle palvelininfrastruktuurille on vähentynyt viime vuosina.

Tietohallinto oli osaltaan mukana myös Varpeen väistötilakoulun käyttöönotossa huolehtien sisäverkkoyhteyksien toimivuudesta ja opetuksessa käytettävien laitteiden käyttöönotosta uusissa tiloissa. Langattomia verkkoyhteyksiä parannettiin myös muissa toimipisteissä.

Valtuustokauden vaihtuessa toteutettiin laitehankintoihin liittyvä vertailu iPad-, Chromebook- ja Windows-laitteiden välillä. Tarkastelussa arvioitiin kokonais kustannuksia, elinkaaren hallintaa ja käytettävyyttä. Vertailun perusteella eri laitevaihtoehtojen kustannustaso osoittautui kokonaisuutena melko samankaltaiseksi huomioiden hankintahinta, lisenssi- ja ylläpitokulut. Tämän tuloksena päädyttiin Windows-laitteisiin, jotka arvioitiin tarkoituksenmukaisimmiksi valtuustotyöskentelyn tarpeisiin ja organisaation nykyiseen toimintaympäristöön nähden. Päätöstä tuki myös edellisellä valtuustokaudella saatu käyttäjäpalaute.

Loppukesästä puolestaan käynnistyi talousohjelmien uudistus, jossa tietohallinto toimi teknisenä asiantuntijana. Uudistuksessa moni ohjelma vaihtui/vaihtuu toiseen ja uudistus jatkuu edelleen vuonna 2026. Lisäksi syksyllä 2025 kotisivuilla otettiin käyttöön uusi Rek.ai-palvelu.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden lopulla taloushallinnon järjestelmä uudistukseen (8100/794) varattu 50.000 euron investointimääräraha siirrettiin tietohallinnon käyttötalouden kustannuspaikalle, koska uusien järjestelmien käyttöönotto kului piti tulla laskutetuksi käyttötalouden kuluina. Järjestelmien käyttöönotto ja niiden käyttöönoton laskutus

eivät kuitenkaan edenneet suunnitellusti ja kulut siirtyivät vuodelle 2026. Ilman 50 t € määrärahan siirtoa tietohallinnon toteumaprosentti olisi ollut 97,2 %.

HENKILÖSTÖ

Tietohallintopäällikkö ja IT-asiantuntija

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Tietohallintopäällikkö seuraa toimintaa ja suorittaa itsearviointia. Tietohallinnon riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma käydään läpi vuosittain. Lisääntyneet tietoturvaohut ja -loukkaukset tuottavat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Liiallista henkilöstön kuormitusta pyritään välttämään priorisoimalla tehtäviä ja hankkimalla palveluja myös ulkopuolisilta toimijoilta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Pyritään vähentämään ohjelmisto- ja lisenssimak-suista aiheutuvia kuluja	Suositaan tietohallinnon järjestelmähankinnoissa Open source- tai Community Edition -versioita mahdollisuuksien mukaan	Open source- ja community edition -järjestelmien kappalemäärä, tavoite 6 kpl	Toteutui
Tietoturvapoikkeamista johtuvien taloudellisten vaikutusten minimointi	Tietohallinto pyrkii minimoimaan tietoturvariskit.	Tietoturvapoikkeamien kappalemäärä, tavoite 0kpl	Ei toteutunut (tietoturvapoikkeamia 1kpl)

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hankitaan ympäristöystävällisiä laitteita	Suositaan TCO-sertifioituja (kestävän kehityksen IT-laitteet) ja/tai ISO14001- (ympäristöasioiden hallinta) sekä ISO50001-standardien (energian hallinta) mukaisia laitteita	TCO-sertifioitujen ja/tai ISO -standardien mukaisten laitteiden prosenttiosuus, tavoite hankinnoista yli 90 %	Toteutui
Etäkousten edistäminen	Huomioidaan IT-järjestelmien ja -laitteiden etäkäyttömahdollisuudet jo hankintavaiheessa	Kannettavien prosenttiosuus kaikista tietokonehankinnoista, tavoite yli 80 %	Toteutui

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tarjotaan kuntalaisille mahdollisuus sähköiseen asiointiin ajasta ja paikasta riippumatta	Tuotetaan sähköisiä kanavia asioiden hoitoon	Sähköisten asiointipalveluiden kappalemäärä, tavoite 6 kpl	Toteutui
Organisaation sisäiset asiakkaat saavat tarvitsemaansa palvelua nopeasti ja helposti.	Tuotetaan laadukkaat tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut koko organisaatiolle	Organisaation henkilöstölle tehtävä tyytyväisyyskysely, tavoitearvosana 4/5	Toteutui, arvosana 4,6

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Tietohallinto sopeutuu muutoksiin helposti ja nopeasti	Henkilöstö koulutautuu ja pitää huolta osaamisestaan	Henkilöstön kouluttautumispäivien kappalemäärä, tavoite 2 htp.	Toteutui
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työntekijät ovat sitoutuneita työhönsä ja viihtyvät työssään.	Oman työn kehittäminen ja työn mielekkyyden lisääminen ja ylläpito	Henkilöstön vaihtuvuusprosentti, tavoite 0 %.	Toteutui

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Työasemien lukumäärä	431	450	411
Matkapuhelimet, kpl	352	385	339

TIETOHALLINTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	8 435	0	0	0	0	-	0
Muut toimintatuotot	653	393	0	393	601	153,0 %	208
Toimintatuotot yht.	9 088	393	0	393	601	153,0 %	208
KL tulot	530 597	639 321	0	639 321	621 802	97,3 %	-17 519
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-142 064	-151 288	0	-151 288	-146 459	96,8 %	4 829
Palvelujen ostot	-56 931	-91 281	-50 000	-141 281	-44 909	31,8 %	96 372
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 531	-3 500	0	-3 500	-10 038	286,8 %	-6 538
Vuokratulot	-337 506	-393 646	0	-393 646	-420 997	106,9 %	-27 351
Toimintakulut yht.	-539 032	-639 715	-50 000	-689 715	-622 403	90,2 %	67 312
Toimintakate	653	-1	-50 000	-50 001	0	0,0 %	50 001
Poistot ja arvonalentumiset	-23 618	-55 177	0	-55 177	-35 396	64,2 %	19 781
Yhteensä	-22 965	-55 178	-50 000	-105 178	-35 396	33,7 %	69 782
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-3	-7	-6	-13	-4	33,5 %	8

2.4.4. Hallintopalvelut (Tehtävä 18)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Hallintopalvelut tuottaa tehokkaasti ja hyvää hallintotapaa noudattaen keskushallinnon palvelut eri toimialoille, toimielimille, kuntalaisille ja muille sidosryhmille.

Hallintopalvelut koostuu seuraavista osa-alueista: yleishallinto, toimikunnat, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kylätoiminta, ystäväkuntatoiminta ja henkilöstöasiat. Hallintopalvelujen vastuulla ovat mm. sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, nuorten kesätyöt, viestintä ja markkinointi. Hallintopalvelut ovat mukana asiakirjahallinnon ja tietosuojan kehittämistehtävissä.

Seudullinen yhteistyö: Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Seudullisella yhteistyöllä tarkoitetaan Vakka-Suomen kuntien yhteistyötä, joka on kohdistunut lähinnä aluepoliittisten tehtävien hoitoon ja edunvalvontaan.

Ukipolis Oy, jonka osakkaina Vakka-Suomen kunnat ovat, hoitaa vielä osin näitä tehtäviä, mutta sen toiminta keskittyy lähinnä erilaisten kehittämisprojektien toteuttamiseen. Ukipolis Oy palvelee yrittämiseen, yritystoiminnan kehittämiseen, rahoitukseen sekä yritystukiin liittyvissä kysymyksissä. Sen yhteydessä toimii yritysten tukineuvonta ja kehittämispalvelut.

Äkillisen rakennemuutokseen (ÄRM) liittyvät toimet ovat erityinen seudullisen yhteistyön osa-alue, jonka parissa vuonna 2025 tehtiin erityisen paljon seudullista yhteistyötä.

Hyvinvointikertomus: Vastuuhenkilö hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

Kunnan perustehtävä on toimia asukkaitensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä seurata niihin vaikuttavia tekijöitä sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle valmistellaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvointikertomuksen kohderyhmä on ensisijaisesti kunnan luottamushenkilöt. Kertomuksen avulla on helpompi hahmottaa kunnan hyvinvointitilanne, kun päätetään kuntaa johtavista strategioista ja tulevaisuuden linjauksista. Hyvinvointikertomus on lisäksi tärkeä kaikille kuntalaisille ja kunnan työntekijöille, jotta päätösten ymmärtäminen ja hyvinvoinnin kokonaiskuvan hahmottaminen olisi selkeämpää.

Laitilan kaupunginvaltuusto käsitteli kesäkuussa 2025 päättyvän valtuustokauden hyvinvointikertomuksen kesäkuun kokouksessaan osana tilinpäätöstä. Uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laatiminen on aloitettu syyskaudella 2025.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on jokaisen toimialan tehtävä ja sen tapoja kehitettiin mm. kuntalaisten osallistamisen keinoja kehittämällä. Käyttöön on otettu mm. kuntalaisten palautekanava kaupungin kotisivuilla. Palautetta asiointikokemuksista kerätään monipuolisesti eri tehtävissä. Kuntalaisten kokemaa turvallisuutta kartoitettiin kyselyllä vuoden 2024 tapaan. Saaduista tuloksista tiedotettiin laajasti vastuutahoja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio, vammais- ja vanhusneuvostojen, yhteistyötoimikunnan sekä kaupunginhallituksen ja -valtuuston sekä jaostojen sihteerien tehtävät sisältyvät hallintotoimen

vastuisiin. Uuden valtuustokauden alkaessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto sekä elinvoimajaosto lakkautettiin ja tehtävät siirtyivät kaupunginhallitukselle.

Palkkasihteerien lakisääteisten vapaiden sekä irtisanoutumisen vuoksi palkkatoimessa on ollut henkilöstövajetta keväästä syksyyn 2025. Syyskuusta 2025 alkaen palkkasihteereitä on 2 ja henkilöstösihteereitä 1. Palkkahallinnon kehittämistyö on tehokasta ja ajantasaista. Koko kaupungin organisaatiolle otettiin käyttöön uusi ja monipuolinen työajan suunnittelu- ja seurantaohjelma. Edelleen osana talouden ohjelmistouudistusta vaihdettiin matkalaskuohjelma, jonka käyttöönotosta vastasi palkkahallinnon työntekijät.

Henkilöstöhallinnon ohjelmistoja on kehitetty, vakanssiluettelon ja työn vaativuuden arvioinnin kriteerien rekistereillä. Vuoden 2025 aikana tehtiin merkittävä palkkausjärjestelmän muutos, kun siirryttiin tasopalkka-järjestelmään (KVTES ja OVTES osio G). Työn vaativuuden arvioinnin prosessia jatkettiin päivittämällä jo tehtyjä arviointeja tarpeen mukaan (TS ja OVTES lukuun ottamatta osio G).

Hallintotoimen sisäisen tuki- ja palvelutoiminnan roolia on vahvistettu mm. saavutettavuutta ja avoimuutta vahvistamalla sekä aktiivisella opastuksella ja koulutuksella. Hallintojohtaja järjestää noin kerran kuukaudessa koko organisaation esihenkilötapaamisen vaihtuvien teemojen.

Henkilöstöohjeita on päivitetty ja täydennetty. Tavoitteena on ollut yhdenmukaistaa käytännöt toimialoilla ja huolehtia siitä, että työ- ja virkaehtosopimusten määräykset toteutuvat. Ohjeistuksista on tiedotettu sisäisissä koulutuksissa sekä kaupungin Intranetissä.

Sähköistä pitkäaikaistaltiointia varten liitettiin Data Cycle 365-ohjelman puitesopimukseen. Käyttöönottoprojekti jatkuu edelleen.

Hallintosääntö päivitettiin. Paikallisesti on käyty YT-neuvotteluja pääsopijajärjestöjen kanssa mm. tehtäväkuvien muutoksiin liittyen.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talous toteutui tuloarvioiden osalta kokonaisuutena suunnitellusti. Menomäärärahojen toteuma ylittyi n. 7 %:lla johtuen mm. henkilöstö- ja työterveyskulujen ennakoitua suuremmista kuluista.

HENKILÖKUNTA

Hallintopalveluissa edellä mainittuja tehtäviä hoitavat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, hallintosihteeri, kaksi palkkasihteeriä, henkilöstösihteeri ja johdon sihteeri (syksystä 2025 alkaen 60 % työajalla). Johdon sihteerin tehtävistä on vähennetty mm. markkinointi ja viestintä. Hyvinvointikoordinaattorin vakanssia ei ole täytetty ja tehtävät on jaettu henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntijalle ja hallintojohtajalle.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Kaikkien hallintotoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuteen sekä järjestelmämuutosten suuri työ määrä tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen on pyritty panostamaan. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuu- den lisäosa eli HYTE-ker- roin nousee	Hyvinvointityö osana jokaisen toimialan perustehtävää	Hyte-kerroin parempi kuin vuonna 2023 euroa/asukas (15,4 €/as), yht. 128 500 e	Hyte-kerroin 39 -> 64 19,7 e/asukas, yhteensä 166 800 e
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kestävän liikkumisen edis- täminen	Osallistuminen kaupungin kär- kihankkeen mukaiseen suun- nitteluun ja toimintaan; Polku- pyöräedun käyttöönoton seu- ranta	Työntekijöiden polkupyöräedun- käyttöönotto; edun ottaneiden lu- kumäärä	Etu otettu käyttöön, Edun ottaneita 1 henki- löä hallintopalveluissa. Lisäksi käytössä ns. Hinku-pyöriä siirtymiin kaupungin sisällä.
Kaupungin digitalisaatio	Ympäristöä säästävien toimin- tatapojen edistäminen	Henkilöstöhallinnon paperitto- muus, sähköisten ohjelmistojen ke- hittyvä hyödyntäminen	Uusi työajansuunnit- telu ja -seurantaoh- jelma otettu käyttöön, palkkatoimi paperi- tonta
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kuntalaisten tyytyväisyys vaikuttamismahdollisuuk- siin kaupungin asioissa kas- vaa	Osallistumis- ja vaikuttamis- mahdollisuuksien lisääminen	Palautekanavan kautta tulleet yh- teydenotot. Tavoite jokaiselle toi- mialalle osoitettuja palautteita tai ehdotuksia (yht. yli 20 kpl)	Palautekanava on käy- tössä; palautetta tai ky- selyjä tulee eniten muille toimialoille
Kuntalaiset ja sidosryhmät mukana palvelujen ja toi- mintojen suunnittelussa	Yhteistapahtumat ja hankkeet	Järjestetyt tilaisuudet ja käynniste- tyt hankkeet sekä osallistujien luku- määrä	Yhdistysyhteistyö: Muutamien yhdistys- ten kanssa kumppa- nuussopimukset ja yh- teiset tilat
Kuntalaiset ovat tyytyväi- siä asuinkunnan palvelui- hin	Mittaus kyselyiden avulla	Yleinen palvelutyytyväisyys (as- teikko 1–5) yli 3	Varsinaisia tyytyväi- syysmittauksia ei ole tehty, mutta turvalli- suuden kokemus on ky- selyn mukaan hyvä tai melko hyvä.
Kaupungin ja hyvinvointi- alueen yhdyspintayhteis- työ kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävää ja vaikuttavaa	Yhteistyö suunnitelmallista ja säännöllistä	Yhteistyöfoorumit kokoontuvat vä- hintään kahdesti vuodessa	Yhteistyöpalavereita toteutunut
Kuntalaisten tiedonsaan- nin vahvistaminen kaupun- gin eri palveluista	Viestintäkoulutuksen tarjoa- minen yksiköissä ja näin vies- tintäaktiivisuuden vahvistami- nen palveluissa	Viestintäkoulutusten toteuttami- nen yksiköissä (viestinnän kustan- nuspaikkaan varatun määrärahan verran)	Koulutus ja käyttö ollut vähäistä henkilöstö- muutosten vuoksi. Yksi koko organisaatiolle osoitettu koulutus jär- jestetty ulkopuolisen toimijan kanssa.
Kuntalaisten tiedonsaan- nin vahvistaminen kaupun- gin päätöksenteosta	Päätöksentekotiedotteiden julkaisu kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja valiokuntien ko- kouksesta	Jokaisesta em. kokouksesta tiedot- teen julkaisu kaupungin kotisivuilla ja jakaminen some-kanavissa (Face- book ja Twitter).	Toteutunut

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävää ja vaikuttavaa	Yhteistyö suunnitelmallista ja säännöllistä	Yhteistyöfoorumit kokoontuvat vähintään kahdesti vuodessa	Toteutunut

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Johdonmukainen, työntekijän mainetta vahvistava henkilöstöpolitiikka mahdollistaa rekrytointien onnistumisen	Yhteisten pelisääntöjen eli ohjeistusten ajan tasalla pitäminen ja henkilöstön sitouttaminen toimimaan yhdessä työhyvinvoinnin ja yhteisen viihtyvyyden puolesta	Työhyvinvointikysely vuosittain. Tavoitteena, että epäasiallisen kohtelun havainnot vähenevät ja luottamus työntekijään kasvaa. Epäasiallista kohtelua havainneiden määrä alle 20 %	TYHY-kysely toteutettu, samoin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely. Epäasiallista kohtelua havainneiden määrä koko organisaation tasolla laskenut, mutta edelleen tavoitetta korkeampi.
Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutuksen tarjoaminen	Huolehditaan että henkilökunta pääsee osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin.	Toteutuneet koulutustunnit/työntekijä. Tavoite 12 h/työntekijä	Toteutunut
Terveysperusteiset poissaolot laskevat	Työn kuormittavuutta työhyvinvointia ja työkykyyn liittyviä riskejä seurataan ja arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.	Henkilökunnan sairauspoissaolojen seuranta; poissaolopäiviä/työntekijä	hallintopalveluissa 7,7 poissaolopäivä/tt, poissaoloprosentti 2,6, koko org, 12,2 työpäivää/työntekijä
Henkilöstöhallinnon ohjelmistojen laaja hyödyntäminen	Otetaan käyttöön tarvittavat ohjelmistojen lisäosat	Toimiva HRM-järjestelmä käytössä Ohjeistusten ja HR-materiaalien ajantasaistaminen	Ohjeistus ajantasainen ja saatavilla mm. Intranetissa; HR-järjestelmä uudistus kesken.
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely vuosittain. Asetetaan konkreettisia toimenpiteitä työtyytyväisyyden parantamiseksi.	Valtaosa (yli 80 %) henkilöstökyselyyn vastanneista viihtyy työssään ja pitää kaupunkia hyvänä työnantajana.	Toteutuu
Työhyvinvointia tukeva sisäinen viestintä	Sisäiseen viestintää panostaminen ja sen varmistaminen, että jokainen saa oman työnsä kannalta oleellisen tiedon.	Työhyvinvointikyselyssä kartoitetaan sisäisen viestinnän onnistumista ("Tieto kulkee hyvin työpäikälläni ja työtäni varten olennainen tieto on hyvin saatavilla"). Tavoitteena on saada paremmat tulokset aiempaan nähden (v. 2022 vähän alle puolet vastaajista oli melko tai täysin samaa mieltä).	Toteutuu

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Kokoukset, kpl (KH)	22	24	21
Kokoukset, kpl (KV)	8	9	9
Asioiden määrä, kpl (KH)	274	320	311
Asioiden määrä, kpl (KV)	71	80	107
Palkkalaskelmien määrä	7 614	10 000	7 463
Kaupunginvaltuuston iltakoulut ja seminaarit	4	4	5
Henkilöstö (toistaiseksi voimassa olevat)		320	329

HALLINTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 470	1 450	0	1 450	522	36,0 %	-928
Tuet ja avustukset	17 839	0	0	0	2 694	-	2 694
Vuokratuotot	5 191 838	5 178 332	-144 532	5 033 800	5 044 814	100,2 %	11 014
Muut toimintatuotot	5 087	2 764	0	2 764	46 522	-	43 758
Toimintatuotot yht.	5 217 234	5 182 546	-144 532	5 038 014	5 094 551	101,1 %	56 537
KL tulot	355 570	380 362	0	380 362	336 351	88,4 %	-44 011
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-697 082	-785 185	0	-785 185	-741 781	94,5 %	43 404
Palvelujen ostot	-249 110	-263 877	0	-263 877	-286 677	108,6 %	-22 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 444	-13 900	0	-13 900	-7 336	52,8 %	6 564
Avustukset	-82 603	-108 000	0	-108 000	-73 162	67,7 %	34 838
Vuokrakulut	-770 560	-585 752	-139 751	-725 503	-1 025 941	141,4 %	-300 438
Muut toimintakulut	-73 125	-157 400	0	-157 400	-69 045	43,9 %	88 355
Toimintakulut yht.	-1 879 925	-1 914 114	-139 751	-2 053 865	-2 203 942	107,3 %	-150 077
KL menot	-38 818	-46 539	0	-46 539	-46 657	100,3 %	-118
Toimintakate	3 654 061	3 602 255	-284 283	3 317 972	3 180 303	95,9 %	-137 669
Poistot ja arvonalentumiset	-8 838	-14 665	0	-14 665	-3 083	21,0 %	11 582
Yhteensä	3 645 222	3 587 590	-284 283	3 303 307	3 177 220	96,2 %	-126 087
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	430	429	-34	395	378	95,7 %	-17

2.4.5. Sisäinen palvelutoiminta (Tehtävä 19)

Vastuuhenkilö: henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntija Sari Koski

TOIMINNAN KUVAUS

Sisäinen palvelutoiminta palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin omaa organisaatiota. Tehtäväalue jakaantuu viiteen osa-alueeseen: henkilöstön yhteinen koulutus, työhyvinvointi ja -suojelu, asiakirjahallinto, kopiointi sekä postitus.

Sisäisen palvelutoiminnan tehtäviä hoitavat henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntija, joka toimii myös kaupungin työsuojelupäällikkönä ja työsuojeluvaltuutetut omilla sektoreillaan.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Koko kaupungin tietosuojakäsikirja määrittelee toimintatavat tietosuojan osalta. Tietoturvaan liittyvien asioiden raportointi on tilinpäätökseen sisältyvässä tietosuojatilinpäätöksessä. Kaupungin tiedonhallintaa hoidetaan Tiera tiedonhallinta (CaseM) -ohjelmalla. Tiedonhallinnan digitalisointi jatkui tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti.

Kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta raportoidaan vuosittaisessa henkilöstökertomuksessa.

Winnova päätti lakkauttaa Laitilan toimipisteensä ja koulutustoiminta päättyi syksyyn 2025 mennessä. Päätös heikentää alueen koulutustarjontaa ja aiheuttaa kunnalle taloudellisia menetyksiä. Winnovan kanssa jatkuivat jo aiemmin sovitut koulutukset mm. oppisopimuskoulutukset ja esihenkilövalmennukset.

Työuraohjelmaa toteutettiin kehittämissuunnitelman mukaisesti ja toteumaa seurataan vuosittaisessa henkilöstökertomuksessa.

Henkilöstön työhyvinvoinnikysely toteutettiin keväällä 2025. Työyksiköiden kehittämistoimenpiteiden seurantaa on toteutettu hallintokunnissa ja yhteistyötoimikunnassa.

Työterveyshuollon kustannuksia ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta seurattiin tarkemmin työyksikö-tasolla. Työkyvyn heikkenemiseen liittyviä seurantaprosesseja ja tehtäviä toimenpiteitä on tehostettu aktiivisen tuen mallin mukaisesti.

Työterveyshuollon työpaikkaselvityksien pohjana ovat työyksiköiden laatimat työsuojelullisten riskien arvioinnit, joihin on liitetty myös kehittämistoimenpiteet. Työpaikkaselvityksissä on ollut edustus kaikista kaupungin toimijoista ko. kiinteistössä. Tämä on jouduttanut huomattavasti kehittämistoimenpiteitä.

Työsuhdepolkupyöräetu vakituiselle henkilöstölle on otettu käyttöön 1.11.2023 alkaen. Vuoden 2025 aikana työsuhdepolkupyöräetua on käyttänyt 27 työntekijää.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toimintatuottojen toteutuma oli 57,5 % (alitus n. 10 000 euroa). Postituksessa ja kopiokoneissa toimintatuotot alittuvat, koska sisäisten ja ulkoisten myyntituottojen laskutustarvetta oli arvioitua vähemmän. Tämä johtui mm. siitä, että on enenevässä määrin siirrytty sähköisiin toimintatapoihin.

Toimintakulujen toteutuma oli 104,9 % (ylitys n. 7000 euroa). Palkkoihin/palkkioihin, koko henkilöstön koulutuksiin ja henkilöstön majoitus- ja ravitsemuspalveluihin liittyville määrärahavaroauksille on ollut tarvetta ennakoitua enemmän. Kaupunginvaltuusto pienensi talousarvion menomäärärahavarausta marraskuussa; ilman muutosta ylitystä ei olisi syntynyt, mutta käyttämättä olisi jäänyt n. 10 000 e.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Koko kaupungin henkilöstön sairauspoissaolopäivien väheneminen/henkilöstötuottavuus	TOP 3 sairauspoissaolot – käytännön vakiinnuttaminen	Sairauspoissaolopäivät vähenevät	TOP 3- sairauspoissaolot-käytäntö on toteutunut. Sairauspoissaoloja on ollut 951 päivää vähemmän kuin v. 2024
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paperin vähentäminen toimistotyössä	Siirytään enenevässä määrin sähköiseen toimintatapaan	Postituskulujen euromäärä Monitoimilaitteiden kopioiden kappalemäärä kaupunginvirastossa; molempien määrän lasku vuositasolla	Postituskulut 12 084 € (v. 2024 12 457 €) Kopioiden määrä 107 985 kpl (v. 2024 125 132 kpl)
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tietosuoja kaupunkilaisille ja henkilöstölle toteutuu tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti	Tietosuojakäsikirja ja tietosuojaselosteet ovat ajan tasalla	Tietoturvaloukkausten määrä on 0	1 kpl
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimivat työterveyshuollon prosessit työnantajan näkökulmasta	Säännölliset tapaamiset työterveyshuollon, Kevan asiantuntijoiden ja työnantajan edustajien kanssa toimintatapojen kehittämiseksi palvelun vaikuttavuuden ja tuottavuuden kannalta	Tapaamisten lukumäärä ja tärkeimmät kehittämistoimenpiteet Tavoitetaso on vaikuttava ja tehokas työterveyshuolto henkilöstölle	1 tapaaminen järjestetty työterveyshuollon kanssa ja 2 tapaamista Kevan kanssa
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstö on perehdytetty hyvin työtehtäviinsä	Kaikilla toimialoilla Intro-perehdytysohjelma käytössä Uusien työntekijöiden yhteinen perehdytystilaisuudet	Perehdytysten lukumäärä vuositasolla toimialoittain Kaksi perehdytystilaisuutta vuodessa	Intro-perehdytysohjelma ollut vaihtelevasti käytössä toimialoilla, 2 perehdytystilaisuutta järjestetty (kevällä ja syksyllä)
Osaava henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittäminen Kumppanuussopimuksen tarjoamilla koulutusvaihtoehtojilla sekä EduHousen verkkokoulutustarjonnalla	Em. koulutuksiin osallistuneiden lukumäärät	Yhteensä 697 koulutuspäivää ja 297 henkilöä
Työuraohjelma toteutuu	Työuraohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Henkilöstökertomuksessa seurataan kehittämistoimenpiteiden toteutumaa	Toteutunut

Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Seurataan henkilöstön työhyvinvointia vuositason ja raportit analysoidaan kaikilla organisaatiotasolla ja laaditaan kehittämistoimenpiteet	Kevan työhyvinvointikyselyn toteutuminen vuosittain ja kehittämistoimenpiteiden toteutumisen seuranta yhteistyötoimikunnassa	Kysely toteutettu keväällä 2025, seuranta yhteistyötoimikunnassa
Varhaisen tuen toimintamallin toimintatavat toteutuvat	Koulutus mallista vuosittain sisältäen myös esihenkilökoulutuksen puheeksi otosta	Koulutuksien lukumäärä Varhainen tuki henkilöstölle toteutuu ohjeistuksen mukaisesti	Ei ole järjestetty koulutusta. Varhainen tuki käytössä.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Koulutuskorvaus €/vuosi	11 226	10 000	10 000
Postituksen kustannukset €/vuosi	12 457	15 550	12 084
Kaupunginviraston monitoimilaitteiden kopiomäärät kpl/€/vuosi. (Valiokuntataso)	125 132	170 000	107 985
Koko kaupungin henkilöstön sairauspoissaolopäivät	7 160	7 000	6 202

SISÄINEN PALVELUTOIMINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	10 415	20 505	0	20 505	12 047	58,8 %	-8 458
Maksutuotot	175	200	0	200	149	74,4 %	-51
Vuokratuotot	322	300	0	300	924	308,0 %	624
Muut toimintatuotot	433	5 767	-3 000	2 767	542	19,6 %	-2 225
Toimintatuotot yht.	11 344	26 772	-3 000	23 772	13 661	57,5 %	-10 111
KL tulot	74 749	87 448	0	87 448	85 669	98,0 %	-1 779
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-83 252	-80 987	18 000	-62 987	-69 447	110,3 %	-6 460
Palvelujen ostot	-45 362	-43 000	0	-43 000	-44 680	103,9 %	-1 680
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 214	-2 520	0	-2 520	-2 830	112,3 %	-310
Vuokrakulut	-16 423	-19 508	0	-19 508	-19 247	98,7 %	261
Muut toimintakulut	-14 727	-22 650	0	-22 650	-21 802	96,3 %	848
Toimintakulut yht.	-161 977	-168 665	18 000	-150 665	-158 006	104,9 %	-7 341
KL menot	-3 680	-2 809	0	-2 809	-2 880	102,5 %	-71
Toimintakate	-79 564	-57 254	15 000	-42 254	-61 555	145,7 %	-19 301
Yhteensä	-79 564	-57 254	15 000	-42 254	-61 555	145,7 %	-19 301
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-9	-7	2	-5	-7	145,0 %	-2

2.4.6. Talouspalvelut (Tehtävä 20)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Marika Silvennoinen

TOIMINNAN KUVAUS

Talouspalvelut hoitavat kaupungin laskentatoimeen, talousohjaukseen ja rahoitukseen liittyvät tehtävät. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluvat hankintaprosessien kehittäminen sekä hankintojen ohjaus ja seuranta. Talouspalvelut huolehtivat myös konserniyhtiöiden ohjeistuksesta ja seurannasta sekä riskienhallinta- ja vakuutusasioiden koordinoinnista.

Talouspalveluissa tuotetaan kaupungin toimialoille tukipalveluita talouden suunnitteluun, budjetointiin ja investointisuunnitelmiin. Yksikkö huolehtii talouden raportoinnista, seurannasta, analysoinnista ja auttaa talouden järjestelmiin liittyvissä asioissa. Tavoitteena on tuottaa palvelut tehokkaasti siten, että kirjanpito on ajantasaista, johdon ja toimialojen raportointi selkeää, taloussuunnittelu laadukasta, maksatus ja perintä tehokasta sekä rahavarojen hoito tuottavaa.

Tehtäväalueeseen sisältyy seuraavien osatehtävien menot ja tulot: taloushallinto ja kunnallisverotus.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Ulkoistetut kirjanpitopalvelut palautettiin kaupungin omaksi työksi keväällä 2021. Organisaatio- ja palvelurakennemuutoksen seurauksena koko talouspalveluiden henkilökunta on aloittanut uusina työntekijöinä vuosien 2021–2023 aikana.

Vuoden 2023 aikana tapahtui runsaasti henkilöstömuutoksia. Pitkäaikainen pääkassanhoitaja eläköityi huhtikuussa, toinen kirjanpitäjä irtisanoutui ja controller jäi lakisääteiselle virkavapaalle syyskuussa palaten osaaikaisesti takaisin elokuussa 2024 ja jälleen kokoaikaiseksi keväällä 2025. Pääkassanhoitajan tehtävä on ollut täyttämättä huhtikuusta 2023 lähtien. Kirjanpitäjän tehtävä täytettiin sisäisillä järjestelyillä, kun taloussihteeri siirtyi suostumuksensa mukaisesti kirjanpitäjän tehtävään. Taloussihteerin tehtävä oli julkisessa haussa ja uusi taloussihteeri aloitti lokakuussa 2023.

Taloushallinnon järjestelmät ovat olleet pääsääntöisesti vanhentuneita ja niiden uudistaminen aloitettiin vuonna 2021 hankkimalla uusi konserniohjelman. Vuoden 2022 aikana uusittiin osto- ja matkalaskujen kierrätysjärjestelmät ja vuoden 2023 aikana aloitettiin uuden pitkäaikaistaltiointijärjestelmän käyttöönotto sekä kehitettiin omat talousarviopohjat järjestelmätoimittajan irtisanoessa vanhat arkistointi- ja taloussuunnittelujärjestelmät. Keväällä 2024 irtisanottiin Sarastian PBI -raportointijärjestelmä.

Alkuvuodesta 2025 perustettiin talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja tarjoava in-house yhtiö, Laskenta-Vakka Oy, josta tuli kaupungin uusi osakkuusyhtiö. Muita yhtiön osakaskuntia ovat Uudenkaupungin kaupunki sekä Taivassalon kunta. Yhtiö kilpailutti keväällä talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät osakaskunnilleen ja kesällä 2025 aloitettiin uusien taloushallinnon järjestelmien käyttöönotto. Syksyn aikana otettiin käyttöön uusi taloussuunnittelujärjestelmä sekä ostolaskujen kierrätysjärjestelmä. Muut taloushallinnon järjestelmät otetaan käyttöön asteittain kevään 2026 aikana. Samalla tehdään integroinnit toimialojen omiin laskutusjärjestelmiin. Uusien järjestelmien käyttöönotot ovat merkittäviä muutoksia toimintaympäristössä ja kuormittavat henkilöstöä.

TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Valtiokonttorin raportointivaatimukset TE-palveluihin liittyen ovat työllistäneet henkilökuntaa runsaasti. Kaupunki esimerkiksi joutuu laskuttamaan itse tuottamansa lähipalvelut palveluluokittain jaoteltuna isäntäkunta Turulta. Tämä aiheuttaa säännöllistä lisätyötä taloushallinnolle.

Vuoden 2025 joulukuussa perustettiin uusi sote-kiinteistöyhtiö, Laitilan Sosiaali- ja terveystalvotukiinteistö Oy, johon tullaan yhtiöittämään ensin Terveysteskuus ja myöhemmin muitakin sote-kiinteistöjä, mikäli Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) jatkaa niissä vuokralaisena. Yhtiöittämiseen liittvät juridiset selvitykset, valmistelutyö, kannattavuuslaskelmat sekä neuvottelut Varhan kanssa työllistivät, mutta samalla myös palkitsivat, sillä kaupunki sai neuvoteltua Varhan kanssa viiden vuoden vuokrasopimuksen Terveysteskuusta. Paloaseman osalta kaupunki jätti myyntitarjouksen Varhalle.

On tärkeää, että saumatonta yhteistyötä hyvinvointialueen, Turun työllisyysalueen ja muiden kuntien kanssa jatketaan myös tulevinä vuosina.

Konserniohjausta, talouden suunnittelua ja seurantaa, kustannuslaskentaa sekä muitakin taloushallinnon prosesseja kehitetään jatkuvasti. Jatkossa yhteistyö muiden kuntien kanssa erityisesti järjestelmien ja prosessien kehityksessä korostuu entisestään VakkaLaskenta Oy:n kautta. Konserniyhtiöiden omistusrakenteen selkeytystä jatketaan myös tulevinä vuosina. Vuoden 2024 aikana fuusioitiin kaksi kiinteistöyhtiötä Laitilan taloihin. Vuoden 2025 aikana kaupunki osti 100 % omistusosuuden yhdestä kiinteistöyhtiöstä sekä käynnisti neuvottelut toisesta. Myös nämä yhtiöt on tarkoitus fuusioda Laitilan taloihin.

Edelleen jatkuvana epävarmuustekijänä on Petteri Orpon hallituksen kaavailemat muutokset hankintalakiin, jotka toteutuessaan tulevat aiheuttamaan merkittävät lisäkustannukset erityisesti Laitilan kaltaisille pienille kunnille. Hallituksen esityksessä ehdotettu sidosyksiköiden 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimus vaarantaisi ja osin kokonaan lopettaisi seudullisen yhteistyön palveluiden järjestämisessä. Kustannukset syntyisivät muun muassa yhtiöiden ja palveluiden purkamisesta ja uudelleen organisoimisesta. Lisäksi kuntien neuvotteluvoima ja keskittämisestä saadut edut vähenisivät, jolloin hinnat tulisivat merkittävästi nousemaan. Hankintalakiuudistus rajoittaisi merkittävästi LaskentaVakka Oy:n kaltaisten in-house yhtiöiden toimintaa rajamalla potentiaalisten osakaskuntien määrän ja siten toiminnan volyymin hyvin pieneksi, jolloin palvelujen ja järjestelmien hinta kasvaa ja kehittämismahdollisuudet kaventuvat.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvio toteutui kokonaisuutena lähes suunnitellusti, joten olennaisia poikkeamia ei ollut. Säästöä syntyi hiukan, sillä järjestelmä uudistuksen valmistelu, uusien järjestelmien käyttöönotot sekä yritysjärjestelyt on toteutettu pääsääntöisesti omana työnä, eikä ostopalveluita ole juuri käytetty.

HENKILÖSTÖ

Talouspalveluihin kuuluu vakinaisina viranhaltijoina talousjohtaja ja controller sekä työsuhteisina toimihenkilöinä kaksi kirjanpitäjää ja taloussihteeri. Pääkassanhoitajan tehtävä lakkautettiin vuonna 2024.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtajat ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset, jatkuvasti lisääntyvät raportointivelvoitteet, lakimuutokset sekä järjestelmien uudistuspaineeet tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Mittavien järjestelmä uudistusten valmistelu ja hallittu läpivienti vaatisivat lisäresursointia. Uudet teknologiat ja digitalisaatio

puolestaan muuttavat työn tekemisen tapaa ja edellyttävät uudenlaista osaamista. Henkilöstön työhyvinvointiin ja -kuormitukseen tulee kiinnittää huomiota mm. huolehtimalla toimivista sijaistusjärjestelyistä ja työnjaosta, osaamisen- ja prosessien kehittämisestä sekä yhdenmukaisista toimintatavoista. Lisäksi huolehditaan riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talouden tasapaino	Investoinnit kestävällä tasolla	Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut: 137,3 %
	Kaupungin lainakanta hallinnassa	Vuosikate kattaa 1/10 lainakan-nasta vastaamaan lainanlyhennyk-siä. Lainojen korkosuojaustaso on vähintään 50 %.	Toteutunut. Lainojen suojausaste 83,1 %
	Tulot kattavat menot	Kassavarat vähintään 15 päivää Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on riittävällä tasolla, jotta vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa	Toteutunut. Kassavarat 17 päivää.
Talouden reunaehto- jen huomioiminen	Kriisikuntakriteerien mittareiden seuraaminen	Konsernituloslaskelman vuosikate on vähintään 80 % poistoista	Toteutunut: 122,6 %
		Tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Toteutunut. Laitilan tuloveroprosentti oli 8,4 ja Manner-Suomen kunnissa se oli painotettuna keskimäärin 7,54 %
		Konsernin lainamäärä ja vuokravastuut ovat alle 50 % kaikkien kuntien konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisestä määrästä	Toteutunut. Laitila 3 812/asukas 8 549/asukas keskimäärin kunnissa vuonna 2024
		Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Toteutunut: 1,66
Taseen ylijäämän turvaaminen	Kaupungin menot sopeutetaan tuloihin	Laaditaan uusi talouden tasapainotamisohjelma	Laadittu vuonna 2024 ja kestää vuoteen 2027
	Päivitetään kuluvan vuoden talousennusteita juoksevasti, jotta korjaavia toimenpiteitä ehditään tarvittaessa tehdä	Laskennalliset talousennusteet osavuosiraportointien yhteydessä	Toteutuneet.
Vastuu ympäristöstä			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Ostolaskuprosessin sähköistäminen, myös myyntilaskutuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan verkkolaskutusta	Järjestelmä uudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön toimitajaportaali	Siirtyminen kokonaan verkkolaskuihin ostolaskuissa ja e-laskujen osuuden kasvattaminen myyntilaskuissa.	Ei täysin toteutunut. Paperilaskuja tuli vielä 652 kpl:tta ja myyntilaskuista 65 % oli paperisia.
Ketterä mukautuminen muutoksiin			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma

Lainsäädännön ja raportointivelvoitteiden muutoksiin varaudutaan proaktiivisesti	Aktiivinen osallistuminen koulutuksiin ja tiedotustilaisuuksiin. Järjestelmiin tehdään tarvittavat muutokset	Raportoinnit tehty ajallaan ja mahdollisuuksien mukaan automatisaatiota hyödyntämällä	Toteutunut aikataulun osalta, mutta kuntien jatkuvasti kasvavat raportointivaatimukset aiheuttavat myös manuaalista työtä.
Talousjärjestelmien asteittainen uusiminen	Toimiva – manuaalityöväihteitä vähentävä raportointi	Uusitut järjestelmät	Toteutunut osittain. Järjestelmäkilpailutus toteutettiin yhteistyössä LaskentaVakka Oy:n osakaskuntien kanssa ja uusi taloussuunnittelujärjestelmä otettiin käyttöön syksyllä. Johdon raportointijärjestelmän käyttöönotto siirtyi kevääseen 2026.
Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö	Toimivat sijaisjärjestelyt ja työnjako	Sijaisjärjestelyjen kehittäminen ja tarvittavan osaamisen varmistaminen sisäisellä koulutuksella/perehdytyksellä.	Sijaisjärjestelyjen ja osaamisen kehittäminen on jatkuvaa, joten ”valmista” ei tule koskaan. Uusien järjestelmien kilpailutus ja käyttöönotto veivät paljon resursseja, joten muihin koulutuksiin ei juuri jäänyt aikaa.
	Yhdenmukaiset toimintatavat ja prosessit	Ohjeistus on selkeää ja helposti saavutettavissa	Kehitetään jatkuvasti. Intranettiin on koostettu laaja kattaus talouden ohjeita helposti saavutettavaksi.
	Säännölliset kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut käydään vuosittain	Toteutunut
	Säännölliset tiimipalaverit ja tehokas tiedonkulku	Tiimipalaverit pidetään 1–2 viikon välein	Toteutunut osittain. Järjestelmien uusimiseen liittyviä tilaisuuksia on ollut niin runsaasti, että varsinaisia tiimipalavereita ei ole aina ehditty pitää.
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen suunnitelman mukaisesti	Koulutuksiin on osallistuttu koulutussuunnitelman mukaisesti	Pääasiassa toteutunut.
	Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys tehtäviinsä	Perehdytyksestä huolehdittu perehdytysohjeiden mukaisesti kaikille uusille työntekijöille	Vuoden 2025 aikana ei tullut uusia työntekijöitä.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Kirjanpidon tositteet	464	415	467
Paperilaskut (osto)	666	0	652
Verkkolaskut (osto)	11 844	15 000	11 886
Paperilaskut (myynti)	9 000	7 000	7 943
Verkkolaskut (myynti)	3 923*	10 000	4 276*
*Verkkolaskujen osuus myyntilaskuista perustuu arvioon. Järjestelmästä ei saa raporttia erikseen verkko- ja paperilaskuista			

TALOUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	140	-	140
Tuet ja avustukset	236	0	0	0	146	-	146
Muut toimintatuotot	774	1 194	0	1 194	1 552	130,0 %	358
Toimintatuotot yht.	1 009	1 194	0	1 194	1 839	154,0 %	645
KL tulot	464 696	478 435	0	478 435	460 223	96,2 %	-18 212
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-349 702	-337 481	0	-337 481	-343 128	101,7 %	-5 647
Palvelujen ostot	-152 779	-174 244	0	-174 244	-154 700	88,8 %	19 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93	-1 200	0	-1 200	-366	30,5 %	834
Vuokrakulut	-55 845	-55 158	0	-55 158	-52 642	95,4 %	2 516
Muut toimintakulut	-256	-375	0	-375	-291	77,6 %	84
Toimintakulut yht.	-558 676	-568 458	0	-568 458	-551 128	97,0 %	17 331
Toimintakate	-92 971	-88 829	0	-88 829	-89 066	100,3 %	-237
Poistot ja arvonalentumiset	-6 022	-4 517	0	-4 517	-4 517	100,0 %	0
Yhteensä	-98 993	-93 346	0	-93 346	-93 583	100,3 %	-237
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-12	-11	0	-11	-11	99,8 %	0

2.4.7. Elinkeinotoimi (Tehtävä 21)

Vastuuhenkilö: elinvoimapäällikkö Juha-Matti Päivölä

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan elinkeinotoimen tehtävänä on kehittää elinkeinon harjoittamisen yleisiä edellytyksiä sekä huolehtia kunnan ja elinkeinonharjoittajien välisestä yhteistyöstä sekä edistää Laitilan imagoa hyvänä paikkana asua, elää ja yrittää.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilan kaupungin työpaikkojen omavaraisuusaste on tilastokeskuksen 2023 tilastoinnin mukaan 100,9 % ja työttömyysaste 12/2025 oli 8,1 %. Laitilan kaupungin monipuolinen yritysten toimialarakenne mahdollistaa hyvät edellytykset positiiviselle kehitykselle. Työllisyystilanteeseen vaikuttaa paikallisesti myös vientiteollisuudessa tapahtuvat muutokset Euroopassa ja maailmalla. Hyvä työllisyystilanne Laitilassa ja koko työssäkäyntialueella on näkynyt perinteisesti matalina työttömyyslukuina. Laitila on edelleen vahva teollisen toiminnan keskus ja alueen yrityksillä on positiivinen vire liiketoiminnassa ja halu liiketoimintojen laajentamiseen. Edellytykset uusien työpaikkojen syntymiselle sekä teollisuudessa että palveluissa ovat edelleen hyvät ja yleensäkin Vakka-Suomen alueella. Lähialueen suurteollisuuden suhdannevaihtelut heijastuvat myös alueen yrityksiin ja sillä on vaikutukset myös alueen työllisyyteen, työttömyysasteeseen ja asukasluvun kehitykseen.

Vt8:n alueenkäytön valmistuminen, tiesuunnittelun ja kaavamuutosten valmistuminen luo uusia mahdollisuuksia kaupungin kehittämiseksi sekä kaupalle ja teollisuudelle. Valtatie 8:n Laitilan risteysjärjestelyiden viivästyminen ja puuttuminen väyläviraston investointilistalta hidastaa risteysalueen palvelujen kehittymistä.

Laitilan vetovoimaa asukkaiden ja yritysten hyvinvoinnin näkökulmasta tulee lisätä, samalla uusien teollisuustonttien kaavoitus on käynnistynyt Samppanummen laajennuksen osalta. Koveronnummen yritysalueen merkitys vetovoimaisena alueena on kasvanut alueelle sijoittuneiden yritysten myötä. Erityistä huomiota on lisättävä myös kaupungin keskustan viihtyisyyteen ja kehittymiseen, johon ollaan päättäneen hankkeen osalta saatu uusia kokeiluja sekä kehitysideoita.

Suurimmat muutokset raportointivuonna toimintaympäristöön on aiheuttanut edelleen jatkuva Ukrainan sodan aiheuttamat suorat ja seurannaisvaikutukset kustannusten nousun myötä. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet myös Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttivat myös yleisesti yritysten varautuminen uuteen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen. Ukrainan sodan ja Venäjän talouspakotteiden pääosin aiheuttama kustannustason nousu energian hinnassa ja sen myötä inflaation ja korkotason nousu vaikuttavat myös alueen yrityksiin ja yritysten tuloksiin. Vaikka edelleen jatkuvalla konfliktilla ja yleisellä kustannustason nousulla on ollut useita negatiivisia vaikutuksia alueellisesti, niin perusteellisuus on toistaiseksi pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa suotuisasti. Vuoden 2025 uhkakuvina voidaan nähdä lakkoilun aiheuttamat vaikutukset, inflaation kehittyminen ja yleisesti maailman talouspolitiikan ja USA:n talouspolitiikan vaikutukset välillisesti myös paikalliseen teollisuuteen. Geopoliittiset uhkakuvat ovat osana kokonaisuutta.

Laitilan väkiluvun hienoinen kasvu-ura edellyttää edelleen työpaikkaomavaraisuuden pitämistä korkeana. Työpaikkojen ohella tulee asumisen ja vapaa-ajan harrastusten vaihtoehtoja edelleen lisätä ja monipuolistaa. Korkeatasoinen ja monipuolinen asuntotarjonta ja liikunta- ja kulttuuriharrastusmahdollisuuksien

kehittäminen on entistäkin tärkeämpi arvo valittaessa uutta asuinalueita. Verkostomainen toiminta yhteistyössä alueen vetovoiman kasvattamiseksi yhdessä yrittäjien ja lähialueiden kanssa on tärkeää.

Työllisyyspalvelujen uudistus tuli voimaan vuoden 2025 alussa. Muutos, omien lähipalvelujen rakentaminen ja aktiivinen osallistuminen uudistuksen läpiviemiseen on ollut merkittävää elinvoiman, mutta myös muiden kaupungin yksiköiden osalta. Työllisyyspalveluihin kohdistuviin lakimuutoksiin on vastattu toiminnan järjestyksellä. Laitilan kaupungin työllisyyspalveluita on uudistettu yhdistämällä työtoiminnot samaan yksikköön ja suuntaamalla uusi henkilöresurssi tavalla, joka tehostaa työttömien työllistymisen mahdollisuuksia.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Inflaation aiheuttama kustannustason nousu on yksi merkittävä syy sekä panostus uusien asuinalueiden tonttimarkkinointiin, toteutuu vuonna 2026. Toimitilojen kysynnän vaihtelut sekä kustannukset. Kaupunkikehityksen osalta meneillään olevien ja aloituksessa olevien hankkeiden laskutuksen jaksottuminen.

Ukrainalaisen kotikunnan hakemisen myötä, heidän osuutensa Laitilan asukasluvussa on noussut. Tilapäistä suojelua saavien henkilöiden kuntaan asettumisen myötä on myös valtion maksamien kotoutumiskorvausten määrä noussut. Kotoutumisen valtionavustukset olivat arvioitua suuremmat. Lisäksi TEM maksoi työllisyyspalvelujen muutoksen valmisteluun liittyvää TE-muutoskulukorvausta, josta tuli päätös vasta joulukuussa.

HENKILÖSTÖ

Elinvoimapäällikkö

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Toimitilat: Elinkeinotoimi vuokraa teollisuus- ja toimitiloja. Tilojen kuntoa ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti. Esiin tuleviin ongelmiin reagoidaan tilanteen mukaan. Suurimpina riskeinä on korjausvelan kasvaminen ja yllättävät korjausmenot.

Sopimusriskit: Maailmanpoliittinen tilanne on kuitenkin osoittanut, että yllätyksiä voi tulla muualta kuin sopimustasolta. Vuokrien maksua seurataan yhteistyössä talousosaston ja Reviren kanssa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET ELINKEINOTOIMI

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	- markkinointi ja viestintä	- digitalisaation hyödyntäminen markkinoinnissa ja viestinnässä	toteutunut
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvinvoiva yrityselämä	yritystonttien vuokraus ja myynti yhteistyössä teknisen toimen kanssa	kaavoitus, riittävästi monipuolista tonttitarjontaa yritysten tarpeisiin	toteutunut osittain
	Toimitilojen välittäminen	kaupungin suoraan omistamien toimitilojen vuokraus tai myynti	toteutunut
	yrittäjyyden edistäminen yhdessä eri toimijoiden kanssa	yhteistyö yrittäjien, 4H ja Ukipoliken kanssa	toteutunut
	kasvuyritysten kehityksen edistäminen	päätöksenteon joustavuus ja nopeus	toteutunut
	työvoiman saatavuus	yhteistyö työllisyyspalvelujen kanssa	toteutunut
Elinvoimainen kaupunki	Laitilan markkinointi	markkinointi ja viestintäsuunnitelma	toteutunut

asuintonttien markkinointi	kaavoitus, vetovoimaiset asuinalu-	toteutunut
keskustan kehittäminen	ideapajat keskustan elinvoimaisuuden lisäämiseen	toteutunut
kylien elinvoimaisuus	kylien tapaamiset	toteutunut
yhteistyö kulttuurin kanssa	kaupungin tapahtumat	toteutunut
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>		
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>
Sujuvan asumisen kaupunki	Palveluiden saatavuuden parantaminen	Digitaalisuuden hyödyntäminen prosesseissa
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>		
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>
Yrityslähtöiset prosessit	yritysnäkökulman huomioiminen päätöksenteossa	yritysjäyysvaikutusten arviointi päätöksenteossa
		toteutunut osittain

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Perustetut yritykset	48	35	40
Lopetetut yritykset	45	26	37

ELINKEINOTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	820 503	0	0	0	0	-	0
Maksutuotot	3	0	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	313 009	0	0	0	0	-	0
Vuokratuotot	104 876	53 370	17 000	70 370	70 815	100,6 %	445
Muut toimintatuotot	11 274	410	28 000	28 410	27 941	98,3 %	-469
Toimintatuotot yht.	1 249 666	53 780	45 000	98 780	98 756	100,0 %	-24
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-955 367	-90 829	0	-90 829	-92 690	102,0 %	-1 861
Palvelujen ostot	-309 590	-201 782	-19 500	-221 282	-171 922	77,7 %	49 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96 879	-2 000	0	-2 000	-11 908	595,4 %	-9 908
Avustukset	-342 810	-26 000	4 000	-22 000	-18 147	82,5 %	3 853
Vuokratulot	-281 245	-57 607	0	-57 607	-68 994	119,8 %	-11 387
Muut toimintakulut	-3 532	-300	0	-300	15 621	-	15 921
Toimintakulut yht.	-1 989 423	-378 518	-15 500	-394 018	-348 039	88,3 %	45 979
KL menot	-72 751	-7 472	0	-7 472	-7 468	99,9 %	4
Toimintakate	-812 508	-332 210	29 500	-302 710	-256 751	84,8 %	45 959
Poistot ja arvonalentumiset	-20 101	-1 589	0	-1 589	-1 589	100,0 %	0
Yhteensä	-832 609	-333 799	29 500	-304 299	-258 340	84,9 %	45 959
Asukasluvu 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-98	-40	4	-36	-31	84,5 %	6

2.4.8. Kaavoitus (Tehtävä 22)

Vastuuhenkilöt: kaupunkisuunnittelija Satu Sarkoranta 15.6.2025 asti. Sijaisena tekninen johtaja Mika Raula 1.8.2025 alkaen.

TOIMINNAN KUVAUS

Kaavoituksen tehtävään sisältyy kaupungin maankäytön suunnittelu ja ohjaus, mukaan lukien poikkeamislupapäätösten sekä suunnittelutarveratkaisujen valmistelu. Tukieliimenä kaava-asioiden valmistelussa kaupunginhallitukselle toimi uuden valtuustokauden alkamiseen saakka elinvoimajaosto.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2025 kaavoituksen osalta ei juurikaan edetty. Kaupunkisuunnittelija irtisanoutui tehtävistään kesäkuussa ja tehtäviä hoidettiin sijaisjärjestelyin. Asemakaavoja ja asemakaavamuutoksia on ollut laadittavana eri alueilla. Samppanummen teollisuusalueen asemakaavan muutos on luonnosvaiheessa.

Keskustan ja sen ympäristön oikeusvaikutteinen osayleiskaava on hyväksytty 2009 ja on lainvoimainen Meijerin aluetta lukuun ottamatta. Osayleiskaavaa keskustan alueelle suunnitellaan päivitettäväksi kaupungin uusien strategisten suunnitelmien sekä päivittyneen maakuntakaavan pohjalta.

Digitaalista ja paikkatietopohjaista kaavoitusta on edistetty kuluneen vuoden aikana käyttöönottamalla paikkatieto-ohjelma mm. kaavojen laadintaa ja kaavarekisteriä sekä sähköistä lupa-asiointia varten.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kaavojen eteenpäin viennissä oli suuria vaikeuksia. Ainoa valmistunut asemakaava, Palvelutalon asemakaava, hyväksyttiin syksyllä. Lisäksi esim. yleiskaavaa varten tarvittavien selvitysten laadinta ei edistynyt.

Merkittävin syy kaavoituksen vaikeuksiin oli viranhaltijan puuttuminen.

HENKILÖSTÖ

Kaavoituksen henkilöstö koostuu kaupunkisuunnittelijasta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kanssa yhteisestä palvelusihteeristä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Kaavaprosessien keskeytykset tai aloittamatta jättämiset vaikuttavat kaupunkikuvaan ja mahdolliseen rakentamiseen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Maankäytön suunnittelun tuottaminen kustannustehokkaasti	Ammattitaitoinen henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Ei määrärahaylityksiä, kaavoituksesta henkilöä ei loppuvuonna ollut

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Pyrkimys kaava-alueiden eheyttämiseen ja tiivistämiseen huomioiden tulevat energiaratkaisut	Vanhon toteuttamatta olevien kaava-alueiden uuden kaavoitus	Toteumaseuranta	Ei toteutunut

<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaavoituksen palvelujen tehostaminen	Paikkatiedon sekä sähköisen asioinnin saatavuus verkosta	Ajantasaiset ohjelmistot palveluiden tuottamiseen	Toteutunut osittain
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Valmius nopeisiin muutoksiin	Riittävät toimintaresurssit	Tavoitteiden saavuttaminen	Ei toteutunut
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Ammattitaidon ylläpito ja jatkuva kehittäminen henkilöstöä kouluttamalla	Tavoitteiden saavuttaminen	Ei toteutunut

KAAVOITUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	6 500	0	6 500	0	0,0 %	-6 500
Maksutuotot	3 700	2 000	5 000	7 000	12 568	179,5 %	5 568
Muut toimintatuotot	265	215	0	215	203	94,5 %	-12
Toimintatuotot yht.	3 965	8 715	5 000	13 715	12 771	93,1 %	-944
Valmistus omaan käyttöön	400	0	0	0	840	-	840
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-114 717	-94 627	0	-94 627	-77 415	81,8 %	17 212
Palvelujen ostot	-11 083	-57 828	25 000	-32 828	-39 363	119,9 %	-6 535
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190	-1 200	0	-1 200	-247	20,6 %	953
Vuokratulot	-30 353	-32 672	0	-32 672	-21 798	66,7 %	10 874
Toimintakulut yht.	-156 342	-186 327	25 000	-161 327	-138 822	86,1 %	22 505
KL menot	-8 664	-9 869	0	-9 869	-5 854	59,3 %	4 015
Toimintakate	-160 641	-187 481	30 000	-157 481	-131 066	83,2 %	26 415
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-647	-	-647
Yhteensä	-160 641	-187 481	30 000	-157 481	-131 712	83,6 %	25 769
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-19	-22	4	-19	-16	83,2 %	3

2.4.9. Asuntotoimi (Tehtävä 23)

Vastuuhenkilö: asunto- ja palvelusihteeri Tiina Mäkelä

TOIMINNAN KUVAUS

Turvata kuntalaisille tarvetta vastaava, viihtyisä ja asumismenoiltaan kohtuullinen asunto ja asumisympäristö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Asuntotoimisto ottaa vastaan arava-, ja vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen asuntohakemukset. Keskitetty asukasvalintapäätösten tekeminen turvaa valtioneuvoston asettamien kriteerien täyttymisen kaikissa edellä mainituissa vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa.

Asuntotoimen vastuualueena on myös kaupungin omistamien asuntojen korjaus- ja kunnossapito.

Henkilökunta: yksi henkilö, joka hoitaa tehtäviä asuntotoimiston (50 %) lisäksi myös asiointipisteessä (50 %). 1.8.2026 alkaen tehtäväjärjestelyissä ja asiointipisteen aukioloajassa muutoksia: asiointipiste/asuminen (40 %) ja johdon sihteeri (60 %).

Hakua vastaavia asuntoja pystyttiin tarjoamaan uusille kuntalaisille sekä asuntojen vaihtajille normaaliin tapaan ja n. 80 % hakijoista sai hakua vastaavan asunnon

Rakennusmateriaalien kustannusten nousun johdosta joitakin suunniteltuja, ei kiireellisiä korjaustoimia on siirretty myöhäisempään ajankohtaan.

lääkkäitten asuntohakemukset lisääntyivät ja ensisijaisena toiveena hakijoilla oli päästä Palvelukeskuksen Poukan alueelle, erityisesti hissitalon 1–2 h asunnot kiinnostivat ja niihin hakija joutuu jonottamaan. Vetovoimana em. asunnoissa on sijainti ja asumisen helppous. Samassa kiinteistössä toimii lounasravintola ja saatavilla on myös hyvinvointipalveluja. Samaisten alueen rivitaloihin on ollut ajoittain haasteellista löytää asukasta. Em. asunnoissa on huomioitu iäkkäämpien asuminen. Nähtävissä on, että entistä iäkkäämmät asuvat omakotitaloissaan ja seuraava asumismuoto on joku muu kuin rivitaloasunto.

Vuosittain vuokria korotetaan 3 %. Elinkustannusten noustua vuokria jouduttiin korottamaan kuitenkin reilusti enemmän, v.2025 alkaen 10 %. Kelan etuuskien pienenemisen vaikutukset lisäsivät asuntohakemuksia, joissa oli toiveena edullisempi vuokra.

Asumisneuvontatyö maahanmuuttajille siirtyi lähes kokonaan maahanmuuttopalveluille kaupungintalon O-krs.

Pysyväksi käytännöksi ovat jääneet asumiseen liittyvien määräysten ja säännösten päivittämiset useammalla kielellä.

Valtakunnallisena trendinä asumisessa on lisääntynyt vuokra-asuminen vrt. omistusasuminen. Elintapavalinnat mm. etätönn mahdollisuus vaikuttaa asumisen tarpeisiin ja valintoihin. Asuntojen kysyntää pienellä paikakunnalla lisää nopeat internet yhteydet, upea luonto ja rauhallinen elämänlaatu. Kaavoitus-, asumisen ja elinkeinopuolen varhaisvaiheen yhteistyöllä voidaan ennakoita ja saada onnistuneita asumismalleja viireille. Yhteisöllisyys asuu sydämissämme ja asukas on kultamunamme.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuosittain varauduttava asuntojen korjaus- ja laitehankintakuluihin. Budjetti alittui koska kaikkia tukiasunto-kohteita ei ennallistettu vuonna 2025 ja työ jatkuu vielä tulevina vuosina.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vuokra-asuntojen korkea käyttöaste	viihtyisät, remontoitunut asunnot ja kohtuulliset vuokrat	- hakijoista 80 % saa tarpeitansa vastaavan asunnon. Nopeat asukasvalinnat.	Osittain toteutunut.
Pysyvät työikäiset asukkaat			Osittain toteutunut.
Asumisen neuvonta	kotoutumisen tuki ja neuvonta ennaltaehkäisten asunon ongelmia	minimoida maksuhäiriöt ja hädät	
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vuokra-taloyhtiöiden jätteen kierrätys	kierrätysastiat ja selkeä tiedottaminen edelleen		Toteutunut ja jatkuu kaikissa taloyhtiöissä.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä ja monipuolinen asuntotarjonta sekä viihtyisä asuinympäristö	asuntojen saneeraus/ennallistaminen.	Päivitetään asuntoja järjestelmällisesti nykyaikaistaen.	Toteutunut ja jatkuu edelleen.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelun laadukkuus ja tiedottaminen	Henkilökunnan ammattitaito ja lisäkoulutus	Tyytyväiset asunnon saaneet asukkaat	Osittain toteutunut.
Isännöintitapaamisten säännöllisyys	Kasvokkain tapaamiset kuukausittain	kuukauden toisen viikon tiistai ilta-päivisin	Ei toteutunut lisääntyneen työmäärän takia
Yhteistyön lisääminen eri viranomaistahojen kanssa	soisaalityö/kela/TE		
Vapaitten vuokra-asuntojen markkinointi	messut kaupungin kotisivut some kanavat	yhteistyö yritysten kanssa uudet kuntalaiset työntekijät yrityksiin Etuovi, Fb	Ei toteutunut lisääntyneen työmäärän ja asunon tehtävämuutosten takia. Siirtymävuosi.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Viihtyvyys, tasa-arvoisuus	Koulutukset	Osallistua alan koulutuksiin	Ei toteutuneet. Siirtymävuosi.
Koulutukset	Ergonomia/etätyö	Tuki- ja palveluasuminen hankkeen työryhmä	
Työtyytyväisyys	Työmenetelmien ja välineiden ajanmukaisuus	V-S alueen digihanke työryhmä/digineuvonta	
Digitalisaation hyöty	Sähköisten hakemusten muutostyöt ovat käynnissä	Sähköinen tunnistauminen hakemusta täydennettäessä	
Työturvallisuus	Työturvallisuus		Pysynyt ennallaan.

ASUMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	51	0	0	0	12	-	12
Vuokratuotot	141 023	162 346	0	162 346	136 357	84,0 %	-25 989
Muut toimintatuotot	108	171	0	171	248	145,2 %	77
Toimintatuotot yht.	141 182	162 517	0	162 517	136 618	84,1 %	-25 899
KL tulot	80 435	67 569	0	67 569	65 877	97,5 %	-1 692
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-51 289	-54 292	0	-54 292	-37 451	69,0 %	16 841
Palvelujen ostot	-24 151	-21 280	0	-21 280	-30 347	142,6 %	-9 067
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 322	-27 450	0	-27 450	-8 412	30,6 %	19 038
Vuokrakulut	-137 124	-146 682	0	-146 682	-129 870	88,5 %	16 812
Muut toimintakulut	-1	0	0	0	-127	-	-127
Toimintakulut yht.	-213 887	-249 704	0	-249 704	-206 207	82,6 %	43 497
KL menot	-2 007	-2 241	0	-2 241	-1 229	54,8 %	1 012
Toimintakate	5 723	-21 859	0	-21 859	-4 941	22,6 %	16 918
Poistot ja arvonalentumiset	-2 208	-2 208	0	-2 208	-2 208	100,0 %	0
Yhteensä	3 516	-24 067	0	-24 067	-7 149	29,7 %	16 918
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	0	-3	0	-3	-1	29,6 %	2

2.4.10. Työllisyys ja maahanmuutto (Tehtävä 24)

Vastuuhenkilö: Työllisyys- ja maahanmuuttopäällikkö Eila Pappila

TOIMINNAN KUVAUS

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut on osa Laitilan kaupungin elinvoiman erillisyyksikköä. Tavoitteena on edistää yritysten ja työnhakijoiden kohtaamista, työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja toisaalta vaikuttaminen työvoiman saatavuuteen paikkakunnalla. Maahanmuutolla on ollut erityinen merkitys alueen elinkeinoille jo vuosien ajan. Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelujen tavoitteena edesauttaa kotoutumista paikkakunnalle ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Monikulttuurisuustyön tavoitteena on hyvien väestösuhteiden lisääminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelujen toimintaympäristössä on tapahtunut valtava muutos. Vuoden 2025 alusta voimaan tulneiden lakimuutosten myötä Laitilan kaupunki tarjoaa työllisyyspalvelut laitilalaisille työnhakijoille ja yrityspalveluja paikallisille yrityksille osana Turun työllisyysaluetta. Turun työllisyysalueen muodostavat Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Kustavin, Laitilan, Liedon, Loimaan, Maskun, Mynämäen, Naantalina, Nousiaisten, Oripään, Paimion, Paraisten, Pyhärannan, Pöytyän, Raision, Rusko, Sauvon, Taivassalon, Turun, Uudenkaupungin ja Vehmaan kunnat, Turun toimiessa vastuu kuntana. Laitila on yksi yhdeksästä kunnasta, jotka ovat ottaneet vastuulleen lähipalveluiden järjestämisen alueellaan. Uudistuksen tavoitteena on parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa ja nopeuttaa työllistymistä. Tavoitteena on tuoda julkiset työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osaksi kuntien elinvoimatehtäviä. Ensimmäisen vuoden kokemukset ovat tässä suhteessa olleet hyviä. Laitilan aktivointiaste oli korkea ja työttömien määrä väheni vuoden mittaan. Loppuvuodesta tilastoissa näkyi työttömyyden nousua, johtuen autotehtaan tilanteesta. Nuorten työttömien määrä on ollut koko vuoden nouseva, johtuen suhdanne tilanteesta eli kun työpaikkoja on vähän, niin nuorten työllistyminen on entistä vaikeampaa. Yrityksiltä on tullut hyvää palautetta uudesta yhteistyöstä. Työllisyysalueen vastuukunta järjestää palvelut, joita jokaisen kunnan ei yksin kannata hoitaa, tällaisia ovat hankinnat, maksatukset, yleisneuvonta ja tiedotus, koulutus- ja neuvota henkilöstölle, erityistehtävät rajatulle kohderyhmälle jne.

Kunnille siirtyneet palvelut muodostavat uuden valtionosuustehtävän ja kunnat vastaavat palveluiden rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu olisi siirretty toiselle kunnalle. Uudistuksessa kuntien vastuu työttömyysturvan kustannuksista myös laajeni. Taloudellisesti työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntiin on ollut kustannuksiltaan hyvin haasteellista ennakoida ja työllisyysalueen yhteistyö tältä osinkin on ollut, puolin ja toisin, harjoittelua. Kuluneen vuoden aikana on valtion taholta valmisteltu useita eri työttömyysturvaan ja työllisyyspalveluihin liittyviä lakimuutoksia, joten olemme uusien haasteiden edessä jatkuvasti.

Laitilaan on jo vuosien ajan muutettu Suomen lähialueelta tekemään töitä. Viimeisten vuosien aikana maahanmuutossa on nähty ennennäkemätön muutos, kun Ukrainan sodan alettua sadat ukrainalaiset tulivat Laitilaan ja samaan aikaan alueen yritykset ovat rekrytoineet työntekijöitä yhä kauempaa. Ukrainan sotaa paenneiden tilapäistä suojelua tullaan jatkamaan näillä näkymin kevääseen 2027.

Vuoden 2025 alusta tuli voimaan uusi kotoutumislaki, joka velvoittaa kuntia entistä vahvemmin järjestämään kotoutumispalveluita. Kotoutumispalveluiden tavoitteena on löytää sujuvampia polkuja työelämään sekä parantaa maahanmuuttajanaisten ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttaneiden tavoittamista palveluihin. Kotoutumisen alkuvaiheen palveluihin sisältyy osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, koulutusta sekä muita kotoutumista

ja työllistymistä edistäviä palveluita. Suurin osa palveluista on järjestetty työllisyyspalveluiden kautta. Palveluja on myös järjestetty yhteistyössä ja osin ostopalveluna kansalaisopiston kanssa.

Kunnan tehtävänä on tarjota kaikille maahanmuuttaneille matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita. Laitilassa on hankkeen tuella käynnistetty maahanmuuttajille suunnatun infopisteen toiminta. Piste palvelee ukrainalaisia ukrainan kielellä, mutta myös muita ryhmiä englanniksi, venäjäksi tai suomeksi. Ensimmäisen toimintavuoden aikana info piste on auttanut yli 500 kertaa. Tyypilliset kysymykset ovat työhön, viranomaisasiointiin ja oleskelulupiin liittyviä, mutta info piste on auttanut myös elämän kriisitilanteissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Työllisyyspalveluiden merkittävin syy tilinpäätöksen sekä tulo- että menupuolen ylittymiseen oli monimutkainen systeemi, jolla hoidettiin Turun työllisyysalueen taloutta. Turku vastuukuntana haluaa, että osana heidän talouttaan näkyy koko työllisyysalueen kustannukset. Tämä järjestettiin niin, että Laitila laskutti Turulta kuluja, jotka olivat Laitilan kaupungin kuluja ja Turku laskutti vastaavat kulut Laitilalta.

Kuntien osuus työttömyysturvasta arvioitiin olevan iso, mutta se kasvoi lopulta huomattavasti arvioitua suuremmaksi.

HENKILÖSTÖ

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Työllisyys- ja maahanmuuttopäällikkö	1		
Työnjohtaja	1		
Vaihtotyöntekijä	6		2
Palkkatuella työllistetyt	2		2
Työllisyysasiantuntija	5		
Työllisyyspalveluohjaaja	1		
Kotoutumisohjaaja	2		2
Harjoittelija			

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työttömyyden vähentäminen erityisesti nuorten keskuudessa.	Palveluiden tavoitteellistaminen, monipuolistaminen ja yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa.	Alle 25-vuotiaiden nuorten työtömien työnhakijoiden määrä alle 30.	40 8,1 %
Työllisyyspalveluiden kehittäminen työllisyyden parantamiseksi.		Työttömien määrä (%).	(luvut tilanteesta 31.12.2025)
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työtoiminnassa panostetaan uusiokäyttöön ja kierrättämiseen.	Kierrätyskeskuksen toimintaa kehitetään ja sen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään myös muussa työtoiminnassa.	Kierrätyskeskuksen asiakasmäärän lisääminen, aloitetaan seuranta.	Kävijöitä 15–25/pvä

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työllisyyspalvelu uudistuksen myötä saada paikallisesti toimivat yri- tys- ja henkilöasiakas- palvelut työllisyyden ja kotoutumisenparanta- miseksi	- Järjestetään lakisääteiset työllisyyspalvelut laaduk- kaasti niin, että henkilöasi- akkaiden määrä, asiakas- palvelu virkailijaa kohden, ei ole kohtuuttoman suuri.	- keskimääräisesti laskettuna henkilöasiakkaiden määrä on maksimissaan 140 asiakasta vir- kailijaa kohden.	130 asiakasta/virkai- lija

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Järjestetään kotoutu- mista edistävät palvelut tarvetta vastaaviksi.	Neuvonta ja ohjauspalvelu- jen kehittäminen, uuden kotoutusohjelman tekemi- nen ja Monikulttuurisuus- neuvoston toiminta.	Kuntaan asettuneiden vieraskie- listen määrä/kotikunnan saanei- den ukrainalaisten määrä.	1230/322

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvinvoiva ja tyytyväi- nen henkilöstö, joka ha- luaa sitoutua organisaas- ioon	Henkilöstön työhyvinvointi- kysely vuosittain.	Valtaosa (yli 65 %) henkilöstöky- selyyn vastanneista viihtyy työs- sään ja pitää kaupunkia hyvänä työnantajana.	kyllä

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Työttömyysaste -%	9,6 %	7,0 %	8,1 %
Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien työnhakijoiden määrä.	35	25	40

TYÖLLISYYS- JA MAAHANMUUTTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	529 948	1 125 000	1 654 948	1 741 425	105,2 %	86 477
Maksutuotot	0	0	0	0	16 205	-	16 205
Tuet ja avustukset	0	0	55 000	55 000	66 590	121,1 %	11 590
Muut toimintatuotot	0	10 982	0	10 982	5 236	47,7 %	-5 746
Toimintatuotot yht.	0	540 930	1 180 000	1 720 930	1 829 455	106,3 %	108 525
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	0	-732 941	0	-732 941	-751 783	102,6 %	-18 842
Palvelujen ostot	0	-728 663	0	-728 663	-1 066 618	146,4 %	-337 955
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-59 200	0	-59 200	-61 156	103,3 %	-1 956
Avustukset	0	-771 169	0	-771 169	-632 160	82,0 %	139 009
Vuokratkulut	0	-324 635	0	-324 635	-304 078	93,7 %	20 557
Muut toimintakulut	0	-2 200	0	-2 200	-412	18,7 %	1 788
Toimintakulut yht.	0	-2 618 808	0	-2 618 808	-2 816 207	107,5 %	-197 399
KL menot	0	-60 495	0	-60 495	-61 713	102,0 %	-1 218
Toimintakate	0	-2 138 373	1 180 000	-958 373	-1 048 465	109,4 %	-90 092
Poistot ja arvonalentumiset	0	-15 758	0	-15 758	-14 206	90,2 %	1 552
Yhteensä	0	-2 154 131	1 180 000	-974 131	-1 062 671	109,1 %	-88 540
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	0	-257	141	-116	-126	108,5 %	-10

2.4.11. Maaseututoimi (Tehtävä 25)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Maaseututoimessa hallinnoidaan EU-tukea ja kansallista maataloustukea maaseutuyrityksiin, annetaan neuvontaa maatalouslainsäädännöstä, edistetään maaseutuyritysten kehitystä sekä monipuolistetaan maaseutuelinkeinoja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuoden 2013 alusta alkaen Laitilan kaupungin maataloushallinto on ollut osa Vakka-Suomen yhteistoiminta-alueen maataloushallintoa. Palvelut ostetaan käytännössä Vehmaan kunnalta. Tehtävä sisältää maksullisen lomituksen tukea 3.500 euroa.

Maatalouden kannattavuus jatkunee heikkona. Maatalouden rakennemuutos jatkuu, mikä näkyy maatilojen lukumäärän vähenemisenä ja tilakokoon kasvuna.

Vuonna 2024

- aktiivisia maatiloja (tuenhakijoita) 209 kpl
- peltoa viljelyssä 12 500 ha

Vuonna 2025 Laitilassa:

- aktiivisia maatiloja (tuenhakijoita) 197 kpl
- peltoa viljelyssä 12.595 ha

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Suurin syy on henkilöstökulujen vähentyminen. Laitilan osuus kokonaiskuluista oli noin 35 %. Edelleen kokonaiskuluja vähensi siirtyminen syksyllä Vehmaalla pienempään ja edullisempaan toimistotilaan Vinkkilään.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa panostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Maatalouden aktiivitalat	209	225	197

MAASEUTUTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Vuokratuotot	10 905	10 500	-10 500	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	10 905	10 500	-10 500	0	0	-	0
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-114 369	-115 000	0	-115 000	-108 412	94,3 %	6 588
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10	0	0	0	10	-	10
Toimintakulut yht.	-114 359	-115 000	0	-115 000	-108 402	94,3 %	6 598
Toimintakate	-103 454	-104 500	-10 500	-115 000	-108 402	94,3 %	6 598
Yhteensä	-103 454	-104 500	-10 500	-115 000	-108 402	94,3 %	6 598
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-12	-12	-1	-14	-13	93,8 %	1

2.5. Sivistysvaliokunta

2.5.1. Sivistysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Toimialaan kuuluvat sivistystoimen hallinto sekä varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja lukiokoulutus. Lisäksi kokonaisuuteen sisältyvät kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut sekä Vakka-Suomen alueelliset opistot – Vakka-Suomen musiikkiopisto ja Vakka-Suomen kansalaisopisto.

Sivistystoimen tehtävänä on edistää eri-ikäisten kuntalaisten kasvua, oppimista, hyvinvointia ja terveyttä. Kasvatuksellisen ja hyvinvointia tukevan roolin ohella sivistys-palveluilla on merkittävä vaikutus myös kaupungin elinvoimaan ja asukkaiden osallisuuteen. Sivistystoimi järjestää ja tukee monipuolisten ja laadukkaiden palvelujen kehittämistä, jotka vahvistavat kaupungin veto- ja pitovoimaa sekä viihtyisyyttä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Vuosi 2025 oli sivistystoimelle merkittävien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vuosi. Toimialaa ohjasivat kaupungin talouden tasapainottamistoimet, valtakunnalliset uudistukset sekä väestörakenteen muutoksista kumpuavat palvelutarpeet ja niiden arviointi. Keskeisiä kehittämisalueita olivat organisaatorakenteen uudistaminen, oppimisen tuen lainsäädäntömuutoksiin valmistautuminen sekä varautumisen ja turvallisuuden vahvistaminen.

Oppimisen tuen uudistus (1.8.2025) edellytti henkilöstöressurssien ja toimintakäytäntöjen tarkastelua koko esi- ja perusopetuksen laajuudessa. Uudistuksen myötä palvelutarve kasvoi ja perusopetuksen käyttömenot lisääntyivät, mikä korostaa edelleen palvelujen järjestämisen kustannustehokkuuden huomioimista sekä tuen oikea-aikaista kohdentamista.

Vuonna 2025 Laitilassa syntyi 42 lasta, mikä on selvästi vähemmän kuin aiempina vuosina. Väestökehityksen seurauksena myös peruskouluikäisten määrä tulee lähivuosina vähenemään huomattavasti. Alakoulujen oppilasmäärän lasku on jo alkanut, ja kehityksen arvioidaan voimistuvan tulevina vuosina. Tämä trendi heijastuu väistämättä valtionosuuksien pienenemiseen ja lisää paineita sivistystoimen taloudelle sekä palveluiden järjestämiselle. Samanaikaisesti osa koulukiinteistöistä on peruskorjauksen tarpeessa, mikä korostaa investointitarpeita ja tilaratkaisujen uudelleenarviointia. Kokonaisvaltaisen suunnitelman laatiminen Laitilan perusopetuksen palveluverkosta sekä kiinteistökannasta on välttämätöntä, jotta palvelut voidaan turvata kestävästi muuttuvassa toimintaympäristössä.

Sivistystoimi aloitti vuoden 2025 aikana myös valmiuden ja varautumisen kehittämisen. Vuoden 2025 valmiussuunnitelman uudistustyössä korostuivat erityisesti kasvatuksen ja opetuksen kokonaisturvallisuuden periaatteet, riskienhallinta ja palvelujen jatkuvuuden turvaaminen erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Yhteistyö muiden toimialojen ja viranomaisten kanssa nähtiin keskeisenä palvelujen toimintavarmuuden ylläpitämisessä.

Kokonaisuutena sivistystoimen vuosi 2025 oli sekä muutoksia että kehittämistä korostava. Toimiala reagoi ennakoivasti kasvaviin palvelutarpeisiin, lainsäädäntömuutoksiin ja talouden asettamiin reunaehtoihin, samalla vahvistaen palveluita ja kunnan elinvoimaa sivistyspalvelujen kautta.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sivistysvaliokuntatason vuoden 2025 muutetun talousarvion toteutuminen kokonaisuudessaan onnistui erittäin hyvin, talousarvion menojen toteuman ollessa 95,7 %. Vuoden 2025 toimintatuottojen toteuma oli 103,2 %, toimintakatteen ollessa 95,0 %.

HENKILÖSTÖ

Liikuntatoimessa tehtiin vuoden 2025 aikana organisaatorakenteen uudistus. Liikuntapaikkatyöntekijät siirrettiin tekniseen toimeen 1.8.2025 alkaen.

Nuoristoimessa nuorisopäällikön virka on ollut täytettynä määräaikaaisesti 3/2025 saakka ja tämän jälkeen virkatehtävät on järjestetty sisäisellä työnjaolla.

Varhaiskasvatuksessa toinen päiväkodinjohtajan virka on ollut täytettynä sisäisesti määräaikaisesti vuonna 2025.

Lukion rehtorin virka on ollut täytettynä määräaikaisesti ja Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin virkatehtäviä on tämän johdosta hoidettu määräaikaisesti sisäisin järjestelyin.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2025 päivitettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä.

Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain tai tarpeen vaatiessa. Toimialajohtaja ja vastuualueiden ja yksiköiden esihenkilöt seuraavat toimintaa ja taloutta säännöllisesti ja ovat velvoitettuja raportoimaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista.

Talousarvion muutoksia viedään päätöksentekoon toimintavuoden aikana tarvittaessa. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia päivitetään vuosittain. Riskien arviointi tehdään kaupungin Targetor-järjestelmään. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa. Säännöllisillä työpaikkatarkastuksilla valvotaan turvallisuutta sekä lainsäädännön ja määräysten noudattamista viranomaisten toimesta.

Toimintaympäristön ja talouden muutokset ovat tuoneet kasvaneen riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi, kiinteistöjen kunto ja kunnossapito sekä talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet.

Sivistystoimessa on vuoden 2025 aikana aloitettu uuden valmius- ja varautumissuunitelman valmistelu, jota jatketaan vuonna 2026. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin.

Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa

työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen talouden, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden tasapainossa.	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkaiden palvelukokonaisuuksien kehittäminen.	Palvelurakenteen uudistukset Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä	Toteutunut. Talouden tasapainottamissuunnitelma tehty 2024, jossa uudistuksia ja kehittämistä tarkasteltu vuosille 2025–2027.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sivistystoimialan yhteinen tahtotila kantaa toiminnassa vastuuta ympäristöstä.	Toimintojen ja päätösten arviointi myös ympäristön ja kestävän kehityksen näkökulmasta	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä	Toteutunut.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen.	Palvelurakenteen kehittämisen hyvinvointia ja terveyttä tukevaksi taloudellisten reunaehdot huomioiden	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	Toteutunut.
Tiedolla johtamisen vahvistaminen.	Päätöksenteon tukena toimintaa ja taloutta kuvaavien mittareiden ja raportointijärjestelmien hyödyntäminen	Sivistysvaliokunnalle tuodaan avointa ja ajantasaista tietoa säännöllisesti erilaisten tilastojen ja raportointien muodossa.	Toteutunut. Sivistysvaliokunnalle on tuotu tiedoksi ja päätöksenteon tueksi mm. koulu-terveyskyselyn tulokset, talouden toteumatieto, oppilasmäärät ja -ennusteet koulu-kohtaisesti jne.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupunkilaisten kuulemisen ja osallistumisen edistäminen ja tukeminen	Yhteisöllisyyden ja osallistamismahdollisuuksien sekä avoimuuden lisääminen. Viestinnän kehittäminen.	Sivistystoimen kuntalais- ja järjestöillat, uusien yhteistyömallien kehittäminen.	Ei toteutunut. Kuntalais- ja järjestöiltoja ei ole toteutettu henkilöstöresurssivajeen vuoksi.
Yhdenvertaisuuden edistäminen	Toimintojen ja päätösten arviointi yhdenvertaisuuden näkökulmasta	Päätöksenteko yhdenvertaisuus huomioiden	Toteutunut.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Henkilöstön mahdollisuus kehittää ja kehittyä työssä. Työyhteisöjen toimintakulttuurin tavoitteellinen kehittäminen.	Koulutussuunnitelma Hyvinvointikyselyt ja niiden pohjalta tehty toiminnan tavoitteet	Laadittu 3/2025 Toteutunut. Organisaation työhyvinvointikysely 4/2025 ja tavoitteet asetettu 8/2025.

Laadukas johtaminen	Sivistysvaliokunnan päätöksenteko pohjautuu käytettävissä olevaan ajantasaiseen ja mahdollisimman laaja-alaiseen tietoon.	Erilaiset tiedolla johtamisen välineiden käyttö (mittarit, raportit), avoin vuorovaikutus, asioiden valmistelu on laadukasta ja laaja-alaista, jonka pohjalta päätöksenteko on kestävä.	Toteutunut.
---------------------	---	---	-------------

SIVISTYSVALIOKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	536 364	439 290	110 000	549 290	593 472	108,0 %	44 182
Maksutuotot	354 427	428 500	-10 000	418 500	345 126	82,5 %	-73 374
Tuet ja avustukset	704 798	469 400	31 798	501 198	597 863	119,3 %	96 665
Vuokratuotot	89 647	90 992	-10 000	80 992	87 447	108,0 %	6 455
Muut toimintatuotot	260 650	261 801	0	261 801	245 064	93,6 %	-16 737
Toimintatuotot yht.	1 945 885	1 689 983	121 798	1 811 781	1 868 973	103,2 %	57 192
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-13 119 503	-13 391 209	-91 700	-13 482 909	-12 847 154	95,3 %	635 755
Palvelujen ostot	-4 001 055	-4 246 798	340 250	-3 906 548	-3 768 942	96,5 %	137 606
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-498 364	-562 571	-550	-563 121	-587 378	104,3 %	-24 257
Avustukset	-445 070	-545 010	53 000	-492 010	-459 551	93,4 %	32 459
Vuokratulot	-6 132 798	-6 715 554	215 303	-6 500 251	-6 186 593	95,2 %	313 658
Muut toimintakulut	-56 714	-12 620	0	-12 620	-24 338	192,9 %	-11 718
Toimintakulut yht.	-24 253 504	-25 473 762	516 303	-24 957 459	-23 873 957	95,7 %	1 083 502
KL menot	-984 397	-1 087 222	0	-1 087 222	-1 023 481	94,1 %	63 741
Toimintakate	-23 292 016	-24 871 001	638 101	-24 232 900	-23 028 465	95,0 %	1 204 435
Poistot ja arvonalentumiset	-247 450	-278 446	0	-278 446	-248 146	89,1 %	30 300
Yhteensä	-23 539 466	-25 149 447	638 101	-24 511 346	-23 276 611	95,0 %	1 234 735
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-2 776	-3 004	76	-2 928	-2 767	94,5 %	161

2.5.2. Sivistystoimen hallinto (Tehtävä 26)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinto johtaa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluita, aamu- ja iltapäivätoimintaa, lukio-koulutusta, kirjasto- ja kulttuuripalveluita, nuoriso- ja liikuntapalveluita sekä alueellisten opistojen palveluita. Hallinto vastaa sivistystoimen palveluiden kokonaisuudesta ja pyrkii ennakoimaan toimintaympäristöjen muutoksia, palvelutarpeita ja resursseja. Sivistystoimen hallinto ohjaa ja koordinoi tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaa tavoitteiden toteuttamiseksi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Alkuvuonna 2025 sivistystoimessa valmistauduttiin laajaan esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistukseen. Uudistus eteni valtakunnallisen lainsäädäntö- ja opetussuunnitelmamuutosten pohjalta. Uudistus astui voimaan 1.8.2025.

Laitilan kaupungin perusopetuksessa uudistuksen toimeenpano vaikutti opetuksen järjestämisen rakenteisiin. Syksyllä 2025 ensimmäisen vuosiluokan aloittavat oppilaat saivat jokainen aloittaa opintonsa omassa lähikoulussa oppimisen tuen tarpeista huolimatta. Muutoksia tehtiin myös Varppeen yläkoulussa, jossa Poiju-luokka aloitti toimintansa tarjoten oppilaille mahdollisuuden lyhytaikaisiin interventioihin oppimisen ja koulunkäynnin osalta. Myös alakoulun ja yläkoulun yhteinen nivelvaiheen luokka perustettiin vastaamaan oppilaiden tuen tarpeisiin. Oppimisen tuen uudistus vaati perusopetuksen henkilöstöresurssin lisäämistä ja koko opetushenkilöstön osaamisen vahvistamista.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) kanssa tehtävää yhteistyötä kehitettiin vuoden 2025 aikana. Sivistysjohtaja edusti kuntia Varsinais-Suomen sitouttavan kouluyhteistyön työryhmässä, jossa kehitetään strategista ja johtamista tukevaa toimintaa koulupoissaolojen ja koulupudokkuuden ennaltaehkäisyyn tieto- ja tiedeperustaisesti. Lisäksi sivistysjohtaja toimi toimintavuoden 2025–2026 Varhan läntisen alueen SiSote-ohjausryhmän puheenjohtaja.

Laitilan kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu aloitettiin syksyllä 2025. Valmistelun pohjatyötä on tehty viranhaltijatyönä. Suunnitelmaa on lisäksi työstyetty moniammatillisessa lasten ja nuorten hyvinvointiryhmässä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistuu vuoden 2026 aikana ja on osa Laitilan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa.

Vuonna 2025 sivistystoimessa vietiin eteenpäin laajaa organisaatiouudistusta, joka perustui vuonna 2024 laadittuun talouden tasapainottamissuunnitelmaan. Liikuntapaikkatyöntekijät siirrettiin suunnitelman mukaisesti teknisen toimen alaisuuteen elokuusta 2025 alkaen. Vapaa-aikapalveluiden osalta aloitettiin valmistelu palvelujen kokoamisesta yhden tehtäväalueen alle ja tämän osalta käynnistettiin loppuvuodesta 2025 kohdistettu yhteistoimintamenettely, joka jatkuu alkuvuoden 2026.

Pyhärannan kirjastopalvelut siirtyivät Laitilan kaupungin tuottamisvastuulle 1.2.2025 alkaen. Palveluiden siirtymisen kaupungin toimintaan sujui hyvin. Pyhärannan kunnan kanssa on tehty vuoden 2025 aikana tiivistä yhteistyötä kirjastopalveluiden ja yhteisen toimintakulttuurin kehittämisessä.

Vuoden 2025 aikana sivistystoimessa aloitettiin uuden valmius- ja varautumissuunnitelman valmistelu osana kaupungin kokonaisturvallisuuden vahvistamista. Suunnittelussa huomioitiin yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjaukset sekä sivistystoimen vastuu turvata opetuksen ja varhaiskasvatuksen jatkuvuus kaikissa olosuhteissa.

Sivistystoimessa aloitettiin vuoden 2024 loppupuolella tiedonhallinnan ja tietosuojan kehittäminen. Työ jatkui vuoden 2025 aikana pitkäaikaisarkistointiohjelman rajapinnan rakentamisella Primus-järjestelmään. Työ on edistynyt hitaasti sivistystoimen hallinnon resurssien vähäisyydestä johtuen. Projekti valmistuu alkuvuodesta 2026.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sivistystoimen hallinnon muutettu talousarvio toimintatuottojen osalta on ylittynyt, toteuman ollessa 161,7 %. Ylitys johtuu Työllisyysrahaston koulutuskorvauksen tuloutumisesta vuodelta 2024. Toimintamenot ovat toteutuneet arvioidusti, toteuman ollessa 100,4 %. Toimintakate oli 96,7 %.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja ja palvelusihteeri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2025 päivitettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä.

Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain tai tarpeen vaatiessa. Toimialajohtaja ja vastuualueiden ja yksiköiden esihenkilöt seuraavat toimintaa ja taloutta säännöllisesti ja ovat velvoitettuja raporttoimaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista.

Talousarvion muutoksia viedään päätöksentekoon toimintavuoden aikana tarvittaessa. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia päivitetään vuosittain. Riskien arviointi tehdään kaupungin Targetor-järjestelmään. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa. Säännöllisillä työpaikkatarkastuksilla valvotaan turvallisuutta sekä lainsäädännön ja määräysten noudattamista viranomaisten toimesta.

Toimintaympäristön ja talouden muutokset ovat tuoneet kasvaneen riskin sivistystoimen palvelujen laadukaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi, kiinteistöjen kunto ja kunnossapito sekä talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet.

Sivistystoimessa on vuoden 2025 aikana aloitettu uuden valmius- ja varautumissuunitelman valmistelu, jota jatketaan vuonna 2026. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin.

Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen talouden, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden tasapainossa	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkaiden palvelukokonaisuuksien kehittäminen	Palvelurakenteen uudistukset Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	Toteutunut. Talouden tasapainottamissuunnitelma tehty 2024, jossa uudistuksia ja kehittämistä tarkasteltu vuosille 2025–2027.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sivistystoimen yhteinen tahtotila kantaa toiminnassa vastuuta ympäristöstä	Toimintojen kehittämisen arviointi myös ympäristön näkökulmasta	Tavoitteiden toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävälalueilla.	Toteutunut.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Peruspalveluiden kehittäminen talouden reunaehdot huomioiden	Resurssin tarkastelu ja uudeleen fokuoiminen. Palvelurakenteiden kehittäminen.	Lainsäädäntö- ja rahoitusuudistusten muutosten valmistelu ja toteuttaminen Kaupungin taloudellisen kantokyvyn huomioiminen kehittämisessä	Toteutunut. Oppimisen tuen uudistus toteutettu 1.8.2025 alkaen. Toteutunut.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hallinnon organisaatiouudistus ja tehokkaamman ja taloudellisemman toiminnan kehittäminen	Sivistystoimen hallinnon ja esihenkilöiden tehtävänkuvien ja vastuualueiden tarkastelu, uudistaminen ja päivittäminen	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden edistäminen Tehtävänkuvien päivittäminen	Toteutunut. Talouden tasapainottamissuunnitelma tehty 2024, jossa uudistuksia ja kehittämistä tarkasteltu vuosille 2025–2027. Kehittämistä ja uudistusta viety eteenpäin. Tehtävänkuvia on päivitetty kehittämistyön edetessä.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Johtamisen ja vastuualueiden kehittäminen	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen Esihenkilöiden koulutukset	Koulutuspäivien määrä Kehityskeskustelut Hyvinvointikysely	Esihenkilöiden koulutuspäivät vuonna 2025: yhteensä 51 pv ja lisäksi lyhytkestoisia koulutuksia yhteensä 15 kpl Kehityskeskusteluja pidetty esihenkilöille 11 kpl vuonna 2025.

Jaetun johtamisen kehittäminen

Säännölliset esihenkilötapaamiset

Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikysely 4/2025. Tavoitteet asetettu toimintavuodelle 2025–2026. Toimintavuoden 2024–2025 arvioinnit tehty.

Toteutunut 2025 keskimäärin joka toinen viikko säännöllisesti. Kehittämisen ja tyhy-päivä esihenkilöille 6/2025.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	8 400	0	8 400	9 029	107,5 %	629
Tuet ja avustukset	8 307	0	5 000	5 000	14 385	287,7 %	9 385
Muut toimintatuotot	1 407	1 652	0	1 652	920	55,7 %	-732
Toimintatuotot yht.	9 714	10 052	5 000	15 052	24 333	161,7 %	9 281
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-206 310	-197 332	0	-197 332	-194 553	98,6 %	2 779
Palvelujen ostot	-17 179	-25 653	0	-25 653	-34 638	135,0 %	-8 985
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189	-4 300	0	-4 300	-1 286	29,9 %	3 014
Avustukset	0	0	0	0	-1 500	-	-1 500
Vuokrakulut	-29 887	-31 666	0	-31 666	-27 978	88,4 %	3 688
Muut toimintakulut	-1 564	-100	0	-100	-55	54,9 %	45
Toimintakulut yht.	-255 128	-259 051	0	-259 051	-260 010	100,4 %	-959
KL menot	-15 428	-16 263	0	-16 263	-15 875	97,6 %	388
Toimintakate	-260 842	-265 262	5 000	-260 262	-251 551	96,7 %	8 711
Yhteensä	-260 842	-265 262	5 000	-260 262	-251 551	96,7 %	8 711
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-31	-32	1	-31	-30	96,2 %	1

2.5.3. Varhaiskasvatus (Tehtävä 27)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö Taija Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Laitilan varhaiskasvatus tarjoaa perheiden tarpeisiin vastaavia, monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja sekä esiopetusta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita annetaan Apilaniityn ja Pähkinäpensaän päiväkodeissa ja kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuorohoito on keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Laitilan kaupungilla on käytössä myös palveluseteli, jota perheet voivat hakea yksityisen palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Lasten kotihoidontuki sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pähkinäpensaän päiväkoti:

Pähkinäpensaän päiväkodissa toimii kahdeksan osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 140 lapselle. Päiväkodin johtajan virka on täytetty määräaikaaisesti heinäkuun loppuun 2026 asti.

Apilaniityn päiväkoti:

Apilaniityn päiväkodissa toimii kahdeksan osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 150 lapselle. Apilaniityn päiväkotiin on keskitetty kaikki Laitilan kaupungin vuorohoito. Toiminnasta vastaa päiväkodin johtaja.

Vanhan Pappilan päiväkoti:

Vanhan pappilan päiväkoti perustettiin tammikuussa 2024 Vanhan pappilan kiinteistöön, lisääntyneen varhaiskasvatustarpeen vuoksi. Päiväkodissa toimii kolme ryhmää Mansikat, Mustikat ja Puolukat. Lapset ovat 1–5-vuotiaita. Toiminta jatkuu ainakin heinäkuun loppuun 2026 asti.

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito:

Perhepäivähoitoon kuuluu kotona työskentelevät perhepäivähoitajat 7 kpl. Toiminnasta vastaa varhaiskasvatuspäällikkö. Ryhmäperhepäivähoitoa Laitilassa ei järjestetä enää ollenkaan Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokodin loputtua 31.7.2024.

Palveluseteli

Palveluseteliä myönnetään harkinnanvaraisesti perheille, jotka sitä hakevat. Palvelusetelin käytön ennakkointi on mahdotonta, koska siihen vaikuttaa vahvasti työllisyystilanne ja muu varhaiskasvatustarjonta. Laitilassa toimii kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa, jonka lisäksi palvelusetelituottajapäiväkoteja on muissa lähikunnissa.

Kehittäminen

Varhaiskasvatus on yhdessä perusopetuksen kanssa saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. Hanke-
rahan avulla olemme palkanneet lisähenkilöstöä lapsiryhmiin. Tämän lisäksi varhaiskasvatus on saanut Opetushallitukselta erityisavustuksen innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosille 2023–25. Hanke-
kerahalla on palkattu mm. digitutor. Tuet ja avustukset ovat tippuneet huomattavasti aikaisemmista vuosista.

Syntyvyyden laskun vaikutus varhaiskasvatuksen tarpeeseen ei ole ollut niin huomattava kuin esim. perusopetuksessa, koska osallistumisaste alle 3-vuotiailla on kasvanut ja niin ikään kotihoidontuen käyttö on vähentynyt. Varhaiskasvatuksen tarpeen ennakoitiin on vaikeaa, koska perheiden tilanteet muuttuvat ja sitä kautta varhaiskasvatuksen tarve myös. Pienten lasten osallisuuden nousu ja varsinkin se, että päiväkotieihin on sijoitettu ennätysmäärä alle kolme vuotiaita, nostaa päiväkotien bruttomenoja/ hoitopäivä.

Varhaiskasvatuksen esihenkilöresurssia on vahvistettu. Esihenkilötyön keskeisenä tavoitteena oli vuodelle 2025 henkilöstön pedagogiikan ja toimenkuvien kirkastaminen, jonka parissa jatkamme vielä keväällä 2026.

Asiakasmaksutulot ovat pudonneet tulorajojen noston myötä ja varhaiskasvatustulojen ennustaminen on erittäin hankalaa.

SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Varhaiskasvatuksen muutetun talousarvion menot ovat toteutuneet 95,8 %. Toimintatuottojen alitus (89,8 %) johtuu pääosin myynti- ja maksutuottojen jäämisestä arvioitua pienemmiksi. Varhaiskasvatuksen myyntituotot toisille kunnille ovat toteutuneet 54,8 % ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloja on saatu ennakoitua vähemmän 69,7 %

HENKILÖSTÖ

Varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on onnistunut edellisvuosia paremmin, täyttämättömiä opettajavakansseja ei jäänyt yhtään. Varhaiskasvatuslain muutoksen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä ryhmien henkilökunnan tulee koostua kahdesta opettajasta ja yhdestä hoitajasta.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	32	10	2
Varhaiskasvatuksen opettaja	27	4	2
Varhaiskasvatuksen erityisavustaja	7		2
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3		
S2-opettaja			
perhepäivähoitajat	7	1	
Perhepäivähoitajien varahoitaja			
Hanke Resurssihoitaja	2	2	
Digitutor	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1		
Päiväkodin johtaja	2		
Resurssityöntekijä	2		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Varhaiskasvatuksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistyslautakunnalle toteuma tiedotetaan kvartaaleittain. Lisäksi varhaiskasvatuksessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, asiakkaiden tulotietojen tarkastukset, irtaimiston tarkastukset yms.)

Varhaiskasvatuksessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty.

Muita riskitekijöitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. yksintyöskentelevät perhepäivähoitajat, jotka ovat jatkuvasti valppaana ja vastuussa lapsiryhmästä. Perhepäivähoitajien työterveyshuollon käynnit on hankalasti järjestettävissä pitkien välimatkojen ja työaikojen takia.

Varhaiskasvatuksella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä	Loma-aikoina varhaiskasvatus keskitetään	varhaiskasvatuksen bruttomenot/ hoitopäivä	Loma-aikoina toiminta keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Varhaiskasvatuspaikat on täytetty kustannustehokkaasti. Bruttomenot/ hoitopäivä ovat nousseet johtuen pienten alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatustarpeen lisääntymisestä. Perhepäivähoidon varahoito järjestetään pääosin päiväkodeissa, joka näkyy perhepäivähoidon bruttomenoissa/hoitopäivä, eli on edukkaampi.
Mahdollisimman tehokas täyttö- ja käyttö	Tarkoituksenmukainen ryhmien täyttö	hoitopäivien määrä/ hoitopaikka	Toteutunut suunnitellusti.
	Täyttö- ja käyttöprosentit mahdollisimman korkeaksi	Täyttö- ja käyttöprosentit	Täyttöprosentti on yli 100 %, mutta käyttöprosentti on n. 70 %.
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Integroitu pienryhmä perustettu erityisen tuen tarpeeseen.	Tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen määrä	Toteutunut suunnitellusti. Tukea on tarjottu syksystä lähtien myös yhteisopettajuuden keinoin. Avustajaresursseja on kohdennettu tarpeen mukaan.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hiilijalanjäljen vähentäminen, kestävän kehityksen toimenpiteiden lisääminen	Kestävän kehityksen toimenpiteiden toimeenpano	Lukuvuosi- ja toimintasuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet	Toteutunut suunnitellusti. Toimenpiteinä mm. kierrätys, ruokahävikki, vedenkulutus, sosiaalisesti kestäväkehitys.
		Uudet kestävän kehityksen toimenpiteet	Vihreä lipun teemana on ollut terve elämä.

			Liikennekasvatus. Varhaiskasvatukseen hankittiin myös muksubussit, loppuvuonna 2025.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolinen palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa	Perhepäivähoitajien määrän vakiinnuttaminen	Perhepäivähoitajien määrän pysyminen vuoden 2023 tasolla	Perhepäivähoitajien määrä on hieman pienentynyt ollen syksyllä 2025, 7
Hankkeiden kautta lisäresursseja henkilöstöön.	Uusia kasvatusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä 3 htv. Uusien toimintamallien määrä	toteutunut suunnitelmasti Henkilökunnan digitaalinen osaaminen on vahvistunut huomattavasti
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Varhaiskasvatus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osallisuutta kehittämällä	Kehittämishankkeiden määrä	Valssi-hanke Leikin kehittäminen Digi-hanke Henkilökunnan kanssa olemme työstäneet työhyvinvointia, työyhteisötaitoja, tunnetaitoja yms.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut, osaava ja pysyvä henkilökunta	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutusten määrä	Päiväkotien henkilöstöä on koulutettu 2 päivää, sen lisäksi hoitajia on koulutettu lääkehoitoon.
	kehityskeskustelut	joka toinen vuosi	Toteutunut suunnitelmasti
Henkilöstön työhyvinvointin lisääminen	Työhyvinvointikyselyt	Koettu työhyvinvointi toimenpiteet ja toimenpiteiden toteutuminen ja vaikuttavuus	Työhyvinvointikyselyn pohjalta on järjestetty koulutuksia ja erilaisia työyhteisötilaisuuksia, joiden vaikuttavuutta seurataan.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Palveluseteliä käyttävien määrä	11	12	10
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Apilaniityn päiväkot / hoitopäivä	88	80	92
Varhaiskasvatuksen bruttomenot perhepäivähoito / hoitopäivä	80	80	81
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pähkinäpensaalla päiväkot / hoitopäivä	86	80	87
Hoitopäivien määrä / Apilaniityn päiväkot	26 797	25 000	25 746
Hoitopäivien määrä / perhepäivähoito	4 718	6 500	4 385
Hoitopäivien määrä / Pähkinäpensaalla päiväkot	24 180	25 000	22 391
Täyttöaste	115 %	100 %	100 %
Käyttöaste	79 %	80 %	80 %
Kotihoidontuen saajat		70	54
Hoitopaikat / perhepäivähoito	31	34	28
Hoitopaikat / Apilaniityn päiväkot	160	150	150
Hoitopaikat / Pähkinäpensaalla päiväkot	145	145	140
Tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen määrä	7	5	6
Hoitopäivien määrä/ Pappilan päiväkot		6 500	4 845
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pappilan päiväkot/ hoitopäivä		80	88
Hoitopaikat /Pappilan päiväkot		42	42

VARHAISKASVATUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	46 191	60 000	0	60 000	32 907	54,8 %	-27 093
Maksutuotot	232 528	285 000	0	285 000	198 522	69,7 %	-86 478
Tuet ja avustukset	125 510	38 000	0	38 000	115 718	304,5 %	77 718
Muut toimintatuotot	88 519	80 916	0	80 916	69 467	85,9 %	-11 449
Toimintatuotot yht.	492 747	463 916	0	463 916	416 614	89,8 %	-47 302
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-3 787 902	-3 748 434	0	-3 748 434	-3 663 904	97,7 %	84 530
Palvelujen ostot	-940 853	-1 080 082	320 000	-760 082	-686 650	90,3 %	73 432
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 749	-49 150	0	-49 150	-37 650	76,6 %	11 500
Avustukset	-218 241	-280 000	53 000	-227 000	-214 168	94,3 %	12 832
Vuokrakulut	-930 109	-1 034 508	9 000	-1 025 508	-962 952	93,9 %	62 556
Muut toimintakulut	-2 667	-1 700	0	-1 700	-1 050	61,8 %	650
Toimintakulut yht.	-5 933 522	-6 193 874	382 000	-5 811 874	-5 566 374	95,8 %	245 500
KL menot	-282 962	-304 786	0	-304 786	-289 727	95,1 %	15 059
Toimintakate	-5 723 737	-6 034 744	382 000	-5 652 744	-5 439 486	96,2 %	213 258
Poistot ja arvonalentumiset	-1 101	-1 101	0	-1 101	-1 445	131,2 %	-344
Yhteensä	-5 724 837	-6 035 845	382 000	-5 653 845	-5 440 931	96,2 %	212 914
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-675	-721	46	-675	-647	95,8 %	29

2.5.4. Perusopetus (Tehtävä 28)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa jatko-opintoihin tarvittavat tiedot, taidot ja valmiudet. Toiminta edistää sivistystä, tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vahvistaa oppilaiden valmiuksia kehittää osaamistaan elämänsä aikana.

Laitilan perusopetus muodostuu vuosiluokkien 1–9 opetuksesta kolmessa kouluyksikössä: Laitilan kyläkoulu, Kappelimäen koulu ja Varppeen koulu. Rehtorijohtoinen toiminta varmistaa opetussuunnitelman toteutumisen, turvallisen oppimisympäristön ja kodin sekä koulun välisen yhteistyön.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Laitilassa on lukuvuonna 2025–2026 seuraavat peruskoulut: Laitilan kyläkoulu, joka koostuu neljästä koulutalosta (luokat 1-6), Kappelimäen koulu (luokat 1-6, erityisluokkaopetus 2-6, vaativa oppilaskohtainen tuki ja toiminta-alueittain annettava opetus 0-9 ja valmistava opetus) sekä Varppeen koulu (luokat 7-9 ja erityisluokkaopetus 7-9).

Iltapäivätoiminnan piirissä oli syyslukukauden 2025 päättyessä 89 lasta. Lapsimäärä on pysynyt melko tarkalleen samalla tasolla jo useamman vuoden. Toimipisteitä on ollut kolme (Kappelimäen koulu, Laineen talo ja SRK-koti).

Kaupungin peruskouluissa opiskeli keväällä 2025 erityisen tuen piirissä 116 oppilasta eli n. 12,17 % oppilaista, koko maan keskiarvon ollessa 10 % (v. 2024). Tehostetun tuen piirissä keväällä oli 168 oppilasta eli n. 17,63 % oppilaista, kun koko maan keskiarvo oli 16 % (v. 2024). Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita oli perusopetuksen oppilaista n. 30 %. 1.8.2025 astui voimaan oppimisen tuen uudistus, jonka mukaan oppilaiden tuki järjestetään joko ryhmäkohtaisena tai oppilaskohtaisena tukena.

Laitilassa oppimisen tuen uudistus merkitsi myös rakenteellista uudistusta. Syksyllä 2025 ensimmäisen vuosiluokan aloittaneet oppilaat saivat aloittaa opintonsa lähikoulussa tuen tarpeista riippumatta; Kyläkouluun ohjattiin oppilaiden tarpeiden mukaisesti oppimisen tuen resurssia. Kappelimäen koulussa joustavan alkuopetuksen pienryhmä ei aloittanut toimintaansa, vaan oppimisen tuki tuotiin uudella yhteisopettajuuden mallilla yleisopetukseen. Varppeen koulussa aloitti Poiju-luokka, joka mahdollistaa oppilaiden lyhytaikaiset interventiot oppimisen ja koulunkäynnin haasteissa. Lisäksi Varppeella aloitti nivelluokka, joka tukee ala- ja yläkoulun siirtymävaiheessa olevien oppilaiden koulunkäynnin haasteita.

Perusopetuksen opetushenkilöstöä koulutettiin syksyllä 2025 oppimisen tuen uudistuksesta. Uudistus on ollut kouluissa merkittävä toimintakulttuurin muutos ja se on vaatinut esihenkilöiltä vahvaa johtamista ja välillä epätietoisuuden sietoa, kun laintulkinnat ja valmistelu- sekä päätösprosessit ovat olleet epäselviä. Oppimisen tuen pedagogisten asiakirjojen ja päätöksenteon uudistusta on toteutettu hankerahoituksella yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Hankkeen vetovastuu on ollut Ruskon kunnalla.

Vuonna 2025 Laitilassa perusopetuksen oppilaista 17,9 %:lla oli äidinkieli muu kuin suomi. Lapsia ja nuoria, joilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, oli Laitilassa yhteensä 169. Lukuvuonna 2025–2026 Kappelimäen koulussa järjestettiin valmistavaa opetusta yhdessä ryhmässä. Lisäksi opetuskielen tukemiseen osoitettiin syksyllä 2025 lisämääräraha kahden henkilötyövuoden verran vastaamaan maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten tuen tarpeisiin.

Varpeen koulu siirtyi syyslukukauden 2025 alusta väistötiloihin koulun julkisivusaneerauksen vuoksi. Samalla Varpeen koulun sisätiloja on korjattu havaittujen korjaustarpeiden osalta. Väistötiloissa opiskelu ja koulun arki on sujunut pääsääntöisesti hyvin.

Perusopetuksen laskevasta oppilasmäärästä ja sen vaikutuksesta talouteen sekä Kyläkoulun koulukiinteistöjen kunnosta pidettiin valtuuston iltakoulu lokakuussa 2025. Huoli Kyläkoulun koulutalojen kunnosta tuo oman haasteensa tulevaisuudessa perusopetuksen kouluverkon ja laskevan oppilasmäärän lisäksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perusopetuksen muutetun talousarvion tuotot ovat toteutuneet arvioitua paremmin, toteuman ollessa 117 %. Toimintatuottojen ylitys johtuu sijoitettujen lasten kuntamaksuista sekä S2-opetuksen valtionosuuden kasvusta. Toimintamenot ovat toteutuneet arvioidusti, toteuman ollessa 96,2 %. Toimintakate oli 94,8 %.

HENKILÖSTÖ

Vuodelle 2025 valtuuston myöntämällä, määräaikaisella rahoituksella tuettiin monikielisten lasten koulunkäyntiä resurssi- ja opetuskielen tukemisen keinoin keväällä 2025 yhteensä kolmella henkilötyövuodella ja syksyllä 2025 yhteensä kahdella henkilötyövuodella. Lisäksi oppimisen tuen uudistukseen myönnettiin lisäresurssia sekä -rahoitusta 1.8.2025 alkaen.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	3		
Apulaisrehtori	1		
Koulusihteeri	2		
Luokanopettaja	32	4	
Erityisluokanopettaja	15	3	1
Erityisopettaja	6	2	
Lehtori	16	1	
Lehtori, perusopetuksen ja lukion yhteinen	4	1	
Päätoiminen tuntiopettaja	8	4	
Sijaispoolin opettaja	2	1	
Päätoiminen tuntiopettaja, S2	2		
Koulunkäynnin sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	38	15	38
Sijaispoolin koulunkäynnin-ohjaaja	1		1
Erityisnuorisotyöntekijä	0		
Valmistavan luokan opettaja	1		
Valmistavan luokan ohjaaja	1	1	1

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti

sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, KVTES-työntekijöiden työaikojen tarkastus, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta).

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan. Sitä päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Merkittävimmät riskit liittyivät talouden heikkeneviin näkymiin, oppilasmäärän laskuun ja kiinteistöjen kuntoon. Perusopetuksen järjestämisen tehostamista ja talouden kantokykyä tulee tarkastella ennakoivasti.

Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin määräaikaisiin vakansseihin on ollut ajoittain haastavaa. Lisäksi nopeasti muuttuvat henkilöstötilanteet aiheuttavat ajoittain haasteita opetuksen järjestämiselle. Ennaltaehkäisevään työhön resurssointi pienentää oppilaiden syrjäytymisen riskejä.

Kasvatukseen ja opetukseen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty. Henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta sekä koulutusta väkivalta- ja uhkatilanteisiin.

Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.	Joustavan alkuopetuksen sekä joustavan perusopetuksen oppilasmäärä suhteessa hakeneisiin.	KM: Joustava alkuopetuksessa ei ollut paikkoja kaikille hakeneille lukuvuonna 2024–2025. Lukuvuoden 2025–2026 alussa ei perustettu erillistä joustavan alkuopetuksen ryhmää oppimisen tuen uudistuksen myötä.
		Joustavassa alkuopetuksessa aloitaneiden oppilaiden määrä yleisopetuksen neljännelle vuosiluokalla siirryttäessä.	Keskimäärin yleisopetukseen siirtyy 1–4 oppilasta/aloittava joustavan ryhmä.
		Joustavasta perusopetuksesta valmistuneiden oppilaiden määrä.	

Varppee: Joustavassa perusopetuksessa opiskeli lukuvuotena 24–25 kahdeksan oppilasta. Oppilaista kolme jatkoi syyslukukaudella 25. Joustavan perusopetuksen oppilasprofiilin oppilaita ollessa yhä vähemmän, luokan toimintaa muutettiin lukuvuodeksi 2025–2026 siten, että luokka mahdollistaa erilaiset ja eripituiset interventiojaksot tukemaan oppilaiden erilaisia ja muuttuvia tarpeita. Luokan nimitys muutettiin Poijuksi.

Kyläkoulu: Tuen uudistusta toteutettiin elokuusta 2025 alkaen lisätyllä erityisopettajaresurssilla (+0,8htv), tukea mahdollistavilla opetusjärjestelyillä. Kyläkoulu on uudistuksen jälkeen lähikoulu entistä useammalle.

Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	15–25 oppilasta	KM: Ryhmäkoot pääasiassa 15–22; Kolmessa luokassa 26 tai 27 oppilasta. Syksystä 2025 alkaen näitä ryhmiä jaetaan yhden luokanopettajan lisäresurssilla. Varppee: Luokkakoot ovat maltillisia ja yleisluokkien keskikoko 17 oppilasta per luokka. Lukujärjestysteknisistä syistä luokkien koossa on kuitenkin selkeitä eroja. Ryhmäkoot vaihtelevat 13–21 oppilaaseen. Kyläkoulu: Kyläkoulun ryhmäkoot ovat välillä 9–20 oppilasta. Tulevaisuudessa alkuopetuksen ryhmäkoot tulevat pienenemään.
--	---	-----------------	--

Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	KM: Päivisin tilojen käyttöaste lähes 100 %; runsasta iltakäyttöä käsityö- ja musiikkiluokissa ja liikuntasalissa; joitain varauksia yksittäisissä luokissa ja koulun kirjastossa. Varpeen koulun remontti on lisännyt jonkin verran Kappelimäen koulun tilojen iltakäyttöä. Varpee: Iltakäyttöä on lähinnä liikuntasaleissa, musiikin, kuvituksen, kotalouden ja käsityön luokissa. Syyslukukaudella 2025 Varpeen liikuntasali ei ollut remontin takia käytössä lainkaan. Yleisluokkien osalta ei ole käyttöä iltaisin. Päivisin kaikki opetustilat tarvitaan joustavia ryhmittelyjä varten (S2, pienryhmät, opetuskielen tukiopeutus, odotustunnit) Kyläkoulu: Tilojen käyttöaste on noussut liikuntatilojen osalta joutuen koulukeskuksen remonteista. Edelleen käyttöastetta tulisi nostaa.
--	---	--------------------	---

Vastuu ympäristöstä			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Yksiköiden kestävän kehityksen toimintamallien tehostaminen	Kestävän kehityksen toimeenpano.	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet	KM: Lukuvuosisuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Koulun kestävän kehityksen mukaiset toimet ovat osa oppilaiden ja henkilökunnan arkipäivien toimintaa.

Varppee: Kestävä kehitys ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen on osa 9. vuosiluokan monialaista oppimiskonaisuutta. Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet.

Kyläkoulu: Kestävän kehityksen kasvatus on osa kyläkoulun koulutalojen arkea. Vielä on tehostamisvaraa kiertätyksessä ja mm. vihreissä valinnoissa hankintojen osalta.

Kokonaan uudet kestävän kehityksen toimenpiteet

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hankkeiden kautta lisäresursseja henkilöstöön.	Uusia opetusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä. Tavoitetaso 5 htv. Uusien toimintamallien määrä.	KM: Hankkeen avulla koululla on resurssiopettaja 21 vt ja kevätlukukaudella 2025 oli myös koulunkäynninohjaaja. Kahden laaja-alaisen erityisopettajan sijoittuminen kokonaan Kappelimäkeen on koettu toimivaksi. Varppee: Tasa-arvo-hankkeesta palkattu resurssiopettaja opetuksen edellytysten tukemiseksi. Kyläkoulu: Ei lisäresursseja hankkeista lv. 2025–2026.
		Koulunkäynninohjaaja nepsyvalmentajana -> kokemukset saadusta tuesta, miten vaikuttanut luokkatyöskentelyyn	

Monipuoliset perusopetus- palvelut.	Tarkoituksenmukaisten perus- opetuksen palvelukokonai- suuksien ylläpitäminen ja ke- hittäminen. Vaikuttavuuden seuraaminen.	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä Uusien palvelurakenteiden ja toi- mintamallien kehittäminen	KM: Kevätlukukaudella 2025 tehostetun tuen oppilaita oli 88 ja erityi- sen tuen 78. Oppimisen tuen uudis- tuksen myötä syysluku- kaudella tukea on tar- jottu ryhmäkohtaisesti ja oppilaskohtaisesti. Lukumäärät selviävät tämän lukuvuoden ai- kana. Varppee: TT 44, ET 38 (tilanne 05/2025). Syys- lukukaudella tukea on tarjottu tuen uudistuk- sen mukaisesti. Oppi- laskohtaisen tuen oppi- laita oli vuoden lopussa 42 kappaletta. Kyläkoulu: Oppimisen tuen uudistusta nouda- tetaan myös kyläkou- lussa. Ei tehtyjä oppi- laskohtaisen tuen pää- töksiä 12/2025 tilan- teessa.
--	--	--	--

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Perusopetus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin pal- veluita ja henkilöstön osaa- mista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden määrä	KM, Kyläkoulu ja Varppee: Oppimisen tuen uudistus ja sen to- teuttaminen

Mukautumiskyky tulevai- suuden ja yhteiskunnan muutoksiin.	Palveluverkon ja opetuksen järjestämisen kehittäminen muuttuneita tarpeita vastaa- vaksi	Tavoitetasona opetussuunnitelman mukainen, kustannustehokas ja yk- silön tarpeita huomioivan opetuk- sen järjestäminen	KM ja Varppee: Opetus järjestetään yksilön tar- peet huomioiden ope- tussuunnitelman mu- kaisesti. Oppilaalla on mahdollisuus saada opetusta oppilaan tuen tarpeisiin soveltuvassa ryhmässä ja oppilaalle soveltuvien tukitoimin. Kyläkoulu: Kyläkoulun oppilasmäärät mahdol- listavat mukautumisen muutoksiin vaikkakin haastavat järkevän re- surssijaon suhteessa. Opetusta järjestetään oppilaslähtöisesti ja opetussuunnitelman mukaisesti.
--	---	---	---

<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	KM ja Kyläkoulu: Kaksi puolikasta VESO-koulutusta kevään 2025 aikana. Syksyllä 2025 henkilökunnan yhteinen koulutus sekä vapaaehtoisia täydennyskoulutuksia. Varppee: Kaksi puolikasta VESO-koulutusta kevään 2025 aikana, syyslukukaudella yhteensä kaksi VESO-päivää. Täydennyskoulutuksiin ilmoittaudutaan aktiivisesti ja hyvällä prosentilla.
Esihenkilöstön työkuorman ja hyvinvoinnin positiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaikasuunnitelman laatiminen.	Työaikasuunnitelman toteutuminen Työajan riittävyyden arviointi	KM ja Varppee: Työt kasaantuvat erityisesti lukuvuoden alussa ja lopussa. Kertyneitä tunteja tasataan työaikasuunnitelman mukaan lukuvuoden aikana. Kyläkoulu: Työaika riittää pääsääntöisesti lukuvuoden aikana tarkasteltaessa. Kertyneitä tunteja on mahdollista tasata koulujen loma-aikoina. Kyläkoulun rehtori opettaa 6-8vvt TESsin mukaisesti. (vaihteluväli 10-12vvt)
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen	Tavoitteellinen hyvinvoinnin kehittämistyö yksiköissä. Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin sekä sairauspoissaoloihin.	Työhyvinvointikyselyt Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuositaitosten tulosten vertailu.	KM, Kyläkoulu ja Varppee: Työhyvinvointikysely keväällä, tasarvo – ja yhdenvertaisuuskysely syyspuolella. Kehittämistoimet on päätetty yhdessä henkilökunnan kanssa. Epäkohtiin on puututtu. Seurantakyselyjä näiden toimenpiteiden vaikutuksista ei ole vielä tehty.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Oppilasmäärä (luokat 1-9)	987	962	962
Toimintakulut/oppilas	12 462	13 695	13 211
Tuntia/oppilas	73	72	72
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11	11	11

PERUSOPETUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	467 988	348 390	0	348 390	411 039	118,0 %	62 649
Maksutuotot	77 348	70 000	0	70 000	75 075	107,2 %	5 075
Tuet ja avustukset	418 477	300 250	14 798	315 048	347 962	110,4 %	32 914
Vuokratuotot	30 330	18 692	0	18 692	32 144	172,0 %	13 452
Muut toimintatuotot	126 333	115 493	0	115 493	148 589	128,7 %	33 096
Toimintatuotot yht.	1 120 476	852 825	14 798	867 623	1 014 807	117,0 %	147 184
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-7 368 897	-7 560 448	-165 600	-7 726 048	-7 245 721	93,8 %	480 327
Palvelujen ostot	-2 650 736	-2 762 125	-6 000	-2 768 125	-2 760 555	99,7 %	7 570
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-225 494	-248 408	0	-248 408	-332 774	134,0 %	-84 366
Avustukset	-2 545	-10	0	-10	-2 112	-	-2 102
Vuokratulut	-3 210 432	-3 531 192	201 371	-3 329 821	-3 182 609	95,6 %	147 212
Muut toimintakulut	-13 213	-3 950	0	-3 950	-16 810	425,6 %	-12 860
Toimintakulut yht.	-13 471 317	-14 106 133	29 771	-14 076 362	-13 540 581	96,2 %	535 781
KL menot	-553 016	-608 882	0	-608 882	-577 354	94,8 %	31 528
Toimintakate	-12 903 857	-13 862 190	44 569	-13 817 621	-13 103 128	94,8 %	714 493
Poistot ja arvonalentumiset	-131 636	-147 575	0	-147 575	-140 666	95,3 %	6 909
Yhteensä	-13 035 494	-14 009 765	44 569	-13 965 196	-13 243 794	94,8 %	721 402
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-1 537	-1 674	5	-1 668	-1 574	94,4 %	94

2.5.5. Lukio-opetus (Tehtävä 29)

Vastuuhenkilö: lukion rehtori Kimmo Jalonen 31.7.2025 saakka, 1.8.2025 alkaen lukion va. rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Lukio tarjoaa perusopetuksensa päättäneille nuorille laaja-alaista yleissivistävää koulutusta. Se antaa riittävät valmiudet lukion oppimääriin perustuviin jatko-opintoihin. Tavoitteena on tarjota laitilalaisille perusopetuksen päättäneille oppilaille houkutteleva ja tasokas toisen asteen oppilaitos.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lukio toimii perusopetuksen opetuksen 7-9-vuosiluokkien kanssa samassa kiinteistössä ja kiinteässä yhteistyössä. Opetushenkilökunta: Lukiossa on rehtorin ja kahdeksan lehtorin virkaa sekä kulloinkin tarvittava määrä tuntiopettajia. Tuntiopettajat ovat Varppeen koulun lehtoreita. Lisäksi viisi virkaa on yhteisiä yläkoulun kanssa. Muu henkilökunta: yhteinen toimistosihiteeri Vakka-Suomen musiikkiopiston kanssa. Ruokahuollosta vastaa Varppeen keskuskeittiö. Kiinteistöön liittyvät palvelut hoitaa kaupungin tekninen toimi.

Lukiolaki pyrkii vahvistamaan lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona. Lailla pyritään samoin tukemaan sujuvaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle sekä vahvistamaan koulutuksen laatua ja oppimistuloksia.

Ohjausvelvoitteita, oppimisen tukea (oikeus erityiseen tukeen) ja korkeakoulu yhteistyötä koskevat velvoitteet astuivat voimaan vuonna 2021 uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä. Lukiossa on lukuvuoden 2024–2025 ja syksyn 2025 käynnissä Tuki toimivaksi yhdessä –hanke osin yhteistyössä Uudenkaupungin lukion kanssa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa ja vakiinnuttaa oppimisen tukea lukiossa. Erityisopetukseen on lisäksi varattu 7 vuosiviikkotunnin resurssi; se on vertailukelpoinen naapurikuntien lukioden kanssa.

Laitilan lukiossa noudatetaan 1.8.2021 voimaan astunutta opetussuunnitelmaa, johon on sekä 1.8.2023 että 1.8.2025 tehty pieniä päivityksiä. Opetussuunnitelmauudistuksessa on luovuttu kursseista ja jaksoista ja on niiden sijaan siirretty opintojaksoihin ja periodeihin. Lukion vähimmäislaajuus on 150 opintopistettä.

Oppivelvollisuuden pidentäminen 18 ikävuoteen astui voimaan vuonna 2005 syntyneillä ja sitä myöhemmin syntyneiden osalta 1.8.2021. Tavoitteena on, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaisi toisen asteen tutkinnon. Valtio on sitoutunut kustantamaan lukiokoulutuksen menojen nousun valtionosuusrahoituksella.

Laitilan lukio on seutukunnallisessa ja/tai maakunnallisessa yhteistyössä aktiivinen: lukio on mukana Turun seudun toisen asteen etä- ja verkko-opetusrenkaassa (etarengas.fi) tarjoten sinne opintojaksoja. Lukio toimii aktiivisesti sekä Suomen lähilukioyhdistyksessä, joka on pienten lukioden valtakunnallinen yhteistyöverkosto, että VSO:n eli Turun seudun lukioverkostossa. Lukio kehittää myös korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä. Esimerkiksi erilaiset asiantuntijavierailut ovat osana useamman oppiaineen opetusta.

HENKILÖSTÖ

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
rehtori	1		
lehtori	8	12,5 %	
yhteinen lehtori yläkoulun kanssa	5	20 %	100 %
tuntiopettaja	3	33,3 %	100 %
toimistosihiteeri	0,5		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma on tiedotettu säännöllisesti. Lisäksi lukion rehtori on suorittanut säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastuksia, laskutusten tarkastusta, opiskelijahuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta jne.).

Sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin, ei lukiossa ole toistaiseksi ollut ongelma.

Ennaltaehkäisevään työhön ja opiskelijahuoltoon panostaminen pienentää syrjäytymisen riskejä. Sivistystoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty; henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus ovat keskeisiä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan sekä henkilökunnan, opiskelijoiden että huoltajienkin suuntaan. Riittävän opiskelijamäärän aloittaminen lukiokoulutuksessa vuosittain takaa monipuolisen opintotarjonnan toteutumisen ja sitä kautta edelleen lukion houkuttelevuuden lisääntymisen toisen asteen opiskelupaikkaa miettivien nuorten silmissä. Uusia lukiolaisia aloitti elokuussa 2025 yhteensä 33.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Lukiokoulutuksen muutetun talousarvion tuotot ovat toteutuneet arvion mukaisesti, toteuman ollessa 111,9 % (tulot yhteensä 42 032 €, joista Tuki toimivaksi yhdessä -hankkeen valtionavustustuloja 33 342 €). Lukio-koulutuksen kannalta merkittävimmät poikkeamat liittyvät Tuki toimivaksi yhdessä -hankkeeseen, joka lisäsi toimintatuloja vuoden aikana (huomioitu lisätalousarviossa) saadun valtionavustuksen myötä. Toisaalta saman hankkeen vuoksi myös palkkamenot kasvoivat ennakoidusta.

Toimintamenot ovat toteutuneet arvioidusti, toteuman ollessa 102,9 %. Toimintakate oli 102,5 %. Tuki toimivaksi yhdessä -hankkeen lisäksi toisen merkittävän poikkeaman aiheuttivat sisäiset vuokrat, joita perittiin selvästi budjetoitua enemmän (yli 33 200 € ennakoitua enemmän) painaen koko tilikauden tulosta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet	Lukion opetusryhmän keskikoko paikallisilla opintojaksoilla 20, valinnaisilla 15	Toteutuma on tavoitteen mukainen eli paikallisilla opintojaksoilla opetusryhmän keskikoko 20 ja valinnaisilla 15

Lukion opiskelijamäärän turvaaminen	Lukion vetovoiman turvaaminen markkinoinnilla ja sidosryhmäyhteistyöllä	Lukion opiskelijamäärä 120 1.8.2025	Lukion opiskelijamäärä 1.8.2025 oli 117 eli 97,5 % tavoitteesta.
		Montako prosenttia ikäluokasta hakeutuu lukioon? Montako prosenttia lukioon hakeutuvista hakeutuu Laitilan lukioon?	Ikäluokasta eli 105 oppilaasta 40 % hakeutui lukioon (42 opp.), joista 31,4 % (33 opp.) hakeutui Laitilan lukioon.
Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	Tilojen käyttöaste on hyvä, koska lukion tiloissa on perusopetuksen oppilasryhmiä ja iltaisin myös Vakka-Suomen kansalaisopiston ryhmät käyttävät lukion tiloja
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yksiköiden kestävän kehityksen toimien tehostaminen	Kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpano	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen tavoitteet	Kierrätystä lisätty tavoitteiden mukaisesti
		Kokonaan uudet kestävän kehityksen toimenpiteet.	
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukio tarjoaa opiskelijoille riittävät valmiudet jatko-opintoihin hakeutumiseen	Opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen tason turvaaminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset: vähintään valtakunnallinen keskitaso	Kevään 2025 kirjoituksissa tulokset olivat hieman alle valtakunnallisen keskitason, myös syksyn 2025 tulosten osalta ollaan hieman alle valtakunnallisen keskiarvon
	Varmistetaan riittävä resurssointi sekä opetukseen (tunti-kehys) että opinto-ohjaukseen	Tavoitetaan lukiolain mukaisesti kaikki lukion jälkeistä opinto-ohjausta tarvitsevat (oman lukion opiskelijat), seuranta syyskuussa	Opiskelijat on tavoitettu, syyskuussa tehtiin kysely sijoittumisesta ja jatko-opinnoista
Sidosryhmäyhteistyön lisääminen	Yhteistyö muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa	Opiskelijoilla opintojaksoja myös lukion ulkopuolella, esimerkiksi etäopiskeluna	Turun seudun lukioden etäenkaan koulutustarjontaa on hyödynnetty
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukiokoulutus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden määrä	Tuki toimivaksi yhdessä -hanke on jatkunut koko kalenterivuoden, päättyi 31.12.2025
		Mukautumiskyky lainsäädännön, opetussuunnitelmien ja yhteiskunnan muutoksiin.	Paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty 1.8.2025, keväällä annettujen perusteiden mukaiseksi

Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	VSO:n koulutusristeily Työntekijöiden hyödyntämät, työnantajan järjestämät tai maksamat koulutukset
Esi- ja hallinto henkilöstön työkuorman ja hyvinvoinnin positiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaika suunnitelman laatiminen.	Työaika suunnitelman toteutuminen	Työkuormassa ei kalenterivuonna 2025 ollut erityisiä ongelmia
Työajan riittävyyden arviointi			
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen	Tavoitteellinen hyvinvoinnin kehittämistyö yksiköissä.	Työhyvinvointikyselyt	Laitilan kaupungin keväällä 2025 tekemän työhyvinvointikyselyn tulokset on käyty läpi henkilöstön kanssa ja kehittämiskohteet on yhdessä valittu
	Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin	Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuositteisten tulosten vertailu	Työhyvinvointikyselyn tulokset on arvioitu, yhdessä sovitut kehittämistoimet on päätetty ja aloitettu syksyllä

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Lukion aloittavien määrä (%) / ikäluokka	40 %	45 %	31 %
Toimintakulut, €/opiskelija	12 062	11 436	11 973
Opiskelijamäärä	117	120	117
Opiskelijoita/päätoiminen opettaja	15	15	15
Kursseja/opiskelija	2	2	1

LUKIO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	21 220	17 650	12 000	29 650	32 900	111,0 %	3 250
Muut toimintatuotot	9 834	7 925	0	7 925	9 133	115,2 %	1 208
Toimintatuotot yht.	31 054	25 575	12 000	37 575	42 032	111,9 %	4 457
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-853 891	-875 275	0	-875 275	-888 151	101,5 %	-12 876
Palvelujen ostot	-109 300	-113 885	0	-113 885	-112 461	98,8 %	1 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 977	-40 700	0	-40 700	-32 938	80,9 %	7 762
Vuokratkulut	-430 984	-333 112	912	-332 200	-367 775	110,7 %	-35 575
Muut toimintakulut	-894	-200	0	-200	-489	244,3 %	-289
Toimintakulut yht.	-1 434 047	-1 363 172	912	-1 362 260	-1 401 814	102,9 %	-39 554
KL menot	-64 274	-71 596	0	-71 596	-71 853	100,4 %	-257
Toimintakate	-1 467 266	-1 409 193	12 912	-1 396 281	-1 431 635	102,5 %	-35 354
Poistot ja arvonalentumiset	-13 834	-13 834	0	-13 834	-13 834	100,0 %	0
Yhteensä	-1 481 100	-1 423 027	12 912	-1 410 115	-1 445 469	102,5 %	-35 354
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-175	-170	2	-168	-172	102,0 %	-3

2.5.6. Kirjastotoimi (Tehtävä 35)

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Päivi Salminen

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjastolaki velvoittaa kunnan järjestämään yleisen kirjaston palvelut. Laitilan kaupungin kirjastotoimeen kuuluvat pääkirjasto ja kirjastoauto. 1.2.2025 alkaen Laitilan kaupunki tuottaa Pyhärannan kirjastopalvelut.

Laitilan kaupunginkirjasto ja Pyhärannan kirjastopalvelut kuuluvat Vaski-kirjastojen muodostamaan kirjastojen yhteistoimintakimppaan ja Turun alueellisen kehittämiskirjaston toiminta-alueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilan kaupunginkirjasto

Laitilan pääkirjaston palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 10–19. Aattopäivinä kirjasto palvelee klo 10–15. Palveluaikojen ulkopuolella kirjastoa voi käyttää omatoimisesti joka päivä klo 7–22. Kirjastoauto palvelee Laitilan kyllä. Kirjastoautopalvelua myydään myös Mynämäen ja Pyhärannan kunnille.

Laitilan pääkirjastossa on asiakkaille tiloja etätyöskentelyyn ja opiskeluun. Kirjaston lehtisalissa sekä tutkijanhuoneessa olevia tiloja alettiin uudistaa loppuvuodesta 2024 ja uudet kalusteet toimitettiin alkuvuonna 2025. Uudistus vastaa asiakkaiden palveluntarpeeseen, sillä asiakkaat kaipaavat kirjastolta tiloja, joissa voi työskennellä oman laitteen ääressä. Uudistuksella parannetaan myös ergonomiaa.

Laitila-kokoelma digiksi -hankkeessa saatettiin kirjaston Laitila-kokoelmassa olevaa paikallista aineistoa digitoinnin avulla laajemmin saataville. Hankkeeseen saatiin valtionavustusta, jolla palkattiin hanketyöntekijä, joka selvitti Laitila-kokoelmaan sisältyvien teosten tekijänoikeuksien omistajia, otti heihin yhteyttä, digitoi aineistoa ja saattoi digitoidun aineiston Digikirjastoon (digi.kirjastot.fi). Hankkeessa keskityttiin niihin Laitila-kokoelman teoksiin, joiden tekijänoikeuksia oli vaikeinta selvittää. Digikirjastoon lisättiin yhteensä 15 teosta. *Vaikuttavia keskusteluja kirjastossa* -hanke ei toteutunut suunnitellusti ja saatu hankeavustus palautettiin.

Kouluille tarjotut iltasatulaatikot olivat uusi palvelumuoto. Kirjastonhoitajan kokoamat iltasatulaatikot kiersivät Laitilan ja Pyhärannan kouluilla. Oppilas lainaa ja palauttaa iltasatulaatikon kirjan luokassa olevaan iltasatulaatikkoon. Iltasatulaatikot madaltavat kynnystä tarttua kirjaan ja vaihtuvan valikoimansa ansiosta tarjoavat uutta luettavaa. Lisäksi Laitilan Kappelimäen ja Kodjalan kouluille koottiin kokoelma luokkiin pulpettikirjoiksi lainattavia kirjoja.

Kirja-aineisto siirryttiin hankkimaan pääosin valmiiksi muovitettuna. Tämä vapauttaa henkilöstön työaikaa kirjojen muovittamisesta muuhun kirjastotyöhön. Laitilan pääkirjastossa ja Pyhärannan kirjastossa otettiin käyttöön uusi kassajärjestelmä, joka oli entuudestaan Laitilan kaupungilla käytössä jo Laitilan uimahallissa.

Vaski-kirjastoissa aloitettiin kokeilu, jossa elokuva-aineisto jää hyllyyn siihen Vaski-kirjastoon, johon se palautetaan. Kokeilun tavoitteena on vähentää turhaa aineiston kuljettamista ja tuoda vaihtelua kirjastojen valikoimaan. Vastaavanlaista on aiemmin kokeiltu cd-musiikkiaineistossa ja tästä on saatu positiivisia kokemuksia.

Kirjasto teki yhteistyötä Laitilan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Vakka-opiston, musiikkiopiston ja muiden kaupungin toimialojen kanssa, sekä ikäihmisten palveluiden ja yhdistysten kanssa.

Perusopetuksen oppilaat kävivät tutustumassa kirjastoon kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksen kanssa toteutettiin kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistyösuunnitelmaa.

Kirjasto järjesti satuhetkiä ja lukukoira kävi säännöllisesti kuuntelemassa lukijoita. Kustaa Hiekka -kulttuuri-viikolla Nukketeatteri Piironginlaatikko esiintyi päiväkotiryhmille kirjastossa.

Kirjastossa järjestettiin nuorten vaalit, joihin Varppeen koulun oppilaat kutsuttiin äänestämään. MLL:n lasten ja nuorten kirjoittajaryhmä kokoontui kirjastossa. Kirjasto oli mukana Laitilan seurakunnan järjestämässä Vauvan päivän tapahtumassa.

Kirjasto järjesti yhdessä Vakka-opiston kanssa viisi kirjailijavierailua tai luentoa kirjastossa. Musiikkiopisto järjesti oppilaskonsertin kirjastossa. Kirjasto oli mukana suunnittelemassa ikäihmisten palvelujen järjestämää Varttuneen väen viikon tapahtumasarjaa, vaikka tapahtuma ei tällä kertaa kokoontunutkaan kirjaston tiloissa. Kirjastonhoitaja piti lukuhetkiä Monipalvelukeskus Palkkeessa sekä Karvinkartanossa, Koivukodossa ja Kaukolankodissa. Kustaan päivänä järjestettiin lukupiknik sekä aikuisille että lapsille kirjaston pihalla. Kirjaston Novellikoukku-tapahtumissa neulottiin hyväntekeväisyyteen novelleja ja muita tekstejä kuunnellen. Lisäksi kirjastossa järjestettiin kierrätystapahtuma, luennot revontulibongauksesta ja suomen puhekielestä.

Pyhärannan kirjastopalvelut

Laitilan kaupunki ja Pyhärannan kunta solmivat kuntalain 76 §:n 2 momentin tarkoittaman yhteistoimintasuopimuksen kirjastoyhteistyöstä. Sopimuksen tarkoituksena on sopia kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016) sekä sopimusosapuolten yhteisesti päättämien muiden kirjastopalvelujen järjestämisestä. Sopimuksen mukaan Laitilan kaupunki tuottaa sopimusosapuolten kirjastopalvelut (pl. kirjastoautopalvelut) 1.2.2025 lukien.

Yhteistoimintasopimuksen myötä Pyhärannassa työskennellyt kirjastovirkailija siirtyi Laitilan kaupungin työntekijäksi. Kirjastoaineiston hankinta keskitettiin niin, että kirjastonhoitajat valitsevat myös Pyhärannan kirjastoon hankittavan aineiston ja aineisto käsitellään lainauskuntoon Laitilan pääkirjastossa, josta se kuljetetaan Vaski-aineistokuljetusten mukana Pyhärannan kirjastoon.

Pyhärannan kunta sai valmiiksi Pyhärannan kirjaston muutostyöt, joiden ansiosta asiakkaat voivat käyttää kirjastoa palveluaikojen ulkopuolella omatoimisesti. Omatoimikirjasto avattiin käyttöön 10.8.2025. Pyhärannan kirjaston palveluajat olivat kesäaikana (1.5.–31.8.) tiistaisin ja perjantaisin klo 10–15, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 10–18; talviaikana (1.9.–30.4.) tiistaisin, perjantaisin ja lauantaisin klo 10–15, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 10–18. Kirjasto oli käytettävissä omatoimisesti 10.8.–31.8.2025 maanantaisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–18 ja 1.9.2025 alkaen maanantaisin ja sunnuntaisin klo 10–18, perjantaisin ja lauantaisin klo 15–18. Pyhärannan kirjastoon hankittiin palautuslaatikko, johon asiakkaat voivat palauttaa lainansa palveluaikojen ulkopuolella.

Kirjastonhoitaja kävi kirjavinkkaamassa Pyhärannan kouluilla. Kirjasto oli mukana Pyhäranta-päivässä, joka järjestettiin Ihoden kylässä. Ihoden koulun iltapäiväkerho jatkoi käymällä säännöllisesti kirjastossa keskiviikkoisin ja torstaisin. Kirjastovirkailija piti iltapäiväkerholle satuhetkiä. Eläkeliiton Pyhärannan yhdistyksen lukutuokiopiiri Tarinat puikoissa kokoontui kirjastossa kuukausittain. Pyhärannan MLL järjesti Joulupuukeräyksen kirjastossa. Kirjastossa oli jouluihin pop up -myynti, jossa asiakkaat myivät käsitöitä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kirjastotoimen talousarvion tuotot ovat alittuneet toteuman ollessa 85,1 %. Toteuma johtuu Pyhärannan kirjastopalveluiden tuottamisen arvioitua pienemmistä kustannuksista. Laitilan kaupunki velottaa Pyhärannan kuntaa palvelusta toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Toimintamenot ovat alittuneet muutetusta talousarviosta, toteuman ollessa 94,8 %. Toimintakate oli 97,6 %.

HENKILÖSTÖ

Yhteistoimintasopimuksen myötä Pyhärannassa työskennellyt kirjastovirkailija siirtyi Laitilan kaupungin työntekijäksi 1.2.2025. Kirjastotoimen vakinaisen henkilökunnan määrässä ei tapahtunut muita muutoksia. Poisaoloja ratkaistiin sijaisjärjestelyillä.

Vuoden aikana kirjastossa työskenteli lisäksi hanketyöntekijä, kolme tet-harjoittelijaa, yksi kesätyöntekijä ja yksi työkokeilija.

Kirjastotoimenjohtaja	1
Kirjastonhoitaja	2
Kirjastovirkailija	3, 1.2.2025 alkaen 4

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisemmat tapahtumat yhdessä	Lisätään toimialojen välistä yhteistyötä	Yhteistyötapahtumien määrä	Viisi tapahtumaa yhdessä Vakka-opiston kanssa ja yksi tapahtuma yhdessä Vakka-Suomen musiikkiopiston kanssa.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kulutustottumuksiin vaikuttaminen	Lisätään lainattavien esineiden määrää	Lainattavien esineiden määrä	Lautapelit (10 kpl), frisbeegolfkiekot (10 kpl), rauhoittavat sylipainot (3 kpl)

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuoliset tapahtumat	Tarjotaan satutuokioita, ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkausta sekä lasten ja nuorten tapahtumia	Tapahtumien määrä	Laitilassa: 28 ohjattua kirjastokäyntiä ja kirjavinkkausta, 20 satuhetkeä, 2 nukketatertesitystä, lukupiknik, 20 lukukoiran vierailua, 7 satuhetkeä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmille, 6 satuhetkeä tai satuhierontaa MLL:n tilaisuudessa. Nuorten vaalit (7 ryhmää)

			Pyhärannassa: 5 satuhetkeä, 10 kirja- vinkkausta, mukana Py- häranta-päivässä.
	Tarjotaan monipuolisia tapah- tuvia ja kirjaston palveluiden esittelytilaisuuksia työikäisille, ikäihmisille, erityisryhmille ja kotoutujille	Tapahtumien määrä	Laitilassa: 7 kirjailijavierailua tai lu- entoa, 8 Novellikoukku- tapahtumaa, lukupiknik, 7 muuta tapahtumaa. 33 kirjastonhoitajan lu- kuhetkeä Palkkeessa ja 17 lukuhetkeä Karvinkar- tanossa, Koivukodossa ja Kaukolankodissa. 7 asiak- kaan varaamaa digituki- tuokiota ja 1 opastettu ryhmäkäynti.
			Pyhärannassa: 44 digitukituokiota asia- kaspalvelun yhteydessä. Kirjasto ennakoöänes- tyspaikkana alue- ja kun- tavaaleissa.
	Kehitetään kirjastoauton pal- velutarjontaa	Tapahtumien määrä	Kirjastoauto ennakoöä- nestyspaikkana alue- ja kuntavaaleissa.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Optimoidaan palvelut asi- akkaiden toiveiden mu- kaan	Säännölliset asiakaskyselyt verkossa ja kirjastossa vuosit- tain	Kyselyihin vastanneiden määrä	Vaski-kirjastojen yhtei- nen asiakaskysely 17.11.–17.12.2025. Vas- taajia koko Vaski-kirjas- tojen alueella yhteensä 13 450.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tiedonkulun parantaminen	Työpaikkapalaverit kerran vii- kossa	Palaverien määrä	18 palaveria. Palaverit pi- detty keskimäärin joka toinen viikko loma-aiko- jen ulkopuolella.
Kevennettyjen kehityskes- kustelujen avulla lisätään henkilökunnan mahdolli- suutta vaikuttaa omaan työhön	Keskustelut kerran vuodessa	Keskustelujen määrä	Toteutunut suunnitel- lusti.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Lainauksia / asukas	13	14	13
Kirjastokäyntejä / asukas	7	6	7
Tapahtumia (kaikille avoimet tapahtumat + kirjavinkkaukset ja ohjatut kirjastovierailut ryhmille + digitukituokiot)/ 1 000 as.	17	15	20
Lainauksia / vuosi	108 950	120 000	110 946
Lainan kustannukset €/laina	6	6	6
Kirjastoaineistomenot / asukas	9	9	9
Lainauksia / Pyhärannan asukas			5
Kirjastokäyntejä / Pyhärannan asukas			3
Tapahtumia (kaikille avoimet tapahtumat + kirjavinkkaukset ja ohjatut kirjastovierailut ryhmille + digitukituokiot)/ 1 000 Pyhärannan asukasta			32
Lainauksia / vuosi (Pyhäranta)			8 786
Lainan kustannukset €/laina (Pyhäranta)			10
Kirjastoaineistomenot / Pyhärannan asukas			9

KIRJASTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	12 481	22 500	110 000	132 500	111 419	84,1 %	-21 081
Tuet ja avustukset	3 182	11 000	0	11 000	7 809	71,0 %	-3 191
Vuokratuotot	371	0	0	0	377	-	377
Muut toimintatuotot	9 357	8 734	0	8 734	10 004	114,5 %	1 270
Toimintatuotot yht.	25 391	42 234	110 000	152 234	129 608	85,1 %	-22 626
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-269 745	-303 639	-32 700	-336 339	-326 622	97,1 %	9 717
Palvelujen ostot	-38 676	-44 419	-2 700	-47 119	-38 179	81,0 %	8 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 503	-103 300	-16 000	-119 300	-116 914	98,0 %	2 386
Vuokratulut	-229 705	-258 940	4 020	-254 920	-236 690	92,8 %	18 230
Muut toimintakulut	-597	-800	0	-800	-790	98,7 %	10
Toimintakulut yht.	-627 226	-711 098	-47 380	-758 478	-719 195	94,8 %	39 283
KL menot	-20 655	-25 062	0	-25 062	-26 483	105,7 %	-1 421
Toimintakate	-622 491	-693 926	62 620	-631 306	-616 071	97,6 %	15 235
Yhteensä	-622 491	-693 926	62 620	-631 306	-616 071	97,6 %	15 235
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-73	-83	7	-75	-73	97,1 %	2

2.5.7. Kulttuuritoimi (Tehtävä 36)

Vastuuhenkilö: kulttuuripäällikkö Piia Allén

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuritoimi edisti tilikauden aikana laitilalaista identiteettiä, kulttuurin saavutettavuutta ja kaupunkilaisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintaan ja käyttää kulttuuripalveluja. Toiminnan tavoitteena oli monipuolistaa Laitilan kulttuuritarjontaa, vahvistaa paikallista kulttuuriperintöä sekä tuottaa hyvinvointia ja elinvoimaa kaupungille.

Kulttuuritoimi järjesti vuoden aikana useita tilaisuuksia ja tapahtumia sekä itsenäisesti että yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Keskeisiä tapahtumia olivat muun muassa kesän ohjelmalliset iltatorit, isänmaalliset tilaisuudet ja uuden vuoden tapahtuma. Tammikuussa järjestettiin seitsemännentoista kerran Kustaa Hiekan kulttuuriviikko, joka kokosi laajasti yleisöä eri taiteenalojen tapahtumiin.

Kulttuuritoimi vastasi Kauppilan umpipihan, Poukan talon, E Elon koulun, Laitilan seurantalonsa ja Kustaa Hiekan lukutuvan toiminnan koordinoinnista.

Kauppilan umpipiha sai Varsinais-Suomen vuoden 2025 Museoteko -tunnustuspalkinnon tehdystä uudistustyöstä. Kauppilan umpipihalla ja Untamalan Ventolassa toimi kesäkahvilat. Laitilan oppaat ovat huolehtineet Kauppilan umpipiha-museon avoinna pidosta. Kauppilan umpipihan kunnossapitoon ja kehittämiseen panostettiin sekä kaupungin talousarviovaroin että Museovirastolta haettavin avustuksin. Kuntalaisia osallistavasta toiminnasta esimerkkinä voi mainita Laitilan kylien jouluseimikilpailun, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa elinvoiman ja kulttuurin yhteistyönä.

Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Lisäksi kulttuuritoimi teki laajaa yhteistyötä muun muassa Elokvateatteri Laitilan Kinon, Laitilan Kulttuurintuki ry:n ja Kodjalan kirkko-tutkimuksen tuki ry:n kanssa.

Avustuksia myönnettiin vuonna 2025 hakemusten perusteella yhteensä 4 490 euroa. Toiminnantukia myönnettiin yhteensä 27 000 euroa. Avustukset ja toiminnantuet mahdollistivat monipuolista, kustannustehokasta ja paikallislähtöistä kulttuuritoimintaa eri puolilla kaupunkia.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kulttuuritoiminnan toimintaympäristönä hyödynnettiin useita kulttuuritiloja ja -paikkoja, kuten Laitila-salia, Kustaa Hiekan lukutupaa, Laitilan seurantalonsa tiloja, torin esiintymislavaa, Poukan taloa, Untamalan Ventolaa ja Kauppilan umpipihamuseota. Kulttuuritilojen yhteiskäyttöä ja monikäyttöisyyttä edistettiin.

Kulttuuritoiminnan painopisteenä oli toiminnan toteuttaminen kustannustehokkaasti, hyödyntäen verkostoja, vapaaehtoistoimintaa ja paikallisia toimijoita. Kulttuuri- ja kohdeavustukset sekä toiminnantuet tukivat osaltaan kulttuuritarjonnan säilymistä monipuolisena eri puolilla kaupunkia.

Kauppilan umpipiha –museon toimintaa kehitetään ekomuseoajatuksen pohjalta yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Digitaalisten sisältöjen tuottaminen on yleistynyt kulttuurialalla myös Laitilassa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kulttuuritoimen talousarvion tuotot ovat ylittyneet, toteuman ollessa 109,2 %. Toimintamenot ovat alittuneet, toteuman ollessa 72,7 %. Toimintakate oli 71,6 %.

Tulojen ylittymisen merkittävimpana syynä on Laitilan seurantaloon kasvanut käyttöaste ja sitä kautta suuremmat vuokratulot. Osittain seurantaloon käyttöasteen nousu liittyy muiden kiinteistöjen, kuten Urheilutalon ja koulukeskuksen, remonttiin.

Merkittävimmät syyt menojen alittumiseen liittyvät sisäisiin vuokriin, joita kulttuuritoimen kiinteistöistä maksettiin. Talousarviossa sisäisiä vuokria oli arvioitu 82 576 euroa enemmän kuin toteutuneessa tilanteessa. Lisäksi Kauppilan umpipiha museon kustannukset ovat jääneet ennakoitua matalammaksi. Myös henkilöstökuluista on tullut säästöä palkkojen ja palkkioiden toteutuessa 94 %.

HENKILÖSTÖ

Kulttuuritoimessa työskentelee 100 % kulttuuripäällikkö. Lisäksi kulttuuritoimessa työskenteli kolme kesätyöntekijää ja alkuvuodesta harjoittelija.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Kulttuuritoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Opistotalon käyttöasteen nosto	Lisätä tietoa opistotalon käytömahdollisuuksista	Käyttöaste	Opistotalon käyttöaste on noussut vuodessa 2 % ja kahdessa vuodessa noin 30 %.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kauppilasta virkistyskohde ja kylälaisten kokoontumispaikka.	Asian esillä pitäminen ja tiedottaminen.	kävijälaskuri, jolla saadaan kartoitettua koko alueen kävijämäärä	Kävijälaskuri on otettu käyttöön. Näin saadaan kävijädataa ympäri vuoden.

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laitilan tapahtumat kaikkien saatavilla	Tapahtumien koonti ja jakelu kaksi kertaa kuussa	Tapahtumakalenteri noin 24 kertaa vuodessa	Toteutunut suunnitellusti.
Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöön ottaminen	Jatketaan kulttuurikasvatussuunnitelman juurruttamista	Suunnitelman mukainen toiminta varhaiskasvatuksesta koululaisiin.	

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat	Kulttuurifoorumin toiminnan kehittäminen	Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollistaminen. Kulttuurifoorumin kokoontuminen 2–4 kertaa vuodessa	Kulttuurifoorumi koontui kerran viime vuoden aikana.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Itsenäinen ja motivoitunut työntekijä	Osallistuminen alueellisiin verkostoihin ja koulutuksiin	Neljä osallistumiskertaa vuoden aikana	Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Järjestetyt tilaisuudet (myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa)	23	15	27
Kauppilan umpipihan kävijämäärä	Ei saatavilla	2 000	1 887

KULTTUURITOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	18	0	0	0	125	-	125
Maksutuotot	1 118	2 000	0	2 000	2 094	104,7 %	94
Tuet ja avustukset	7 000	6 000	0	6 000	7 000	116,7 %	1 000
Vuokratuotot	4 116	1 800	0	1 800	5 429	301,6 %	3 629
Muut toimintatuotot	6 675	6 344	0	6 344	2 980	47,0 %	-3 364
Toimintatuotot yht.	18 927	16 144	0	16 144	17 629	109,2 %	1 485
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-63 470	-71 014	0	-71 014	-69 811	98,3 %	1 203
Palvelujen ostot	-47 707	-64 165	0	-64 165	-41 699	65,0 %	22 466
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 048	-11 050	0	-11 050	-3 283	29,7 %	7 767
Avustukset	-30 920	-31 000	0	-31 000	-31 110	100,4 %	-110
Vuokrakulut	-210 659	-236 625	0	-236 625	-153 906	65,0 %	82 719
Muut toimintakulut	-1 459	-520	0	-520	-1 615	310,5 %	-1 095
Toimintakulut yht.	-358 262	-414 374	0	-414 374	-301 424	72,7 %	112 950
KL menot	-4 864	-6 186	0	-6 186	-5 653	91,4 %	533
Toimintakate	-344 199	-404 416	0	-404 416	-289 448	71,6 %	114 968
Yhteensä	-344 199	-404 416	0	-404 416	-289 448	71,6 %	114 968
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-41	-48	0	-48	-34	71,2 %	14

2.5.8. Nuorisotoimi (Tehtävä 38)

Vastuhenkilö: vt. nuorisopäällikkö Sami Piilikangas ajalla 1.1.2025–28.3.2025 ja sivistysjohtaja Susanne Laaksonen ajalla 29.3.–31.12.2025

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin nuorisotoimen ammatillinen nuorisotyö on tavoitteellista kasvatustyötä, joka perustuu sekä ennaltaehkäisevään että erityisnuorisotyön periaatteisiin. Työn tarkoituksena on tukea nuorten kasvua yksilöinä ja yhteisön jäseninä sekä edistää aktiivista kansalaisuutta, sosiaalista vahvistumista ja nuorten itsenäistymistä.

Nuorisolain mukaan nuorisotyö on kunnan tehtävä, ja sen toteuttaminen edellyttää myös monialaista yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ennaltaehkäisevä nuorisotyö ehkäisee mm. päihdeongelmia, rikollisuutta ja syrjäytymistä sekä vahvistaa nuorten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Nuorisotyö kohdistuu pääasiassa 10–28-vuotiaisiin ja sitä tehdään paikallisesti, seudullisesti sekä maakunnallisesti. Laadukas ennaltaehkäisevä ja korjaava nuorisotyö parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja heijastuu positiivisesti myös perheisiin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Työn pääasiallinen tehtävä on nuorten kohtaaminen, läsnäolo, kasvamisen, oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisesti nuorisotyön keinoin koulun ja vapaa-ajan toimintaympäristöissä. Työmuotoina ovat avoin nuorisotyö (nuorisotalon toiminta), ryhmä- ja harrastetoiminta, jalkautuva nuorisotyö, koulussa tehtävä nuorisotyö sekä yksilöllinen ohjaus.

Nuorisotyössä työskennellään pääasiassa työpareittain työn laadun ja asiakkaiden ja henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus huomioiden. Nuorisotalon ilta-aukioloaikoina työparityöskentely on välttämättömyys. Yksilötyössä ja nuorisotalon iltapäiväaukioloaikoina alakouluikäisten kohderyhmissä työskennellään työparitoimintaa suosien työn luonne ja ajantasaiset tarpeet (mm. asiakasmäärä, käsiteltävä asia) huomioiden.

Nuorisotoimi on vuonna 2025 järjestänyt kasvatus- ja hyvinvointityötä tukevaa toimintaa eri ikäisten kohderyhmien lapsille ja nuorille. Nuorisotoimi järjesti jo perinteeksi muodostuneen rantatapahtuman yhdessä liikunta- ja kulttuuritoimien kanssa. Soihtukulkue, joka järjestettiin vuonna 2025 kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä, onnistui myös odotusten mukaisesti.

Kesällä 2025 järjestettiin Kesäduuniviikko yhteistyössä Laitila-Pyhäranta 4H –yhdistyksen kanssa. Kesäduuniviikon aikana 16 nuorta sai ohjatusti tutustua kesätyön tekemiseen. Kesäduuniviikon lisäksi järjestettiin neljättä kertaa opiskeluhuollon koulukuraattorin kanssa Seiskakesä-ryhmä, joka oli tarkoitettu syksyllä 7. -luokan aloittaville nuorille. Ryhmä tutustui toisiinsa kesän ajan koulunuorisotyöntekijän ja koulukuraattorin ohjauksessa ja tavoitteena oli madaltaa kynnystä yläkouluun siirtymisessä.

Nuorisotoimi on aktiivisesti mukana 4. ja 7. –luokkalaisten sekä lukion 1. –vuosiluokan ryhmätyksissä. Ryhmätysteemaa jatketaan koulupäivän aikana tapahtuvilla nuokkarivierailuilla. Vuoden 2025 aikana nuokkarilla kävi tutustumassa kaikki 7. –luokkalaiset ja Kappelimäen koulun 5. ja 6. –luokkalaiset.

Yhdistysyhteistyön ja lasten ja nuorten hyvinvointityön koordinointi kuuluvat nuorisotoimen hallinnon tehtäviin. Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä kokoontui neljä kertaa 12.2., 6.5., 9.9. ja 18.11.2025.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ JA KOULUNUORISOTYÖ

Etsivän nuorisotyön jalkautumista on toteutettu säännöllisesti kerran viikossa Laitilan lukiossa, Länsirannikon koulutus Oy WinNovassa ja Uudessa kaupungissa Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymässä (Novida). Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä vierailut toteutetaan yhteistyössä Uudenkaupungin etsivän nuorisotyön kanssa. Vuonna 2025 etsivä nuorisotyö toteutti yhteistyössä Laitilan Nuorisoverstas ry:n kanssa kerran kuu-kaudessa tapahtuvaa kuntoilua Finnlamex-hallilla. Vuonna 2025 etsivän nuorisotyön avoin nuorisotilatoiminta oli yhdistettynä työparin puutoksen vuoksi perusnuorisotyön iltoihin.

Koulunuorisotyö on ollut mukana tukioppilaiden järjestämässä toiminnassa, lisäksi vuonna 2025 keväällä nuorisotoimi järjesti yhteistyössä Seurakunnan nuorisotyön ja 4H-yhdistyksen kanssa moniammatilliset välitunnit, toiminta keskeytyi syksyllä Varppeen koulun muuttaessa väistötiloihin.

Nuorisojärjestöjen ja -yhdistysten toimintaa on tuettu perus-, kohde- ja toiminta-avustuksin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Nuorisotoimen muutetun talousarvion tuotot eivät ole toteutuneet arvion mukaisesti. Toteuma on 78,1 %. Alitus johtuu nuorisotoimen henkilöstövajauksista sekä Maahanmuuttajien palvelupolku -hankkeen keskeytymisestä. Toimintamenot ovat myös alittuneet. Toteuma on 84,0 %. Alitus johtuu pääsääntöisesti hankkeen keskeytymisestä, joka näkyy palkkamenojen arvioitua pienempänä toteutumisena. Myös muut kulut ovat alittaneet arvioidun. Toimintaa on henkilöstövajauksen vuoksi ollut vähemmän. Toimintakate oli 84,4 %.

HENKILÖSTÖ

Nuorisopäällikön virkatehtävät on hoidettu sisäisin järjestelyin vuonna 2025, johtuen valmistelussa olevasta sivistystoimen vapaa-aikapalveluiden organisaatiouudistuksesta. Toinen etsivä nuorisotyöntekijän vakansseista on ollut täyttämättä 10/2025 alkaen. Vakanssi täytetään sisäisin siirroin tammikuussa 2026. Maahanmuuttajanuorten palvelupolku -hanke jouduttiin keskeyttämään 6/2025 työntekijävaihdoksen vuoksi.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Nuorisopäällikkö	0		
Etsivä nuorisotyöntekijä	2 (10/2025; muutos 1 htv)		1
Nuoriso-ohjaaja	1,4	0,4	0,4
Koulunuorisotyöntekijä	1	1 (hanketyöntekijä)	
Hanketyöntekijä	1	1 (6/2025 saakka)	
Ankkuri-nuorisotyöntekijä	1	1 (Vakka-Suomen kuntien yhteisra- hoitteinen)	

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Nuorisotoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi nuorisotoimessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa, kuten irtaimiston tarkistus.

Nuorisotoimessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Lisäksi riskiarviot on käsitelty toimintasuunnitelman mukaisesti järjestetyssä työpaikkaselvityksessä.

Nuorisotoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja seurataan esimerkiksi järjestämällä säännöllisesti tiimipalavereita. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paloaseman nuorisotilan aktiivinen käyttö	Tila vuokrataan myös muiden toimijoiden käyttöön nuorisotoimen oman toiminnan (aukioloajat, pienryhmätoiminnot, asiakastyö, palaverit ym.) sekä henkilöstön toimistotyön ja sosiaalitoimien sijainnin mahdollistaessa tilan muun käytön	Paloaseman nuorisotilan käyttöaste kiitettävälle tasolle huomioiden eri toimintojen ja tilassa tehtävien työtehtävien laadukas ja asianmukainen toteutus sekä henkilöstön hyvinvointi, oman toiminnan ja vuokratoinnin määrä, työntekijöiden kokemus vuokraustoiminnan negatiivisesta vaikutuksesta omaan työhön ja hyvinvointiin korkeintaan vähäinen	Tilaa on käytetty nuorisotoimen oman toiminnan ulkopuolella mm. yhteistyöpalavereiden pitoon, sekä nuorisovaltuuston kokoukseen. Tilaa on vuokrattu vuoden 2025 aikana 51 kertaa ulkopuoliseen toimintaan. Pääasiallisesti vuokraustoiminta ei vaikuta negatiivisesti henkilökunnan työhön tai hyvinvointiin. Vuoden 2025 aikana kuitenkin henkilökunta on joutunut siivoamaan normaalia enemmän vuokralaisten jälkiä.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ympäristökasvatus	Kierrättäminen nuorisotalolla, ympäristökasvatuksen ja kestävän elämäntavan teemojen käsittely nuorisotyössä arjen käytäntöjen tasolla	Sekajätteen vähentäminen nuorisotyön toiminnoissa, ympäristökasvatuksen ja kestävän elämäntavan teemojen käsittelyn määrä (suunnitellut teemaillat ym.), henkilöstön kouluttautuminen teeman käsittelyyn nuorisotyössä	Osana kestävä kehitystä ja kierrättämisen helpottamista nuokkarille on hankittu kierrätysastiat, vuoden 2025 aikana saimme kierrätysastiat myös pihalle.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Avoimen nuorisotoiminnan kävijämäärä 3000/vuosi	Nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDo:n säännöllinen käyttö	Nuorisotilan avoimen toiminnan kävijämäärät; Olkkis, Nuokkarit	Vuonna 2025 4.-6.luokkalaisten nuokkareita järjestettiin yhteensä 58 kertaa ja osallistujia oli yhteensä 708. 7.lk-17vuotiaiden nuokkareita oli yhteensä 126 kpl ja osallistujia oli yhteensä 1378. Olkkis yhdistettiin avoimeen toimintaan vuoden 2025 aikana, kertoja oli yhteensä 11 ja osallistujia 50kpl.

Monipuoliset tapahtumat monipuolistavat perustointia	Monipuolisten tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen	Tapahtumien laatu ja määrä	Tapahtumia on järjestetty yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, sekä yhdistysten kanssa. Suurimpana tapahtumana liikunta- kulttuuri- ja nuorisotoimen yhteinen Ranta-tapahtuma kesällä 2025. yhteensä 33kpl.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Nuorten pahoinvoinnin vähentäminen	Ankkuri –toimintaan osallistuminen, moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen, oppilaitosten ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten saataminen työllisyyttä edistäviin palveluihin, yhteistyö työllisyyden palveluiden kanssa	Ankkuri –toiminnan nuorisotyön jatkuminen ja osallistumisen laatu ja määrä, moniammatillisen yhteistyön laatu ja määrä, Parentin toimenpideohjauksien ja asiakkuuksien päättymisten syysseuranta työllisyyden osalta.	Vakka-Suomen yhteinen ankkuritiimin nuorisotyöntekijän hanke päättyi 01/2025, jonka jälkeen työntekijä siirtyi kuntien omarahoitteiseksi. Ankkurinuorisotyöntekijä on pitänyt laillisuuskasvatustunteja 18kpl, ohjannut nuokkari-iltoja, jalkautunut vanhempainiltoihin ja oppilas-palaveriin, sekä rippileireille. Työllisyyden osalta toimenpideohjauksia oli yhteensä 0kpl.
Maahanmuuttajanuorten kotoutumisen edistäminen nuorisotyön keinoin	Maahanmuuttajanuorten palvelupolun suunnittelu nuorisotyön palveluihin hankerahalla palkattavan projektityöntekijän toimesta	Palvelupolun pilotointi ja valmistuminen.	Hankkeessa oli rekrytointihaasteita, jonka vuoksi hanke käynnistettiin vasta 04/2025. Hankkeen aikana hanketyöntekijä järjesti 1 kpl maahanmuuttaja-perheiden kohtaamisillan nuorisotalolla, ohjasi kesäduuniviikolla maahanmuuttajanuorista muodostuvaa ryhmää, sekä ohjasi nuorisotilailtoja.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työn ja vapaa-ajan tasapainottaminen	Työvuorosuunnittelu Promid -ohjelmalla, mobiilikellokortin käyttö, liukuva työajan käyttö työvuorojen ja työtehtävien luonne huomioiden	Promid-ohjelman ja mobiilikellokortin säännöllinen käyttö ja työntekijöiden kokemus ohjelman käytöstä, esihenkilön työvuorosuunnittelusta ja työn ja vapaa-ajan tasapainosta kiitetävällä tasolla.	Promid-ohjelman kanssa on ollut ongelmia, sen ollessa uusi järjestelmä kaupungilla. Liukuva työaika poistui nuorisotoimen henkilöstöltä 08/2025, jonka vuoksi mm. ryhmäytyspäivien, loma-viikkojen ja muiden normaalista poikkeavien päivien mm. kouluvierailuiden ja nuorisotilailtojen yhdistämisen suunnittelu on tuonut haasteita.

Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omaan työhön	Kehityskeskustelut, säännölliset tiimipalaverit	Kehityskeskustelujen määrä vähintään 1/hlö/vuosi, tiimipalaverit vähintään kuukausittain (ei heinäkuu).	Säännölliset tiimipalaverit on järjestetty vähintään kerran kuukaudessa, pyritty järjestämään 2 viikon välein, osana työntekijöiden työssä jaksamisen tukemista.
---	---	---	--

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Nuorisotoimen avoimen toiminnan kävijämäärät	2 855	1 500	2 136
Nuorisotoimen omat tapahtumat ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat	58	20	33
Koulunuorisotyö h/vuosi	3 161	1 000	1 040
Etsivänuorisotyö asiakkait	30	50	35

NUORISOTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	9 687	0	0	0	28 954	-	28 954
Maksutuotot	4 659	5 000	0	5 000	5 553	111,1 %	553
Tuet ja avustukset	121 101	96 500	0	96 500	72 090	74,7 %	-24 410
Vuokratuotot	2 239	1 500	0	1 500	2 577	171,8 %	1 077
Muut toimintatuotot	1 812	38 374	0	38 374	1 225	3,2 %	-37 149
Toimintatuotot yht.	139 498	141 374	0	141 374	110 399	78,1 %	-30 975
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-289 506	-287 979	76 800	-211 179	-180 541	85,5 %	30 638
Palvelujen ostot	-41 296	-52 088	16 600	-35 488	-23 483	66,2 %	12 005
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 995	-19 400	2 600	-16 800	-6 698	39,9 %	10 102
Avustukset	-63 000	-70 000	0	-70 000	-63 792	91,1 %	6 208
Vuokrakulut	-35 451	-34 096	0	-34 096	-34 460	101,1 %	-364
Muut toimintakulut	-1 009	-350	0	-350	13	-3,6 %	363
Toimintakulut yht.	-443 258	-463 913	96 000	-367 913	-308 962	84,0 %	58 951
KL menot	-21 806	-25 259	0	-25 259	-13 943	55,2 %	11 316
Toimintakate	-325 566	-347 798	96 000	-251 798	-212 506	84,4 %	39 292
Yhteensä	-325 566	-347 798	96 000	-251 798	-212 506	84,4 %	39 292
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-38	-42	11	-30	-25	84,0 %	5

2.5.9. Liikuntatoimi (Tehtävä 39)

Vastuuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö Emilia Andersson

TOIMINNAN KUVAUS

Liikuntatoimi järjestää ja kehittää liikuntapalveluja ja -alueita siten, että kaupunkilaisilla on monipuoliset ja tasapuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiselle ympäri Laitilaa. Liikuntatoimi tukee paikallisia liikuntajärjestöjä niiden toiminnassa ja avustaa kylien kenttien perusparannuksissa ja -korjauksissa. Laitilalaisia kannustetaan liikkumaan järjestämällä säännöllisesti kokoontuvia liikuntaryhmiä, kunto- ja terveysliikuntapahtumia, yhteistyöverkostoa kehittämällä ja tiedotusta tehostamalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Liikuntatoimessa tehtiin organisaatiouudistus siten, että liikunta-alueiden hoito- ja kunnossapitotehtävät siirtyivät henkilöstöineen teknisentoimen vastuulle. Muutoksen jälkeen liikuntatoimen hallinnosta ja asioiden valmistelusta jatkaa edelleen vapaa-aikapäällikkö. Lisäksi liikuntatoimella on kaksi uinninvalvojaa ja kaksi liikunnanohjaaja-uinninvalvojaa, josta toisella on vastuu uimahallin arjen toiminnasta ilman esihenkilövastuuta. Muutoksen myötä liikuntatoimen henkilöstö suunnittelee, kehittää ja toteuttaa mahdollisimman monipuolisia liikuntapalveluita, sekä ylläpitää uimahallipalveluita.

Vuonna 2025 liikuntatoimi on tarjonnut uusia liikuntaryhmiä ja sekä järjestänyt aikaisempia vuosia enemmän suosittuja päivätansseja. Liikuntatoimen henkilöstö on aloittanut Mainiomman kuntojumpan, jossa kehitetään voimaa, liikkuvuutta ja tasapainoa ja Kukkovesijumpan, joka on miesten oma vesijumpparyhmä. Näiden lisäksi liikuntatoimen henkilöstö ohjasi kesällä erilaisia liikuntaryhmiä puistossa ja uimarannalla, antoi opastusta frisbeegolfiin ja järjesti pyöräilyretkiä ja Unelmien liikuntapäivän. Lisäksi kesällä liikuntatoimen henkilöstö lämmitti Särkijärven rantasaunaa.

Uusien toimintojen lisäksi liikuntatoimi jatkoi aikaisemmin aloitettuja ryhmiä kuten Laitilan uimahallissa järjestettävät vesiliikuntaryhmät, suuren osallistujamäärän saaneen tuolijumpan sekä suosittujen päivätanssien järjestämisen. Lisäksi liikuntatoimi organisoii Ikiliikkuja-viikon, oli mukana Varttuneenväen viikon tapahtumissa ja järjesti yhteistyössä rantatapahtuma.

Liikuntatoimen henkilöstö järjesti uimakouluja Laitilan uimahallissa ja kesällä rantauimakoulun Särkijärven uimarannalla, sekä opetti alakoululaisten uintitunteja.

Avustuksia on jaettu perusavustuksina yhdistysten perustoiminnan tukemiseen ja kohdeavustuksina mm. uusien toimintojen kokeilemiseen. Lisäksi liikuntatoimi on jakanut kenttämäärärahaa kylien liikuntapaikkojen perusparannuksiin ja kehittämiseen. Avustusten haku on toteutettu webropol- kyselyllä, joka on todettu olevan toimiva. Perusavustuksen hakuaika oli maaliskuu, kun puolestaan kohdeavustuksen ja kenttämäärärahan hakuaika on ollut maaliskuusta marraskuuhun. Avustusten lisäksi liikuntatoimi on tukenut Laitilan kaupungin tytäryhtiö Jääkukko Oy:tä.

Liikuntapaikkojen varausjärjestelmä on sähköinen Timmi-varausjärjestelmä, jota varaaja voi käyttää ajasta ja paikasta riippumatta. Vuoden 2025 lopussa Laitilan kaupunki päivitti Timmi-varausjärjestelmän. Päivityksen myötä varausjärjestelmään on saatu uusia ominaisuuksia ja se on käytettävissä myös älypuhelimella ja tablettilaitteella.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Liikuntatoimen muutetun talousarvion tuotot ovat toteutuneet arvion mukaisesti, toteuman ollessa 96,3 %. Toimintamenot ovat toteutuneet talousarviomuutoksesta huolimatta arvioitua vähemmän, toteuman ollessa 93,1 %. Talousarvion toimintamenojen alittuminen johtuu useista eri arvioitua pienemmistä menoista kuten sisäisiä vuokrista ja avustuksista. Kesken vuotta toteutettu organisaatiouudistus omalta osaltaan hankaloitti talousarvion laadintaa. Syksyllä tehdyistä talousarviomuutoksista huolimatta mm. palkkakustannukset ja asi-
antuntijapalvelut myös alittivat talousarvion.

HENKILÖSTÖ

Liikuntatoimen henkilöstön henkilökunnan määrässä on tapahtunut muutoksia, sillä organisaationuudistuk-
sen myötä liikuntapaikkamestari ja liikuntapaikkahoitajat siirtyivät tekniselle toimelle. Liikuntatoimen

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaisten kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaisten kokonaismäärästä</i>
Vapaa-aikapääällikkö	1		
Liikuntapaikkamestari	1 (31.7.2025 asti)		
Liikuntapaikkahoitaja	3 (31.7.2025 asti)		
Liikunnanohjaaja-uinninval- voja	2		
Uinninvalvoja	2		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riit-
tävää.

Liikuntatoimessa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jak-
saminen. Uimahallipalveluiden siirryttyä kaupungin omaksi toiminnaksi tarvitaan uinninvalvontaan ja -ope-
tukseen ammattitaitoisia työntekijöitä. Myös monipuolisten liikuntapalveluiden ja erilaisten tapahtumien
järjestäminen vaatii jatkuvaa ammattitaidon kehittämistä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kylien liikuntatilojen käyt- töasteen nosto	Lisätään tietoa liikuntatiloista ja tarkistetaan kylissä olevien liikuntatilojen varaushintoja	Käyttöaste (mittari: aikaisemmat vuodet)	Toteutunut

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Poltto- ja voiteluöljyn käy- tön vähentäminen	Sähkökäyttöisiä ajoneuvoja lii- kuntatoimen käyttöön	Poltto- ja voiteluöljyn tarpeen määrä vähenee vuosittain (mittari: verrataan edellisiin vuosiin)	Ei seurattavissa organi- saatiouudistuksen vuoksi

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolisia tapahtumia yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden ja kol- mannen sektorin kanssa	Järjestetään monipuolisesti ta- pahtumia yhteistyössä	Tapahtumien ja yhteistyökumppa- neiden määrä	Toteutunut

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paikallinen, säännöllisesti kokoontuva liikuntafoorumi	Kutsutaan liikuntajärjestöt säännöllisesti yhteen keskus-telemaan ajankohtaisista asioista	Foorumien ja osallistuneiden yhdistysten määrä	Toteutunut kerran vuodessa

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen arvioimalla päättynyttä kautta ennakoimalla tulevaa	Kausipalaverit kahdesti vuodessa, kehityskeskustelut vuosittain	Käytyjen keskustelujen määrä ja arvio toiminnan kehittämistä	Kehityskeskustelut eivät toteutuneet.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Avustuksia hakeneiden määrä	4	20	13
Liikuntatoimen tapahtumat (yksin tai yhteistyössä)	14	10	23
Liikuntaryhmien osallistujamäärät	53	45	51
Kylien liikuntatilojen käyttöasteen nosto (%)		20 %	36 %
Uimahallin kävijämäärän nosto (%)		10 %	11 %

LIIKUNTATOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	38 775	66 500	-10 000	56 500	63 882	113,1 %	7 382
Vuokratuotot	52 591	69 000	-10 000	59 000	46 920	79,5 %	-12 080
Muut toimintatuotot	16 712	2 363	0	2 363	2 747	116,3 %	384
Toimintatuotot yht.	108 078	137 863	-20 000	117 863	113 550	96,3 %	-4 313
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-279 783	-347 088	29 800	-317 288	-277 852	87,6 %	39 436
Palvelujen ostot	-155 308	-104 381	12 350	-92 031	-71 277	77,4 %	20 754
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74 408	-86 263	12 850	-73 413	-55 835	76,1 %	17 578
Avustukset	-130 364	-164 000	0	-164 000	-146 869	89,6 %	17 131
Vuokratulot	-1 055 571	-1 255 415	0	-1 255 415	-1 220 223	97,2 %	35 192
Muut toimintakulut	-35 311	-5 000	0	-5 000	-3 543	70,9 %	1 457
Toimintakulut yht.	-1 730 745	-1 962 147	55 000	-1 907 147	-1 775 598	93,1 %	131 549
KL menot	-21 390	-29 188	0	-29 188	-22 592	77,4 %	6 596
Toimintakate	-1 644 058	-1 853 472	35 000	-1 818 472	-1 684 641	92,6 %	133 831
Poistot ja arvonalentumiset	-100 879	-115 936	0	-115 936	-92 201	79,5 %	23 735
Yhteensä	-1 744 937	-1 969 408	35 000	-1 934 408	-1 776 842	91,9 %	157 566
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-206	-235	4	-231	-211	91,4 %	20

2.6. Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta

2.6.1. Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkailla monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua tavoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen, ns. kansalaistaitokurssien kautta. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävä kehityksen toiminta-ajatus. Opisto on saanut toiminnastaan kestävä kehityksen sertifikaatin keväällä 2016, se on uusittu keväällä 2019 ja uudelleen alkuvuonna 2023 nimellä kestävä tulevaisuuden sertifikaatti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusi-kaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain noin sadassa eri toimipisteessä sekä myös etäopetuksena.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin lähialueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Rauman, Salon ja Turun seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa myös kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai vuoden 2018 alusta lähtien uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille koulutusta osana kotoutumista. Tämän takia Vakka-opisto järjesti edelleen vuonna 2025 aiempaa enemmän tämän koulutustehtävän mukaista kieli- ja muuta koulutusta. Maahanmuuttajille suunnattua koulutusta toteutetaan osittain tehtävää varten suunnatulla ja haettavalla erillisrahoituksella.

Syksystä 2022 lähtien on ollut mahdollista suorittaa tiettyjä Vakka-Suomen kansalaisopiston järjestämiä kursseja myös osaamisperustaisesti eli tehdä kansalaisopistossa hankittu osaaminen näkyväksi myös opintopisteiden kautta.

Kesällä 2023 aloittanut hallitus on hallitusohjelmassaan päättänyt n. 10 % leikkauksesta kansalaisopistojen valtionosuuksiin. Nämä leikkaukset ovat tulleet voimaan vuonna 2024. Vuoden 2025 valtionrahoitukseen ei tullut erityisiä uusia leikkauksia. Kaikki opiston osakaskunnat Laitilaa lukuun ottamatta ovat nostaneet omaa maksuosuuttaan vuodelle 2025. Koska myös opiston kurssimaksujen tasoa on nostettu keskimäärin n. 15 %,

opiston opetustoimintaa ei ole tämän hetken tietojen mukaan tarpeen erityisen paljon supistaa vielä vuonna 2025, verrattuna vuoteen 2024.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2025 ollut seuraava: 1) kokoaikainen rehtori, jonka työaika jakaantuu joustavasti sekä Laitilan toimiston että Uudenkaupungin toimiston kesken (ajalla 1.8.-31.12.2025 rehtorin tehtäviä on hoidettu osa-aikaisesti, Tomi Kankaan toimiessa Laitilan lukion va. rehtorina) 2) kokoaikainen suunnittelija Laitilan toimipaikassa ja 80 % suunnittelija Uudenkaupungin toimipaikassa; 3) kokoaikaiset opistosihteerit-resurssit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa; 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella 5) osa-aikainen valvoja Uudenkaupungin Kräkin talon/Wintterin toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat.

Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuosittain yhteensä jopa 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	1	-	-
Suunnittelija	1,8	0,8	0,8
Opistosihteerit	2	-	-
Päätoiminen opettaja	3	-	-
Osastonjohtaja	4	-	4
Valvoja, Uusikaupunki	0,5	-	0,5
Valvoja, Laitila (tuntipalkk.)	1	1	1
Tuntiopettaja ja luennoitsija	n. 200/lv	Kaikki	Kaikki

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivistysvaliokunnalle kolme kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksiköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisuvallalta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3–4 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vakka-Suomen kansalaisopiston talousarvion toimintatuotot ylittyivät huomattavasti, toteuman ollessa 113,2 % ja euromääräisesti tuloja saatiin n. 95 000 € yli arvioidun. Tulojen positiivinen ylittyminen johtui ennen kaikkea myyntikoulutuksen hyvästä toteutumisesta, varsinkin suomen kielen opetuksen osalta.

Toimintamenot ovat toteutuneet hieman suunniteltua niukemmin, toteuman ollessa 96,1 %. Kalenterivuonna 2024 osakaskuntakohtainen nettototeutuma ylittyi muutamien osakaskuntien osalta, mistä syystä kalenterivuosi 2025 haluttiin ottaa varman päälle eli niin, että budjetin ylityksiä ei tulisi missään osakaskunnassa – tässä onnistuttiinkin hyvin Vehmaan pientä ylitystä lukuun ottamatta. Lisäksi rehtorin viran hoitaminen osa-aikaisesti toi säästöjä yhteisiin menoihin. Kansalaisopiston toimintakate toteutui 83,0 %.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston rahoitusohjelman ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuskien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Pyrkimys säilyttää ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuudet vähintään nykytasolla opetustuntitavoitteen mahdollistamiseksi sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Kaikkien osakaskuntien kanssa neuvoteltiin touko-kesäkuussa vuoden 2026 maksuosuuksista, muut osakaskunnat ovat yleisesti pitäneet maksuosuutensa ennallaan tai nostaneet sitä hieman, mutta Laitila laski maksuosuuttaan varsin reilusti. Opintoseteliavustusta haettiin ja saatiin OPH:lta 9 400 €
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston vuonna 2016 saaman oppilaitosten kestävän kehityksen sertifikaatin säilyttäminen (sertifikaatti uusittava 3 vuoden välein) ja jatkuva toiminnan kehittäminen sertifikaatin edellyttämällä tavalla	Opiston jokapäiväinen toiminta noudattaa kestävän tulevaisuuden kriteereiden vaatimuksia ja henkilöstö (tuntiopettajat mukaan lukien) toimii kriteerien mukaisesti	Kestävän kehityksen sertifikaatin omat kriteerit, joiden noudattamista seurataan myös sertifikaatin myöntäjän taholta	Kestävän kehityksen työryhmä on työskennellyt vuoden aikana ja valmistautumisen kevään 2026 sertifikaatin uusintaan aloitettiin. Opiston toiminta on noudattanut sertifikaatin perusteita

<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laadun ja laajuuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laadukkuus, laajuus ja kattava toteuttaminen. Rahoituksen varmistaminen, jotta monipuolista kurssitarjontaa eri kohderyhmille kyetään toteuttamaan mahdollisimman laajana ja kattavasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Opiston tavoitteena toteutuneiden vuosittaisten opetustuntien osalta on vähintään nykytasoa eli yli 16 200 opetustuntia – mitä tavoitetta ei tulla saavuttamaan, jos osakaskuntien maksuosuudet ja valtionosuus pysyvät nykytasolla tai varsinkaan jos ne laskevat. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain 100 toimipaikassa ja vakiinnuttaa etäkurssien toiminta.	Kalenterivuoden aikana toteutui yhteensä 16 050 opetustuntia, joista 1 268 tuntia oli hanke- tai maksupalvelutunteja. Opetusta toteutettiin 90 eri toimipaikassa kalenterivuoden aikana. Etäopetuksen kursseja toteutui vuoden aikana 22, yhteensä 388 tuntia.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston toiminnan mukauttaminen mahdollisiin äkillisiin muutoksiin (pandemia, maahanmuuttajat jne.) ja joustava reagointi kurssitoiveisiin	Seurataan aktiivisesti yhteiskunnallista tilannetta ja tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta säilytetään valmius toimia ripeästi kulloisenkin olosuhteen edellyttämällä tavalla	Kyetään perustamaan nopeasti uusia ryhmiä tai kursseja toiveiden ja tilanteen niin edellyttäessä. Toteutetaan opiston suunniteltua ohjelmaa mahdollisimman kattavasti ulkopuolista muuttujista huolimatta	Kalenterivuoden aikana perustettiin 10 uutta kurssia kesken lukukauden, taloudelliset resurssit eivät mahdollistaneet enempää. Yhteistyössä Laitilan ja Uudenkaupungin kaupunkien kanssa on toteutettu Yhteiskuntaorientaatio-koulutusta, kalenterivuoden aikana yhteensä neljä ryhmää ukrainan kielellä. Opetusta toteutettiin suunnitelmallisesti ja kattavasti, kursseja toteutui yhteensä 773. Erityisiä ulkopuolisia muuttujia ei ilmennyt, Uudessa kaupungissa muutettiin monitoimijatalo Wintteriin.
Kansalaisopiston jatkuva pitkän tähtäimen kehittämis-toiminta sekä vuonna 2018 vapaalle sivistystyölle siirretyn maahanmuuttajien koulutustoiminnan kehittämisen ja ylläpito	Osallistutaan erillisrahoitteisiin kehittämishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoitusta. Jatketaan ja kehitetään maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia ja varmistetaan maahanmuuttajien koulutuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia	Osallistutaan vuosittain 1–3 kehittämishankkeeseen. Maahanmuuttajien koulutusten osalta mittarina heille suunnatun koulutuksen tuntimäärä vuodessa	Kevätlukukaudella toteutettiin edelleen OKM:n rahoittamaa Uusia alkuja -maahanmuuttajien koulutushanketta. Opintosetelirahoitusta haettiin ja sitä saatiin OPH:lta 9 400 euroa. Maahanmuuttajille suunnattua koulutusta toteutui 37 kurssia, joilla oli yhteensä 1660 opetustuntia ja 558 kurssille osallistunutta.

Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kansalaisopiston henkilökunnan työhyvinvointi on korkealla tasolla, sekä päätoiminen henkilöstön että osa-aikaisten työntekijöiden osalta	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista, mm. tasapuolisella ja arvostavalla kohtelulla.	Joko opiston omat tai Laitilan kaupungin tekemät työhyvinvointikyselyt, tavoitteena koko ajan kehittää henkilöstön hyvinvointia, sitoutumista ja johtamista	Laitilan kaupungin työhyvinvointikyselyyn vastasi opistolta 9/12 työntekijää. Tulokset olivat kohtuullisen hyviä ja ne käsiteltiin yhdessä henkilöstön kanssa, valittiin myös yhteiset kehittämiskohteet. Kehityskeskustelut koko päätoimisen henkilökunnan kanssa käytiin touko-kesäkuussa.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 909	7 000	6 612
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 011	16 200	16 050
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	18 %	18 %	18 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	17 %	16 %	17 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	35	42	36
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	48	50	44
Opiskelijämäärä (yksilöt)	5 151	5 100	5 103
Opiskelijämäärä (kursseilla)	11 542	11 900	11 748
Toimipaikat	95	100	90
Opintopiirin määrä	763	760	773

VAKKA-SUOMEN KANSALAIsoPisto (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	442 020	429 250	0	429 250	485 768	113,2 %	56 518
Maksutuotot	269 389	265 396	0	265 396	298 282	112,4 %	32 886
Tuet ja avustukset	43 046	15 000	0	15 000	18 352	122,3 %	3 352
Vuokratuotot	1 315	0	0	0	0	-	0
Muut toimintatuotot	4 716	4 764	0	4 764	6 462	135,6 %	1 698
Toimintatuotot yht.	760 486	714 410	0	714 410	808 864	113,2 %	94 454
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 089 338	-1 174 754	0	-1 174 754	-1 087 897	92,6 %	86 857
Palvelujen ostot	-141 535	-164 622	0	-164 622	-146 514	89,0 %	18 108
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 013	-24 750	0	-24 750	-38 256	154,6 %	-13 506
Vuokratulot	-230 831	-225 984	0	-225 984	-253 228	112,1 %	-27 244
Muut toimintakulut	-4 373	-3 516	0	-3 516	-5 091	144,8 %	-1 575
Toimintakulut yht.	-1 483 090	-1 593 626	0	-1 593 626	-1 530 987	96,1 %	62 639
KL menot	-81 967	-96 962	0	-96 962	-88 302	91,1 %	8 660
Toimintakate	-804 572	-976 178	0	-976 178	-810 425	83,0 %	165 753
Yhteensä	-804 572	-976 178	0	-976 178	-810 425	83,0 %	165 753
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-95	-117	0	-117	-96	82,6 %	20

2.7. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta

2.7.1. Vakka-Suomen musiikkiopisto (Tehtävä 41)

Vastuhenkilö: rehtori Jussi Kauranen

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen musiikkiopisto on musiikin taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan opetusta antava oppilaitos. Vakka-Suomen musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa. Vakka-Suomen musiikkiopisto pyrkii olemaan oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja musiikkikoulutuksen ja -tapahtumien järjestäjänä. Toiminnallaan Vakka-Suomen musiikkiopisto edistää hyvinvointia toiminta-alueellaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston perustehtävä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle. Opinnoilla annetaan valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin suuntautuville oppilaille.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaiseksi, ja se pohjautuu Opetushallituksen antamaan määräykseen 2017:12a Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista. Opetusministeriö on 17.11.2009 (Dnro 149/530/2009) päättänyt antaa Laitilan kaupungille koulutuksen järjestämisluvan.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä, jotka rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjemme tarkoituksena on tukea oppilaidemme kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaallemme mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Kalenterivuoden 2025 aikana Uudessakaupungissa annettava opetus siirtyi monitoimijatalo Wintterin tiloihin viikolla 9. Uuden valtuustokauden alkaessa kesäkuussa 2025 aloitti uusi Vakka-Suomen kansalaisopiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta toimintansa. Ensimmäinen kokous järjestettiin 1.10.2025 Laitilassa.

HENKILÖSTÖ 31.12.2025

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	1	-	-
Toimistosihtööri	0,5	-	-
Opettajaviranhaltijat	5	-	-
Päätoimiset tuntiopettajat	12	-	8
Sivutoimiset tuntiopettajat	3	-	3

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vakka-Suomen musiikkiopiston tuotot ovat toteutuneet arvion mukaisesti, toteuman ollessa 102,0 %. Toimintamenot ovat vastaavasti toteutuneet arvioidusti, toteuman ollessa 101,6 %. Toimintakate on 101,9 %.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen musiikkiopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisessa sekä toiminnan valvomisessa. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kaikkia niitä sopimuksia, joita toiminnan ylläpitämiseksi on solmittu. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa näiden lisäksi taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle 31.5.2025 asti ja 1.10.2025 alkaen Vakka-Suomen kansalaisopiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle toteutuma on tiedotettu kokousten yhteydessä. Musiikkiopiston lukukausimaksut laskuttaa Laitilan kaupungin talous- ja laskentayksikkö, perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä ja laskutus- ja perintäohjeita.

Laitilan kaupungin sivistystoimen yksiköitä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty, jossa musiikkiopisto on ollut mukana. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Vakka-Suomen musiikkiopistolle on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Vakka-Suomen musiikkiopiston henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu.

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle 31.5.2025 asti ja 1.10.2025 alkaen Vakka-Suomen kansalaisopiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle on annettu niiden kokouksissa ajankohtaiskatsaus musiikkiopiston ajankohtaisista asioista. Lisäksi musiikkiopiston toimialueen kuntien vastuuvirkahenkilöille annetaan kolme kertaa vuodessa alueellisen opistokokouksen yhteydessä selvitys musiikkiopistoa koskevista asioista. Musiikkiopiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen toimialueen kuntien ao. toimielimille tiedoksi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Rahoituspohjan ja tulorahoituksen tason turvaaminen	Osakaskuntien maksuosuuksien tason varmistaminen ja riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Tulorahoituksen säilyminen tasapainossa ja ulkopuolisen rahoituksen onnistuminen	Rahoitus on tasapainossa.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Siirtyminen vähitellen kohti paperitonta toimistoa ja opetusta	Lisätään digitaalisen materiaalin käyttöä, kierrättämistä (nuotit ja soittimet) sekä kiinnitetään huomiota kulutuskriittisyyteen	Kopiopaperin määrän merkittävä vähentäminen	Kopioita on otettu vuoden 2025 aikana 24 % vähemmän. Digitaalista materiaalia hyödynnetään enemmän, kun opettajilla on käytössä iPadit.

<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimia laaja-alaisena musiikin oppimiskeskuksena koko toimialueella ja kuntalaisilla on mahdollisuus saada hyvinvointia edistäviä palveluita	Koulutustarjonnan ja toimintakulttuurin oivaltava ja innovatiivinen kehittäminen	Opetustuntimäärän säilyttäminen 13 000 tunnissa ja tapahtumien määrä koko toimialueella vähintään 40.	Opetustunti määrän toteuma on 13 719 ja tapahtumia koko toimialueella on ollut yhteensä 55.
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kehittämisen ja laatutoiminnan jatkaminen	Hakeudutaan yhteistyöhön seutukunnan muiden musiikkiopistojen, toimialueen yritysten, yhdistysten, osakuntien kulttuuri- ja opetus-toimijoiden sekä seurakuntien kanssa ja osallistutaan erilaisiin kehittämishankkeisiin	Osallistutaan vuosittain 1–2 yhteistyö- tai kehittämishankkeeseen	Tempo-orkesteritoimintahanke on käynnistynyt ja toiminta käynnistyi Laitilassa ja Uudessakaupungissa.
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, osallisuuden vahvistaminen ja johtamisen kehittäminen	Kehityskeskustelut vuosittain, johtoryhmän säännölliset palaverit ja koulutustilaisuuksiin osallistuminen	Kehityskeskustelujen ja palaverien määrät sekä koulutustapahtumien osallistumismäärä	Kehityskeskusteluja käyty kalenterivuonna 2025 yhteensä 4.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Toteutunut opetustuntimäärä TPO	13 358	12 705	13 006
Toteutunut opetustuntimäärä VAMO	758	700	713
Toteutunut opetustuntimäärä AVOIN OSASTO	64	30	53
Osallistuvien oppilaiden määrä TPO	305	280	298
Osallistuvien oppilaiden määrä VAMO	245	175	230
Osallistuvien oppilaiden määrä AVOIN OSASTO	3	3	4
Hakijoiden määrä	72	60	59
Oppilaaksi hyväksytyjen määrä	72	60	54
Opintonsa lopettaneiden oppilaiden määrä		40	65

VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	243 195	313 400	0	313 400	273 405	87,2 %	-39 995
Maksutuotot	151 810	145 900	0	145 900	152 018	104,2 %	6 118
Tuet ja avustukset	-13 187	0	0	0	40 982	-	40 982
Vuokratuotot	3 250	2 000	0	2 000	3 400	170,0 %	1 400
Muut toimintatuotot	6 205	5 082	0	5 082	7 246	142,6 %	2 164
Toimintatuotot yht.	391 272	466 382	0	466 382	477 051	102,3 %	10 669
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-874 155	-906 129	0	-906 129	-958 527	105,8 %	-52 398
Palvelujen ostot	-61 955	-68 773	0	-68 773	-74 714	108,6 %	-5 941
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 649	-10 600	0	-10 600	-33 377	314,9 %	-22 777
Vuokratulut	-166 516	-222 726	0	-222 726	-163 503	73,4 %	59 223
Muut toimintakulut	-5 873	-3 300	0	-3 300	-6 039	183,0 %	-2 739
Toimintakulut yht.	-1 117 148	-1 211 528	0	-1 211 528	-1 236 161	102,0 %	-24 633
KL menot	-66 971	-74 790	0	-74 790	-77 639	103,8 %	-2 849
Toimintakate	-792 847	-819 936	0	-819 936	-836 749	102,1 %	-16 813
Poistot ja arvonalentumiset	-10 140	-9 958	0	-9 958	-9 958	100,0 %	0
Yhteensä	-802 987	-829 894	0	-829 894	-846 707	102,0 %	-16 813
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-95	-99	0	-99	-101	101,5 %	-2

2.8. Tekninen valiokunta

2.8.1. Tekninen valiokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Teknisen valiokunnan tehtävät jakaantuvat viiteen osa-alueeseen, jotka ovat tekninen hallinto, liikenneväylät ja alueet (liikuntapaikat ja -alueet lisätty 1.8.2025 alkaen), kiinteistöt, vesihuoltolaitos sekä mittauspalvelut.

Teknisen hallinnon molemmat työntekijät toimivat useammalla tehtäväalueella.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Talouden tasapainotusohjelman mukaiset toimenpiteet johtivat tehtävien uudelleen järjestelyihin. Etenkin vesihuollon tehtävien hoidossa oli suuria vaikeuksia, jonka johdosta niiden hoito viivästyi tai jäi niitä kokonaan hoitamatta. Liikuntapaikkojen siirtyminen tekniselle toimelle toteutettiin elokuun alusta.

Vuoden aikana normaalitoimintaa haastoivat lisäksi henkilöstömuutokset sekä rekrytointivaikeudet.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kokonaisuudessaan teknisen valiokunnan talousarvio toteutui välttävästi. Tonttikauppa oli vuonna 2025 olematonta, mikä näkyi saamatta jääneinä myyntituloina.

Investointien toteutuksissa näkyy henkilöstövaihdokset sekä vesihuoltopäällikön viran täyttämättä jättäminen. Investointien toteuma-aste jäi näin ollen alhaisemmalle tasolle aikaisempiin vuosiin verrattuna, ollen teknisen valiokunnan toteumaprocentin osalta 87,5 %. Vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksia jäi merkittävästi toteutumatta.

Vesihuoltolaitoksen talouden tervehdyttämistä pitää jatkaa. Vuonna 2025 korotuksia ei saatu tehtyä, mikä näkyy osaltaan vajeena tuloissa.

Teknisen valiokunnan tulosta painaa arvonalennukset 932 000 € (Kaukolankoti, terveyskeskus, paloasema, Palke 7), jonka johdosta koko tulos on 776 000 € miinuksella.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Investointihankkeiden tehokas toteuttaminen.	-Investoinnit toteutetaan TA:n mukaisesti	-Talousarvion toteuma - %	Toteutuksissa vaikeuksia henkilöstöpulan johdosta 87,5 %
Tehtävien tehokas priorisointi	-Toimintatapojen edelleen kehittäminen	henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen kustannusten vertailu aiempiin vuosiin.	Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		Sairaspoissaolot /%	7,4

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimialan palvelut helposti saatavilla	Ajankäytön hallinnan parantaminen.		Palvelut olleet saatavilla kuntalaisille päivittäin. Etätöiden osuus pieni.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava henkilöstö	Kouluttautuminen	Koulutuspäivät / vuosi, vertailu aiempiin vuosiin.	2, toteutunut osittain

TEKNINEN VALIOKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 368 390	2 433 547	-90 000	2 343 547	2 502 568	106,8 %	159 021
Maksutuotot	20 231	15 000	0	15 000	17 702	118,0 %	2 702
Tuet ja avustukset	535	300	0	300	1 201	400,4 %	901
Vuokratuotot	4 770 050	4 696 876	0	4 696 876	4 638 351	98,8 %	-58 525
Muut toimintatuotot	83 242	62 928	10 000	72 928	56 848	78,0 %	-16 080
Toimintatuotot yht.	7 242 448	7 208 651	-80 000	7 128 651	7 216 671	101,2 %	88 020
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	156	-	156
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-2 320 592	-2 418 845	20 000	-2 398 845	-2 258 250	94,1 %	140 595
Palvelujen ostot	-2 438 071	-2 248 986	-15 000	-2 263 986	-2 820 649	124,6 %	-556 663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 228 243	-2 873 646	190 000	-2 683 646	-2 210 722	82,4 %	472 924
Avustukset	-94 701	-95 000	0	-95 000	-94 817	99,8 %	183
Vuokrakulut	-330 131	-265 705	0	-265 705	-301 870	113,6 %	-36 165
Muut toimintakulut	-79 182	-37 200	0	-37 200	-28 876	77,6 %	8 324
Toimintakulut yht.	-7 490 920	-7 939 382	195 000	-7 744 382	-7 715 184	99,6 %	29 198
KL menot	-176 891	-189 630	0	-189 630	-181 658	95,8 %	7 972
Toimintakate	-425 363	-920 361	115 000	-805 361	-680 016	84,4 %	125 345
Rahoitustuotot ja -kulut	-124 270	-125 000	0	-125 000	-124 384	99,5 %	616
Poistot ja arvonalentumiset	-3 685 903	-3 421 027	0	-3 421 027	-4 323 332	126,4 %	-902 305
Yhteensä	-4 235 536	-4 466 388	115 000	-4 351 388	-5 127 732	117,8 %	-776 344
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-500	-534	14	-520	-610	117,3 %	-90

2.8.2. Tekninen hallinto (Tehtävä 57)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen hallinto on teknisen valiokunnan ja lupalautakunnan tehtävien aputoiminto. Asiakaspalvelun ja yhteistyötoimintojen lisäksi tehtäviin kuuluu lautakunnan kokousten valmistelu ja päätösten toimeenpano sekä kaupungin omistamien metsien hoito. Kaupungin metsätilat ja rakennuspaikat ovat omana tulospaikkana teknisessä hallinnossa.

Olennainen osa toimintaa on myös muiden hallintokuntien sekä kaupunginhallituksen alaisten asioiden valmistelu ja toimeenpano yhteistyössä ao. toimielinten kanssa.

Henkilöstönä on toimistosihiteeri ja tekninen johtaja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Teknisen toimen henkilöstömuutokset sekä vähennykset ovat aiheuttaneet tehtäviin väliaikaisjärjestelyjä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sekä menot että tulot alittuivat. Tulopuolen merkittävä vaje johtuu olemattomasta tonttimyynnistä.

HENKILÖSTÖ

- Tekninen johtaja
- Toimistosihiteeri

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelujen tuottaminen taloudellisesti	Seurannan tehostaminen	Vertailu edelliseen vuoteen € / vuosi	kasvua 5 430 €
8-tien kunnostuksen edunvalvonnan lisääminen	Aktiivisuuden lisääminen tiedottamisessa		Toteutunut ilman tuloksia.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Metsien kestävä hoito	Hakkuut metsänhoitosuunnitelman mukaan	Hakkuutuotto 100 000 € / vuosi	130 000 €
Jätehuollon kehittäminen	Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa		Toteutunut

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Parantunut asiakaspalvelu	Käytäntöjen läpikäynti	Kysely	Kyselyä ei toteutettu
Käsittelyaikojen lyhentäminen	Prosessien tehostaminen	Kysely	Kyselyä ei toteutettu

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Uudistamme toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden	Automaation lisääminen toimintojen seurannassa.		Toteutunut Trimble Locus Cloudin myötä

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Osaamisen kehittäminen (koulutus, kurssit)	Koulutuspäivien määrä / hlö / vuosi	3

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Metsän tuotto, € / ha	119	100	130
Tapahtumat kaupunkilaisille, kpl	2	2	2

TEKNINEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	119 126	100 000	0	100 000	103 217	103,2 %	3 217
Tuet ja avustukset	535	0	0	0	1 201	-	1 201
Vuokratuotot	98 047	89 000	0	89 000	107 674	121,0 %	18 674
Muut toimintatuotot	9 224	41 981	10 000	51 981	32 336	62,2 %	-19 645
Toimintatuotot yht.	226 932	230 981	10 000	240 981	244 427	101,4 %	3 446
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-164 366	-191 413	20 000	-171 413	-169 998	99,2 %	1 415
Palvelujen ostot	-92 850	-144 347	45 000	-99 347	-111 860	112,6 %	-12 513
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 101	-2 200	0	-2 200	-3 291	149,6 %	-1 091
Vuokrakulut	-24 409	-24 379	0	-24 379	-23 750	97,4 %	629
Muut toimintakulut	-21 176	-3 200	0	-3 200	-432	13,5 %	2 768
Toimintakulut yht.	-303 902	-365 539	65 000	-300 539	-309 330	102,9 %	-8 791
KL menot	-12 495	-13 716	0	-13 716	-14 220	103,7 %	-504
Toimintakate	-89 465	-148 274	75 000	-73 274	-79 123	108,0 %	-5 849
Yhteensä	-89 465	-148 274	75 000	-73 274	-79 123	108,0 %	-5 849
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-11	-18	9	-9	-9	107,4 %	-1

2.8.3. Liikenneväylät ja alueet (Tehtävä 58)

Vastuuhenkilö: työpäällikkö Jarmo Sjölund 7.5.2025 asti ja 8.5.2025 alkaen sijaisena tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtäväalue sisältää katujen, liikuntapaikkojen, pyöräilyn ja kävelyn reittien, tievalaistuksen, puistojen, leikkipaikkojen, torin, matonpesupaikan ja puistometsien ylläpitotehtävät ja kaupungin alueella olevan yksityistieverkoston hallintotehtävät sekä hulevesijärjestelmien rakentamista ja kunnossapitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

LIIKENNEVÄYLÄT

Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kadut on kuntokartoitettu vuonna 2017 ja samalla on otettu käyttöön sähköinen katurekisteri. Vahvistetun asemakaavan mukaisen katuverkon pituus on noin 60 km, josta 49 km on kestopäällystettyä, loput ovat sorapäällysteisiä. Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kevyenliikenteenväylät on kuntokartoitettu vuonna 2018 ja kirjattu sähköiseen katurekisteriin. Katuverkko laajenee sitä mukaa, kun uusia asemakaava-alueita otetaan rakentamiskäyttöön. Katuverkoston huolto- ja kunnossapitoa toteutetaan omana työnä ja ostopalveluina.

Päällystysohjelma laaditaan vuosittain kuntokartoituksen perusteella. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioimaan muu kunnallistekninen rakentaminen ja kuivatuksen tarve. Tavoitteena päällystää n. 15000m²

HULEVESIJÄRJESTELMÄT

Laitilan kaupunki vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella sekä omistamillaan kiinteistöillä. Hulevesien hallinnan järjestämisestä ei peritä erillistä hulevesimaksua. Laitilan kaupungin hulevesijärjestelmät muodostuvat avoimista järjestelmistä, kuten ojat ja painanteet sekä hulevesiviemäreistä kaivoineen. Hulevesille ei ole Laitilassa varta vasten rakennettu imeytys-, suodatus tai viivytysrakenteita/-järjestelmiä. Putkitetuista hulevesijärjestelmistä on tietoa vesihuoltolaitoksen verkostokartassa. Verkostokartan tiedoissa on virheitä ja puutteita, joiden seurauksena omaisuudenhallinta sekä kunnossapidon suunnittelu on haastavaa. Hulevesiympäristöjen, -vaikutusalueiden ja olemassa olevien järjestelmien selvitystyöhön ja omaisuudenhallinnan kehittämiseksi ei ole riittävästi resursseja. Nykyisen hulevesiverkoston kartoitusta ja inventointia on toteutettu lähinnä akuutin saneeraussuunnittelun yhteydessä. Hulevesien huolto- ja kunnossapitotöitä toteutetaan omana työnä sekä ostopalveluina. Kaikkien ongelmallisten sadevesikaivojen sakkapesät puhdistetaan vuosittain syksyllä.

TIE- JA KATUVALAISTUS

Laitilan kaupungin tie- ja katuvalaistuksen omaisuuden inventointi ja omaisuudenhallintajärjestelmän laadinta on aloitettu vuoden 2019 aikana. Laitilan kaupungin katuvalaistusten ohjaus on nyt koko katuvaloverkon osalta automatisoitu. Katuvalaistusten ohjausjärjestelmää täydennettiin virranmittausyksiköillä, joiden on tarkoitus nopeuttaa vikatilanteiden paikantamista.

PUISTOALUEET

Hoidettavia puistoalueita on arvioitu olevan n. 21 ha. Uusia puistoja ja lähimetsiä kunnostetaan ja pyritään ottamaan käyttöön resurssien puitteissa.

LEIKKI- JA KOIRAPUISTOT

Leikkikenttiä on kaupungin hoidossa ja ylläpidossa 13 kpl. Uusia leikkipuistoja syntyy lähinnä asuntoalueiden rakentumisen yhteydessä.

YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Yksityistieverkon ylläpitoon kaupunki osallistuu sekä osaksmaksuina että avustuksina, joiden suuruus riippuu kunkin tien liikenteellisen merkityksen mukaisesta luokasta.

LIIKUNTAPAIKAT JA -ALUEET

Osana säästöohjelmaa elokuun alusta sivistystoimesta siirrettiin liikuntapaikkojen ja -alueiden hoidot teknisen toimen alaisuuteen.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Tavoitteena oli v. 2025, että niin kulutus- kuin investointimenot pystytään seuraamaan reaaliaikaisemmin, kun hankinnat ja yhteishankintapäätökset hyväksytetään työpäällikköllä. Työpäällikköä ei toukokuun alun jälkeen ole onnistuttu rekrytoimaan.

Osaa investointihankkeista ei ollut mahdollista toteuttaa.

HENKILÖSTÖ

- työpäällikkö (virka täyttämättä 8.5.2025 alkaen)
- ulko- ja liikuntapaikka vastaava
- 7 ulko- ja liikuntapaikka hoitajaa

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäistä valvontaa on toteutettu Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Merkittävistä hankinnoista ja toimintapäätöksistä on laadittu viranhaltijapäätös, josta on toimitettu kopio tekniselle johtajalle sekä teknisen valiokunnan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajille.

Työssä esiintyy vaaroja sekä työntekijöille että ulkopuolisille ihmisille ja rakennetulle ympäristölle. Merkittävimmät riskit liittyvät työkonien käyttöön ja puiden raivaukseen. Metsänhoidolliset toimenpiteet on yksittäisten pihapuiden kaatoa lukuun ottamatta pääosin ulkoistettu.

Henkilöstöön liittyvistä riskeistä keskeisin on henkilöstön riittävyys mahdollisten sairaspotilaisten aikana. Pienelle organisaatiolle on tyypillistä, että merkittävä osa osaamisesta ja ns. hiljaisesta tiedosta keskittyy yksittäisille työntekijöille. Työnjohdolla ei ole aikaa perehtyä kovin syvästi kenteitä tapahtumiin. Em. riskejä on pyritty lieventämään siten, että kaikki työntekijät osallistuvat monipuolisesti työtehtäviin eikä tehtäviä ole rajattu poteroihin. Kentällä tapahtuvaa toimintaa valvotaan tarkastuskierroksilla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri	Riittävä ja oikea-aikainen kunnossapito. Toimenpiteiden ennakointi vuosikellon mukaan	Aurausnopeus ja kuoppaisuus Keskustan kadut aurattu viim. klo 9.00 ja kev.liik.väylät klo 7.00 Ei vaurioihin ja korvauksiin johtavia kuoppia Asiakaspalautteet	Toteutunut
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Puistojen ja yleisten alueiden siisteys ja viihtyisyys sekä liikenneturvallisuus	Puistojen ja yl.alueiden hoito Liikennemerkkien ja katuvalaistuksen ylläpito. Toimenpiteiden ennakointi vuosikellon mukaan	Yleinen siisteys Merkkien ja valaistuksen kunto ja toimivuus Liikennemerkkien jatkuva valvonta ja nopeat korjaukset. Kattava katu- ja tievalohuoltokierros syksyisin. Asiakaspalautteet	Toteutunut osittain, palautteet kyetty otta- maan huomioon.
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelujen ja toimintojen laadukkuus ja taloudellisuus	Toimintojen oikea mitoitus Henkilöstön ammattitaito, resurssien ylläpito	Asiakaspalautteet.	Ei toteutunut
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Selviytyminen ennalta suunnittele mattomista tilanteista	Henkilöstön, alihankintaver- koston ja kaluston suunnittelu ja testaaminen odotettaviin ääriolosuhdetilanteisiin	Kaluston ja yhteistyön kehittä- minen alihankkijoiden ja alueen mui- den toimijoiden kanssa (Ely)	Toteutunut
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Ammattitaidon ylläpito Työtyytyväisyys	Henkilöstön koulutus, uusim- mat määräykset ja tekniikat. Työvälineiden, työmenetel- mien ja työympäristön ajan- mukaisuus	Koulutukseen osallistuminen Henkilöstökysely One to one kehittäminen Kaikki osallistuvat koulutukseen Työtyytyväisyys	Koulutuksen osalta to- teutunut. Työtyytyväisyys paran- tunut.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Kadut, km	62	64	64

LIIK.VÄYLÄT JA ALUEET (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	5 528	0	0	0	150	-	150
Vuokratuotot	0	0	0	0	200	-	200
Muut toimintatuotot	7 525	1 454	0	1 454	3 311	227,7 %	1 857
Toimintatuotot yht.	13 052	1 454	0	1 454	3 661	251,8 %	2 207
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-250 135	-281 212	0	-281 212	-286 097	101,7 %	-4 885
Palvelujen ostot	-264 415	-98 404	-20 000	-118 404	-348 237	294,1 %	-229 833
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190 309	-529 170	150 000	-379 170	-125 649	33,1 %	253 521
Avustukset	-94 701	-95 000	0	-95 000	-94 817	99,8 %	183
Vuokrakulut	-69 700	-71 780	0	-71 780	-83 948	117,0 %	-12 168
Muut toimintakulut	-10 388	-8 500	0	-8 500	-10 075	118,5 %	-1 575
Toimintakulut yht.	-879 647	-1 084 066	130 000	-954 066	-948 825	99,5 %	5 241
KL menot	-19 010	-23 211	0	-23 211	-23 213	100,0 %	-2
Toimintakate	-885 604	-1 105 823	130 000	-975 823	-968 377	99,2 %	7 446
Poistot ja arvonalentumiset	-783 771	-866 244	0	-866 244	-841 578	97,2 %	24 666
Yhteensä	-1 669 376	-1 972 067	130 000	-1 842 067	-1 809 955	98,3 %	32 112
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-197	-236	16	-220	-215	97,8 %	5

2.8.4. Jätehuolto (Tehtävä 59)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Jätehuoltotehtävät käsittävät kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät, hyöty- ja vaarallisten jätteiden muiden kuin yritysten (kotitaloudet) keräyksen ja asianmukaisen käsittelyn järjestämisen sekä yleisen neuvonnan ja opastuksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:**JÄTEHUOLTO**

Laitilan kaupungilla on käytössä jätteiden keräyksessä sopimusperusteinen jätteidenkuljetus, eli kotitaloudet saavat kilpailuttaa jätteidensä kuljettajan.

Hyöty- ja vaarallisten jätteiden keräys ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset peritään jätehuollon perusmaksuilla. Maksun perinnän hoitaa korvausta vastaan Jätehuoltoyritys, jolla on valmis ohjelma omassa laskutusohjelmassaan. Yritys laskuttaa Laitilan kaupungin nimellä ja maksut tuloutetaan kaupungin tilille.

HENKILÖSTÖ

Jätehuolto tehtävän hallintoa hoitaa tekninen johtaja muun työnsä ohessa.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toiminnan kulut katetaan tuloilla	Jätehuollon perusmaksu	Talousarvion seuranta	Toteutunut
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kierrätyksen lisääminen	Tiedottaminen	Yleisötilaisuudet, infot (2 kpl)	Toteutunut
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kierrätyskeskuksen markkinointi	tiedottaminen	Infot (2 kpl)	Kierrätyskeskus ei enää teknisen toimen alla
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Jätelain uudistuksen toimeenpano	Jätehuollon mukauttaminen		Toteutunut
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ei omaa henkilöstöä			Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Hyötyjätepisteet, kpl	19	19	19

JÄTEHUOLTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	99 609	105 000	0	105 000	77 506	73,8 %	-27 494
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 142	-	1 142
Toimintatuotot yht.	99 609	105 000	0	105 000	78 648	74,9 %	-26 352
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-48 621	-53 063	0	-53 063	-36 851	69,4 %	16 212
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 529	-5 000	0	-5 000	-447	8,9 %	4 553
Toimintakulut yht.	-50 150	-58 063	0	-58 063	-37 298	64,2 %	20 765
Toimintakate	49 459	46 937	0	46 937	41 350	88,1 %	-5 587
Yhteensä	49 459	46 937	0	46 937	41 350	88,1 %	-5 587
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	6	6	0	6	5	87,7 %	-1

2.8.5. Kiinteistöt (Tehtävä 60)

Vastuuhenkilö: kiinteistöpäällikkö Eva Nurmi

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistamien kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpidon optimointi toiminnallisten ja taloudellisten vaatimusten mukaisesti käytössä olevin resurssein.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kiinteistöt- tehtäväalue sisältää kaupungin omistamien kiinteistöjen (n. 35 kpl/ n. 242.000 m³) rakennusten ja alueiden kunnossapidon, vuosikorjaukset ja ylläpidon osassa kiinteistöjä sekä muut kiinteistöihin välittömästi liittyvät menot. Vuokralle annettuja toimitiloja on noin kymmenessä kiinteistössä. Talonmiespalvelukeskus myy kiinteistönhoitopalveluja Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:lle.

Siivoustoimi hoitaa kaupungin n. 23 kiinteistön siivouksen. Siivottava pinta-ala on n. 32 000 m². Siivoustoiminnan kiinteistöistä kaksi kiinteistöä on vuokrattu ulkopuoliselta taholta, muut ovat kaupungin omistamia kiinteistöjä. Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:n kiinteistöjen siivouksesta huolehtii Winnova.

Talonmiespalvelukeskuksessa ja rakennusten kunnossapidossa oman työn ja ulkopuolisen työvoiman käytön osuus vaihtelee vuositasolla aikataulujen, kohteen erityisvaatimusten sekä määrärahatilanteen mukaisesti. Kiinteistöjen kunnossapitoon käyttömenopuolelle vuosittain varattavien määrärahojen niukkuudesta huolimatta rakennuskannan yleiskunto on tyydyttävällä tasolla. Kunnossapito on keskittynyt ensisijassa akuutteihin huolto- ja korjaustoimenpiteisiin. Kaupungin eri rakennuksille on laskettu kullekin korjausvelka, jota on saatu hallittua uudisrakentamisen, perusparannusten ja kiinteistöjen myyntien myötä.

Vuoden 2025 aikana toteutuneet isommat kiinteistöihin liittyvät toimet: Itäkulman koulurakennus on myyty.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kiinteistöjen tehtäväalueen toteuma oli vuonna 2025 97,8 %. Alitus koko tehtäväalueen toteumasta oli vähäinen, mutta yksittäisten kustannuspaikkojen toteuma ylittyi huomattavasti sunnitellusta muutamien kiinteistöjen osalta: Varppien koulun ja Soukaisten koulun sisäilman parantamiseksi tehdyt korjaustoimet, Terveystalon suunniteltu myyminen ei toteutunut.

HENKILÖSTÖ

Organisaatioon kuuluu vuoden loppuun mennessä kiinteistöpäällikkö, kunnossapitoinsinööri, rakennusten kunnossapidossa yksi kokoaikainen kuukausipalkkainen työntekijä, talonmiespalvelukeskuksessa kuusi kokoaikaista ja yksi osa-aikainen kuukausipalkkainen työntekijä. Siivoustoimessa on vakinaisena siivoustyönjohtaja, 19 kokoaikaista siivoojaa, 3 osa-aikaista siivoojaa ja näiden lisäksi yhdistelmätyöntekijöitä (Ruoka-huolto/siivous) 4 henkilöä. Siivottavien kiinteistöjen alat ja tilat vaihtelevat käyttäjien tarpeiden mukaan, josta syntyy pientä vuosittaista vaihtelua organisaation sisältöön. Laitilan kaupungin yhteistoimintamenettelyn seurauksena kunnossapidon henkilöstöä vähennettiin kolmella henkilötyövuodella.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Työsuojelun riskit on kirjattu Targetor-järjestelmään. Riskienarviointia tehdään vuosittain. Oleelliset riskit syntyvät kiinteistöjen kunnossapitotöissä, jotka ilmenevät tapaturmina tai läheltäpiti-tilanteina ja työergonomiassa sekä työn kuormittavuudessa, jotka ilmenevät liikuntaelinvammoina ja sairaslomina.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu kuukausittain, esimiehet seuraavat kunnossapitotöiden ja huoltotöiden toteutumista kiinteistökohtaisesti, lisäksi kiinteistöjen kuntoa kartoitetaan säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kiinteistöjen tehokkaampi käyttö	Keskitetään palveluja ja luovutetaan tyhjiksi jäävistä tiloista	1–2 kiinteistön myynti	Itäkulman koulun myynti
	Kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen	Urheilutalon käytön tehostaminen, tyhjien tilojen vuokraaminen.	Urheilutalon rakennusurakka aloitettiin
Henkilöstökulujen hallinta	Talonmiespalvelun ja siivouspalvelun tarjonta tarpeen mukaiseksi	Poistuvien kiinteistöjen osalta tarve henkilökunnan töiden tarkastelulle: esim. vakanssien täyttämättä jättäminen, kokoaikaisen siirtäminen osa-aikaiseksi. Määritellään mitoituksen kautta. Palvelujen ulkoistaminen.	Kunnossapitohenkilöstöä poistui 3 henkilötyövuotta, jolloin talonmiespalvelun vakanssit jätettiin voimaan.
Kiinteistöjen yhtiöittäminen, joissa ulkopuoliset vuokralaiset (kuntalain toteutus)	Sote-kiinteistöjen ja mahdollisesti muiden ulkopuolisilla toimijoilla vuokrattavissa olevien kiinteistöjen yhtiöittäminen.	Toteuttaa kuntalain vaatimukset.	Yhtiöittämisprosessi on aloitettu.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Käyttökulujen laskeminen	Energiatehokkaat ratkaisut	Automaation lisäys/päivitys: tarpeenmukainen ilmanvaihto ja lämmityksen säätö, vähintään 1 kiinteistöön/vuosi Led-valaisimiin vaihto, tarpeen mukaan. Korjaustoimenpiteissä arvioidaan aina energiatehokkuuden parantaminen.	Suunnitteluvaiheessa Urheilutalo, Kappeli- mäen koulu. Valaisimien vaihto Varpeen koululla.
Purkujätteen tehokkaampi kierrätys	Eri jätelajeille omat jätteastiat, myytävät rakennusaineet, ja –tarvikkeet omiin astioihin.	Kaikki myytävä materiaali myydään. Käyttökelpoiset laitteet varastoidaan uusiokäyttöä varten.	Ei ole toteutunut purkutoimia.
Kiinteistöjen jätelajikkeiden päivitys tarpeen mukaan	Tarvittavan kokoiset jättesäiliöt oikeille jätteille, ja tyhjennys oikea-aikaisesti. Kasvatetaan kierrätysmahdollisuuksia	Toteutetaan yhteistyössä käyttäjien ja Helistölän kanssa, esim. säiliöön asennettavien anturoiden avulla, lisäämällä jätteistöitä eri lajikkeille. Kiinteistöille lisätään kierrätysmahdollisuuksia.	Astiat päivitetty tarpeen mukaiseksi Palke 7 ja Kelpolassa. Paloasemalle lisätty kierrätys. Energiajäte poistunut Kelpolassa ja Terveyskeskuksessa tilalle otettu käyttöön muovijäte.

Tavallista paremmat peruspalvelut			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä laatutaso ja nopeus	Palvelupyyntöjen tehok- kaampi käyttö henkilökunnan koulutuksella	Reagointinopeus max. 24 h. Kysely kiinteistön käyttäjille.	Kysely toteutettu joulu- kuussa 2025
Kiinteistöpäivystys	Talomiespalvelun oman kiin- teistöpäivystyksen käyttöön- otto	Toimiva päivystys 24/7	Päivystys ollut käytössä 2 vuotta. Pidetty sisäi- siä palavereja sen toi- mivuudesta.
Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstö ammattitaidon ylläpito	Täydennyskoulutukset	Jokaisella työntekijällä väh. yksi koulutuspäivä/vuosi	Kiinteistönhoitajan op- pisopimuskoulutus to- teutettu. Lakisääteiset ovat olleet voimassa -> ei tarvetta korttikoulu- tuksille.
Yhteispalaverit, työnteki- joiden osallistaminen	Yhteispalavereja, joissa käsi- tellään aktiivisia aiheita, talon- miesten, kunnossapidon ja sii- voustoimen kanssa	Noin 1 krt/kuukausi, siivoustoi- messa n. 4 krt/vuosi	Talonmiespalvelun ja kunnossapidon palave- rit 5 krt/vuosi.

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Kiinteistöjen määrä, kpl	35	32	34
Omistuksessa olevat kiinteistöt, k-m2	59 794	58 000	59 362
Tyhjillään olevat rakennukset, kpl	1	0	1
Talonmiespalvelukeskus, k-m2	54 044	56 000	53 612
Siivouspalvelukeskus, h-m2	26 300	26 300	32 382

KIINTEISTÖT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	25 511	0	0	0	19 886	-	19 886
Maksutuotot	2 164	0	0	0	1 695	-	1 695
Vuokratuotot	4 672 421	4 606 876	0	4 606 876	4 528 551	98,3 %	-78 325
Muut toimintatuotot	63 015	18 171	0	18 171	17 655	97,2 %	-516
Toimintatuotot yht.	4 763 110	4 625 047	0	4 625 047	4 567 787	98,8 %	-57 260
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 532 932	-1 580 842	0	-1 580 842	-1 459 888	92,3 %	120 954
Palvelujen ostot	-1 294 075	-1 119 468	0	-1 119 468	-1 397 465	124,8 %	-277 997
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 567 660	-1 812 699	0	-1 812 699	-1 539 787	84,9 %	272 912
Vuokratulot	-99 418	-36 500	0	-36 500	-63 105	172,9 %	-26 605
Muut toimintakulut	2 288	-2 800	0	-2 800	-2 419	86,4 %	381
Toimintakulut yht.	-4 491 798	-4 552 309	0	-4 552 309	-4 462 665	98,0 %	89 644
KL menot	-117 278	-122 545	0	-122 545	-117 902	96,2 %	4 643
Toimintakate	154 034	-49 807	0	-49 807	-12 780	25,7 %	37 027
Poistot ja arvonalentumiset	-2 366 775	-2 015 782	0	-2 015 782	-2 966 444	147,2 %	-950 662
Yhteensä	-2 212 741	-2 065 589	0	-2 065 589	-2 979 224	144,2 %	-913 635
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-261	-247	0	-247	-354	143,5 %	-107

2.8.6. Vesihuoltolaitos (Tehtävä 61)

Vastuuhenkilöt: työpäällikkö Jarmo Sjölund 1.1.- 4.5.2025, 5.5.2025 alkaen vesihuoltopäällikkö Mikael Hellström 50 %

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä omalla toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitoksen maksuina peritään perusmaksut sekä veden ja jäteveden käyttömaksut. Maksuille on korotustarvetta johtuen investoinneista ja ikääntyneen vesihuoltoverkoston saneeraustarpeesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

VESILAITOS

Vesihuoltolaitos hankkii raakaveden kuudelta omalta pohjavedenottamolta. Pohjavedenottamoilta raakavesi toimitetaan kolmelle vedenkäsittelylaitokselle, joilla vesi käsitellään ja toimitetaan talousvetenä käyttäjille. Vesihuoltolaitos on lisäksi täyttänyt toimitettavan talousveden tarvetta ostamalla talousvettä Euran kunnan vesihuoltolaitokselta. Vesihuoltolaitos myy talousvettä Suontaan ja Lukujärven vesiosuuskunnille. Syyskuussa 2025 Pohjoiskulman vesiosuuskunnan vesijohdot liitettiin osaksi vesihuoltolaitosta.

VIEMÄRILAITOS

Vesihuoltolaitos järjestää jätevesien viemäroinnin toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaanottaa Suontaan vesiosuuskunnan jätevesiä. Laitilan jätevesien käsittelyn hoitaa Uudenkaupungin puhdistamolla Uudenkaupungin kaupungin liikelaitos Vakka-Suomen Vesi. Laitilan jätevesiverkostosta ohjataan suuret määrät vuotovesiä Hápönniemen puhdistamolle. Nämä vedet muodostuvat sadevesistä, jotka ohjautuvat kiinteistöiltä ja vuotavasta verkostosta viemäriin.

Syyskuussa 2025 Pohjoiskulman vesiosuuskunnan viemärointi liitettiin osaksi vesihuoltolaitosta.

Vesihuoltolaitos on käynyt teollisuusjätevesisopimusten päivitysneuvotteluja viemärlaitosta ja jäteveden puhdistamoa merkittävästi kuormittavien toiminnanharjoittajien kanssa sekä suorittanut kartoituskatselmuksia lukuisiin laitilalaisiin yrityksiin. Kartoituksen perusteella arvioidaan teollisuusjätevesisopimusten solmimistarvetta. Lisäksi olemassa olevia sopimuksia päivitetään uuden teollisuusjätevesisopimus pohjan mukaiseksi. Teollisuusjätevesisopimusten tarkoitus on kohdentaa jäteveden käsittelykustannuksia aiheuttamis- perusteen mukaan, silloin kun jätevedet poikkeavat normaalista yhdyskuntajätevedestä.

Teollisuusjätevesisopimusneuvotteluita on jatkettu vuoden 2025 aikana, mutta sopimuksia ei ole vielä saatu tehtyä.

VERKOSTOJEN RAKENTAMIS- JA SANEERAUSINVESTOINNIT

Vesilaitoksen saneeraustarveselitys päivitettiin vuoden 2023 aikana. Selvityksessä muodostettiin kokonaiskuva vesihuoltoverkostosta, arvio saneeraustarpeen mittaluokasta sekä todennäköisimmistä saneerauskoh-teista ja jatkotoimenpiteistä.

Laitilan kaupungin verkosto on rakennettu pääosin 1970-luvulla, joten suurin saneeraustarve painottuu 2020–2030-luvuille ollen vuosittain noin 0.42 miljoonaa euroa ja kolme kilometriä (keskimääräinen saneerauskustannus noin 140 €/m). Jotta saneerausmäärä tasoittuisi realistisesti toteutettavalle tasolle, verkoston saneerauslaskennassa painottuu nykyinen 2020-vuosikymmen, jonka aikana vesihuoltoverkostoa tulisi sa-neerata vuosittain vähintään noin 1.3 miljoonalla eurolla vuodessa, eli noin 9 km/vuosi. Tämän jälkeen

saneerausvelka olisi saatu haltuun ja vuosittainen saneerausinvestointitarve laskisi alemmalle tasolle. Nykyisin Laitilassa käytetään saneerausinvestointeihin noin 0.5 milj. €/vuosi.

Edellä mainitut summat sisältävät vain olemassa olevan verkoston saneeraukset, joten vesihuoltolaitoksen muut investointitarpeet nostavat tulevien vuosien investointien kokonaissummaa.

Vuonna 2025 vesijohtoverkkoa saneerattiin yhteensä n. 650 m ja viemäriverkkoa n. 350 m. Saneeraustoimenpiteitä suoritettiin Keskuskadulla ja Koulutiellä. Uutta vesijohto- tai viemäriverkostoa ei rakennettu.

Vesihuoltolaitoksen tulevat uudisrakentamiset ja saneeraushankkeet on esitetty investointihankkeiden työohjelmassa. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioimaan muu kunnallistekninen rakentaminen. Vesihuoltolaitoksen verkostosaneerauksista laaditaan pitkän ajan saneerausohjelma.

Vesitornin huopakatto on uusittu. Vesitornille tullaan tekemään kattava kuntotutkimus.

HENKILÖSTÖ

Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa tapahtui muutoksia; vesihuoltopäällikön tehtäviä hoitanut työpäällikkö siirtyi muihin tehtäviin keväällä 2025. Samaan aikaan aloitti uusi vesihuoltopäällikkö, jonka työajasta myydään 50 % Mynämäen Vesihuolto Oy:lle. Pitkään vesihuoltolaitoksen palveluksessa ollut vesihuoltosihteeri jäi kesällä 2025 eläkkeelle. Vuoden alussa aloitti uusi vesihuoltosihteeri tarkoituksenaan työskennellä yhdessä edeltäjänsä kanssa puoli vuotta toimintaa opetellen. Kesäkuussa yksi vesihuoltolaitoksen kolmesta asentajasta irtisanoutui. Tehtävää paikattiin määräaikaisella toimella ennen täyttöluvan saamista. Vesihuoltolaitokselle saatiin palkattua kolmas asentaja syksyllä 2025 toistaiseksi voimassa olevaan toimeen. Pohjoiskulman vesiosuuskunnan laajan toiminta-alueen liittäminen vesihuoltolaitoksen alaisuuteen on lisännyt painetta neljännen asentajan palkkaamiseksi.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Vesihuoltolaitoksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Vesihuoltolaitoksen varautumis- suunnitelmaa päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Muuttuneen maailmantilanteen vuoksi kaupunki päivitti varautumissuunnitelmaansa, jonka yhteydessä päivitettiin vesihuoltolaitoksen osuus. Vesihuoltolaitoksen riskienarviointi ja valvontatutkimusohjelma päivitettiin vuoden 2022 aikana vastaamaan viranomaisvaatimuksia.

Uuden 1.1.2026 voimaan tulevan vesihuoltolain myötä laitoksen riskienhallintasuunnitelmaa, omavalvontaa ja tiedotusta tulee päivittää.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vesihuoltolaitoksen vakaa ja kestävä talous	Menot on katettava tuloilla	Talous- ja taksalaskelmat, tulevat korjausinvestoinnit tulee kattaa saaduilla tuloilla	Ei toteutunut
Toimiva infrastruktuuri	Verkoston saneerausvelan supistaminen. Vesihuoltoverkoston johdonmukainen saneeraus	Saneeraustarveselvityksen mukainen keskimääräinen saneeraustarve.	Toteutunut osittain

<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kestävä vedenhankinta	Varmistetaan, että vettä on saatavilla tulevaisuudessa käyttämällä olemassa olevia pohjavesivarantoja järkevästi.	Vedenottolupien mukaisten vedenottomäärien noudattaminen, pohjavesien pinnan korkeuden tarkkailu	Toteutunut
Puhdasta vettä kaikille	Vedenhankinta on turvattava kestävästi pitkäaikaisilla sopimuksilla.	Vedenhankinta pts. osana vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelman päivittämistä.	Toteutunut
Energiatehokkuus	Vedenkäsittelyssä käytettävän energian minimoiminen. Vedenkäsittelyn tehokkuuden seuraaminen	Energiatarpeen vähentäminen mm. vuotovesiä vähentämällä.	Toteutunut osittain
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Käyttöveden korkea laatu	Huoltotoimet, laadunvalvonta	Talousvesi täyttää sille asetetut vaatimukset.	Toteutunut
Toimiva infrastruktuuri	Huoltotoimet, verkoston kehittäminen	Jakelun häiriöttömyys, mahdolliset häiriöt lyhytkestoisia	Toteutunut
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ammattilaiset työssä	Ammattitaidon ylläpito ja jatkuva kehittäminen.	Koulutukset, seminaarit	Toteutunut
Työtyytyväisyys	Työympäristön ajanmukaisuus, työvälineet kunnossa	Henkilöstökysely	Ei toteutettu
Riittävät resurssit	Oikea määrä työntekijöitä	Vaadittavat huoltotoimet saadaan tehtyä ajallaan.	Toteutunut osittain

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Laskutettu vesi, m3	486 625	480 000	471 012
Laskuttamaton vesi, %	13 %	5 %	14 %
Vesijohtoverkoston pituus, km	169	170	170
Laskutettu jätevesi, m3	426 500	415 000	419 260
Laskuttamaton jätevesi, %	35 %	25 %	28 %
Viemäriverkoston pituus, km	109	112	112

VESIHUOLTOLAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 115 305	2 224 697	-90 000	2 134 697	2 297 852	107,6 %	163 155
Maksutuotot	3 298	3 000	0	3 000	2 713	90,4 %	-287
Vuokratuotot	-417	1 000	0	1 000	1 927	192,7 %	927
Muut toimintatuotot	2 950	927	0	927	2 144	231,3 %	1 217
Toimintatuotot yht.	2 121 136	2 229 624	-90 000	2 139 624	2 304 635	107,7 %	165 011
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-304 797	-291 269	0	-291 269	-291 462	100,1 %	-193
Palvelujen ostot	-733 071	-803 565	15 000	-788 565	-862 545	109,4 %	-73 980
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-466 891	-521 977	40 000	-481 977	-539 126	111,9 %	-57 149
Vuokratulot	-98 434	-100 694	0	-100 694	-97 959	97,3 %	2 735
Muut toimintakulut	-49 963	-22 700	0	-22 700	-15 967	70,3 %	6 733
Toimintakulut yht.	-1 653 156	-1 740 205	55 000	-1 685 205	-1 807 058	107,2 %	-121 853
KL menot	-22 964	-24 041	0	-24 041	-22 402	93,2 %	1 639
Toimintakate	445 016	465 378	-35 000	430 378	475 175	110,4 %	44 797
Rahoitustuotot ja -kulut	-124 270	-125 000	0	-125 000	-124 384	99,5 %	616
Poistot ja arvonalentumiset	-531 406	-536 511	0	-536 511	-512 497	95,5 %	24 014
Yhteensä	-210 661	-196 133	-35 000	-231 133	-161 706	70,0 %	69 427
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-25	-23	-4	-28	-19	69,6 %	8

2.8.7. Mittauspalvelut (Tehtävä 63)

Vastuuhenkilöt: maankäyttöinsinööri Mika Sarkoranta 3.8.2025 asti, 1.12.2025 alkaen Pekka Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin tuottamien karttojen ajan tasalla pito ja mittauspalveluiden tuottaminen sekä kaavoitusmittausten valvonta. Kaupungin omistamien ja hankkimien maa-alueiden kiinteistötoimituksista sekä niitä koskevien tietojen ajan tasalla pidosta ja arkistoinnista. Vuodesta 2024 lähtien toiminut kaupanvahvistajana sekä suorittanut rajannäyttöjä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kunnallistekniikan tarvitsemat mittaukset sekä rakennuslupien edellyttämät paikan- ja korkeusaseman mitaukset sekä mittaustietojen jatkokäsittely ja ylläpito.

Kaupungin paikkatietoaineiston ylläpito.

Kaupungin tekemien kiinteistökauppojen tai maanvuokrasopimusten asiakirjojen laadinta.

Vesi- ja viemärikartan ylläpito yhteistyössä vesilaitoksen kanssa.

Osoiterekisterin ylläpito rakennusvalvonnan kanssa.

Maanmittauslaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisten aineistojen luovutus maanmittauslaitoksen käyttöön.

Asuintonttien markkinoinnin suunnitteluun osallistuminen ja vapaiden tonttien ylläpito karttapalvelussa.

Maankäyttöinsinöörin työpanos nyt kokonaisuudessaan mittauspalveluissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Mittaustoimi ei ole ylittänyt talousarvion raamia menojen osalta. Mittaustoimessa ei ollut palkattua henkilöstöä heinä-marraskuussa, tästä syystä aiheutui huomattava alitus talousarvioon nähden.

HENKILÖSTÖ

Mittauspalvelussa toimii vain maankäyttöinsinööri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

Mittauslaitteet voivat mitata systemaattisesti väärin, mikäli mittauslaitteita ei kalibroida/tarkisteta säännöllisesti.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakaa talous	Talousarvion raamissa pysyminen	Toteumaseuranta/talousarvion raamissa pysyminen	Toteutunut
Laadukkaiden mittauspalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti	Oikea-aikaiset ja luotettavat mittauspalvelut	Tyytyväiset asiakkaat/ei mittausvirheitä	Toteutunut
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kestävän kehityksen mukaiset laadukkaat ja luotettavat mittauspalvelut	Palvelujen tuottaminen kestävä kehitys huomioiden	Toteumaseuranta	Toteutunut
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Mittautoimen palvelujen tehostaminen	Paikkatiedon saatavuus myös verkosta	Ajantasaiset ohjelmistot palvelun tuottamiseen	
Mittautoimen prosessien kehittäminen	Ajantasaiset ohjelmistot prosesseissa	Resurssien kohdistaminen oikeisiin prosesseihin	Toteutunut
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä valmius nopeisiin muutoksiin	Resurssien kohdistaminen oikeisiin prosesseihin	Luotettavat ja laadukkaat mittauspalvelut	Toteutunut
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen	Riittävä ja oikeanlainen henkilöstön kouluttaminen	Koulutettu ja asiantunteva henkilöstö/laaja ammatillinen osaaminen	Toteutunut

MITTAUSPALVELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 311	3 850	0	3 850	3 958	102,8 %	108
Maksutuotot	14 769	12 000	0	12 000	13 295	110,8 %	1 295
Tuet ja avustukset	0	300	0	300	0	0,0 %	-300
Muut toimintatuotot	529	395	0	395	260	65,9 %	-135
Toimintatuotot yht.	18 609	16 545	0	16 545	17 513	105,9 %	968
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	156	-	156
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-68 362	-74 109	0	-74 109	-50 804	68,6 %	23 305
Palvelujen ostot	-5 038	-30 139	-55 000	-85 139	-63 691	74,8 %	21 448
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-754	-2 600	0	-2 600	-2 423	93,2 %	177
Vuokrakulut	-38 170	-32 352	0	-32 352	-33 107	102,3 %	-755
Muut toimintakulut	57	0	0	0	18	-	18
Toimintakulut yht.	-112 268	-139 200	-55 000	-194 200	-150 008	77,2 %	44 192
KL menot	-5 144	-6 117	0	-6 117	-3 922	64,1 %	2 195
Toimintakate	-98 802	-128 772	-55 000	-183 772	-136 262	74,1 %	47 510
Poistot ja arvonalentumiset	-3 951	-2 490	0	-2 490	-2 813	113,0 %	-323
Yhteensä	-102 753	-131 262	-55 000	-186 262	-139 075	74,7 %	47 187
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-12	-16	-7	-22	-17	74,3 %	6

2.9. Rakennus- ja ympäristölautakunta

2.9.1. Rakennus- ja ympäristölautakunta

TOIMINNAN KUVAUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Toimintaympäristössä ei muutoksia. Lautakunnan kokoonpano vaihtui vuoden puolivälissä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Isoja rakennuskohteita oli arvioitua enemmän.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäisessä valvonnassa ja sen organisoinnissa kehittämistä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Ammattitaitoinen henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut
Palveluiden helppo saata- vuus	Ajankäytön hallinnan paranta- minen	Hyvä tavoitettavuus	Toteutunut
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Päätöksen teossa noudatetaan kestävän kehityksen kaikkia toimintaperiaatteita	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset	Toteutunut
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä palvelutaso	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset	Toteutunut
Hyvä ammattitaito ja työtyytyväisyys	Ammattitaidon kehittäminen	Tavoitteiden saavuttaminen	
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä palvelutaso, käytetään nykytekniikkaa	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset, normaalit ilmoitusten ja lupien käsittelyajat	Toteutunut
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä ammattitaito ja työtyytyväisyys	Ammattitaidon kehittäminen	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	153 105	72 000	61 000	133 000	144 720	108,8 %	11 720
Muut toimintatuotot	1 585	1 181	0	1 181	1 152	97,6 %	-29
Toimintatuotot yht.	154 690	73 181	61 000	134 181	145 872	108,7 %	11 691
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	5 554	-	5 554
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-176 223	-184 554	0	-184 554	-183 159	99,2 %	1 395
Palvelujen ostot	-165 479	-174 980	0	-174 980	-165 651	94,7 %	9 329
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-296	-2 242	0	-2 242	-1 191	53,1 %	1 051
Vuokrakulut	-63 968	-57 794	0	-57 794	-55 517	96,1 %	2 277
Muut toimintakulut	-252	-150	0	-150	97	-64,4 %	247
Toimintakulut yht.	-406 217	-419 720	0	-419 720	-405 421	96,6 %	14 299
KL menot	-13 303	-15 233	0	-15 233	-14 827	97,3 %	406
Toimintakate	-264 830	-361 772	61 000	-300 772	-268 822	89,4 %	31 950
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-1 185	-	-1 185
Yhteensä	-264 830	-361 772	61 000	-300 772	-270 008	89,8 %	30 764
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-31	-43	7	-36	-32	89,3 %	4

2.9.2. Ympäristönsuojelu (Tehtävä 68)

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö Lea Törmä

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta, jonka tehtävänä on muun muassa huolehtia ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävistä, toimia maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena, vesilaissa säädettyjen päätösten tekeminen ja valvonta, jätelain sekä vesi-huoltolain valvonta. Ympäristönsuojeluviranomainen antaa myös luonnonsuojelulain, vesiliikenne- ja maas-toliikennelain mukaisia esityksiä ja lausuntoja sekä päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta ja rauhoitusten lakkauttamisesta. Neuvonta ja valistus ympäristönsuojelu ja jäteasioissa, pohjavesien ja vesistöjen suojelemissa sekä luonnonsuojeluasioissa.

Laitilan kaupunki on sitoutunut valtuuston päätöksellä vuonna 2013 Hinku –hankkeen (hiilineutraali kunta) tavoitteisiin. Hankkeella pyritään vähentämään kunnan kasvihuonekaasupäästöjä muun muassa paranta-malla energiatehokkuutta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä. Ympäristöpäällikkö toimii hankkeen yh-teyshenkilönä.

Laitilan kaupunki on tehnyt sopimuksen asiantuntijaorganisaatio Valonian kanssa, jonka ydinosamista ovat ympäristö- ja energia-asiat sekä kestävä kehitys. Valonia toimii osana Varsinais-Suomen liittoa. Kuntalaisilla on mahdollisuus saada maksutonta neuvontapalvelua Valoniasta ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa, ku-ten esimerkiksi haja-asutuksen jätevesien käsittelyssä, vesiensuojelussa ja energiatehokkuudessa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Toimintaympäristössä ei ole tapahtunut muutoksia.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toiminta ei ylittänyt talousarviota.

HENKILÖSTÖ

Ympäristönsuojelun henkilöstö koostuu ympäristöpäälliköstä sekä kaavoitusosaston ja rakennusvalvonnan kanssa yhteisestä palvelusihteeristä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Ympäristönsuojelun resurssien lisääminen on tarpeen väliajoin, jotta voidaan turvata laadukas toiminta ja vastata tarpeeseen käsitellä luvat ja ilmoitukset nopeasti.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Ammattitaitoinen henkilö-kunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut
Järkevät investoinnit uu-siutuvaan energiaan			
Hyvät palveluprosessit	Palveluita ja toimintaa kehi-tään	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut
Ammattitaitoinen henki-löstö	Henkilöstöä koulutetaan	Ei määräraha ylityksiä	Toteutunut

Vastuu ympäristöstä			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Lupien ja ilmoituksien käsitteilyssä noudatetaan ympäristönsuojelulakia	Lain mukaiset päätösesitykset	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut
Tavallista paremmat peruspalvelut			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelu on tehokasta	Henkilöstöä koulutetaan	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut
Ketterä mukautuminen muutoksiin			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kehittyneet palveluprosessi	Ennakoidaan mahdolliset muutokset	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut
Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä ammattitaito ja tyytyväisyys	Henkilöstöä koulutetaan	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Valvottavia ympäristölupia, kpl	60	64	62
Tilaisuudet, kpl	2	0	0

YMPÄRISTÖNSUOJELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	3 647	6 000	6 000	12 000	10 430	86,9 %	-1 570
Muut toimintatuotot	529	395	0	395	505	127,7 %	110
Toimintatuotot yht.	4 176	6 395	6 000	12 395	10 935	88,2 %	-1 461
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-81 973	-84 772	0	-84 772	-83 856	98,9 %	916
Palvelujen ostot	-153 827	-162 323	0	-162 323	-158 446	97,6 %	3 877
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-274	-1 442	0	-1 442	-965	66,9 %	477
Vuokratkulut	-17 706	-17 792	0	-17 792	-19 817	111,4 %	-2 025
Muut toimintakulut	-50	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-253 830	-266 329	0	-266 329	-263 084	98,8 %	3 245
KL menot	-6 136	-6 997	0	-6 997	-6 809	97,3 %	188
Toimintakate	-255 791	-266 931	6 000	-260 931	-258 958	99,2 %	1 973
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-323	-	-323
Yhteensä	-255 791	-266 931	6 000	-260 931	-259 281	99,4 %	1 650
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-30	-32	1	-31	-31	98,9 %	0

2.9.3. Rakennusvalvonta (Tehtävä 69)**Vastuuhenkilö:** rakennustarkastaja Petri Kuusela**TOIMINNAN KUVAUS**

Kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo myös kaavojen noudattamista, huolehtii rakentamista ja toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, sekä osaltaan valvoo rakennetun ympäristön- ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Rakennusvalvonnassa viranhaltijana on rakennustarkastaja, sekä kaavoituksen ja ympäristövalvonnan kanssa yhteinen palvelusihteeri. Sihteerin työajasta noin 45 % kuluu rakennusvalvonnan tehtäviin. Toimintaympäristöön ei ole tullut muutoksia. Vuoden 2024 syksyllä on siirrytty sähköiseen lupien hakujärjestelmään, mutta rinnalla on säilynyt kuitenkin edelleen mahdollisuus paperisten lupahakemusten vastaanottamiseen ja käsittelyyn. Uusi rakennusjärjestys on tekeillä ja tulee voimaan vuoden 2026 aikana vastaamaan uuden rakentamislain vaatimuksia. Viranomaistehtävien maksuperusteiden tarkistaminen tehtiin syksyllä 2024 ja tuli voimaan 1.1.2025.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden 2025 tulos oli hyvä. Arvioitu lupien määrä saavutettiin ja suurten hankkeiden määrä oli arvioitua suurempi.

HENKILÖSTÖ

1 + 1/2

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Suurimpana riskinä voidaan pitää yhden henkilön varassa olevan yksikön haavoittuvuutta, esim. ennalta arvaamattomissa ja äkillisissä poissaoloissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Rakennusvalvontapalvelujen kustannustehokas tuottaminen	Töiden organisointi ja järjevä aikatauluttaminen	Edulliset ja rakentamiseen houkuttelevat lupamaksut.	Toteutunut

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ekologinen ja energiatehokas rakentaminen	Ohjaus ja neuvonta	Uudistuva energiataloudellinen rakennuskanta	Toteutumassa

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Rakennusvalvonnan helppo tavoitettavuus, sekä puhelimella, sähköpostilla, ja henkilökohtaisella ajanvarauksella	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta	Sujuva ja nopea asiakaspalvelu ja lupien käsittely	Toteutunut

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimintatapojen järkevä muutoskyky tarvittaessa	Viimeisimmät päivitetty ohjelmaversiot ja etäyhteyksien hyödyntäminen	Ajantasainen ohjelmisto ja -toiminta	Toteutunut

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ammattitaidon ja työkyvyn ylläpito	Koulutukset ja TYHY-toiminta, kannustava esimies	Hyvinvoiva ja tyytyväinen henkilöstö	Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	01–12 2025
Myönnetty rakennusluvat / vuosi	138	70	79
€ / myönnetty rakennusluvat	1 050	900	1 708

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	149 458	66 000	55 000	121 000	134 290	111,0 %	13 290
Muut toimintatuotot	1 057	786	0	786	648	82,4 %	-138
Toimintatuotot yht.	150 514	66 786	55 000	121 786	134 937	110,8 %	13 151
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	5 554	-	5 554
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-94 250	-99 782	0	-99 782	-99 303	99,5 %	479
Palvelujen ostot	-11 652	-12 657	0	-12 657	-7 205	56,9 %	5 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22	-800	0	-800	-226	28,2 %	574
Vuokrakulut	-46 261	-40 002	0	-40 002	-35 701	89,2 %	4 301
Muut toimintakulut	-202	-150	0	-150	97	-64,4 %	247
Toimintakulut yht.	-152 387	-153 391	0	-153 391	-142 337	92,8 %	11 054
KL menot	-7 167	-8 236	0	-8 236	-8 018	97,4 %	218
Toimintakate	-9 039	-94 841	55 000	-39 841	-9 864	24,8 %	29 977
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-862	-	-862
Yhteensä	-9 039	-94 841	55 000	-39 841	-10 726	26,9 %	29 115
Asukasluku 31.12.	8 479	8 371	8 371	8 371	8 413	100,5 %	42
Euroa/asukas	-1	-11	7	-5	-1	26,8 %	3

2.10. Yhteenveto toimielimittäin

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ TOIMIELIMITTÄIN

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot	43 975	6 500	2 700	9 200	9 236	100,4 %	36
Toimintakulut	-35 204	-20 988	-10 000	-30 988	-31 800	102,6 %	-812
KL menot	-2 138	-1 135	0	-1 135	-1 225	107,9 %	-90
Toimintakate	6 633	-15 623	-7 300	-22 923	-23 789	103,8 %	-866
Yhteensä	6 633	-15 623	-7 300	-22 923	-23 789	103,8 %	-866
Tarkastuslautakunta							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut	-24 529	-28 149	3 000	-25 149	-32 969	131,1 %	-7 820
KL menot	-441	-512	0	-512	-354	69,2 %	158
Toimintakate	-24 970	-28 661	3 000	-25 661	-33 323	129,9 %	-7 662
Yhteensä	-24 970	-28 661	3 000	-25 661	-33 323	129,9 %	-7 662
Kaupunginhallitus							
Toimintatuotot	6 926 150	6 886 787	-158 032	6 728 755	6 759 087	100,5 %	30 332
KL tulot	960 916	1 107 131	0	1 107 131	1 043 822	94,3 %	-63 309
Toimintakulut	-4 353 189	-4 491 038	-205 751	-4 696 789	-4 720 042	100,5 %	-23 253
KL menot	-96 517	-107 576	0	-107 576	-106 172	98,7 %	1 404
Toimintakate	3 437 360	3 395 304	-363 783	3 031 521	2 976 696	98,2 %	-54 825
Poistot ja arvonalentumiset	-51 588	-92 307	0	-92 307	-57 611	62,4 %	34 696
Yhteensä	3 385 772	3 302 997	-363 783	2 939 214	2 919 085	99,3 %	-20 129
Kaupunginhallitus/Talouspalvelut							
Toimintatuotot	1 009	1 194	0	1 194	1 839	154,0 %	645
KL tulot	464 696	478 435	0	478 435	460 223	96,2 %	-18 212
Toimintakulut	-558 676	-568 458	0	-568 458	-551 128	97,0 %	17 331
Toimintakate	-92 971	-88 829	0	-88 829	-89 066	100,3 %	-237
Poistot ja arvonalentumiset	-6 022	-4 517	0	-4 517	-4 517	100,0 %	0
Yhteensä	-98 993	-93 346	0	-93 346	-93 583	100,3 %	-237
Kaupunginhallitus/Elinvoima							
Toimintatuotot	1 394 813	765 942	1 230 000	1 995 942	2 077 600	104,1 %	81 658
KL tulot	80 435	67 569	0	67 569	65 877	97,5 %	-1 692
Valmistus omaan käyttöön	400	0	0	0	840	-	840
Toimintakulut	-2 359 652	-3 433 357	9 500	-3 423 857	-3 509 276	102,5 %	-85 419
KL menot	-83 422	-80 077	0	-80 077	-76 264	95,2 %	3 813
Toimintakate	-967 426	-2 679 923	1 239 500	-1 440 423	-1 441 223	100,1 %	-800
Poistot ja arvonalentumiset	-22 309	-19 555	0	-19 555	-18 650	95,4 %	905
Yhteensä	-989 735	-2 699 478	1 239 500	-1 459 978	-1 459 872	100,0 %	106
Sivistysvaliokunta							
Toimintatuotot	1 945 885	1 689 983	121 798	1 811 781	1 868 973	103,2 %	57 192
Toimintakulut	-24 253 504	-25 473 762	516 303	-24 957 459	-23 873 957	95,7 %	1 083 502
KL menot	-984 397	-1 087 222	0	-1 087 222	-1 023 481	94,1 %	63 741
Toimintakate	-23 292 016	-24 871 001	638 101	-24 232 900	-23 028 465	95,0 %	1 204 435
Poistot ja arvonalentumiset	-247 450	-278 446	0	-278 446	-248 146	89,1 %	30 300
Yhteensä	-23 539 466	-25 149 447	638 101	-24 511 346	-23 276 611	95,0 %	1 234 735
Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta							
Toimintatuotot	760 486	714 410	0	714 410	808 864	113,2 %	94 454
Toimintakulut	-1 483 090	-1 593 626	0	-1 593 626	-1 530 987	96,1 %	62 639
KL menot	-81 967	-96 962	0	-96 962	-88 302	91,1 %	8 660
Toimintakate	-804 572	-976 178	0	-976 178	-810 425	83,0 %	165 753
Yhteensä	-804 572	-976 178	0	-976 178	-810 425	83,0 %	165 753

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN – YHTEENVETO TOIMIELIMITTÄIN

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta							
Toimintatuotot	391 272	466 382	0	466 382	477 051	102,3 %	10 669
Toimintakulut	-1 117 148	-1 211 528	0	-1 211 528	-1 236 161	102,0 %	-24 633
KL menot	-66 971	-74 790	0	-74 790	-77 639	103,8 %	-2 849
Toimintakate	-792 847	-819 936	0	-819 936	-836 749	102,1 %	-16 813
Poistot ja arvonalentumiset	-10 140	-9 958	0	-9 958	-9 958	100,0 %	0
Yhteensä	-802 987	-829 894	0	-829 894	-846 707	102,0 %	-16 813
Tekninen valiokunta							
Toimintatuotot	7 242 448	7 208 651	-80 000	7 128 651	7 216 671	101,2 %	88 020
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	156	-	156
Toimintakulut	-7 490 920	-7 939 382	195 000	-7 744 382	-7 715 184	99,6 %	29 198
KL menot	-176 891	-189 630	0	-189 630	-181 658	95,8 %	7 972
Toimintakate	-425 363	-920 361	115 000	-805 361	-680 016	84,4 %	125 345
Rahoitustuotot ja -kulut	-124 270	-125 000	0	-125 000	-124 384	99,5 %	616
Poistot ja arvonalentumiset	-3 685 903	-3 421 027	0	-3 421 027	-4 323 332	126,4 %	-902 305
Yhteensä	-4 235 536	-4 466 388	115 000	-4 351 388	-5 127 732	117,8 %	-776 344
Rakennus- ja ympäristölautakunta							
Toimintatuotot	154 690	73 181	61 000	134 181	145 872	108,7 %	11 691
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	5 554	-	5 554
Toimintakulut	-406 217	-419 720	0	-419 720	-405 421	96,6 %	14 299
KL menot	-13 303	-15 233	0	-15 233	-14 827	97,3 %	406
Toimintakate	-264 830	-361 772	61 000	-300 772	-268 822	89,4 %	31 950
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-1 185	-	-1 185
Yhteensä	-264 830	-361 772	61 000	-300 772	-270 008	89,8 %	30 764
Kaupunginhallitus/Muut							
Toimintatuotot	163 792	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut	-2 975	0	0	0	1 645	-	1 645
Toimintakate	160 817	0	0	0	1 645	-	1 645
Rahoitustuotot ja -kulut	-264 925	-203 240	0	-203 240	-94 262	46,4 %	108 978
Poistot ja arvonalentumiset	-3 506	0	0	0	0	-	0
Yhteensä	-107 615	-203 240	0	-203 240	-92 617	45,6 %	110 623

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 815 726	1 145 000	6 960 726	7 234 288	103,9 %	273 562
Maksutuotot	928 996	56 000	984 996	986 781	100,2 %	1 785
Tuet ja avustukset	494 200	89 498	583 698	741 332	127,0 %	157 634
Vuokratuotot	10 194 716	-148 032	10 046 684	9 982 108	99,4 %	-64 576
Muut toimintatuotot	379 394	35 000	414 394	420 683	101,5 %	6 291
Toimintatuotot yht.	17 813 032	1 177 466	18 990 498	19 365 192	102,0 %	374 696
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	6 550	-	6 550
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-21 143 515	-78 700	-21 222 215	-20 348 208	95,9 %	874 007
Palvelujen ostot	-8 703 513	280 750	-8 422 763	-9 032 071	107,2 %	-609 308
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 047 502	173 450	-3 874 052	-3 420 484	88,3 %	453 568
Avustukset	-1 545 179	57 000	-1 488 179	-1 277 977	85,9 %	210 202
Vuokratulot	-9 499 237	75 552	-9 423 685	-9 387 219	99,6 %	36 466
Muut toimintakulut	-241 061	0	-241 061	-139 319	57,8 %	101 742
Toimintakulut yht.	-45 180 006	508 052	-44 671 954	-43 605 278	97,6 %	1 066 676
Toimintakate	-27 366 974	1 685 518	-25 681 456	-24 233 536	94,4 %	1 447 920
Verotulot	18 452 811	0	18 452 811	18 008 768	97,6 %	-444 043
Valtionosuudet	12 472 459	0	12 472 459	12 845 201	103,0 %	372 742
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	10 000	0	10 000	29 649	296,5 %	19 649
Muut rahoitustuotot	225 203	0	225 203	222 150	98,6 %	-3 053
Korkokulut	-433 443	0	-433 443	-342 228	79,0 %	91 215
Muut rahoituskulut	-130 000	0	-130 000	-128 218	98,6 %	1 782
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-328 240	0	-328 240	-218 646	66,6 %	109 594
Vuosikate	3 230 056	1 685 518	4 915 574	6 401 786	130,2 %	1 486 212
Poistot ja arvonalentumiset	-3 825 810	0	-3 825 810	-4 663 399	121,9 %	-837 589
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	-	0
Tilikauden tulos	-595 754	1 685 518	1 089 764	1 738 387	159,5 %	648 623
Poistoeron muutos	63 890	0	63 890	63 889	100,0 %	-1
Tilikauden yli-/alijäämä	-531 864	1 685 518	1 153 654	1 802 276	156,2 %	648 622

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Kunnallisvero	14 279 158	0	14 279 158	13 629 671	95,5 %	-649 487
Osuus yhteisöverosta	1 784 996	0	1 784 996	1 925 019	107,8 %	140 023
Kiinteistövero	2 388 657	0	2 388 657	2 454 077	102,7 %	65 420
Verotulot yhteensä	18 452 811	0	18 452 811	18 008 768	97,6 %	-444 043

VEROPROSENTTIEN KEHITYS

Verolaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tulovero	20,75 %	20,75 %	20,75 %	8,11 %	8,10 %	8,40 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	1,30 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Muiden rakennusten vero	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	3,10 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus	10 366 860	0	10 366 860	7 664 551	73,9 %	-2 702 309
Verot. perustuva v.os. tasaus	0	0	0	2 770 522	-	2 770 522
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	975 713	0	975 713	1 244 555	127,6 %	268 842
Verotulomenetyksen korvaus	1 129 886	0	1 129 886	1 150 157	101,8 %	20 271
Muut valtionosuudet	0	0	0	15 417	-	15 417
Valtionosuudet yhteensä	12 472 459	0	12 472 459	12 845 201	103,0 %	372 742

Muut valtionosuudet kohdassa esitetty 15 417 euroa ovat vuodelle 2024 kuuluvia opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia, jotka ovat virheellisesti jääneet jaksottamatta.

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Hallinto							
Investointitulot	1 131	0	0	0	-28	-	-28
Investointimenot	578	172	337	509	456	90 %	-56
Nettoinvestoinnit	553	-172	-337	-509	-484	95,1 %	25
Sivistystoimi							
Investointitulot	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot	315	0	217	217	41	19 %	-176
Nettoinvestoinnit	-315	0	-217	-217	-41	19 %	176
Tekninen toimi							
Investointitulot	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot	2 668	3 321	-318	2 977	2 870	97 %	-107
Nettoinvestoinnit	-2 668	-3 321	318	-2 977	-2 870	97 %	107
Vesihuoltolaitos							
Investointitulot	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot	808	1 200	-256	944	637	67 %	-307
Nettoinvestoinnit	-808	-1 200	256	-944	-637	67 %	307
Investointihankkeet yhteensä							
Investointitulot yhteensä	1 131	0	0	0	-28	-	-28
Investointimenot yhteensä	-4 369	-4 693	46	-4 647	-4 005	86 %	641
Nettoinvestoinnit	-3 238	-4 693	46	-4 647	-4 033	87 %	613

INVESTOINTIHANKKEET, HALLINTO

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Irtain omaisuus							
8100/794 Taloushallinnon järjestelmäuudistukset, siirtynyt	0	-50	50	0	0	-	0
8100/810 Sähköinen pitkäaikaistaliointi	-22	0	-30	-30	-3	11 %	27
8100/876 HR-ohjelmiston kehittäminen	0	-30	26	-4	-4	100 %	0
8100/877 Microsoft-lisenssien uusinta	0	-92	0	-92	-92	100 %	0
Aiemmin valmistuneet	-120	0	0	0	0	-	0
Irtain omaisuus yht.	-142	-172	46	-126	-100	79 %	27
Kiinteä omaisuus							
8100/107 Maa-alueiden hallinta	974	0	-270	-270	-287	106 %	-17
-Tulot:	1 035	0	0	0	-28	-	-28
-Menot:	-61	0	-270	-270	-259	96 %	11
8100/691 Keittiöiden kalusto	0	0	0	0	6	-	6
8100/701 Maanhankinta ja lunastukset	-11	0	0	0	8	-	8
Kiinteä omaisuus yht.	963	0	-270	-270	-272	101 %	-2
Osakkeet ja osuudet							
8100/111 Osakkeet	-268	0	-113	-113	-113	-	-113
-Tulot:	96	0	0	0	0	-	0
-Menot:	-364	0	0	0	-113	-	-113
Osakkeet ja osuudet yht.	-268	0	-113	-113	-113	-	-113

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Investointihankkeet yhteensä							
Investointitulot yhteensä	1 131	0	0	0	-28	-	-28
Investointimenot yhteensä	578	172	337	509	456	90 %	-56
Nettoinvestoinnit	553	-172	-337	-509	-484	95,1 %	25

INVESTOINTIHANKKEET, SIVISTYSTOIMI

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Julkinen käyttöomaisuus							
8200/657 Esteetön uimaranta	0	0	0	0	2	-	2
8200/659 Laitilan pesäpallokatsoimo	-167	0	-180	-180	-100	56 %	80
8200/723 Kappelimäen koulun oppilaskone	0	0	0	0	68	-	68
8200/725 Varppeen koulun perusliikuntav	0	0	0	0	20	-	20
8200/757 Sähköinen lähetyjärjestelmä	0	0	0	0	9	-	9
8200/843 Kyläkenttien valaistuksen uus.	0	0	-14	-14	-14	100 %	0
8200/847 Tuunan tekonurmikentän kunnostus, uusi	-24	0	-10	-10	-10	100 %	0
8400/882 Ouca muksubussi	0	0	-13	-13	-17	127 %	-4
Aiemmin valmistuneet	-23	0	0	0	0	0	0
Julkinen käyttöomaisuus yht.	-215	0	-217	-217	-41	19 %	176
Irtain omaisuus							
Aiemmin valmistuneet	-100	0	0	0	0	-	0
Irtain omaisuus yht.	-100	0	0	0	0	-	0
Investointihankkeet yhteensä							
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot yhteensä	315	0	217	217	41	19 %	-176
Nettoinvestoinnit	-315	0	-217	-217	-41	19 %	176

1.8.2025 tehtiin organisaatiomuutos, jolloin liikuntapaikkatyöntekijät siirtyivät liikuntatoimesta tekniseentoi-
meen. sivistystoimen alaisuudessa olevat julkisen käyttöomaisuuden hankkeet tulevat siirtymään vuodesta
2026 alkaen tekniseentoiimeen.

INVESTOINTIHANKKEET, TEKNINEN TOIMI

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Talonrakennus							
8400/617 Matikan alueen huoltorakennus	-1	0	0	0	1	-	1
8400/629 Kappelimäen vanha koulu IV-saneeraus, siirtynyt	0	-350	340	-10	-9	86 %	1
8400/744 Mustajärven rantasaunan esteettömäksi muuttaminen, siirt.	-114	0	23	23	23	100 %	0
8400/814 Kotoharjun kevytväylän suunnit	0	0	0	0	11	-	11
8400/816 Paikkatieto-ohjelma	-61	0	-25	-25	-17	68 %	8
8400/830 Varavoimakone Varppeen keittiö, uusi	-76	0	-7	-7	-7	100 %	0
8400/868 Urheilutalon peruskorj.vaihe 2	0	-900	450	-450	-505	112 %	-55
8400/869 Varppeen koulun julkisivusan.	0	-450	-100	-550	-670	122 %	-120
8400/870 Varppeen k.pienen salin lattia	0	-80	0	-80	-46	57 %	34
Aiemmin valmistuneet	-1 040	0	0	0	0	-	0
Talonrakennus yht.	-1 292	-1 780	682	-1 098	-1 217	111 %	-119

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuo- den käyttö	Alkup. TA	Muutok- set	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poik- keama
Julkinen käyttöomaisuus							
8400/637 Laessaaren kunnallistekniikan rakentaminen, uusi	-1	0	-16	-16	-18	114 %	-2
8400/641 Samppanummen katujen peruskunnostus	-65	-150	-500	-650	-684	105 %	-34
8400/642 Kotoharju asemakaava -laajennusrakentaminen	-311	-90	0	-90	-89	99 %	1
8400/643 (Pienet korjauskohteet)	0	0	0	0	10	-	10
8400/647 Kodjala asemakaava-alue rakentaminen	0	-30	30	0	2	-	2
8400/649 Päällistykset: Päällistysohjelman mukaiset kohteet	-144	-150	0	-150	-213	142 %	-63
8400/651 Tievalaistus: Katuvalojen saneeraus (keskusta-alue)	-301	-200	0	-200	-146	73 %	54
8400/661 Koirapuiston rakentaminen	0	0	0	0	7	-	7
8400/764 Varppeen koulun lähiliikuntapaikka ja oppimisympäristö	-22	-190	170	-20	-22	109 %	-2
8400/832 Kotoharjun kevyen liikenteen väylän rakentaminen, uusi	-4	0	0	0	4	-	4
8400/833 Samppanummen asemakaava-alueen laajennus	-6	-15	0	-15	-1	4 %	14
8400/834 Keskusta-alueen katusaneeraus, uusi	-130	-200	0	-200	-46	23 %	154
8400/838 Santilan alikulun hulevesipumppaamon suunnittelu ja uu- siminen, uusi	-1	0	0	0	1	-	1
8400/841 Hallitien jatkaminen Matikankujalle, uusi	0	-80	80	0	0	-	0
8400/844 Pesäpallokentän uusi tekonurmi	0	-140	18	-122	-122	100 %	0
8400/845 Matikan pururadan perusparannus	0	-10	0	-10	0	0 %	10
8400/846 Jäähallin kaukalon, rataputkiston ja pinnan uusiminen, siir- tynyt	0	-10	0	-10	0	0 %	10
8400/848 Puistot ja puistometsät: Laessaaren asemakaava-alueen leikkipuisto, uusi	0	-30	0	-30	-10	33 %	20
8400/872 Ilomäentien liikennejärjestely	0	-20	0	-20	0	0 %	20
8400/873 Santilan alikulun pumpp.uusim.	0	-64	0	-64	-46	71 %	18
8400/874 Kotoharjun kevyeenliikent.väyl	0	-100	0	-100	-109	109 %	-9
8400/879 Linja-autopysäkkien katokset	0	-20	0	-20	-24	119 %	-4
8400/880 Kaupungintalon hissin uusinta	0	0	-60	-60	-62	104 %	-2
8400/881 KT43 valaistus Kodjala-Kalant	0	0	-70	-70	-56	81 %	14
Aiemmin valmistuneet	-277	0	0	0	0	-	0
Julkinen käyttöomaisuus yht.	-1 261	-1 499	-348	-1 847	-1 621	88 %	226
Irtain omaisuus							
8400/859 Sähköautojen latauspisteet (monitoimihalli, jäähalli, Unta- malan koulu)	0	-30	10	-20	-20	100 %	0
8400/867 Apk Kappelimäen koulu	-66	0	0	0	-1	-	-1
8400/878 Varppeen kotital.luokk.uunit j	0	-12	0	-12	-12	96 %	0
Aiemmin valmistuneet	-49	0	0	0	0	-	0
Irtain omaisuus yht.	-116	-42	10	-32	-32	100 %	0
Investointihankkeet yhteensä							
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot yhteensä	2 668	3 321	-331	2 977	2 870	97 %	-107
Nettoinvestoinnit	-2 668	-3 321	331	-2 977	-2 870	97 %	107

INVESTOINTIHANKKEET, VESIHUOLTOLAITOS

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuoden käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Vesi- ja viemärlaitos							
8500/664 Vesijohtoverkoston saneeraukset	-139	-250	0	-250	-106	42 %	144
8500/668 Vesijohtoverkoston rakentaminen Kodjala	0	-50	50	0	0	-	0
8500/669 Viemäriverkoston saneeraukset	-150	-250	0	-250	-81	33 %	169
8500/670 Jätevesipumppaamoiden saneeraukset	0	-60	60	0	0	-	0
8500/674 Viemäriverkoston rakentaminen Kodjala	0	-20	20	0	0	-	0
8500/716 Etäluettavat vesimittarit	0	0	0	0	1	-	1
8500/849 Vesitornin saneeraus, uusi	-67	-50	30	-20	-18	91 %	2
8500/850 Keskusta-alueen vesihuoltosaneeraus, uusi	-63	-150	0	-150	-203	136 %	-53
8500/851 Vesijohtoverkoston täydentäminen toiminta-alueella	0	-75	0	-75	-15	19 %	60
8500/852 8-tien alitusten saneeraus, uusi	0	-20	13	-7	0	0 %	7
8500/854 Vesijohtoverkoston rakentaminen Samppanummi	0	-10	0	-10	0	0 %	10
8500/855 Viemäriverkoston rakentaminen Samppanummi	0	-10	0	-10	-7	69 %	3
8500/856 Keskusta-alueen vesihuoltosaneeraus, uusi	-61	-150	0	-150	-196	131 %	-46
8500/857 Viemäriverkoston täydentäminen toiminta-alueella	0	-75	60	-15	-14	95 %	1
8500/858 8-tien alitusten saneeraus, uusi	-3	-30	23	-7	3	-42 %	10
Aiemmin valmistuneet	-325	0	0	0	0	-	0
Vesi- ja viemärlaitos yht.	-808	-1 200	256	-944	-637	67 %	307
Investointihankkeet yhteensä							
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	-	0
Investointimenot yhteensä	808	1 200	-256	944	637	67 %	-307
Nettoinvestoinnit	-808	-1 200	256	-944	-637	67 %	307

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

Antolainasaamisten lisäyksiä muille ovat kunnan myöntämät lainat muille kuin liikelaitoksille. Antolainojen lisäyksiä ovat taseessa pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmään kuuluvat antolainat. Tähän kuuluvat mm. antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muiden kunnallisia palveluja tuottavien yhteisöjen pysyväisluonteiseen rahoittamiseen, esimerkiksi investointien rahoittamiseen. Antolainasaamisten lisäyksiä liikelaitoksille ovat kunnan myöntämät lainat kunnan liikelaitoksille. Antolainasaamisten vähennyksiä ovat antolainojen lyhennykset kunnalle tilikauden aikana. Toteutumisessa esitetään erikseen vähennykset muilta ja vähennykset liikelaitoksilta.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kuinka paljon lainoja on lyhennetty tilivuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen muutos osoittaa lyhytaikaisten lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksen.

VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN

Vaikutus maksuvalmiuteen esitetään samalla tarkkuudella kuin se on talousarviossa hyväksytty. Talousarviossa ei pystytä arvioimaan kaikkia maksuvalmiuteen vaikuttavia eriä: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutoksia. Edellä mainittujen erien tilinpäätöstiedot esitetään ulkoisessa rahoituslaskelmassa kohdassa tilinpäätöslaskelmat.

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 230 050	1 685 518	4 915 568	6 401 786	130,2 %	1 486 218
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-57 021	-	-57 021
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 230 050	1 685 518	4 915 568	6 344 765	129,1 %	1 429 197
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-4 693 000	158 941	-4 534 059	-4 005 189	88,3 %	528 870
Rahoitusosuudet inv.menoihin	73 900	0	73 900	0	0,0 %	-73 900
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	0	0	0	29 023	-	29 023
Investointien rahavirta yhteensä	-4 619 100	158 941	-4 460 159	-3 976 166	89,1 %	483 993
Toim. ja inv. rahavirta yht.	-1 389 050	1 844 459	455 409	2 368 599	520,1 %	1 913 190
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset yht.	0	0	0	0	-	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	0	5 000 000	0	0,0 %	-5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 500 000	0	-3 500 000	-3 500 000	100,0 %	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-100 000	0	-100 000	0	0,0 %	100 000
Lainakannan muutokset yhteensä	1 400 000	0	1 400 000	-3 500 000	-250,0 %	-4 900 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	10 950	1 844 459	1 855 409	-1 131 401	-61,0 %	-2 986 810

6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

Jos rivi on nettositova, on netto esitetty kohdassa ”Määrärahat”. Jos rivi on bruttositova, on määrärahat ja tuloarviot esitetty omissa sarakkeissaan. Tarkempi erittely investointihankkeista on esitetty investointien toteutumisen yhteydessä. Sitovuustaso T tarkoittaa tilikauden yli-/alijäämää ja se on esitetty kohdassa määrärahat.

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Määrärahat							Tuloarviot						
		Alkup. TA	Muu- tos	TA+mu utos	To- teuma	Tot. (%)	Poik.		Alkup. TA	Muu- tos	TA+mu utos	To- teuma	Tot. (%)	Poik.
Käyttötalousosa														
100 Vaalit	B	-21	-10	-31	-32	103 %	-1	7	3	9	9	100 %	0	
140 Tilintarkastus	B	-28	3	-25	-33	131 %	-8	0	0	0	0	-	0	
150 Ruokapalvelut	B	-1 654	-34	-1 688	-1 627	96 %	60	1 667	0	1 667	1 650	99 %	-16	
170 Tietohallintopalvelut	B	-640	-50	-690	-622	90 %	67	0	0	0	1	153 %	0	
180 Hallintopalvelut	B	-1 914	-140	-2 054	-2 204	107 %	-150	5 183	-145	5 038	5 095	101 %	57	
190 Sisäinen palvelutoimi	B	-169	18	-151	-158	105 %	-7	27	-3	24	14	58 %	10	
250 Maaseututoimi	B	-115	0	-115	-108	94 %	7	11	-11	0	0	-	0	
200 Talouspalvelut	B	-568	0	-568	-551	97 %	17	1	0	1	2	154 %	1	
210 Elinkeinotoimi	B	-379	-16	-394	-348	88 %	46	54	45	99	99	100 %	0	
220 Kaavoitus	N	-187	30	-157	-131	83 %	26					-		
230 Asuminen	B	-250	0	-250	-206	83 %	43	163	0	163	137	84 %	-26	
240 Työllisyys- ja maahan	B	-2 619	0	-2 619	-2 816	108 %	-197	541	1 180	1 721	1 829	106 %	109	
260 Sivistystoimen hallin	B	-259	0	-259	-260	100 %	-1	10	5	15	24	162 %	9	
270 Varhaiskasvatus	B	-6 194	382	-5 812	-5 566	96 %	246	464	0	464	417	90 %	-47	
280 Perusopetus	B	-14 106	30	-14 076	-13 541	96 %	536	853	15	868	1 015	117 %	147	
290 Lukio	B	-1 363	1	-1 362	-1 402	103 %	-40	26	12	38	42	112 %	4	
350 Kirjasto	B	-711	-47	-758	-719	95 %	39	42	110	152	130	85 %	-23	
360 Kulttuuritoimi	B	-414	0	-414	-301	73 %	113	16	0	16	18	109 %	1	
380 Nuorisotoimi	B	-464	96	-368	-309	84 %	59	141	0	141	110	78 %	-31	
390 Liikuntatoimi	B	-1 962	55	-1 907	-1 776	93 %	132	138	-20	118	114	96 %	-4	
400 Vakka-Suomen kansalai	B	-1 594	0	-1 594	-1 531	96 %	63	714	0	714	809	113 %	94	
410 Vakka-Suomen musiikki	B	-1 212	0	-1 212	-1 236	102 %	-25	466	0	466	477	102 %	11	
570 Tekninen hallinto	B	-366	65	-301	-309	103 %	-9	231	10	241	244	101 %	3	
580 Liik.väylät ja alueet	B	-1 084	130	-954	-949	99 %	5	1	0	1	4	252 %	2	
590 Jätehuolto	B	-58	0	-58	-37	64 %	21	105	0	105	79	75 %	-26	
600 Kiinteistöt	N	-50	0	-50	-13	26 %	37					-		
610 Vesihuoltolaitos	T	-196	-35	-231	-162	70 %	69					-		
630 Mittauspalvelu	N	-129	-55	-184	-136	74 %	48					-		
680 Ympäristönsuojelu	B	-266	0	-266	-263	99 %	3	6	6	12	11	88 %	-1	
690 Rakennusvalvonta	B	-153	0	-153	-142	93 %	11	67	55	122	140	115 %	19	
950 Kaupunginhallitus/Muu	B	0	0	0	2	-	2	0	0	0	0	-	0	
Tuloslaskelmaosa														
Rahoitustuotot ja -kulut	N	-328	0	-328	-219	67 %	110							
Verotulot	A	18 453	0	18 453	18 009	98 %	-444							
Valtionosuudet	A	12 472	0	12 472	12 845	103 %	373							
Poistot ja arvonalentumiset	A	-3 826	0	-3 826	-4 663	122 %	-838							
Investointiosa														
Talonrakennus	N	-1 780	682	-1 098	-1 217	111 %	-119							
Julkinen käyttöomaisuus	N	-1 499	-564	-2 063	-1 662	81 %	401							
Vesi- ja viemärilaitos	N	-1 200	256	-944	-637	67 %	307							
Irtain omaisuus	N	-214	55	-159	-132	83 %	27							

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)		Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. TA	Muu- tos	TA+mu- utos	To- teuma	Tot. (%)	Poik.	Alkup. TA	Muu- tos	TA+mu- utos	To- teuma	Tot. (%)	Poik.
Kiinteä omaisuus	N	0	-270	-270	-272	101 %	-2						
Osakkeet ja osuudet	N	0	-113	-113	-113	-	-113						
Maa- ja vesialueet	N	0	0	0	0	-	0						
Rahoitusosa													
Antolainat	N	0	0	0	0	-	0						
Lainanotto ja lyhennykset	A	1 400	0	1 400	-3 500	-250 %	-						
							4 900						

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1. Kaupunki

7.1.1. Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	5 463 045,49	4 304 363,53
Maksutuotot	972 342,62	944 566,20
Tuet ja avustukset	741 331,97	1 115 205,68
Vuokratuotot	2 504 128,36	2 714 498,51
Muut toimintatuotot	271 800,24	398 219,59
Toimintatuotot yht.	9 952 648,68	9 476 853,51
Valmistus omaan käyttöön	6 550,00	400,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-20 200 236,82	-20 569 394,76
Palvelujen ostot	-7 379 010,35	-6 200 224,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 293 418,76	-3 226 085,90
Avustukset	-1 277 837,33	-965 183,17
Vuokratulot	-1 910 358,52	-1 338 450,57
Muut toimintakulut	-131 873,10	-238 098,03
Toimintakulut yht.	-34 192 734,88	-32 537 437,42
Toimintakate	-24 233 536,20	-23 060 183,91
Verotulot	18 008 767,62	18 116 534,17
Valtionosuudet	12 845 201,00	12 396 982,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29 649,39	31 199,19
Muut rahoitustuotot	97 150,27	118 885,52
Korkokulut	-342 227,59	-523 935,00
Muut rahoituskulut	-3 218,23	-15 344,92
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-218 646,16	-389 195,21
Vuosikate	6 401 786,26	7 064 137,05
Poistot ja arvonalentumiset	-4 663 398,85	-4 026 917,86
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	0,00	-921 344,80
Satunnaiset erät yht.	0,00	-921 344,80
Tilikauden tulos	1 738 387,41	2 115 874,39
Poistoeron muutos	63 888,97	104 910,91
Tilikauden yli-/alijäämä	1 802 276,38	2 220 785,30

7.1.2. Rahoituslaskelma

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 401 786,26	7 064 137,05
Satunnaiset erät	0,00	-921 344,80
Tulorahoituksen korjauserät	-57 021,12	-13 934,96
Toiminnan rahavirta yhteensä	6 344 765,14	6 128 857,29
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 005 188,79	-4 368 956,94
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	29 022,85	1 144 847,94
Investointien rahavirta yhteensä	-3 976 165,94	-3 224 109,00
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 368 599,20	2 904 748,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-24 430,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	0,00	-24 430,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 500 000,00	-2 500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-3 700 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 500 000,00	-1 200 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	4 486,72	-122 533,37
Vaihto-omaisuuden muutos	8 932,27	8 668,49
Saamisten muutos	-166 020,05	-112 001,77
Korottomien velkojen muutos	713 380,67	-313 286,05
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	560 779,61	-539 152,70
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 939 220,39	-1 763 582,70
Rahavarojen muutos	-570 621,19	1 141 165,59
Rahavarat jakson alussa	2 488 374,01	1 347 208,42
Rahavarat jakson lopussa	1 917 752,82	2 488 374,01

7.1.3. Tase

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	209 294,85	81 645,16
3. Ennakkomaksut	6 750,00	67 650,40
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	216 044,85	149 295,56
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	6 774 412,83	6 485 826,56
2. Rakennukset	32 864 149,38	34 280 802,67
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 027 978,56	16 869 576,06
4. Koneet ja kalusto	455 653,07	729 298,45
5. Muut aineelliset hyödykkeet	108 267,51	108 267,51
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 133 103,46	4 798 739,79
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	62 363 564,81	63 272 511,04
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 466 112,90	3 353 612,90
3. Muut lainasaamiset	722 164,68	722 164,68
4. Muut saamiset	264 188,80	264 188,80
III Sijoitukset yhteensä	4 452 466,38	4 339 966,38
A Pysyvät vastaavat yhteensä	67 032 076,04	67 761 772,98
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	312 684,73	315 574,24
3. Muut toimeksiantojen varat	11 149,93	11 149,93
B Toimeksiantojen varat yhteensä	323 834,66	326 724,17
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	165 437,03	174 369,30
I Vaihto-omaisuus yhteensä	165 437,03	174 369,30
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 258 040,95	1 204 451,64
3. Muut saamiset	300 966,04	399 834,55
4. Siirtosaamiset	487 178,32	275 879,07
II Saamiset yhteensä	2 046 185,31	1 880 165,26
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	130 893,66	130 893,66
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	130 893,66	130 893,66
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 691 038,40	2 261 659,59
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 033 554,40	4 447 087,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 389 465,10	72 535 584,96

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	27 832 941,45	27 832 941,45
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 382 133,95	12 260 833,80
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 802 276,38	2 220 785,30
A Oma pääoma yhteensä	44 017 351,78	42 314 560,55
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	319 069,49	382 958,46
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	319 069,49	382 958,46
C Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	0,00
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	479 525,89	477 897,58
3. Muut toimeksiantojen pääomat	24 574,23	24 605,33
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	504 100,12	502 502,91
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 250 000,00	14 750 000,00
Korottomat		
7. Muut velat	3 144 910,51	3 066 388,83
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 500 000,00	6 500 000,00
Korottomat		
5. Saadut ennakot	7 500,00	7 500,00
6. Ostovelat	2 319 225,43	1 884 846,40
7. Muut velat	368 964,70	361 938,00
8. Siirtovelat	2 958 343,07	2 764 889,81
E Vieras pääoma yhteensä	26 548 943,71	29 335 563,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 389 465,10	72 535 584,96

7.2. Konserni**7.2.1. Konsernituloslaskelma****KONSERNITULOSLASKELMA**

	2025	2024
Toimintatuotot	14 992 107,79	14 457 076,56
Toimintakulut	-38 073 749,75	-36 245 647,46
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-380 818,64	335 092,65
Toimintakate	-23 462 460,60	-21 453 478,25
Verotulot	18 008 767,62	18 116 534,17
Valtionosuudet	12 845 201,00	12 396 982,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	41 006,95	42 067,12
Muut rahoitustuotot	82 753,21	98 833,22
Korkokulut	-665 623,38	-933 423,11
Muut rahoituskulut	-5 089,64	-16 144,76
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-546 952,87	-808 667,53
Vuosikate	6 844 555,15	8 251 370,39
Poistot ja arvonalentumiset	-5 582 582,03	-4 900 530,94
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	-286,39	-926 059,14
Satunnaiset erät yht.	-286,39	-926 059,14
Tilikauden tulos	1 261 686,74	2 424 780,31
Tilikauden verot	0,00	-4 009,94
Laskennalliset verot	22 668,00	9 165,35
Vähemmistöosuudet	-16 547,45	18 158,38
Tilikauden yli-/alijäämä	1 267 807,29	2 448 094,10

7.2.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 844 555,15	8 251 370,39
Satunnaiset erät	-286,39	-926 059,14
Tilikauden verot	0,00	-4 009,94
Tulorahoituksen korjauserät	328 837,02	577 356,69
Toiminnan rahavirta yhteensä	7 173 105,78	7 898 658,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 325 144,51	-4 615 180,78
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	2 826 643,68	126 265,67
Investointien rahavirta yhteensä	-4 498 500,83	-4 488 915,11
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 674 604,95	3 409 742,89
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	4 811,82	10 370,64
Antolainauksen muutokset yhteensä	4 811,82	10 370,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 623,28	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 059 221,44	-537 825,55
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 867,37	-6 204 771,20
Lainakannan muutokset yhteensä	-4 015 730,79	-1 742 596,75
Oman pääoman muutokset	-2 514,32	-80 512,04
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	4 486,72	-122 533,37
Vaihto-omaisuuden muutos	81 567,17	-14 734,19
Saamisten muutos	-158 599,29	-135 670,84
Korottomien velkojen muutos	629 231,50	-247 308,58
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	556 686,10	-520 246,98
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 456 747,20	-2 332 985,13
Rahavarojen muutos	-782 142,24	1 076 757,76
Rahavarat jakson alussa	3 963 675,95	2 886 918,18
Rahavarat jakson lopussa	3 181 533,70	3 963 675,94

7.2.3. Konsernitase

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	250 158,61	128 252,77
Ennakkomaksut	6 750,00	67 650,40
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	256 908,61	195 903,17
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 402 503,87	7 113 917,60
Rakennukset	48 065 936,31	50 167 857,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 764 215,63	19 360 259,25
Koneet ja kalusto	1 019 287,40	1 217 123,21
Muut aineelliset hyödykkeet	118 623,00	118 011,67
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 174 625,10	4 835 375,95
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	81 545 191,31	82 812 544,98
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 520 853,26	1 894 211,40
Osakkeet ja osuudet	691 401,52	724 098,52
Muut lainasaamiset	299 441,15	304 252,97
Muut saamiset	239 758,64	239 758,64
Sijoitukset yhteensä	2 751 454,57	3 162 321,53
Pysyvät vastaavat yhteensä	84 553 554,49	86 170 769,68
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	69 388,29	89 676,57
Lahjoitusrahastojen varat	521 107,14	489 111,34
Muut toimeksiantojen varat	11 149,93	11 149,93
Toimeksiantojen varat yhteensä	601 645,36	589 937,84
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	240 000,75	321 567,92
Vaihto-omaisuus yhteensä	240 000,75	321 567,92
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,68	0,68
Siirtosaamiset	174 455,76	-18 104,40
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 626 049,12	1 600 732,92
Muut saamiset	351 689,67	466 521,22
Siirtosaamiset	350 371,83	294 817,35
Saamiset yhteensä	2 502 567,06	2 343 967,77
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	7,79	7,79
Muut arvopaperit	130 893,66	130 893,66
Rahoitusarvopaperit yhteensä	130 901,45	130 901,45
Rahat ja pankkisaamiset	3 050 632,25	3 832 774,50
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 924 101,51	6 629 211,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	91 079 301,36	93 389 919,16

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	27 832 941,45	27 832 941,45
Muut omat rahastot	1 701 637,00	1 701 637,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 570 689,81	13 308 806,31
Tilikauden yli-/alijäämä	1 267 807,29	2 448 094,10
Oma pääoma yhteensä	46 373 075,55	45 291 478,86
Vähemmistöosuudet	1 550 912,06	1 550 153,48
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yht.	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	0,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	69 388,29	89 676,57
Lahjoitusrahastojen pääomat	479 525,89	477 897,58
Muut toimeksiantojen pääomat	232 996,64	198 142,43
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	781 910,82	765 716,58
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 853 480,77	27 879 078,93
Korottomat		
Muut velat	4 908 713,96	4 803 563,85
Laskennalliset verovelat	203 637,26	226 305,26
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 039 382,41	7 029 515,04
Korottomat		
Saadut ennakot	48 383,42	48 830,40
Ostovelat	2 686 157,05	2 362 525,48
Muut velat	527 933,38	523 282,89
Siirtovelat	3 105 714,68	2 909 468,39
Vieras pääoma yhteensä	42 373 402,93	45 782 570,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	91 079 301,36	93 389 919,16

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Vesihuoltolaitoksen taseyksikkö. Vuonna 2015 Vesihuoltolaitoksesta muodostettiin oma taseyksikkö. Taseyksikön toiminta kuntien kirjanpitolautakunnan suositusten mukaan hyväksyttiin voimaantulleeksi valtuustossa 1.1.2015 lähtien.

Jaksotusperiaatteet. Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus. Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Muuta huomioitavaa. Vuonna 2019 on otettu käyttöön sisäiset vuokrat, mikä korottaa sisäisiä tuottoja ja kuluja merkittävästi. Toimintakatetasolla sisäisten vuokrien summa on 0. Sisäisen vuokran erät näkyvät tuloslaskelmassa kohdassa SIS vuokrat, joten erät nousevat mukaan käyttötalouden lukuihin. Vuonna 2022 sisäisiin vuokriin on sisällytetty myös siivouskustannukset, jotka aiemmin kirjattiin kustannuslaskennallisina erinä. Sote-uudistuksen takia vuodesta 2023 lähtien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuslaitoksen tilojen vuokratuotot näkyvät ulkoisina vuokratuottoina. Vuokran suuruus määräytyy vuokrasopimusten, eikä sisäisen vuokramallin mukaisesti. Osa siistijöistä siirtyi 1.1.2023 suoraan hyvinvointialueen palvelukseen, joten Varsinais-Suomen hyvinvointialueen vuokraan ei sisälly siivouskustannuksia.

Työterveyden kulut on vuodesta 2021 vyörytetty toimialoille KL-erinä. Vuonna 2020 niitä ei kohdennettu toimialoille, vaan ne kirjattiin sisäisen palvelutoiminnan toimintakuluiksi. Työterveyshuollon kelakorvaukset puolestaan kirjattiin sisäisen palvelutoiminnan tuotoiksi. KL-erät eivät näy toimintamenoissa, mutta vaikuttavat toimialojen toimintakatteeseen. Vuodesta 2023 lähtien työterveyden kulut on kohdennettu yksiköiden toimintakuluiksi, jolloin ne nousevat mukaan käyttötalouden lukuihin. Kulut on kohdennettu valiokuntatasolle aiheuttamisperiaatteella, mutta kustannuspaikoille kohdentaminen on tehty laskennallisesti henkilötyövuosien perusteella, jotta henkilökunnan anonymiteetti ei vaarantuisi. Työterveyshuollon Kela-korvaukset on kohdennettu yksiköihin käyttötalouden tuotoiksi samassa suhteessa kuin työterveyshuollon kulut. Erät näkyvät kohdassa muut toimintatuotot.

Vuonna 2024 sosiaali- ja terveystalouden netto oli 161 t euroa. Summa koostuu pääasiassa vanhoista veteraanitilien alv-palautuksista (tiliöintivirheiden takia alv-palautukset olivat jääneet saamatta ja niitä haettiin

jälkikäteen alv-auditointien yhteydessä), jotka on tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti tuloutettu muihin tuottoihin. Kyseiset erät on jo aikanaan ilmoitettu alv-ilmoituksissa, eivätkä ne enää liity alv-palautuksiin.

Vuonna 2025 sosiaali- ja terveystalouden vanhoja luottotappiota on saatu perittyä 1 645,42 euroa.

8.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet. Konserniyhteisön keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu. Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu kirjanpitojaoston antaman suosituksen mukaisesti. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään voitto/tappio edellisiltä tilikaudelta ja tilikaudelta vastaan. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kuntayhtymät ja yhteisyhteisöt. Kuntayhtymien ja yhteisyhteisön taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistussuuden mukaisesti.

Muuta huomioitavaa. Konsernitilinpäätöksen esitystapaa on vuonna 2021 muutettu kirjaamalla valtion-osuusennakot tuloennakoihin, kun ne on aikaisemmin kirjattu kohtaan muut menojäämät.

Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärän esitystapaa on muutettu vuonna 2021 laskemalla mukaan kaikki ulkoiset leasing- ja vuokravastuut. Aikaisempina vuosina laskelmassa on esitetty kaupungin osalta ainoastaan leasingvastuita, jolloin mm. toimitilojen vuokravastuut eivät ole sisältyneet lukuihin. Tästä syystä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tilinpäätöksiin.

Pysyvien vastaavien sijoitusten Saamiset muilta yhteisöiltä on esitetty tilikaudelta 2020–2023 virheellisesti myös kohdassa Saamiset osakkuusyhteisöiltä, virheellinen tieto on poistettu vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Vähemmistöosuuksia on korjattu vuoden 2024 tuloslaskelmaan ja taseeseen. Konserniohjelman vaihtuessa vuonna 2021 vähemmistöosuuksiin oli tehty korjauskirjauksia, jotka on nyt ohjeistusten mukaisesti poistettu ja vähemmistöosuudet on saatu täsmäämään.

Tilikauden 2025 aikana havaittiin, että osakkuusyhtiöön Kuninkaanmännyn Vesi Oy vuonna 2024 tehty SVOP-sijoitus oli kirjattu kahteen kertaan yhdistelylaskelmassa. Virhe on oikaistu vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

Oikaisu pienensi taseen vastaavia erää ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyhteisöissä” yhteensä 364 400 euroa sekä taseen vastattavia erää ”Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä” vastaavasti 364 400 euroa.

Virheellä ei ole vaikutusta vuoden 2025 toimintakuluihin tai toimintakatteeseen.

8.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	1 403 677,12	1 807 751,50	1 425 179,32	1 485 174,11
Sosiaali- ja terveystoimi	0,00	163 792,28	0,00	163 792,28
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 085 640,83	3 067 719,86	2 982 559,28	2 926 782,99
Yhdyskuntapalvelut	3 338 827,06	3 485 593,65	1 024 920,64	1 348 656,29
Muut palvelut	4 859 327,48	4 340 121,67	2 215 354,14	1 546 966,43
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 304 635,30	2 005 482,00	2 304 635,50	2 005 481,90
Yhteensä	14 992 107,79	14 870 460,96	9 952 648,88	9 476 854,00

VEROTULOJEN ERITTELY

	2025	2024
Kunnallisvero	13 629 670,75	13 879 314,60
Osuus yhteisöverosta	1 925 019,40	1 852 602,65
Kiinteistövero	2 454 077,47	2 384 616,92
Verotulot yhteensä	18 008 767,62	18 116 534,17

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus	7 664 550,50	5 989 131,00
Verotuloihin perustuva tasaus	2 770 522,00	2 823 878,00
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	1 244 554,88	1 879 409,00
Verotulomenetysten korvaus	1 150 156,62	1 704 564,00
Muut valtionosuudet	15 417,00	0
Valtionosuudet yhteensä	12 845 201,00	12 396 982,00

Muut valtionosuudet kohdassa esitetty 15 417 euroa ovat vuodelle 2024 kuuluvia opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia, jotka ovat virheellisesti jääneet jaksottamatta.

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	311 058,37	450 194,97
Muiden palvelujen ostot	7 067 951,98	5 750 030,02
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	7 379 010,35	6 200 224,99

VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia.

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa. Poistoajoja lyhennettiin vuonna 2013. Lyhennettyjen poistoajkojen otsikon perässä lukee vuosi 2013. Ennen kyseistä vuotta valmistuneissa kohteissa on pidemmät poistoajat.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden laji	Poisto aika	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet		Ei poistoa
Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Luonnonvarat		Ei poistoa

Rakennukset		
Asuinrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Asuinrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Talousrakennukset	20 v.	Tasapoisto
Kiviset talousrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Puiset talousrakennukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	30 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Kiviset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Puiset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut , urheilu- ja leikkipaikat	20 v.	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot 2013	15 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesirakenteet (sillat, laiturit, uim.)	30 v.	Tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat 2013	10 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, ulkoval., sähkö ja muut	20 v.	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval. 2013	15 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, puhelinverkko	12 v.	Tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasemat ja alakeskukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet, muut	15 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesilaitoksen laitoksen ja laitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kulj.väl traktorit ja muu vastaava	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taide- ja arvoesineet		Ei poistoa

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	58 721,65	0,00	58 721,65	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	13 934,96	0,00	13 934,96
Osakkeet luovutusvoitot	0,00	85 451,01	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	58 721,65	99 385,97	58 721,65	13 934,96
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-1 700,53	0,00	-1 700,53	0,00
Luovutustappiot yhteensä	-1 700,53	0,00	-1 700,53	0,00

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset kulut	-286,39	-926 059,14	0,00	-921 344,80
Satunnaiset erät yhteensä	-286,39	-926 059,14	0,00	-921 344,80

Satunnaiset erät vuonna 2024 ovat syntyneet Kasitien yrityskeskukseen ja Winnovan hallin myyntitappioista.

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	24 361,60	37 286,40
Yhteensä	24 361,60	37 286,40

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	63 888,97	104 911,00
Yhteensä	63 888,97	104 911,00

8.4. Tasetta koskevat liitetiedot

8.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakko-maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 883,37	79 761,79	67 650,40	149 295,56
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	169 717,96	0,00	169 717,96
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-60 900,40	-60 900,40
Tilikauden poisto	-1 883,37	-40 184,90	0,00	-42 068,27
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	209 294,85	6 750,00	216 044,85
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	209 294,85	6 750,00	216 044,85

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 485 826,56	34 280 802,67	16 869 576,06	729 298,45	108 267,51	4 798 739,79	63 272 511,04
Lisäykset tilikauden aikana	375 492,66	1 463 759,73	4 655 764,07	92 345,76	0,00	3 697 287,25	10 284 649,47
Vähennykset tilikauden aikana	-86 906,39	-22 950,00	0,00	0,00	0,00	-6 362 923,58	-6 472 779,97
Tilikauden poisto	0,00	-1 932 993,21	-1 497 361,57	-363 501,95	0,00	0,00	-3 793 856,73
Arvonlennukset ja -palautukset	0,00	-924 469,81	0,00	-2 489,19	0,00	0,00	-926 959,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 774 412,83	32 864 149,38	20 027 978,56	455 653,07	108 267,51	2 133 103,46	62 363 564,81
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 774 412,83	32 864 149,38	20 027 978,56	455 653,07	108 267,51	2 133 103,46	62 363 564,81

OSAKKEET JA OSUUDET

	Konserniyhtiöt	Omistus-yhteisöt	Kuntayht.-osuudet	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 619 777,27	1 334 302,14	6 194,53	393 338,96	3 353 612,90
Lisäykset	100 000,00	12 500,00	0,00	0,00	112 500
Hankintameno 31.12.	1 719 777,27	1 346 802,14	6 194,53	393 338,96	3 466 112,90
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 719 777,27	1 346 802,14	6 194,53	393 338,96	3 466 112,90

JVK-, LAINA- JA MUUT SAAMISET

	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	431 205,62	0,00	290 959,06	264 188,80	986 353,48
Hankintameno 31.12.	431 205,62	0,00	290 959,06	264 188,80	986 353,48
Kirjanpitoarvo 31.12.	431 205,62	0,00	290 959,06	264 188,80	986 353,48

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt					
Laitilan Lämpö Oy	51,00 %	51,00 %	648 426,59	1 459 909,48	26 441,88
Jääkukko Oy	56,40 %	56,40 %	113 046,14	441 369,09	288,78
Kiint. Oy Hartikka-lankartano	95,05 %	95,05 %	193 658,90	75 588,81	26,28
Kiint. Oy Keske-vaari	100,00 %	100,00 %	34 543,78	226 291,27	3 062,92
Kiint. Oy Suulimäen teollisuustalo	50,43 %	50,43 %	326 728,42	21 859,70	25,00
Kiint. Oy Eerikin yritystalo I	53,87 %	53,87 %	241 819,15	6 380,55	1 713,27
Kiint. Oy Laitilan Talot	100,00 %	100,00 %	262 630,61	10 680 107,72	2,99
Kiint. Oy Kaukolan Teollisuus	85,60 %	85,60 %	732 710,09	1 534 834,98	-12 539,54
Kiint. Oy Laitilan Kuntokoti	90,58 %	90,58 %	709 546,38	397 433,26	-20 484,59
Laitilan sos. ja terv.palv.kiint. Oy	100,00 %	100,00 %	0	0	0
Yhteensä			3 263 110,06	14 843 774,86	-1 463,01
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen liitto	1,79 %	1,79 %	46 715,47	35 426,74	1 079,01
Yhteensä			46 715,47	35 426,74	1 079,01
Osakkuusyhteisöt					
Kiinteistö Oy Yrityspuisto	27,78 %	27,78 %	541 352,64	2 386,61	9,22
Kiinteistö Oy Ylistupa	27,27 %	27,27 %	30 650,26	8 540,28	-8 669,53
As. Oy Laitilan Mirjaminpuisto	35,61 %	35,61 %	53 717,39	10 707,35	-1 464,82
As. Oy Laitilan Martanpuisto	39,57 %	39,57 %	83 483,80	95 087,26	-3 394,00
As. Oy Laitilan Tanhuan tie	26,85 %	26,85 %	79 112,90	1 410,77	-1 159,95
Kuninkaanmännyn Vesi Oy	36,44 %	36,44 %	509 565,38	10 104,45	19 899,37
LaskentaVakka Oy	29,41 %	29,41 %	11 572,19	48 956,20	-927,06
Yhteensä			1 309 454,56	177 192,92	4 293,23

SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	78 613,05	0,00	46 308,12
Lainasaamiset	431 205,62	0,00	431 205,62	0,00
Yhteensä	431 205,62	78 613,05	431 205,62	46 308,12
Saamiset yhteensä	431 205,62	78 613,05	431 205,62	46 308,12

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	3 598,20	0,00	3 598,20	0,00
Vakuutuskorvaukset	4 702,70	0,00	4 702,70	0,00
Kela/työterveyshuollon korvaukset	117 697,30	132 090,58	117 697,30	132 090,58
Tuet ja avustukset	162 089,87	0,00	162 089,87	0,00
Muut tulojäämät	236 739,52	162 642,00	199 953,45	142 797,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	524 827,59	294 732,58	488 041,52	274 887,58

8.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	27 832 941,45	27 832 941,45	27 832 841,45	27 832 941,45
Peruspääoma 31.12.	27 832 941,45	27 832 941,45	27 832 841,45	27 832 941,45
Muut omat rahastot 1.1.	1 701 637,00	1 701 637,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	1 701 637,00	1 701 637,00	0,00	0,00
 Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	 15 570 689,81	 13 308 806,31	 14 382 133,95	 12 260 833,80
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	15 570 689,81	13 308 806,31	14 382 133,95	12 260 833,80
 Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	 1 267 807,29	 2 448 094,10	 1 802 276,38	 2 220 785,30
Oma pääoma yhteensä 31.12.	46 373 075,55	45 291 478,86	44 017 251,78	42 314 560,55

POISTOERO

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	319 069,49	382 958,46

MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	750 000,00	2 250 000,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	750 000,00	2 250 000,00

ALLE VUODEN KULUESSA ERÄÄNTYVÄT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	2025	2024
Kuntarahoitus Oyj 20341/20: Korko 3,00 %		
Seuraavan vuoden aikana erääntyvä osuus	1 000 000,00	1 000 000,00
Kuntarahoitus Oyj 412199: Korko 2,06 %		
Seuraavan vuoden aikana erääntyvä osuus	3 000 000,00	0,00
OP Yrityspankki Oyj KT145634: Korko 3,06 %		
Seuraavan vuoden aikana erääntyvä osuus	0,00	3 000 000,00
Vuoden aikana erääntyvät yhteensä	4 000 000,00	4 000 000,00

PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMITLÄ JA OSAKKUUS- SEKÄ MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2025	2024	2025	2024
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	101 439,49	118 292,36	0,00	0,00
Yhteensä	101 439,49	118 292,36	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	101 439,49	118 292,36	0,00	0,00

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut	4 908 754,21	4 803 563,85	3 144 910,51	3 066 388,83
Muut velat	203 637,26	226 305,26	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	5 112 391,47	5 029 869,11	3 144 910,51	3 066 388,83

SIIRTOVELAT

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 271 235,17	2 153 952,16	2 255 779,34	2 140 257,75
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	28 444,72	30 683,07	5 605,00	10 750,01
Korkojaksotukset	95 758,68	66 148,56	40 024,56	66 148,56
Muut menojäämät	644 849	1 987 769,52	649 534	262 047,53
Tuloennakot	7 400	285 685,96	7 400	285 685,96
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 040 287,58	4 524 239,27	2 958 343,07	2 764 889,81

Vuoden 2024 osalta taulukkoa on korjattu ja puuttuvat tiedot on lisätty.

8.4.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	577 576,00	42 672,00	577 576,00	42 672,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	577 576,00	42 672,00	577 576,00	42 672,00
Leasingvastuut yhteensä	566 634,00	544 200,00	566 634,00	544 200,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	256 720,00	259 296,00	256 720,00	259 296,00

VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	12 960 600,00	12 960 600,00	12 960 600,00	12 960 600,00
Jäljellä oleva pääoma	7 452 367,79	7 936 832,51	7 452 367,79	7 936 832,51
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 258 409,40	3 831 609,40	2 258 409,40	3 831 609,40
Jäljellä oleva pääoma	187 500,00	761 800,00	187 500,00	761 800,00

TAKAUSVASTUUT

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	78 759 815,00	72 951 482,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	100 811,00	78 284,00

TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Sopimus ja ehdot	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Danske Bank 50990841SA-BHJW1				
Tekopvm. 5.3.2018, päättymispvm. 28.2.2028.				
Kiinteä korko 0,7630 % p.a.				
Nimellisarvo	2 500 000,00	3 500 000,00	2 500 000,00	3 500 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-28 579,00	-52 913,00	-28 579,00	-52 913,00
Danske Bank 50990841SA-BHJW1 2				
Tekopvm. 5.3.2018, päättymispvm. 28.2.2028.				
Kiinteä korko 2,0640 % p.a.				
Nimellisarvo	2 500 000,00	3 500 000,00	2 500 000,00	3 500 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	80 869,00	169 904,00	80 869,00	169 904,00
Korkotermit yhteensä				
Nimellisarvo	5 000 000,00	7 000 000,00	5 000 000,00	7 000 000,00
Käypä arvo	52 290,00	116 991,00	52 290,00	116 991,00

Suojattava kohde: Laina, 9,5 miljoonaa euroa. 28.2.2018 – 28.2.2028, korko 6 kk:n euribor

Suojaava johdannainen: OTC-koronvaihtosopimus nimellismäärältään 2,5 miljoonaa euroa, 28.8.2018–28.2.2028, kaupunki saa 6 kk:n euribor-korkoa ja maksaa kiinteää ja vaihtuvaa korkoa, sopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä 52 290 euroa.

Suojaustyyppi: rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimuksen kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla periodeilla kuin suojatun lainan korkovirrat tilinpäätöshetkestä 31.12.2028 saakka.

Tilinpäätöshetkellä käynnissä olevasta koronvaihtosopimuksen korkojaksosta 28.8.2025 – 28.2.2026 on tilinpäätöksen 2025 tuloslaskelman muissa rahoitustuotoissa huomioitu vuoden 2025 osuus kyseisen korkojakson tuotoista eli 11 427,50 euroa.

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT**Vireillä olevat oikeudenkäynnit**

Laitilan kaupunki on osakkaana Länsirannikon Koulutus Oy:ssä (WinNova), jonka muita osakkaita ovat Porin kaupunki, Rauman kaupunki ja Porin Aikuiskoulutussäätiö sr. Laitilan osakeomistus yhtiöstä on 12 %.

Yhtiön tarkoituksena on yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja osakassopimuksessa tarkemmin määritellyllä tavalla tuottaa ammatillisia ja toiseen asteen koulutuspalveluja. Yhtiö on ylimääräisessä yhtiökokouksessaan 3.12.2024 päättänyt lakkauttaa yhtiön Laitilassa sijaitsevan koulutusyksikön säästösyihin ja yksikön tappiollisuuteen vedoten. Laitilan kaupunki on vastustanut päätöstä ja riitauttanut sen yhtiötä ja sen osakkaita vastaan nostetulla moitekanteella. Kanteessa on lisäksi vaadittu Laitilan osakkeiden lunastamista tai vahingonkorvausta 3 105 627,56 euron arvosta, joka on vastannut yhtiön osakkeiden substanssiarvoa edellä mainitulla päätöksentekohetkellä. Yhtiö ja muut osakkaat ovat kiistäneet nämä vaatimukset perusteeltaan ja määrältään. Kaupungin välitön taloudellinen intressi asiassa on edellä mainittu noin 3,1 miljoonaa euroa.

Asiaa koskeva oikeudenkäynti on vireillä Satakunnan käräjäoikeudessa ja asian pääkäsittely pidetään tämän hetkisen tiedon mukaan toukokuun 2026 lopussa. Kyseessä on laaja riita-asia, jonka lopputuloksen päättää viime kädessä oikeus. Oikeudenkäynnissä asian kaikilla osapuolilla on näin ollen toisaalta voittomahdollisuus ja toisaalta häviö- ja silloin myös kuluriski. Mikäli Laitilan kaupunki voittaisi kaikki tai osan vaatimuksistaan oikeudessa, todennäköisesti vastapuoli velvoitettaisiin korvaamaan ainakin osa kaupungin

oikeudenkäyntikuluista. Mikäli taas Laitilan kaupunki häviäisi kaikki vaatimuksensa oikeudessa, todennäköisesti sen vastattavaksi tulisivat vastapuolten oikeudenkäyntikulut ainakin osittain. Osapuolten kuluriski vastapuolten kuluista käräjäoikeusvaiheessa täsmentyy pääkäsittelyn aikana, mutta lienee maksimissaan noin 100 000 euroa.

Mahdollisen vastuun määrää ei voida luotettavasti arvioida ennen oikeudenkäynnin jatkokäsittelyä. Näin ol-
len pakollisen varauksen kirjaamisedellytykset eivät täyty, eikä varausta ole kirjattu. Kaupunki seuraa asian
etenemistä ja päivittää arviotaan vastuiden todennäköisyydestä ja määrästä sitä mukaa, kun oikeudenkäyn-
nin kulku ja käytettävissä oleva informaatio tarkentuvavoit.

8.4.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

HENKILÖTYÖVUODET 31.12.

	2025	2024
Kaupunginhallitus	30,7	31,9
Kaupunginhallitus/Talouspalvelut	4,9	5,1
Kaupunginhallitus/Elinvoima	18,7	27,4
Sivistysvaliokunta	234,4	245,9
Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta	9,0	9,3
Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta	16,3	16,1
Tekninen valiokunta	39,6	40,6
Rakennus- ja ympäristölautakunta	3	3
Yhteensä	356,6	379,3

Teknisen valiokunnan vakinaisista työntekijöistä oli 3 tuntipalkkaisia. Kesätyöpaikka järjestettiin 36 laitilalai-
selle nuorelle (2024 32:lle).

TASEeseen AKTIVOITUT HENKILÖSTÖMENOT

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-20 348 208,22	-20 731 251,76
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	400,00
Henkilöstökulut yhteensä	-20 348 208,22	-20 730 851,76

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2025	2024
Keskusta (Laitila)	5 221,19	4 933,36
Keskusta (Vehmaa)	0	21,90
Kokoomus (Laitila)	2 143,13	1 536,53
Kristillisdemokraatit	535,35	384,50
Laitilan työväenyhdistys	1 341,55	1 285,35
Perussuomalaiset	103,80	0
Vihreät	176,25	118,50
Luottamushenkilömaksut yhteensä	9 521,27	8 280,14

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2025	2024
Tilintarkastus		
Tilintarkastuspalkkiot	22 002,34	18 114,00
Palkkiot yhteensä	22 002,34	18 114,00

KAUPUNGINJOHTAJAN KANSSA SOLMITTU JOHTAJASOPIMUS

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 9 kuukauden
palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

8.4.5. Muut liitetiedot

AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAN VIRHEEN KORJAUS

Tilikauden aikana on tarkistettu investointeihin ja käyttöomaisuuteen liittyviä eriä ja tarkistuksen yhteydessä on havaittu, että osaa aikaisempina tilikausina valmistuneista hyödykkeistä ei ole aktivoitu taseeseen, eikä niistä ole tehty suunnitelman mukaisia poistoja.

Hyödykkeet on arvioitu olennaisuusperiaatteen mukaisesti ja jaoteltu seuraavasti:

Olennaiset erät

Olennaisiksi arvioitujen hyödykkeiden hankintamenot on aktivoitu taseeseen. Ne poistot, jotka olisi tullut tehdä valmistumisajankohdasta lähtien, on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämän/alijäämän oikaisuksi. Oikaisun jälkeen jäljellä oleva kirjanpitoarvo poistetaan jatkossa suunnitelman mukaan.

Olennaisten erien vaikutus oman pääoman oikaisuna on 99 485,15 euroa.

Epäolennaiset erät

Epäolennaiset erät on kirjattu kuluvan tilikauden kuluiksi ilman taseaktivointia ja ilman omaan pääomaan tehtäviä oikaisuja. Näiden erien määrä on yhteensä 116 401,80 euroa.

Hyödyke/ kohde	Valm. vuosi	Hankintameno (€)	Poisto-aika (vuotta)	Vuosi-poisto (€)	Kert. poistot (valm.vuodesta 2026-1) (€)	Jäljellä oleva kirjanpitoarvo 2025-01 (€)	Omaan pääomaan kirjattava oikaisu (€)
Varpeen ruokalan peruskorjaus	2023	1 100 691,39	30	36 690	76 436,90	1 060 944,20	39 747,19
Kappelimäen koulun lukitusjärjestelmä	2022	15 552,84	30	518	1 598,49	14 472,78	1 080,06
Lukion sisäväliovien uusinta	2023	23 813,34	30	794	1 653,70	22 953,41	859,93
Kappelimäen v.k.ulko-ovet	2023	16 201,73	30	540	1 170,12	15 571,66	630,07
Kaari- ja Matovuorentien perusk.	2022	163 378,95	15	10 892	44 475,38	129 795,50	33 583,45
Huovinojan putkitus	2022	21 017,00	30	701	2 218,46	19 499,11	1 517,89
Moukarihäkin suunn.ja tukeminen	2021	15 817,40	10	1 582	6 458,77	10 940,37	4 877,03
Isokartanontien liittymä	2022	45 606,84	15	3 040	9 881,48	38 765,81	6 841,03
Urheilukentän aidat ja tuomarik.	2021	11 922,66	10	1 192	4 868,42	8 246,51	3 676,15
Sähköautojen latauspisteet	2022	30 795,40	10	3 080	9 751,88	24 123,05	6 672,35
Yhteensä							99 485,15

9. VESIHUOLTOLAITOS (KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ)

9.1. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa, kuten maksuissa sekä toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa, on teknisellä valiokunnalla.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoa, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Lisäksi Eurasta Laitilaan on olemassa yhdysvesijohto, jonka kautta Euran kunnalta ostettu talousvesi johdetaan Laitilaan.

Jätevesi johdetaan siirtoviemäriä pitkin Uuteenkaupunkiin, Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Häpönniemen jätevedenpuhdistamon kanssa. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallinnointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2025 oli 1,89 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,89 €/m³ (alv 0 %). Veden ja jäteveden perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (29,76 €/v – 1 143,72 €/v alv 0 %).

Talousvettä toimitettiin 6.339 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 471 012 m³. Talousveden myyntituotot olivat 901.139 € (käyttömaksut 837.909 € + perusmaksut 63.230 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 28.390 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 12 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 394.488 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 163.468 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 71.331 m³. Näin vuotovesiprosentti oli 13 %.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5.858 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 419 260 m³, sisältää 6809 m³ välpätyä jätevettä. Jäteveden myyntituotot olivat 1.213.503 € (käyttömaksut 1.105.150 € + perusmaksut 56.877 € + sakokaivoliete 51.476). Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 15 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 44.900 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 653.253 m³. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsittelystä jätevedestä on 35 %, joka ylittää yleisesti pidetyn toimenpiderajan 20–25 %. Toisaalta vuotovesiprosentti on alle valtakunnan keskiarvon. Verrattuna vuoteen 2023, vuotoveden määrä on pysynyt samana.

Pohjoiskulman vesiosuuskunta liitettiin Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokseen syyskuussa 2025. Vesiosuuskunnalla on liittyjiä vesijohtoon noin 34 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt

myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 57 taloutta (pääasiassa loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 572 768 €. Uutta vesijohtoverkostoa rakennettiin 0 m ja vanhaa verkostoa saneerattiin 650 m. Uutta viemäriverkostoa rakennettiin 0 m ja vanhaa verkostoa saneerattiin 350 m.

Vesilaitoksen saneeraustarveselitys päivitettiin vuoden 2023 aikana. Selvityksessä muodostettiin kokonaiskuva vesihuoltoverkostosta, arvio saneeraustarpeen mittaluokasta sekä todennäköisimmistä saneerauskohteista ja jatkotoimenpiteistä.

Laitilan kaupungin verkosto on rakennettu pääosin 1970-luvulla, joten suurin saneeraustarve painottuu 2020–2030-luvuille ollen vuosittain noin 0.42 miljoonaa euroa ja kolme kilometriä (keskimääräinen saneerauskustannus noin 140 €/m). Jotta saneerausmäärä tasoittuisi realistisesti toteutettavalle tasolle, verkoston saneerauslaskennassa painottuu nykyinen 2020-vuosikymmen, jonka aikana vesihuoltoverkostoa tulisi saneerata vuosittain vähintään noin 1.3 miljoonalla eurolla vuodessa, eli noin 9 km/vuosi. Tämän jälkeen saneerausvelka olisi saatu haltuun ja vuosittainen saneerausinvestointitarve laskisi alemmalle tasolle. Nykyisin Laitilassa käytetään saneerausinvestointeihin noin 0.5 milj. €/vuosi.

Edellä mainitut summat sisältävät vain olemassa olevan verkoston saneeraukset, joten vesihuoltolaitoksen muut investointitarpeet nostavat tulevien vuosien investointien kokonaissummaa.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitost miestä, jotka myös päivystävät. Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2025 aikana. Vesihuoltopäällikön tehtäviä hoitanut työpäällikkö siirtyi muihin tehtäviin keväällä 2025. Samaan aikaan aloitti uusi vesihuoltopäällikkö, jonka työajasta myydään 50 % Mynämäen Vesihuolto Oy:lle. Pitkään vesihuoltolaitoksen palveluksessa ollut vesihuoltosihteeri jäi kesällä 2025 eläkkeelle. Vuoden alussa aloitti uusi vesihuoltosihteeri tarkoituksenaan työskennellä yhdessä edeltäjänsä kanssa puoli vuotta toimintaa opetellen. Kesäkuussa yksi vesihuoltolaitoksen kolmesta asentajasta irtisanoutui. Tehtävää paikattiin määräaikaisella toimella ennen täyttöluvan saamista. Vesihuoltolaitokselle saatiin palkattua kolmas asentaja syksyllä 2025 toistaiseksi voimassa olevaan toimeen. Pohjoiskulman vesiosuuskunnan laajan toiminta-alueen liittäminen vesihuoltolaitoksen alaisuuteen on lisännyt painetta neljännen asentajan palkkaamiseksi.

Vesijohtoverkostoa on n. 169 km ja viemäriverkostoa n. 109 km, josta viettoviemäriä on n. 84 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 38 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötöitä kuudella vedenottamolla, joista Untamassa, Paltillassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinpoistolaitteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 2 300 565 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 161 706 € (v. 2024 alijäämä oli 210 661 €).

Jotta vesihuoltolain mukaiseen vaatimukseen päästään, vesihuoltolaitoksen maksuja korotettiin vuoden 2025 alussa. Veden ja jäteveden perusmaksuja korotettiin 20 %, käyttömaksuja 10 % sekä sakokaivo- ja umpisäiliöjätevesimaksua 10 %. Korotuspaineet jatkuvat myös tulevaisuudessa.

VUODEN 2025 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tavoitteena on (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

Talousveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan Männyn pohjavesihankkeessa mukana oleminen.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. ESAVI myönsi yhtiön hakeman vedenottoluvan alkuvuodesta 2023. Luvasta jätettiin useampi valitus Vaasan hao:een. Vaasan hao antoi kesällä välipäätöksen vesilupaan liittyvässä asiassa, yhtiölle ei kuitenkaan myönnetty toiminnan aloituslupaa muutoksenhausta huolimatta. Asian käsittely jatkuu ja lupapäätöstä odotetaan.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Veden osto Uudenkaupungin Kalannin vedenottoamailta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Häpönniemen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivystys 24/7.

Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaanmännyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

Vesihuoltolaitos on selvittänyt etäluettavien mittareihin siirtymistä epäonnistuneen pilottikokeilun jälkeen. Vaihtoehtoisia toimijoita selvitettiin vuoden 2024 aikana, mutta päätöstä etäluettavista mittareista ei vielä tehty.

Pohjaveden pinnankorkeuksien mittaus on automatisoitu etäluettavilla mittalaitteilla.

Jätevesiverkoston runkoviemärin tiiveys alkaa olla melko hyvällä tasolla. Sateiden yhteydessä jätevesipump-
paamoiden virtaamat kasvavat edelleen, joka on merkki siitä, että sadevesiä päätyy myös jätevesiviemäriin.

Tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkostoon. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemäröintien kartoitusta tehtiin vuosien 2020 ja 2021 aikana osin konsulttiavusteisesti. Kartoitustulosten perusteella ryhdytään toimenpiteisiin, joilla jätevesiviemäriin johdettujen hulevesien määrä saadaan laskemaan. Korjaustoimenpiteitä vaikeuttaa monilta alueilta puuttuva hulevesiverkosto. Tätä työtä tehdään myös muiden vesihuollon saneerausurakoiden yhteydessä.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalitilat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokrakustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

9.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	2 300 564,51	2 118 602,74
Liiketoiminnan muut tuotot	4 070,79	2 533,01
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-527 472,28	-455 337,23
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-11 654,00	-11 554,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-539 126,28	-466 891,23
Palvelujen ostot	-862 544,70	-733 071,38
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 401 670,98	-1 199 962,61
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-232 408,26	-248 397,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-50 928,64	-49 176,19
Muut henkilösivukulut	-8 124,90	-7 222,96
Henkilöstökulut yht.	-291 461,80	-304 797,00
Poistot ja arvonalentumiset	-512 496,78	-531 405,73
Liiketoiminnan muut kulut	-136 327,45	-171 360,63
Liikeyli-/alijäämä	-37 321,71	-86 390,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	761,81	1 160,39
Korvaus peruspääomasta	-125 000,04	-125 000,04
Muut rahoituskulut	-145,78	-430,65
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-124 384,01	-124 270,30
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-161 705,72	-210 660,52
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-161 705,72	-210 660,52
Tilikauden yli-/alijäämä	-161 705,72	-210 660,52

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-2,0 %	-1,1 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-3,2 %	-1,7 %
Voitto, %	-7,0 %	-9,9 %

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnuslukuja ovat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1–5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta/kuntayhtymältä, Lainat julkis-yhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

9.3. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Vuodesta 2023 lähtien vesilaitokselle on laadittu rahoituslaskelma, vaikka vesilaitoksella ei ole omia pankkitilejä. Valtiokonttorin raportointi kuitenkin vaatii myös taseyksiköiltä rahoituslaskelman.

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikeli-/alijäämä	-37 321,71	-86 390,22
Poistot ja arvonalentumiset	512 496,78	531 405,73
Rahoitustuotot ja -kulut	-124 384,01	-124 270,30
Toiminnan rahavirta yhteensä	350 791,06	320 745,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-636 990,52	-807 724,27
Investointien rahavirta yhteensä	-636 990,52	-807 724,27
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-286 199,46	-486 979,06
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset yhteensä	0,00	0,00
Lainakannan muutokset yhteensä	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	404 351,53	-530 769,15
Korottomien velkojen muutos muilta	-412 458,85	457 110,76
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-8 107,32	-73 658,39
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-8 107,32	-73 658,39
Rahavarojen muutos	-294 306,78	-560 637,45
Rahavarat jakson alussa	-2 630 889,90	-2 070 252,45
Rahavarat jakson lopussa	-2 925 196,68	-2 630 889,90

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 548 745	-1 262 546
Investointien tulorahoitus, %	55,1 %	39,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	412	368
Quick ratio	-9,86	-1,73
Current ratio	-9,86	-1,73

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO**Laskennallinen lainanhoitokate**

$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman erään Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä lisätään korkokulut ja poistot ja arvonalentumiset ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Liikelaitos voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS**Kassan riittävyys (pv)**

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä

rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Tuloslaskelmasta: Materiaalit ja palvelut+Henkilöstökulut+Liiketoiminnan muut kulut-Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys-Valmistus omaan käyttöön+Korkokulut kunnalle/kuntayhtymälle+Korkokulut muille+Korvaus peruspääomasta+Tuloverot+Muut rahoituskulut
- Rahoituslaskelmasta:Investointimenot+Antolainasaamisten lisäys kunnalle/kuntayhtymälle+Antolainasaamisten lisäys muille+Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/kuntayhtymälle+Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimenä 30 pv.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1

9.4. Vesihuoltolaitoksen tase

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	0,00
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	25 774,85	25 774,85
2. Rakennukset	298 398,34	332 414,92
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 268 321,86	8 703 582,33
4. Koneet ja kalusto	22 823,77	47 901,47
5. Muut aineelliset hyödykkeet	74 524,07	74 524,07
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	495 002,79	876 154,30
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	10 184 845,68	10 060 351,94
III Sijoitukset		
4. Muut saamiset	23 050,00	23 050,00
III Sijoitukset yhteensä	23 050,00	23 050,00
A Pysyvät vastaavat yhteensä	10 207 895,68	10 083 401,94
B Toimeksiantojen varat yhteensä	0,00	0,00
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	0,00
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	-1 872 845,05	-1 661 297,95
4. Muut saamiset	831,56	487 942,77
II Saamiset yhteensä	-1 872 013,49	-1 173 355,18
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	-1 872 013,49	-1 173 355,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 335 882,19	8 910 046,76

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	4 672 537,52	4 672 537,52
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	491 495,25	702 155,77
V Tilikauden yli-/alijäämä	-161 705,72	-210 660,52
A Oma pääoma yhteensä	5 002 327,05	5 164 032,77
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yht.	0,00	0,00
C Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	0,00
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	0,00	0,00
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korottomat		
9. Muut velat / liittymismaksut	3 144 910,51	3 066 388,83
II Lyhytaikainen		
Korottomat		
7. Ostovelat	188 644,63	197 404,51
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	482 220,65
E Vieras pääoma yhteensä	3 333 555,14	3 746 013,99
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 335 882,19	8 910 046,76

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	60,0 %	58,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	144,7 %	176,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	330	491
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	39	58
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	0	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	22	22
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	2,58	2,55
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	8 413	8 479

Kunnallisen liikelaitoksen taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat liikelaitoksen omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevana vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä})$$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta/kuntayhtymiltä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liikelaitoksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen

9.5. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot**9.5.1. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot****SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT**

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioitun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioitut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa. Poistoajakoja lyhennettiin vuonna 2013. Lyhennettyjen poistoajakojen otsikon perässä lukee vuosi 2013. Ennen kyseistä vuotta valmistuneissa kohteissa on pidemmät poistoajat.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden laji	Poisto aika	Poistomenetelmä
Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto

Koneet ja kalusto		
Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, mu ut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

9.5.2. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennuk- set	Johtoverkos- tot ja lait- teet	Muut kiin- teät raken- teet ja lait- teet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödyk- keet	Keskeneräi- set hankin- nat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton han- kintameno 1.1.	25 774,85	332 414,92	8 703 582,33	0,00	47 901,47	0,00	876 154,30	9 985 827,87
Lisäykset tilikau- den aikana	0,00	0,00	1 018 142,57	0,00	0,00	0,00	0,00	1 018 142,57
Vähennykset tili- kauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-380 134,00	-380 134,00
Tilikauden poisto	0,00	-34 016,58	-453 402,50	0,00	-25 077,70	0,00	0,00	-512 496,78
Poistamaton han- kintameno 31.12.	25 774,85	298 398,34	9 268 322,40	0,00	22 823,77	0,00	496 020,30	10 111 339,66
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 774,85	298 398,34	9 268 322,40	0,00	22 823,77	0,00	496 020,30	10 111 339,66

9.5.3. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	4 672 537,52	4 672 537,52
Peruspääoma 31.12.	4 672 537,52	4 672 537,52
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	491 495,25	702 155,77
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	491 495,25	702 155,77
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-161 705,72	-210 660,52
Oma pääoma yhteensä 31.12.	5 002 327,05	5 164 032,77

9.5.4. Muut liitetiedot

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Vesihuoltolaitoksen henkilöstömäärä vuoden 31.12.2025 oli 5 henkilöä (31.12.2024: 4 henkilöä).

	2025	2024
Palkat ja palkkiot	-232 408	-248 398
Eläkekulut	-50 929	-49 176
Muut henkilösivukulut	-8 125	-7 223
Yhteensä	-291 462	-304 797
Henkilöstön lukumäärä	5	4

TAKAUTUVA VIRHEKORJAUS VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMASSA

Laitilan kaupunki on laatinut Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelman vuodesta 2023 lähtien. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmassa on havaittu virhe, joka koskee Muut maksuvalmiuden muutokset -erän esittämistä. Valtioneuvoston asetuksen 525/2020 mukaisesti rahoituslaskelman tulee sisältää saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos erillisinä tase-erien muutoksina. Lisäksi rahoituslaskelman tulee olla johdettavissa kirjanpidosta ja noudattaa kirjanpitolaustakunnan kuntajaoston rahoituslaskelmaa koskevia määräyksiä.

Vuoden 2023 rahoituslaskelmassa ALV-saamisten ja -velkojen muutosta ei ole esitetty lainkaan, vaikka nämä erät olisi tullut esittää rahoituslaskelman maksuvalmiuden muutoksissa. Kyseisessä erässä on esitetty ainoastaan yhdystilin saldo, joka on vuoden 2024 rahoituslaskelmassa siirretty kohtaan rahavarat. Näin ollen rahoituslaskelma ei täyttänyt tuolloin kirjanpitolausta mukaista johdonmukaisuuden ja esittämistavan vaatimusta.

Vuonna 2024 rahoituslaskelmassa puolestaan esitettiin virheellisesti ALV-saamiset ja -velat kokonaissummina, vaikka rahoituslaskelmassa olisi tullut esittää ainoastaan näiden erien muutos. Kokonaissummien esittäminen ei vastaa rahoituslaskelman kaavaa eikä kuvaa tilikauden rahavirtoja oikealla tavalla.

Virhe on tilikaudella 2025 korjattu ja rahoituslaskelma on oikaistu siten, että:

- vuoden 2025 rahoituslaskelmaan on lisätty ALV-saamisten ja -velkojen muutos kirjanpidon mukaisina muutoseroina ja
- vuoden 2024 virheellisen ALV-saamisten ja -velkojen kokonaissumman esittäminen on oikaistu ja korvattu oikealla muutosperusteisella esitystavalla

rahoituslaskelman rakenne vastaa nyt asetuksen 525/2020 edellyttämää kaavaa.

Virhe ja sen korjaus eivät vaikuta Vesihuoltolaitoksen tilikauden tulokseen. Korjaus koskee ainoastaan rahoituslaskelman rahavirtojen esittämistapaa. Muutos ei myöskään vaikuta koko kaupungin tulokseen, taseeseen, eikä rahoituslaskelmaan.

Vuosi	Saamisten muutos (oikaistu)	Korottomien velkojen muutos (oikaistu)	Alkuperäinen esitys saamisten muutos	Alkuperäinen esitys korottomien velkojen muutos
2024	-5 722,12		-487 942,77	482 220,65
2025		34 990,03	487 942,77	-482 220,65

10. MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

10.1. Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet

Kilpailulainsäädäntö muuttui kesäkuussa 2019 kuntien markkinoilla toimimisen osalta. Vuoden 2020 alusta voimaan astuneen säännöksen mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailluilla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito, mikäli raja-arvo ylittyy.

Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytetävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Vuonna 2024 Vakkaopiston maksullisen palvelutoiminnan koulutus ylitti ensimmäistä kertaa edellä mainitun raja-arvon. Tulojen kasvu johtuu mm. siitä, että Vakkaopisto on myynyt suomen kielen koulutusta sekä yhteiskuntaorientaatiokoulutusta muille jäsenkunnille.

Vakkaopiston ylläpitoluvassa (OKM) sekä opiston omassa ylläpitosisuimukseissa (osakaskuntien välinen) on määritelty, että Vakka-Suomen kansalaisopisto voi vapaan sivistystyön valtiosuuteen oikeuttavan koulutuksen lisäksi järjestää mm. taiteen perusopetusta sekä myös ns. maksupalvelukoulutusta.

Vakkaopiston maksullisen palvelutoiminnan koulutuksen eriyttäminen on Laitilan kaupungissa toteutettu siten, että kilpailluilla markkinoilla harjoitettavat palvelut on kirjattu omalle toiminnolle (toimintokoodi) ja toiminnolle on kohdistettu kaikki eriytettävästä toiminnasta aiheutuvat tulot ja kulut.

Välilliset kulut, joita ei ole pystytty kohdistamaan suoraan aiheuttamisperiaatteella on kohdistettu seuraavasti:

- Yleiskustannukset (KL-erät) palkkakulujen suhteessa.
- Tilavuokrat kirjattiin ensimmäisessä eriytetyssä tuloslaskelmassa vuonna 2024 Laitilan kaupungin koulutuslautakunnan (31.8.2008) osakaskunnille päättämien luokkahuoneiden tuntihintojen mukaisesti. Vuoden 2025 osalta laskentaperustetta muutettiin siten, että tilakustannukset on jyvitetty maksupalvelukoulutukseen käytettyjen tuntien suhteessa, joka vastaa paremmin aiheuttamisperiaatetta.

Toimialoille on laadittu keskitetysti eriytettyä kirjanpitoa ja näiden palveluiden hinnoittelua koskevat ohjeet. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä liikelaitoksen tuloslaskelmakaavaa käyttäen.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Tytäryhtiöt raportoivat asiasta omassa tilinpäätöksessään.

10.2. Vakka-Suomen kansalaisopiston elinkeinotoiminta

VAKKA-SUOMEN KANSALAI SOPISTON ELINKEINOTOIMINNAN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	88 660,62	53 129,24
Valmistus omaan käyttöön	88 660,62	51 814,24
Liiketoiminnan muut tuotot	0	1 315
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 098,99	-1 046,50
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-2 098,99	-1 046,50
Palvelujen ostot	-3 956,02	-1 373,53
Materiaalit ja palvelut yht.	-6 055,01	-2 420,03
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-46 292,69	-18 281,87
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 078,40	-2 973,77
Muut henkilösivukulut	-1 409,60	-470,05
Henkilöstökulut yht.	-55 780,69	-21 725,69
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-10 419,80	-3 283,18
Liikelyi-/alijäämä	16 405,12	25 700,34
Tilikauden yli-/alijäämä	16 405,12	25 700,34

11. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT**VUODEN 2025 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

Laitilassa 30.3.2026

Laitilan kaupunginhallitus

Puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus

Tilintarkastaja

12. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT KIRJAT JA LUETTELOT

Pääkirja 1.1. – 31.12.2025
Päiväkirja 1.1. – 31.12.2025
Tase, virallinen ja sisäisen laskennan
Tase-erittelyt
Tuloslaskelma, virallinen
Talousarvion toteutumisvertailu, suppea
Talousarvion toteutumisvertailu, laaja
Nimitiedot
Tilikartta
 -kustannuspaikka
 -hankkeet ja alahankkeet
Tositelajit
Palkkaerittelyt ja lista
Vesiliittymismaksuluettelo
Jätevesiliittymismaksuluettelo
Rakennustarvikevarastoluettelo
Putkitarvikevarastoluettelo
Toimistotarvikevarastoluettelo
Polttoainevarastoluettelo
Liikenne- ja yleisten alueiden tarvikevarasto
Laitilan Historiat ja Valtuuston historiikit -varastot
Omaisuusluettelot
Maa-ainesvarasto
Lainaluettelo
 -saadut lainat
 -annetut lainat (talouststo)
Välitettyjen lainojen vuositilasto
Luettelo kaupungin myöntämistä takauksista ja lainoista
Alangon säätiön ja -hoitokunnan tilikirja
Myyntireskontran ja laskutuksen kirjanpitositteet, reskontralistat
Ostoreskontran reskontralistat ja maksukirjauslista
Vastuut
